

2012. évi C. törvény

a Büntető Törvénykönyvről¹

Az Országgyűlés
az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogainak, továbbá az ország függetlenségének, területi épségének, gazdaságának, valamint a nemzeti vagyonnak a védelme érdekében,
Magyarország nemzetközi jogi és európai uniós kötelezettségeinek figyelembe vételével,
az állam kizárólagos büntető hatalmának érvényesítése céljából
a következő törvényt alkotja:

ÁLTALÁNOS RÉSZ

I. FEJEZET

ALAPVETŐ RENDELKEZÉSEK

A törvényesség elve

1. § (1) Az elkövető büntetőjogi felelősségét csak olyan cselekmény miatt lehet megállapítani, amelyet – a nemzetközi jog általánosan elismert szabályai alapján büntetendő cselekmények kivételével – törvény az elkövetés idején büntetni rendelt.

(2) Bűncselekmény elkövetése miatt nem lehet olyan büntetést kiszabni vagy intézkedést alkalmazni, amelyről törvény az elkövetés – vagy a 2. § (2) bekezdés alkalmazása esetén az elbírálás – idején nem rendelkezett.

II. FEJEZET

A MAGYAR BÜNTETŐ JOGHATÓSÁG

Időbeli hatály

2. § (1) A bűncselekményt – a (2)–(3) bekezdésben foglalt kivételekkel – az elkövetése idején hatályban lévő büntető törvény szerint kell elbírálni.

(2) Ha a cselekmény elbírálásakor hatályban lévő új büntető törvény szerint a cselekmény már nem bűncselekmény, vagy enyhébben bírálendő el, akkor az új büntető törvényt kell alkalmazni.²

(3) Az új büntető törvényt visszaható hatállyal kell alkalmazni a nemzetközi jog általánosan elismert szabályai alapján büntetendő cselekmény elbírálásakor, ha az az elkövetés idején a magyar büntető törvény szerint nem volt büntetendő.

Területi és személyi hatály

¹ Kihirdetve: 2012. VII. 13.

² A veszélyhelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 2021. évi XCIX. törvény 107. §.

- 3. §** (1) A magyar büntető törvényt kell alkalmazni
- a) a belföldön elkövetett bűncselekményre,
 - b) a Magyarország területén kívül tartózkodó magyar felségjelű úszólétesítményen vagy magyar felségjelű légi járművön elkövetett bűncselekményre,
 - c) a magyar állampolgár által külföldön elkövetett olyan cselekményre, amely a magyar törvény szerint bűncselekmény.
- (2) A magyar büntető törvényt kell alkalmazni
- a) a nem magyar állampolgár által külföldön elkövetett cselekményre is, ha az
 - aa) a magyar törvény szerint bűncselekmény, és az elkövetés helyének törvénye szerint is büntetendő,
 - ab)¹ állam elleni bűncselekmény, - kivéve a szövetséges fegyveres erő ellen elkövetett kémkedést és a kémkedést az Európai Unió intézményei ellen - tekintet nélkül arra, hogy az az elkövetés helyének törvénye szerint büntetendő-e,
 - ac) a XIII. vagy a XIV. Fejezetben meghatározott bűncselekmény, vagy egyéb olyan bűncselekmény, amelynek üldözését törvényben kihirdetett nemzetközi szerződés írja elő,
 - b) a magyar állampolgár, a magyar jog alapján létrejött jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező egyéb jogalany sérelmére nem magyar állampolgár által külföldön elkövetett olyan cselekményre is, amely a magyar törvény szerint büntetendő.
- (3) A (2) bekezdésben meghatározott esetekben a büntetőeljárás megindítását a legfőbb ügyész rendeli el.

III. FEJEZET

A BÜNTETŐJOGI FELELŐSSÉG

A bűncselekmény

- 4. §** (1) Bűncselekmény az a szándékosan vagy - ha e törvény a gondatlan elkövetést is büntetni rendeli - gondatlanságból elkövetett cselekmény, amely veszélyes a társadalomra, és amelyre e törvény büntetés kiszabását rendeli.²
- (2) Társadalomra veszélyes cselekmény az a tevékenység vagy mulasztás, amely mások személyét vagy jogait, illetve Magyarország Alaptörvény szerinti társadalmi, gazdasági, állami rendjét sérti vagy veszélyezteti.
- 5. §** A bűncselekmény büntett vagy vétség. Büntett az a szándékosan elkövetett bűncselekmény, amelyre e törvény kétévi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli, minden más bűncselekmény vétség.

A bűnhalmazat és a folytatólagosan elkövetett bűncselekmény

- 6. §** (1) Bűnhalmazat az, ha az elkövető egy vagy több cselekménye több bűncselekményt valósít meg, és azokat egy eljárásban bírálják el.
- (2)³ Nem bűnhalmazat, hanem folytatólagosan elkövetett bűncselekmény az, ha az elkövető ugyanolyan bűncselekményt, egységes elhatározással, azonos sértett sérelmére, rövid időközönként többször követ el.

1 Megállapította: 2013. évi CLXXXVI. törvény 118. § (1). Hatályos: 2014. I. 1-től.

2 A veszélyhelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 220/2021. (V. 1.) Korm. rendelet 1. § (1).

3 A 2012. évi CCXXIII. törvény 318. § (1) szerinti szöveggel lép hatályba.

(3)¹ Ha az elkövető több vagy tartós cselekménye egy bűncselekményt valósít meg, vagy több bűncselekménye e törvény rendelkezése alapján egy bűncselekményt valósít meg, és e bűncselekmény miatt az elkövetővel szemben vádemelésre került sor, az elkövető által a vádemelést követően elkövetett újabb ugyanolyan bűncselekmény önálló bűncselekményként bírálendő el.

A szándékosság

7. § Szándékosan követi el a bűncselekményt, aki cselekményének következményeit kívánja, vagy e következményekbe belenyugszik.

A gondatlanság

8. § Gondatlanságból követi el a bűncselekményt, aki előre látja cselekményének lehetséges következményeit, de könnyelműen bízik azok elmaradásában, vagy cselekménye lehetséges következményeit azért nem látja előre, mert a tőle elvárható figyelmet vagy körültekintést elmulasztja.

Felelősség az eredményért mint minősítő körülményért

9. § Az eredményhez, mint a bűncselekmény minősítő körülményéhez fűzött súlyosabb jogkövetkezmények akkor alkalmazhatóak, ha az elkövetőt az eredmény tekintetében legalább gondatlanság terheli.

A kísérlet

10. § (1) Kísérlet miatt büntetendő, aki a szándékos bűncselekmény elkövetését megkezdi, de nem fejezi be.

(2) A kísérletre a befejezett bűncselekmény büntetési tételét kell alkalmazni.

(3) A büntetést korlátlanul enyhíteni vagy mellőzni is lehet, ha a kísérletet alkalmatlan tárgyon, alkalmatlan eszközzel vagy alkalmatlan módon követik el.

(4) Nem büntethető kísérlet miatt,

a) akinek önkéntes elállása folytán marad el a bűncselekmény befejezése, vagy

b) aki az eredmény bekövetkezését önként elhárítja.

(5) Ha a (4) bekezdésben meghatározott esetben a kísérlet már önmagában is megvalósít más bűncselekményt, az elkövető e bűncselekmény miatt büntethető.

Az előkészület

11. § (1) Ha e törvény külön elrendeli, előkészület miatt büntetendő, aki a bűncselekmény elkövetése céljából az ehhez szükséges vagy ezt könnyítő feltételeket biztosítja, az elkövetésre felhív, ajánlkozik, vállalkozik, vagy a közös elkövetésben megállapodik.

(2) Nem büntethető előkészület miatt,

a) akinek önkéntes elállása folytán marad el a bűncselekmény elkövetésének megkezdése,

b) aki az elkövetés elhárítása céljából korábbi felhívását, ajánlkozását, vállalkozását visszavonja, vagy arra törekszik, hogy a többi közreműködő az elkövetéstől elálljon, feltéve, hogy a bűncselekmény elkövetésének megkezdése bármely okból elmarad, vagy

c) aki az előkészületet a hatóságnál a bűncselekmény elkövetésének megkezdése előtt feljeleníti.

(3)² Ha a (2) bekezdésben meghatározott esetben az előkészület már önmagában is megvalósít más bűncselekményt, az elkövető e bűncselekmény miatt büntethető.

¹ Beiktatta: 2021. évi CXXXIV. törvény 90. §. Hatályos: 2022. III. 1-től.

² A 2012. évi CCXXIII. törvény 318. § (2) szerinti szöveggel lép hatályba.

Az elkövető

12. § Elkövető a tettes, a közvetett tettes és a társtettes (a továbbiakban együtt: tettesek), valamint a felbújtó és a bűnsegéd (a továbbiakban együtt: részeselek).

13. § (1) Tettes az, aki a bűncselekmény törvényi tényállását megvalósítja.

(2) Közvetett tettes az, aki a szándékos bűncselekmény törvényi tényállását e cselekményért gyermekkor, kóros elmeállapot, kényszer vagy fenyegetés miatt nem büntethető, illetve tévedésben levő személy felhasználásával valósítja meg.

(3) Társtettesek azok, akik a szándékos bűncselekmény törvényi tényállását egymás tevékenységéről tudva, közösen valósítják meg.

14. § (1) Felbújtó az, aki más bűncselekmény elkövetésére szándékosan rábír.

(2) Bűnsegéd az, aki bűncselekmény elkövetéséhez másnak szándékosan segítséget nyújt.

(3) A részesekre is a tettesekre megállapított büntetési tételt kell alkalmazni.

IV. FEJEZET

A BÜNTETHETŐSÉGET KIZÁRÓ VAGY KORLÁTOZÓ OKOK

15. § Az elkövető büntethetőségét, illetve a cselekmény büntetendőségét kizárja vagy korlátozza:

- a) a gyermekkor,
- b) a kóros elmeállapot,
- c) a kényszer és a fenyegetés,
- d) a tévedés,
- e) a jogos védelem,
- f) a végszükség,
- g) a jogszabály engedélye,
- h) a törvényben meghatározott egyéb ok.

A gyermekkor

16. §¹ Nem büntethető, aki a büntetendő cselekmény elkövetésekor a tizennegyedik életévét nem töltötte be, kivéve

- a) az emberölés [160. § (1)-(2) bekezdés],
- b) az erős felindulásban elkövetett emberölés (161. §),
- c) a testi sértés [164. § (8) bekezdés],
- d) a hivatalos személy elleni erőszak [310. § (1)-(3) bekezdés],
- e) a közfeladatot ellátó személy elleni erőszak [311. §, ha a 310. § (1)-(3) bekezdése szerint minősül],
- f) a hivatalos személy vagy közfeladatot ellátó személy támogatója elleni erőszak [312. §, ha a 310. § (1)-(3) bekezdése szerint minősül],
- g) a terrorcselekmény [314. § (1)-(2) bekezdés],
- h) a rablás [365. § (1)-(4) bekezdés], és
- i) a kifosztás [366. § (2)-(3) bekezdés]

elkövetőjét, ha a bűncselekmény elkövetésekor a tizenkettedik életévét betöltötte, és az elkövetéskor rendelkezett a bűncselekmény következményeinek felismeréséhez szükséges belátással.

A kóros elmeállapot

1 Megállapította: 2020. évi LXXIV. törvény 6. §. Hatályos: 2020. IX. 6-tól.

17. § (1) Nem büntethető, aki a büntetendő cselekményt az elmeműködés olyan kóros állapotában követi el, amely képtelenné teszi cselekménye következményeinek a felismerésére, vagy arra, hogy e felismerésnek megfelelően cselekedjen.

(2) A büntetés korlátlanul enyhíthető, ha az elmeműködés kóros állapota az elkövetőt korlátozza a bűncselekmény következményeinek a felismerésében, vagy abban, hogy e felismerésnek megfelelően cselekedjen.

18. § A 17. § nem alkalmazható arra, aki a bűncselekményt önhibájából eredő ittas vagy bódult állapotban követi el.

A kényszer és a fenyegetés

19. § (1) Nem büntethető, aki a büntetendő cselekményt olyan kényszer vagy fenyegetés hatása alatt követi el, amely miatt képtelen az akaratának megfelelő magatartásra.

(2) A büntetés korlátlanul enyhíthető, ha a kényszer vagy a fenyegetés a bűncselekmény elkövetőjét korlátozza az akaratának megfelelő magatartásban.

A tévedés

20. § (1) Nem büntethető az elkövető olyan tény miatt, amelyről az elkövetéskor nem tudott.

(2) Nem büntethető, aki a büntetendő cselekményt abban a téves feltevésben követi el, hogy az a társadalomra nem veszélyes, és erre a feltevésre alapos oka van.

(3) Nem zárja ki a büntethetőséget a tévedés, ha azt gondatlanság okozza, és e törvény a gondatlan elkövetést is büntetni rendeli.

A jogos védelem

21. § Nem büntetendő annak a cselekménye, aki a saját, illetve a mások személye vagy javai elleni jogtalan támadás megelőzése céljából telepített, az élet kioltására nem alkalmas védelmi eszközzel a jogtalan támadónak sérelmet okoz, feltéve, hogy a védekező mindent megtett, ami az adott helyzetben elvárható annak érdekében, hogy az általa telepített védelmi eszköz ne okozzon sérelmet.

22. § (1) Nem büntetendő az a cselekmény, amely a saját, illetve más vagy mások személye, javai vagy a közérdek ellen intézett, illetve ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához szükséges.

(2) A jogtalan támadást úgy kell tekinteni, mintha az a védekező életének kioltására is irányult volna, ha

a) azt személy ellen

aa) éjjel,

ab) fegyveresen,

ac) felfegyverkezve vagy

ad) csoportosan

követik el,

b) az a lakásba

ba) éjjel,

bb) fegyveresen,

bc) felfegyverkezve vagy

bd) csoportosan

történő jogtalan behatolás, vagy

c) az a lakáshoz tartozó bekerített helyre fegyveresen történő jogtalan behatolás.

(3) Nem büntethető, aki az elhárítás szükséges mértékét ijedtségből vagy menthető felindulásból lépi túl.

(4) A megtámadott nem köteles kitérni a jogtalan támadás elől.

A végszükség

23. § (1) Nem büntetendő annak a cselekménye, aki saját, illetve más személyét vagy javait közvetlen és másként el nem hárítható veszélyből menti, vagy a közérdek védelme érdekében így jár el, feltéve, hogy a cselekmény nem okoz nagyobb sérelmet, mint amelynek elhárítására törekedett.

(2) Nem büntethető, aki azért okoz nagyobb sérelmet, mint amelynek elhárítására törekedett, mert ijedtségből vagy menthető felindulásból nem ismeri fel a sérelem nagyságát.

(3) Nem állapítható meg végszükség annak javára, akinek a veszély előidézése felróható, vagy akinek a veszély vállalása foglalkozásánál fogva kötelessége.

A jogszabály engedélye

24. § Nem büntetendő az a cselekmény, amelyet jogszabály megenged, vagy büntetlennek nyilvánít.

V. FEJEZET

A BÜNTETHETŐSÉGET MEGSZÜNTETŐ OKOK

25. § A büntethetőséget megszünteti

- a) az elkövető halála,
- b) az elévülés,
- c) a kegyelem,
- d) a tevékeny megbánás,
- e) a törvényben meghatározott egyéb ok.

A büntethetőség elévülése

26. § (1) A büntethetőség - a (2)-(3) bekezdésben meghatározottak kivételével, illetve az egyes bűncselekmények elévülésének kizárásáról szóló törvény eltérő rendelkezése hiányában - elévül a büntetési tétel felső határának megfelelő idő, de legalább öt év elteltével.

(2)¹ A XXVII. Fejezetben meghatározott bűncselekmények büntethetősége tizenkét év elteltével évül el.

(3)² Nem évül el a büntethetősége

a) a XIII. és XIV. Fejezetben meghatározott bűncselekményeknek,
b) az életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető bűncselekményeknek, és
c)³ a tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére elkövetett szexuális kényszerítésnek [196. § (2) bekezdés a) pont, (3) bekezdés], szexuális erőszaknak [197. § (2) bekezdés, (3) bekezdés a) pont, (4)-(4a) bekezdés], szexuális visszaélésnek (198. §), kerítésnek [200. § (2) bekezdés, (3a) bekezdés b) pont, (4) bekezdés a) pont], prostitúció elősegítésének [201. § (2) bekezdés, (4) bekezdés b) pont], gyermekprostitúció kihasználásának (203. §), gyermekpornográfiának [204. § (1)-(4) bekezdés, (6) bekezdés, 204/A. §], szeméremérintésnek [205. § (2) bekezdés], ha az elkövető az elkövetéskor a tizennyolcadik életévét betöltötte.

27. § Az elévülés kezdő napja

a) befejezett bűncselekmény esetén az a nap, amikor a törvényi tényállás megvalósul,

1 Megállapította: 2017. évi CVI. törvény 1. §. Hatályos: 2017. IX. 28-tól.

2 Megállapította: 2014. évi LXV. törvény 1. § (1). Hatályos: 2014. XII. 21-től.

3 Megállapította: 2024. évi XXX. törvény 60. §. Hatályos: 2024. VII. 1-től.

b) kísérlet és előkészület esetén az a nap, amikor az ezeket megvalósító cselekmény véget ér,

c) olyan bűncselekmény esetén, amely kizárólag kötelesség teljesítésének elmulasztásával valósul meg, az a nap, amikor az elkövető még az e törvényben megállapított következmény nélkül eleget tehetne kötelességének,

d) olyan bűncselekmény esetén, amely jogellenes állapot fenntartásában áll, az a nap, amikor ez az állapot megszűnik.

28. § (1)¹ Az elévülést félbeszakítja a bíróságnak, az ügyészségnek, a nyomozó hatóságnak, illetve nemzetközi vonatkozású ügyekben az igazságügyért felelős miniszternek vagy a külföldi hatóságnak az elkövető ellen a bűncselekmény miatt foganatosított büntetőeljárás cselekménye. A félbeszakítás napján az elévülés határideje ismét elkezdődik.

(1a)² Ha az erős felindulásban elkövetett emberölés, a háromévi szabadságvesztésnél súlyosabban büntetendő szándékos súlyos testi sértés, az emberrablás, az emberkereskedelem és kényszermunka, a személyi szabadság megsértése, illetve – a 26. § (3) bekezdés c) pontjában foglalt kivétellel – a nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmény sértette a bűncselekmény elkövetésekor a tizennyolcadik életévét még nem töltötte be, az elévülés határidejébe nem számít be az a tartam, amíg a huszonegyedik életévét be nem tölti vagy be nem töltötte volna.

(2)³ Ha a büntetőeljárást felfüggesztik, a felfüggesztés tartama az elévülés határidejébe nem számít be. Ez a rendelkezés nem alkalmazható, ha a büntetőeljárást azért függesztik fel, mert az elkövető kiléte a nyomozásban nem volt megállapítható, ismeretlen helyen tartózkodik, vagy kóros elmeállapotú lett, továbbá ha a szabadlábon lévő terhelt külföldön ismert helyen tartózkodik és a büntetőeljárás a távollétében nem folytatható le.

(3)⁴ Az elévülés határidejébe nem számít be az a tartam, amely alatt a mentelmi jogon alapuló mentesség folytán a büntetőeljárás azért nem volt megindítható vagy folytatható, mert a törvényben biztosított mentelmi jogot a döntésre jogosult nem függesztette fel. Ez a rendelkezés nem alkalmazható olyan magánindítványra büntetendő bűncselekmény esetén, amely miatt a vádat a magánvádoló képviseli.

(4)⁵ Próbára bocsátás esetén a próbaidő tartama és a jóvátételi munka tartama az elévülés határidejébe nem számít be.

A tevékeny megbánás

29. § (1) Nem büntethető, aki az élet, testi épség és az egészség elleni, az emberi szabadság elleni, az emberi méltóság és egyes alapvető jogok elleni, a közlekedési, a vagyon elleni, illetve a szellemi tulajdonjog elleni vétség vagy háromévi szabadságvesztésnél nem súlyosabban büntetendő bűntett elkövetését a vádemelésig beismerte, és közvetítői eljárás keretében – vagy azt megelőzően, de a közvetítői eljárás keretében született megállapodásban jóváhagyva – a sértett által elfogadott módon és mértékben a bűncselekménnyel okozott sérelmet jóvátette. E rendelkezés akkor is irányadó, ha a bűnhalmazatban lévő bűncselekmények közül az élet, testi épség és az egészség elleni, az emberi szabadság elleni, az emberi méltóság és egyes alapvető jogok elleni, a közlekedési, a vagyon elleni vagy a szellemi tulajdonjog elleni bűncselekmény a meghatározó.

1 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 1.

2 Megállapította: 2021. évi LXXIX. törvény 14. §. Hatályos: 2021. VII. 8-tól.

3 Megállapította: 2017. évi CXCVII. törvény 328. § (1). Hatályos: 2018. VII. 1-től.

4 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 2.

5 Megállapította: 2017. évi CXCVII. törvény 328. § (2). Hatályos: 2018. VII. 1-től.

(2) A büntetés korlátlanul enyhíthető, ha az elkövető az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmények esetében az ötévi szabadságvesztésnél nem súlyosabban büntetendő büntett elkövetését a vádemelésig beismerte, és közvetítői eljárás keretében - vagy azt megelőzően, de a közvetítői eljárás keretében született megállapodásban jóváhagyva - a sértett által elfogadott módon és mértékben a bűncselekménnyel okozott sérelmet jóvátette. E rendelkezés akkor is irányadó, ha a bűnhalmazatban lévő bűncselekmények közül az élet, testi épség és az egészség elleni, az emberi szabadság elleni, az emberi méltóság és egyes alapvető jogok elleni, a közlekedési, a vagyon elleni vagy a szellemi tulajdonjog elleni bűncselekmény a meghatározó.

(3) Az (1)-(2) bekezdés alkalmazásának nincs helye, ha az elkövető

a) többszörös vagy különös visszaeső,

b) a bűncselekményt bünszervezetben követte el,

c) bűncselekménye halált okozott,

d)¹ a szándékos bűncselekményt a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaideje alatt vagy a szándékos bűncselekmény elkövetése miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítéltése után, a szabadságvesztés végrehajtásának befejezése előtt, illetve próbára bocsátás vagy feltételes ügyészi felfüggesztés tartama alatt követte el, vagy

e)² korábban szándékos bűncselekménye miatt közvetítői eljárásban vett részt, és ennek eredményeként vele szemben az (1) vagy (2) bekezdést alkalmazták, feltéve, hogy a további jogorvoslattal nem támadható határozat keltétől az újabb szándékos bűncselekmény elkövetéséig két év még nem telt el.

VI. FEJEZET

A BÜNTETŐJOGI FELELŐSSÉGRE VONÁS EGYÉB AKADÁLYAI

30. § A büntetőjogi felelősségre vonást akadályozza

a) a magánindítvány,

b) a feljelentés

hiánya.

A magánindítvány hiánya

31. § (1) Az e törvényben meghatározott esetekben a bűncselekmény elkövetője csak magánindítványra büntethető.

(2) A magánindítvány előterjesztésére a sértett jogosult.

(3)³ A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény 69. § (5) bekezdésében meghatározott esetekben a magánindítványt a sértett törvényes képviselője terjesztheti elő. A magánindítványt a korlátozottan cselekvőképes kiskorú sértett önállóan is előterjesztheti, és erre törvényes képviselője is jogosult. Ezekben az esetekben a magánindítvány előterjesztésére a gyámhatóság is jogosult. Érdekellentét esetén a Polgári Törvénykönyv szabályai az irányadók.

(4) Ha a magánindítvány előterjesztésére jogosult sértett meghal, a hozzátartozója jogosult a magánindítvány előterjesztésére.

(5) Bármelyik elkövetővel szemben előterjesztett magánindítvány valamennyi elkövetőre hatályos.

(6) A magánindítvány nem vonható vissza.

A feljelentés hiánya

1 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 3.

2 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 4., 2020. évi XLIII. törvény 58. § 1.

3 Megállapította: 2017. évi CXCVII. törvény 329. §. Hatályos: 2018. VII. 1-től.

32. § Az e törvényben meghatározott esetekben a bűncselekmény elkövetője csak az arra jogosult által tett feljelentésre büntethető.

VII. FEJEZET

A BÜNTETÉSEK

33. § (1) Büntetések

- a) a szabadságvesztés,
- b) az elzárás,
- c) a közérdekű munka,
- d) a pénzbüntetés,
- e) a foglalkozástól eltiltás,
- f) a járművezetéstől eltiltás,
- g) a kitiltás,
- h) a sportrendezvények látogatásától való eltiltás,
- i) a kiutasítás.

(2) Mellékbüntetés a közügyektől eltiltás.

(3) A büntetések - az (5) és (6) bekezdésben foglalt kivételekkel - egymás mellett is kiszabhatóak.

(4)¹ Ha a bűncselekmény büntetési tételének alsó határa nem éri el az egy év szabadságvesztést, szabadságvesztés helyett elzárás, közérdekű munka, pénzbüntetés, foglalkozástól eltiltás, járművezetéstől eltiltás, kitiltás, sportrendezvények látogatásától való eltiltás vagy kiutasítás, illetve e büntetések közül több is kiszabható.

(5) Ha a bűncselekményt e törvény elzárással rendeli büntetni, e büntetés helyett vagy mellett közérdekű munka, pénzbüntetés, foglalkozástól eltiltás, járművezetéstől eltiltás, kitiltás, sportrendezvények látogatásától való eltiltás vagy kiutasítás, illetve e büntetések közül több is kiszabható.

(6) Nem szabható ki

- a) szabadságvesztés mellett elzárás vagy közérdekű munka,
- b) kiutasítás mellett közérdekű munka vagy pénzbüntetés,
- c)² életfogytig tartó szabadságvesztés mellett pénzbüntetés.

A szabadságvesztés

34. § A szabadságvesztés határozott ideig vagy életfogytig tart.

35. § (1) Ha a bíróság szabadságvesztést szab ki, annak végrehajtását fogházban, börtönben vagy fegyházban rendeli végrehajtani.

(2) A büntetés kiszabásánál irányadó körülményekre tekintettel a törvényben meghatározottnál eggyel enyhébb vagy eggyel szigorúbb végrehajtási fokozat határozható meg. E rendelkezés a 44. § (1)-(2) bekezdése és a 90. § (2) bekezdése alapján kiszabott életfogytig tartó szabadságvesztés esetén nem alkalmazható.

A határozott ideig tartó szabadságvesztés

36. § A határozott ideig tartó szabadságvesztés legrövidebb tartama három hónap, leghosszabb tartama húsz év; bünszervezetben, különös vagy többszörös visszaesőként történő elkövetés, illetve halmazati vagy összbüntetés esetén huszonöt év.

37. § (1) A szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozata fogház, ha azt vétség miatt szabták ki, kivéve, ha az elítélt visszaeső.

(2) A szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozata börtön, ha azt

¹ Módosította: 2020. évi XLIII. törvény 58. § 2.

² Beiktatta: 2017. évi CXLIV. törvény 51. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.

a) büntett miatt szabták ki, vagy
b) vétség miatt szabták ki, és az elítélt visszaeső.
(3) A szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozata fegyház, ha
a) a háromévi vagy ennél hosszabb tartamú szabadságvesztést
aa) a XIII., a XIV. vagy a XXIV. Fejezetben meghatározott bűncselekmény,
ab) életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető katonai bűncselekmény,
ac)¹ terrorcselekmény [314. § (1)-(2) bekezdés, 315-316/A. §], terrorizmus finanszírozása [318. § és 318/A. §], jármű hatalomba kerítése [320. § (1)-(3) bekezdés], bűnszervezetben részvétel [321. § (1) bekezdés], robbanóanyaggal vagy robbantószerrel visszaélés (324. §), lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés [325. § (1)-(3) bekezdés], nemzetközi szerződés által tiltott fegyverrel visszaélés [326. § (1)-(6) bekezdés], haditechnikai termékkel vagy szolgáltatással visszaélés [329. § (1)-(4) bekezdés], kettős felhasználású termékkel visszaélés [330. § (1)-(3) bekezdés],
ad)² emberölés, kábítószer-kereskedelem, kábítószer birtoklása, emberrablás, emberkereskedelem és kényszermunka, szexuális erőszak, közveszély okozása, nemzetközi gazdasági tilalom megszegése vagy rablás súlyosabban minősülő esetei [160. § (2) bekezdés, 176. § (2)-(3) bekezdés, 177. § (1)-(2) bekezdés, 178. § (2) bekezdés, 179. § (2) bekezdés, 190. § (2)-(4) bekezdés, 192. § (1)-(6) bekezdés, 197. § (2)-(4) bekezdés, 322. § (2)-(3) bekezdés, 327. § (3) bekezdés, 365. § (3)-(4) bekezdés]
miatt szabták ki, vagy
b)³ a szabadságvesztés kétévi vagy ennél hosszabb tartamú, és
ba) az elítélt többszörös visszaeső, vagy
bb) a bűncselekményt bűnszervezetben követte el.

Feltételes szabadságra bocsátás a határozott ideig tartó szabadságvesztésből

38. § (1)⁴ Határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén a bíróság az ügydöntő határozatában megállapítja a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját, vagy - a (4) bekezdésben meghatározott esetekben - azt, hogy a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége kizárt.

(2) Ha a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége nem kizárt, annak legkorábbi időpontja

a) a büntetés kétharmad,
b) visszaeső esetén háromnegyed
részének, de legkevesebb három hónapnak a kitöltését követő nap.

(3)⁵ Öt évet meg nem haladó szabadságvesztés kiszabása esetén - különös méltánylást érdemlő esetben - a bíróság az ügydöntő határozatában akként rendelkezhet, hogy az elítélt a büntetés fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátható. Ez a rendelkezés nem alkalmazható, ha az elítélt többszörös visszaeső.

(4) Nem bocsátható feltételes szabadságra
a) a többszörös visszaeső, ha a szabadságvesztést fegyház fokozatban kell végrehajtani,
b) az erőszakos többszörös visszaeső,
c) aki a bűncselekményt bűnszervezetben követte el,
d) akit olyan szándékos bűncselekmény miatt ítétek szabadságvesztésre, amelyet korábbi, határozott ideig tartó végrehajtandó szabadságvesztésre ítélese után, a végrehajtás befejezése vagy a végrehajthatóság megszűnése előtt követett el,

1 Módosította: 2017. évi XXXIX. törvény 66. § a).

2 Módosította: 2020. évi V. törvény 13. § b).

3 Módosította: 2015. évi LXXVI. törvény 36. § a).

4 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 5.

5 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 6.

e)¹ akit tettesként ítétek végrehajtandó szabadságvesztésre az alábbi bűncselekmények miatt:

ea) népirtás, emberiség elleni bűncselekmény, apartheid, ha a halált szándékosan okozva követik el [142. § (1) bekezdés a) pont, 143. § (1) bekezdés a) pont, 144. § (1) bekezdés a) pont],

eb) emberölés [160. § (1) és (2) bekezdés],

ec) emberrablás [190. § (4) bekezdés],

ed) fogolyzandulás, terrorcselekmény, jármű hatalomba kerítése és zendülés súlyosabban minősülő esetei, ha a halált szándékosan okozva követik el [284. § (4) bekezdés, 314. § (1) bekezdés, 320. § (2) bekezdés, 442. § (4) bekezdés], vagy

ee) előjáró vagy szolgálati közeg elleni erőszak [445. § (5) bekezdés a) pont].

(5)² Nem bocsátható feltételes szabadságra az sem, akit

a) a (4) bekezdés e) pontjában meghatározott bűncselekmény elkövetése esetén

aa) előkészület miatt,

ab) részesként, vagy

ac) korlátlan enyhítés alkalmazásával,

b) a hozzátartozója sérelmére elkövetett, nyolcévi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztéssel fenyegetett személy elleni erőszakos bűncselekmény miatt, vagy

→ c)³ tizenhét év életét be nem töltött személy sérelmére elkövetett nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmény miatt

ítétek végrehajtandó szabadságvesztésre.

(6)⁴ A bíróság az ügydöntő határozatban az (5) bekezdésben meghatározott elkövető feltételes szabadságra bocsáthatóságáról rendelkezhet, ha az elkövetés körülményeire, az elkövető személyében rejlő társadalomra veszélyesség fokára vagy egyéb büntetés kiszabási körülményekre figyelemmel, a társadalom védelme és annak megelőzése, hogy az elkövető újabb bűncselekményt kövessen el, pártfogó felügyelet elrendelésével és külön magatartási szabály meghatározásával elérhető.

(7)⁵ Az (5) bekezdés b) pontja alkalmazásában hozzátartozó alatt az elkövető gyermekének szülőjét, volt házastársát, volt élettársát, gondnokát, gondkoltját, gyámját vagy gyámoltját is érteni kell.

39. § (1)⁶ Határozott ideig tartó szabadságvesztés esetén a feltételes szabadság tartama azonos a szabadságvesztés hátralevő részével, de legalább egy év. A 38. § (3) bekezdés alkalmazása esetén a bíróság az ügydöntő határozatában rendelkezhet úgy, hogy a feltételes szabadság tartama legalább egy, legfeljebb három évvel meghosszabbodik.

(2) Ha a szabadságvesztés hátralevő része egy évnél rövidebb, és végrehajtását nem rendelték el, a büntetést - a feltételes szabadság letelte után - a hátralevő rész utolsó napjával kell kitöltöttnek tekinteni.

40. § (1)⁷ A bíróság a feltételes szabadságot megszünteti, ha az elítéltet

a) az ügydöntő határozat jogerőre emelkedését követően elkövetett bűncselekmény miatt a feltételes szabadság tartama alatt, vagy

b) a feltételes szabadság tartama alatt elkövetett bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélik.

(2) A bíróság a feltételes szabadságot megszüntetheti, ha az elítéltet az (1) bekezdésben meghatározottakon kívül egyéb büntetésre ítélik.

(3) A feltételes szabadság megszüntetése esetén a feltételes szabadságon eltöltött idő a szabadságvesztésbe nem számít be.

1 Beiktatta: 2020. évi CVIII. törvény 3. § (1). Hatályos: 2020. XI. 5-től.

2 Megállapította: 2021. évi LXXIX. törvény 15. §. Hatályos: 2021. VII. 8-tól.

3 Megállapította: 2024. évi XXX. törvény 61. §. Hatályos: 2024. VII. 1-től.

4 Beiktatta: 2020. évi CVIII. törvény 3. § (2). Hatályos: 2020. XI. 5-től.

5 Beiktatta: 2020. évi CVIII. törvény 3. § (2). Hatályos: 2020. XI. 5-től.

6 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 6.

7 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 7.

(4)¹ Ha a feltételes szabadság tartama alatt az elítélten olyan bűncselekmény miatt kiszabott szabadságvesztést kell végrehajtani, amelyet a korábbi ügydöntő határozat jogerőre emelkedése előtt követett el, a szabadságvesztés végrehajtása a feltételes szabadságot félbeszakítja, és a bíróság a feltételes szabadság folytatásának legkorábbi időpontját

a) az utóbb kiszabott szabadságvesztésből engedélyezett feltételes szabadság időpontjáig, vagy

b) - ha az utóbb kiszabott szabadságvesztés esetén a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége kizárt - a szabadságvesztés végrehajtásának időtartamáig elhalasztja.

Az életfogytig tartó szabadságvesztés

41. § (1)² Életfogytig tartó szabadságvesztés azzal szemben szabható ki, aki a bűncselekmény elkövetésekor a huszadik életévét betöltötte. E rendelkezés a 90. § (2) bekezdése alapján kiszabható életfogytig tartó szabadságvesztésre is vonatkozik.

(2) Az életfogytig tartó szabadságvesztés végrehajtási fokozata fegyház.

Feltételes szabadságra bocsátás az életfogytig tartó szabadságvesztésből

42. §³ Életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén a bíróság az ügydöntő határozatában meghatározza a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját, vagy a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét kizárja.

43. § (1) Ha a bíróság életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét nem zárja ki, annak legkorábbi időpontját legalább huszonöt, legfeljebb negyven évben állapítja meg. A feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját években kell meghatározni.

(2) Életfogytig tartó szabadságvesztés esetén a feltételes szabadság tartama legalább tizenöt év.

44. § (1) Életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén a bíróság a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét csak az alábbi bűncselekmények miatt zárhatja ki:

- a) népirtás [142. § (1) bekezdés],
- b) emberiség elleni bűncselekmény [143. § (1) bekezdés],
- c) apartheid [144. § (1) és (3) bekezdés],
- d) hadikövet elleni erőszak súlyosabban minősülő esete [148. § (2) bekezdés],
- e) védett személyek elleni erőszak [149. § (1)-(2) bekezdés],
- f) nemzetközi szerződés által tiltott fegyver alkalmazása [155. § (1) bekezdés],
- g) egyéb háborús bűntett (158. §),
- h) emberölés súlyosabban minősülő esete [160. § (2) bekezdés],
- i) emberrablás súlyosabban minősülő esete [190. § (3)-(4) bekezdés],
- j)⁴ emberkereskedelem és kényszermunka súlyosabban minősülő esete [192. § (6) bekezdés],
- k) alkotmányos rend erőszakos megváltoztatása [254. § (1) bekezdés],
- l) rombolás súlyosabban minősülő esete [257. § (2) bekezdés],
- m) fogolyzandulás súlyosabban minősülő esete [284. § (4) bekezdés],
- n) terrorcselekmény [314. § (1) bekezdés],
- o) jármű hatalomba kerítése súlyosabban minősülő esete [320. § (2) bekezdés],
- p) közveszély okozása súlyosabban minősülő esete [322. § (3) bekezdés],
- q) zendülés súlyosabban minősülő esete [442. § (4) bekezdés],
- r) előljáró vagy szolgálati közeg elleni erőszak súlyosabban minősülő esete [445. § (5) bekezdés],

ha azt személy elleni vagy dolog elleni erőszakkal követik el.

1 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 7.

2 Módosította: 2015. évi LXXVI. törvény 37. § a).

3 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 5.

4 Módosította: 2020. évi V. törvény 13. § a).

(2) A feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét ki kell zárni, ha az elkövető

a) erőszakos többszörös visszaeső, vagy

b) az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt bünszervezetben követte el.

45. § (1) Ha az elítéltet az életfogytig tartó szabadságvesztésre ítézése előtt elkövetett bűncselekmény miatt az életfogytig tartó szabadságvesztés végrehajtása alatt határozott tartamú végrehajtandó szabadságvesztésre ítélik, a bíróság a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a határozott tartamú végrehajtandó szabadságvesztés időtartamáig elhalasztja.

(2) Ha az elítéltet az életfogytig tartó szabadságvesztésre ítézése előtt elkövetett bűncselekmény miatt az életfogytig tartó szabadságvesztésből történő feltételes szabadságra bocsátás alatt határozott tartamú végrehajtandó szabadságvesztésre ítélik, a bíróság a feltételes szabadságot megszünteti, és a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a határozott tartamú végrehajtandó szabadságvesztés időtartamáig elhalasztja.

(3) Ha az elítéltet az életfogytig tartó szabadságvesztés végrehajtása alatt elkövetett bűncselekmény miatt az életfogytig tartó szabadságvesztés végrehajtása alatt határozott tartamú szabadságvesztésre ítélik, a bíróság a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a határozott ideig tartó szabadságvesztés tartamáig, de legalább öt és legfeljebb húsz év közötti időtartamra elhalasztja.

(4) Ha az elítéltet az életfogytig tartó szabadságvesztés végrehajtása alatt elkövetett bűncselekmény miatt az életfogytig tartó szabadságvesztésből történő feltételes szabadságra bocsátás alatt határozott tartamú szabadságvesztésre ítélik, a bíróság a feltételes szabadságot megszünteti, és a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a határozott tartamú szabadságvesztés tartamáig, de legalább öt és legfeljebb húsz év közötti időtartamra elhalasztja.

(5) Ha az elítéltet az életfogytig tartó szabadságvesztésből történt feltételes szabadságra bocsátás alatt elkövetett bűncselekmény miatt határozott tartamú szabadságvesztésre ítélik, a bíróság a feltételes szabadságot megszünteti, és a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a határozott tartamú szabadságvesztés tartamáig, de legalább öt és legfeljebb húsz év közötti időtartamra elhalasztja.

(6)¹ Ha az életfogytig tartó szabadságvesztésből történő feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának elhalasztására az (1), (2), (4) és (5) bekezdés szerinti határozott tartamú szabadságvesztés miatt kerül sor, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a határozott tartamú szabadságvesztésbe beszámított előzetes fogva tartás, valamint bünygyi felügyelet idejének figyelembevételével kell megállapítani.

(7)² Nem bocsátható feltételes szabadságra az elítélt, ha ismételen életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélik. Ha a korábbi életfogytig tartó szabadságvesztést még nem hajtották végre, az ismételen kiszabott életfogytig tartó szabadságvesztés nem hajtható végre.

(8)³ A bíróság a feltételes szabadságot megszünteti, ha az elítéltet

a) az életfogytig tartó szabadságvesztésből történő feltételes szabadságra bocsátás alatt, vagy

b) az életfogytig tartó szabadságvesztésből történő feltételes szabadságra bocsátás alatt elkövetett bűncselekmény miatt ismételen életfogytig tartó szabadságvesztés büntetésre ítélik.

Az elzárás

46. § (1) Az elzárás tartamát napokban kell meghatározni, annak legrövidebb tartama öt, leghosszabb tartama kilencven nap.

(2) Az elzárást büntetés-végrehajtási intézetben kell végrehajtani.

1 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 8.

2 A 2012. évi CCXXIII. törvény 318. § (3) szerinti szöveggel lép hatályba.

3 Beiktatta: 2022. évi LX. törvény 36. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.

A közérdekű munka

47. § (1) A közérdekű munka tartamát órákban kell meghatározni, annak legkisebb mértéke negyvennyolc, legnagyobb mértéke háromszáztizenkettő óra.

(2)¹ A közérdekű munkát az elítélt, ha törvény eltérően nem rendelkezik, hetente legalább egy napon - a heti pihenőnapon vagy a szabadidejében -, díjazás nélkül végzi.

(3)²

(4) A közérdekű munkára ítélt köteles a számára meghatározott munkát elvégezni. Az elkövető olyan munka végzésére kötelezhető, amelyet - figyelemmel egészségi állapotára és képzettségére - előreláthatóan képes elvégezni.

48. § (1) Ha az elítélt a számára meghatározott munkát önhibájából nem végzi el, a közérdekű munkát vagy annak hátralévő részét szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

(2) A közérdekű munka helyébe lépő szabadságvesztést büntetés-végrehajtási intézetben, fogház fokozatban kell végrehajtani.

(3) A közérdekű munka helyébe lépő szabadságvesztés három hónapnál rövidebb is lehet.

49. § Ha az elítéltet a közérdekű munkára ítélet után elkövetett bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélik, és a közérdekű munka büntetést még nem hajtották végre, a közérdekű munkát vagy annak hátralévő részét szabadságvesztésre kell átváltoztatni úgy, hogy négy óra közérdekű munkának egynapi szabadságvesztés felel meg. Az átváltoztatás után fennmaradó közérdekű munkának egynapi szabadságvesztés felel meg.

A pénzbüntetés

50. § (1) A pénzbüntetést úgy kell kiszabni, hogy - figyelemmel a bűncselekmény tárgyi súlyára - meg kell állapítani a pénzbüntetés napi tételeinek számát, és - az elkövető vagyoni, jövedelmi, személyi viszonyaihoz és életviteléhez mérten - az egynapi tételnek megfelelő összeget.

(2) Akit haszonszerzés céljából elkövetett bűncselekmény miatt határozott ideig tartó szabadságvesztésre ítélnék, ha megfelelő jövedelme vagy vagyona van, pénzbüntetésre is kell ítélni.

(3)³ A pénzbüntetés legkisebb mértéke harminc, legnagyobb mértéke ötszáznegyven napi tétel. Egynapi tétel összegét legalább ezerháromszáz, legfeljebb hatszázötvenezer forintban kell meghatározni.

(4)⁴ A bíróság az ügydöntő határozatában - az elkövető vagyoni, jövedelmi viszonyaira tekintettel - rendelkezhet úgy, hogy az elkövető a pénzbüntetést legfeljebb két éven belül havi részletekben fizetheti meg.

51. § (1) Ha az elítélt a pénzbüntetést nem fizeti meg, illetve részletfizetés engedélyezése esetén egyhavi részlet megfizetését elmulasztja, a pénzbüntetést vagy annak meg nem fizetett részét szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

(2) Ha a pénzbüntetést végrehajtandó szabadságvesztés mellett szabták ki, vagy a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtását elrendelték, a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés végrehajtási fokozatára a szabadságvesztés fokozata az irányadó. Egyéb esetekben a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztést fogház fokozatban kell végrehajtani.

(3) A pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés három hónapnál rövidebb is lehet.

1 A 2012. évi CCXXIII. törvény 318. § (4) szerinti szöveggel lép hatályba.

2 Hatályon kívül helyezte: 2020. évi XLIII. törvény 59. § a). Hatálytalan: 2021. I. 1-től.

3 Módosította: 2023. évi LIII. törvény 95. § 1.

4 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 6.

A foglalkozástól eltiltás

52. § (1) A foglalkozás gyakorlásától azt lehet eltiltani, aki a bűncselekményt

a) szakképzettséget igénylő foglalkozása szabályainak megszegésével követi el, vagy

b) foglalkozásának felhasználásával, szándékosan követi el.

(2) Az (1) bekezdés a) pontja azzal szemben is alkalmazható, aki a bűncselekmény elkövetésekor a tevékenységet nem a foglalkozásaként gyakorolta, de rendelkezik annak a foglalkozásnak a gyakorlásához szükséges szakképesítéssel, amely szabályainak megszegésével a bűncselekményt elkövette.

(3)¹ A nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmény elkövetőjét, ha a bűncselekményt tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére követte el, illetve a gyermekpornográfia elkövetőjét végleges hatállyal el kell tiltani bármely olyan foglalkozás gyakorlásától vagy egyéb tevékenységtől, amelynek keretében tizennyolcadik életévét be nem töltött személy nevelését, felügyeletét, gondozását, gyógykezelését végzi, illetve ilyen személlyel egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyban áll.

(4)² A kiskorú veszélyeztetése bűncselekmény elkövetőjét el kell tiltani bármely olyan foglalkozás gyakorlásától vagy egyéb tevékenységtől, amelynek keretében tizennyolcadik életévét be nem töltött személy nevelését, felügyeletét, gondozását, gyógykezelését végzi, illetve ilyen személlyel egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyban áll. Különös méltánylást érdemlő esetben a foglalkozástól eltiltás kötelező alkalmazása mellőzhető.

(5)³ A választói akarat tiltott befolyásolása bűncselekmény elkövetőjét el kell tiltani attól, hogy bármely civil szervezetben felelős személy és pártban vezető tisztségviselő legyen. Különös méltánylást érdemlő esetben a foglalkozástól eltiltás kötelező alkalmazása mellőzhető.

53. § (1) A foglalkozástól eltiltás határozott ideig tart, vagy végleges hatályú.

(2) A határozott ideig tartó eltiltás legrövidebb tartama egy év, leghosszabb tartama tíz év. Végleges hatállyal az tiltható el, aki a foglalkozás gyakorlására alkalmatlan vagy arra méltatlan.

(3)⁴ A foglalkozástól eltiltás tartama az ügydöntő határozat jogerőre emelkedésével kezdődik. Ha a foglalkozástól eltiltást szabadságvesztés mellett szabják ki, annak tartamába nem számít bele az az idő, amely alatt az elítélt a szabadságvesztést tölti, illetve amíg kivonja magát a szabadságvesztés végrehajtása alól. Ha a feltételes szabadságot nem szüntetik meg, a feltételes szabadságon töltött időt a foglalkozástól eltiltás tartamába be kell számítani.

(4) A végleges hatályú eltiltás alól a bíróság az eltiltottat kérelemre mentesítheti, ha az eltiltás óta tíz év eltelt, és az eltiltott a foglalkozás gyakorlására alkalmassá, vagy - ha az eltiltást méltatlanság miatt alkalmazták - érdemessé vált. Ez utóbbi esetben sem mentesíthető az, aki a bűncselekményt bünszervezetben követte el.

54. § Ezen alcím alkalmazásában foglalkozásnak minősül az is, ha az elkövető

a) gazdálkodó szervezet általános vezetését ellátó szerv tagja vagy egyszemélyi vezetője,

b) gazdasági társaság vagy szövetkezet felügyelőbizottságának tagja,

c) egyéni cég tagja,

d) egyéni vállalkozó vagy

e) a civil szervezetnek a civil szervezetekről szóló törvényben meghatározott vezető tisztségviselője.

1 Megállapította: 2021. évi LXXIX. törvény 16. §. Hatályos: 2021. VII. 8-tól.

2 Beiktatta: 2017. évi CXLIX. törvény 2. §. Hatályos: 2017. XII. 1-től.

3 Beiktatta: 2023. évi LXXXVIII. törvény 32. § (1). Hatályos: 2023. XII. 22-től.

4 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 7.

A járművezetéstől eltiltás

55. § (1) A járművezetéstől azt lehet eltiltani, aki

a) az engedélyhez kötött járművezetés szabályainak megszegésével követi el a bűncselekményt, vagy

b) bűncselekmények elkövetéséhez járművet használ.

(2) A járművezetéstől el kell tiltani azt, aki járművezetés ittas állapotban vagy járművezetés bódult állapotban bűncselekményt követ el. Különös méltányolást érdemlő esetben a járművezetéstől eltiltás kötelező alkalmazása mellőzhető.

(3) A járművezetéstől eltiltás meghatározott fajtájú (légi, vasúti, vízi vagy közúti) és kategóriájú járműre is vonatkozhat.

56. § (1) A járművezetéstől eltiltás határozott ideig tart, vagy végleges hatályú.

(2)¹ A járművezetéstől eltiltás tartamába be kell számítani azt az időt, amelynek tartamára az elkövető vezetői engedélyét - a járművezetéstől eltiltásra ítéletét megelőzően - a bűncselekménnyel összefüggésben a helyszínen elvették, azt a hatóságnál leadta, vagy a vezetési jogosultság azonnali felfüggesztését az engedély-nyilvántartásba a helyszínen bejegyezték.

(3) A határozott ideig tartó eltiltás legrövidebb tartama egy hónap, leghosszabb tartama tíz év. A járművezetéstől eltiltást hónapokban vagy években, illetve években és hónapokban kell meghatározni.

(4)² A járművezetéstől eltiltás tartama az ügydöntő határozat jogerőre emelkedésével kezdődik. Ha a járművezetéstől eltiltást szabadságvesztés mellett szabják ki, annak tartamába nem számít bele az az idő, amely alatt az elítélt a szabadságvesztést tölti, illetve amíg kivonja magát a szabadságvesztés végrehajtása alól. Ha a feltételes szabadságot nem szüntetik meg, a feltételes szabadságon töltött időt a járművezetéstől eltiltás tartamába be kell számítani.

(5) Végleges hatállyal az tiltható el, aki a járművezetésre alkalmatlan. A végleges hatályú eltiltás alól a bíróság az eltiltottat kérelemre mentesítheti, ha az eltiltás óta tíz év eltelt, és az eltiltott a járművezetésre alkalmassá vált.

A kitiltás

57. § (1) E törvényben meghatározott esetekben azt, akinek ott tartózkodása a közérdeket veszélyezteti, egy vagy több településről, vagy egy település, illetve az ország meghatározott részéből ki lehet tiltani.

(2) A kitiltás legrövidebb tartama egy év, leghosszabb tartama öt év.

(3)³ A kitiltás tartama az ügydöntő határozat jogerőre emelkedésével kezdődik. Ha a kitiltást szabadságvesztés mellett szabják ki, annak tartamába nem számít bele az az idő, amely alatt az elítélt a szabadságvesztést tölti, illetve amíg kivonja magát a szabadságvesztés végrehajtása alól. Ha a feltételes szabadságot nem szüntetik meg, a feltételes szabadságon töltött időt a kitiltás tartamába be kell számítani.

A sportrendezvények látogatásától való eltiltás

58. § (1) A bíróság az elkövetőt a sportrendezvényen való részvétel, az odamenetel vagy az onnan történő távozás során a sportrendezvénnyel összefüggésben elkövetett bűncselekmény miatt eltilthatja

a) bármelyik sportszövetség versenyrendszerében megrendezésre kerülő sportrendezvény látogatásától, vagy

b) bármelyik sportlétesítménybe való belépéstől, amikor az valamely sportszövetség versenyrendszerében megrendezett sportesemény helyszínéül szolgál.

(2) Az eltiltás legrövidebb tartama egy év, leghosszabb tartama öt év.

¹ Megállapította: 2020. évi XXXI. törvény 120. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.

² Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 7.

³ Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 7.

(3)¹ Az eltiltás tartama az ügydöntő határozat jogerőre emelkedésével kezdődik. Ha a sportrendezvények látogatásától való eltiltást szabadságvesztés mellett szabják ki, annak tartamába nem számít bele az az idő, amely alatt az elítélt a szabadságvesztést tölti, illetve amíg kivonja magát a szabadságvesztés végrehajtása alól. Ha a feltételes szabadságot nem szüntetik meg, a feltételes szabadságon töltött időt a sportrendezvények látogatásától való eltiltás tartamába be kell számítani.

A kiutasítás

59. § (1) Azt a nem magyar állampolgár elkövetőt, akinek az országban tartózkodása nem kívánatos, Magyarország területéről ki kell utasítani. A kiutasított köteles az ország területét elhagyni, és a kiutasítás tartama alatt nem térhet vissza.

(2)² Nem utasítható ki az, aki számára Magyarország menedékjogot biztosít.

(3)³ A szabad mozgás és tartózkodás jogával, valamint Magyarország területén huzamos tartózkodási jogosultsággal rendelkező személlyel szemben kiutasításnak csak olyan bűncselekmény elkövetése miatt lehet helye, amely ötévi vagy azt meghaladó tartamú szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) Azzal szemben,

a) aki Magyarország területén legalább tíz éve jogszerűen tartózkodik, vagy

b)⁴ aki Magyarország területén jogszerűen tartózkodik, és a családi élet tiszteletben tartásához való joga sérülne, csak tízévi vagy azt meghaladó tartamú szabadságvesztés kiszabása esetén lehet helye kiutasításnak, feltéve, hogy az elkövetőnek az országban tartózkodása a közbiztonságot jelentősen veszélyeztetné.

60. § (1) A kiutasítás határozott ideig tart, vagy végleges hatályú.

(2) A határozott ideig tartó kiutasítás legrövidebb tartama egy év, leghosszabb tartama tíz év.

(2a)⁵ A határozat tiltott átlépése (352/A. §), a határozat megrongálása (352/B. §), a határozattal kapcsolatos építési munka akadályozása (352/C. §), valamint az embercsempészség (353. §) esetén kiszabott szabadságvesztés mellett a kiutasítás – az 59. § (2) és (4) bekezdése szerinti esetek kivételével – nem mellőzhető. Határozott tartamú kiutasítás esetén annak tartama a kiszabott szabadságvesztés tartamának kétszerese, de legalább két év. A kiutasítás tartamát években, hónapokban és napokban is meg lehet állapítani. E bekezdés alkalmazása esetén az 50. § (2) bekezdése alkalmazásának nincs helye.

(3) Végleges hatállyal az utasítható ki, akit tízévi vagy azt meghaladó tartamú szabadságvesztésre ítélnék, és – figyelemmel a bűncselekmény kiemelkedő súlyára, az elkövetés jellegére, és az elkövető kapcsolataira – az országban tartózkodása a közbiztonságot jelentősen veszélyeztetné. A szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy végleges hatállyal nem utasítható ki.

(4)⁶ A kiutasítás tartama azzal a nappal kezdődik, amikor az elítélt Magyarország – más európai uniós tagállamban tartózkodási joggal nem rendelkező harmadik országbeli állampolgárságú elítélt az Európai Unió – területét az idegenrendészeti jogszabályok alapján a kiutasítás végrehajtásáról hozott végzésben meghatározottak szerint elhagyja, vagy ha ennek időpontja nem ismert, a végzésben erre kijelölt határnap. Ha a bíróság külföldön tartózkodó vagy távollévő terheltet ítél kiutasításra, a kiutasítás tartama az ügydöntő határozat jogerőre emelkedése napján kezdődik.

(5) A végleges hatályú kiutasítás alól a bíróság a kiutasítottat kérelmére mentesítheti, ha a kiutasítás óta tíz év eltelt, és a kiutasított arra érdemes.

1 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 7.

2 Megállapította: 2020. évi XLIII. törvény 47. § (1). Hatályos: 2021. I. 1-től.

3 Módosította: 2023. évi XC. törvény 369. § a).

4 Megállapította: 2015. évi CXL. törvény 26. §. Hatályos: 2015. IX. 15-től.

5 Megállapította: 2020. évi XLIII. törvény 47. § (2). Hatályos: 2021. I. 1-től.

6 Megállapította: 2021. évi CXXXIV. törvény 91. §. Hatályos: 2022. III. 1-től.

A közügyektől eltiltás

61. § (1) A közügyek gyakorlásától el kell tiltani azt, akit szándékos bűncselekmény elkövetése miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélnék, és méltatlan arra, hogy azok gyakorlásában részt vegyen.

(2) A közügyektől eltiltott

a) nem rendelkezik választójoggal, nem vehet részt népszavazásban és népi kezdeményezésben,

b) nem lehet hivatalos személy,

c) nem lehet népképviselői szerv testületének, bizottságának tagja, azok munkájában nem vehet részt,

d) nem delegálható törvényben kihirdetett nemzetközi szerződéssel létrehozott szervezet közgyűlésébe, testületébe,

e) nem érhet el katonai rendfokozatot,

f) nem kaphat belföldi kitüntetést és külföldi kitüntetés elfogadására engedélyt,

g) hatósági eljárásban nem lehet védő vagy jogi képviselő,

h) nem viselhet tisztséget köztisztviselői, közalapítványban, és

i) nem lehet civil szervezetnek a civil szervezetekről szóló törvényben megjelölt vezető tisztségviselője.

(3)¹ A közügyektől eltiltott az ügydöntő határozat jogerőre emelkedésével elveszti mindazon tagságát, állását, tisztségét, katonai rendfokozatát, megbízatását és kitüntetését, amelynek elnyerését a (2) bekezdés kizárja, valamint címzetes rendfokozatát.

62. § (1) A közügyektől eltiltás határozott ideig tart, annak legrövidebb tartama egy év, leghosszabb tartama tíz év.

(2)² A közügyektől eltiltás tartama az ügydöntő határozat jogerőre emelkedésével kezdődik. A közügyektől eltiltás tartamába nem számít bele az az idő, amely alatt az elítélt a szabadságvesztést tölti, vagy amely alatt kivonja magát a szabadságvesztés végrehajtása alól. Ha a feltételes szabadságot nem szüntetik meg, a feltételes szabadságon töltött időt a közügyektől eltiltás tartamába be kell számítani.

(3)³ A szabadságvesztés végrehajtásának kegyelemből történő felfüggesztése esetén, ha a kegyelmi elhatározás a közügyektől eltiltást nem érintette, a próbaidő tartama a közügyektől eltiltás tartamába beszámít, kivéve, ha a szabadságvesztés végrehajtását rendelik el.

VIII. FEJEZET

AZ INTÉZKEDÉSEK

63. § (1) Intézkedések

a) a megrovás,

b) a próbára bocsátás,

c) a jóvátételi munka,

d) a pártfogó felügyelet,

e) az elkobzás,

f) a vagyonelkobzás,

g) az elektronikus adat végleges hozzáférhetetlenné tétele,

h) a kényszergyógykezelés,

i) a jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről szóló törvény szerinti intézkedések.

1 Módosította: 2015. évi LXXVI. törvény 36. § b), 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 7.

2 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 7.

3 Beiktatta: 2023. évi XCVII. törvény 11. §. Hatályos: 2024. III. 1-től.

(2) A megrovás, a próbára bocsátás és a jóvátételi munka önállóan, büntetés helyett alkalmazható.

(3)¹ A pártfogó felügyelet büntetés vagy intézkedés mellett alkalmazható. Kiutasítás mellett pártfogó felügyelet nem rendelhető el és a pártfogó felügyelet kötelező alkalmazásának sincs helye.

(4) Az elkobzás, a vagyoneklobzás és az elektronikus adat végleges hozzáférhetetlenné tétele önállóan, és büntetés vagy intézkedés mellett is alkalmazható.

A megrovás

64. § (1) Megrovásban kell részesíteni azt, akinek cselekménye az elbíráláskor már nem veszélyes, vagy olyan csekély fokban veszélyes a társadalomra, hogy az e törvény szerint alkalmazható legkisebb büntetés kiszabása vagy más intézkedés alkalmazása - ide nem értve az elkobzást, a vagyoneklobzást és az elektronikus adat végleges hozzáférhetetlenné tételét - szükségtelen.

(2)² A megrovással a bíróság vagy az ügyészség helytelenítését fejezi ki a jogellenes cselekmény miatt, és felszólítja az elkövetőt, hogy a jövőben tartózkodjon bűncselekmény elkövetésétől.

A próbára bocsátás

65. § (1) A bíróság a vétség, valamint a háromévi szabadságvesztésnél nem súlyosabban büntetendő büntett miatt a büntetés kiszabását próbaidőre elhalaszthatja, ha alaposan feltehető, hogy a büntetés célja intézkedés alkalmazásával is elérhető.

(2) Nem bocsátható próbára

- a) a visszaeső,
- b) aki a bűncselekményt bünszervezetben követte el,
- c) aki a szándékos bűncselekményt végrehajtandó szabadságvesztésre ítéltése után, a végrehajtás befejezése előtt követte el, vagy
- d) aki a szándékos bűncselekményt a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaideje alatt követte el.

(3) A próbaidő tartama egy évtől három évig terjedhet, a tartamot években, vagy években és hónapokban kell meghatározni.

(4) A próbára bocsátott pártfogó felügyelet alá helyezhető. Ha a próbára bocsátott a pártfogó felügyelet magatartási szabályait megszegi, a próbaidő egy alkalommal, legfeljebb egy évvel meghosszabbítható.

66. § (1) A próbára bocsátást meg kell szüntetni, és büntetést kell kiszabni, ha

- a) a próbára bocsátottat a próbára bocsátás előtt elkövetett bűncselekmény miatt a próbaidő alatt elítélik,
- b) a próbára bocsátottat a próbaidő alatt elkövetett bűncselekmény miatt elítélik, vagy
- c) a próbára bocsátott a pártfogó felügyelet magatartási szabályait súlyosan megszegi.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott eseteken kívül a próbaidő elteltével az elkövető büntethetősége megszűnik.

A jóvátételi munka

1 Megállapította: 2023. évi XCVII. törvény 12. §. Hatályos: 2024. III. 1-től.

2 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 9.

67. § (1) A bíróság a vétség, valamint a háromévi szabadságvesztésnél nem súlyosabban büntetendő bűntett miatt a büntetés kiszabását egy évre elhalaszthatja, és jóvátételi munka végzését írja elő, ha alaposan feltehető, hogy a büntetés célja így is elérhető. A jóvátételi munkavégzés előírása mellett pártfogó felügyelet is elrendelhető.

(2) Jóvátételi munka végzése nem írható elő azzal szemben, aki

- a) visszaeső,
- b) a bűncselekményt bünszervezetben követte el,
- c) a szándékos bűncselekményt végrehajtandó szabadságvesztésre ítéltése után, a végrehajtás befejezése előtt követte el, vagy
- d) a szándékos bűncselekményt a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaideje alatt követte el.

(3)¹ Az elkövető - választása szerint - állami vagy önkormányzati fenntartású intézménynél, közhasznú jogállású civil szervezetnél, egyházi jogi személynél vagy azok részére végezheti a jóvátételi munkát.

(4) A jóvátételi munka tartamát órákban kell meghatározni, annak legkisebb mértéke huszonegy, legnagyobb mértéke százötven óra.

68. § (1) Ha az elkövető a jóvátételi munka elvégzését egy éven belül megfelelően igazolja, büntethetősége megszűnik.

(2)² Ha az elkövető a jóvátételi munka elvégzését nem igazolja, vagy a pártfogó felügyelet szabályait súlyosan megszegi, a bíróság büntetést szab ki. Ha az elkövető a jóvátételi munka elvégzését egészségügyi okból nem tudja igazolni, a jóvátételi munka elvégzése igazolásának határideje egy alkalommal legfeljebb egy évvel meghosszabbítható.

A pártfogó felügyelet

69. § (1)³ Pártfogó felügyelet rendelhető el

- a) a feltételes ügyészi felfüggesztés tartamára,
 - b) a feltételes szabadság tartamára,
 - c) a próbára bocsátás próbaidejére,
 - d) a jóvátételi munka előírása mellett,
 - e) a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaidejére,
- ha annak eredményes elteltéhez az elkövető rendszeres figyelemmel kísérése szükséges.

(2)⁴ Pártfogó felügyelet alatt áll,

- a) akit életfogytig tartó szabadságvesztésből feltételes szabadságra bocsátottak,
- b) az a visszaeső, akit feltételes szabadságra bocsátottak, vagy akivel szemben a szabadságvesztés végrehajtását felfüggesztették,
- c) az a 38. § (5) bekezdése szerinti elkövető, akit a 38. § (6) bekezdése alkalmazásával bocsátottak feltételes szabadságra,
- d) a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaidejére az, akit a hozzátartozója sérelmére elkövetett személy elleni erőszakos bűncselekmény miatt ítétek szabadságvesztésre, vagy
- e) a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaidejére az, akit tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére elkövetett nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmény miatt ítétek szabadságvesztésre.

(3)⁵ A (2) bekezdés d) pontja alkalmazásában hozzátartozó alatt az elkövető gyermekének szülőjét, volt házastársát, volt élettársát, gondnokát, gondokoltját, gyámját vagy gyámoltját is érteni kell.

1 Módosította: 2013. évi CXXXIII. törvény 158. § a).

2 A 2012. évi CCXXIII. törvény 318. § (6) szerinti szöveggel lép hatályba.

3 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 10.

4 Megállapította: 2021. évi LXXIX. törvény 17. §. Hatályos: 2021. VII. 8-tól.

5 Beiktatta: 2020. évi CVIII. törvény 4. § (2). Hatályos: 2020. XI. 5-től.

70. § (1)¹ A pártfogó felügyelet tartama azonos

- a) a feltételes szabadság tartamával,
- b) a próbára bocsátás próbaidejével,
- c) a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaidejével,
- d) a feltételes ügyészi felfüggesztés tartamával,

de legfeljebb öt év, életfogytig tartó szabadságvesztésből engedélyezett feltételes szabadság esetén legfeljebb tizenöt év.

(2) A jóvátételi munka előírása mellett elrendelt pártfogó felügyelet addig tart, amíg a jóvátételi munka végzésére kötelezett a jóvátételi munka elvégzését nem igazolja, de legfeljebb egy évig.

(3) A 69. § (1) bekezdés esetében a pártfogó felügyelet fele részének, de legalább egy év eltelte után a pártfogó felügyelő javasolhatja a pártfogó felügyelet megszüntetését, ha annak szükségessége már nem áll fenn.

71. § (1) A pártfogolt általános magatartási szabályként köteles

- a) a jogszabályban és a határozatban előírt magatartási szabályokat megtartani,
- b) a pártfogó felügyelővel rendszeres kapcsolatot tartani, és
- c) a pártfogó felügyelő részére az ellenőrzéshez szükséges felvilágosítást megadni.

(2)² A bíróság, illetve feltételes ügyészi felfüggesztés esetén az ügyészség a határozatában a pártfogó felügyelet céljának elősegítése érdekében külön magatartási szabályként kötelezettségeket és tilalmakat írhat elő. A bíróság, illetve az ügyészség elrendelheti, hogy a pártfogolt

a) a bűncselekmény elkövetésében részt vett, meghatározott személlyel ne tartson kapcsolatot,

b)³ a bűncselekmény sértettjétől, valamint a sértettre tekintettel annak hozzátartozójától vagy más személytől

(e § alkalmazásában a továbbiakban együtt: érintett személy), az érintett személy lakásától vagy életvitelszerű tartózkodására szolgáló más ingatlantól – ideértve a gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézményeket is –, munkahelyétől, az érintett személy által rendszeresen látogatott intézményektől vagy egyéb helytől, különösen nevelési, nevelési-oktatási vagy gyógykezelés céljából látogatott egészségügyi intézménytől, vallásgyakorlása során látogatott épülettől tartsa távol magát,

c)⁴ meghatározott jellegű nyilvános helyeket és nyilvános rendezvényeket, valamint gyűléseket, meghatározott közterületeket ne látogasson,

d) nyilvános helyen ne fogyasszon szeszes italt,

e) meghatározott helyen és időközönként, meghatározott szervnél vagy személynél jelentkezzen,

f) vegye fel a kapcsolatot az állami foglalkoztatási szervvel, vagy a helyi önkormányzatnál közfoglalkoztatásra jelentkezzen,

g) meghatározott tanulmányokat folytasson,

h) – beleegyezése esetén – meghatározott gyógykezelésnek vagy gyógyító eljárásnak vesse alá magát,

i) vegyen részt a pártfogó felügyelő által szervezett csoportos foglalkozáson vagy a pártfogó felügyelői szolgálat közösségi foglalkoztatójának programja szerinti más foglalkozáson,

j)⁵ meghatározott, az internet elérésével végezhető tevékenységtől tartózkodjon vagy azt korlátozottan végezzen.

(3)⁶ A bíróság, illetve az ügyészség a (2) bekezdésben felsorolt magatartási szabályokon kívül más magatartási szabályokat is előírhat, különös tekintettel a bűncselekmény jellegére, az okozott kárra és az elkövető társadalmi beilleszkedése esélyeinek növelésére.

1 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 10.

2 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 9., 11.

3 Megállapította: 2020. évi CVIII. törvény 5. § (1). Hatályos: 2020. XI. 5-től.

4 Módosította: 2018. évi LV. törvény 25. § (8) a).

5 Beiktatta: 2023. évi XCVII. törvény 13. §. Hatályos: 2024. III. 1-től.

6 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 9.

(4)¹ A 69. § (2) bekezdés *c)* és *d)* pontja szerinti elkövetővel szemben a (2) bekezdés *b)* pontja szerinti külön magatartási szabályt a sértett vagy a sértettre tekintettel annak hozzátartozója védelme érdekében el kell rendelni. A 69. § (2) bekezdés *c)* pontja szerinti esetben a bíróság e szabály megtartásának ellenőrzésére – kivéve, ha alkalmazásának műszaki feltételei nem adottak – a kötelezett mozgását nyomon követő technikai eszköz alkalmazását rendeli el.

(5)² A bíróság a (4) bekezdés alkalmazásától a 69. § (2) bekezdés *d)* pontja szerinti elkövetővel szemben az elkövetés körülményeire, az elkövető személyében rejlő társadalomra veszélyesség fokára, az elkövető és a bűncselekmény sértettje, illetve más, a bűncselekménnyel összefüggésben veszélyeztetett személy közötti kapcsolatra vagy egyéb büntetés kiszabási körülményre figyelemmel eltérhet.

(6)³ A (2) bekezdés *b)* pontja szerinti távollét elrendelése nem zárja ki, hogy az elkövető – ha kapcsolattartásra jogosult – a kiskorú gyermekével felügyelt kapcsolattartás keretében kapcsolatot tartson.

(7)⁴ A (2) bekezdés *j)* pontja szerinti magatartási szabály esetén a bíróság vagy az ügyészség az elkövetett bűncselekménnyel összefüggésben meghatározza, hogy az elkövető az interneten végezhető mely tevékenységektől köteles tartózkodni, továbbá meghatározhatja, hogy az elkövető

a) az internetet mely eszközön keresztül érheti el,

b) az internet elérésével végzett tevékenységét hogyan szükséges igazolnia,

c) az internet elérésével végzett tevékenységének ellenőrzése érdekében – ha annak műszaki feltételei fennállnak – milyen információs rendszert képező berendezést vagy alkalmazást használhat, illetve

d) ha a technikai feltételek fennállnak, az internet elérésével végzett tevékenységének ellenőrzését a párfogó felügyelőnek az előre be nem jelentett felhívására folyamatos kép- és hangfelvétel továbbításával köteles biztosítani.

Az elkobzás

72. § (1) El kell kobozni azt a dolgot,

a) amelyet a bűncselekmény elkövetéséhez eszközül használtak vagy arra szántak,

b) amely bűncselekmény elkövetése útján jött létre,

c) amelyre a bűncselekményt elkövették, vagy amelyet a bűncselekmény befejezését követően e dolog elszállítása céljából használtak,

d) amelynek a birtoklása a közbiztonságot veszélyezteti, vagy jogszabályba ütközik.

(2) El kell kobozni azt a sajtóterméket, amelyben a bűncselekmény megvalósul.

(3) Az (1) bekezdés *a)* és *c)* pontja esetében – feltéve, hogy a tulajdonos az elkövetésről előzetesen nem tudott – az elkobzást nem lehet elrendelni, ha a dolog nem az elkövető tulajdona, kivéve, ha az elkobzás mellőzését nemzetközi jogi kötelezettség kizárja.

(4)⁵ Az elkobzást akkor is el kell rendelni, ha

a) az elkövető gyermekkor, kóros elmeállapot vagy törvényben meghatározott büntethetőséget megszüntető ok miatt nem büntethető,

*b)*⁶ az elkövetőt megrovásban részesítették,

c) az a kölcsönzött kulturális javak különleges védelméről szóló törvényben meghatározott különleges védelem időtartama alatt nem hajtható végre.

(5) Nem lehet elrendelni annak a dolognak az elkobzását, amelyre a vagyoneklobzás kiterjed.

(6) Az elkobzott dolog tulajdonjoga törvény eltérő rendelkezése hiányában az államra száll.

1 Beiktatta: 2020. évi CVIII. törvény 5. § (2). Hatályos: 2020. XI. 5-től.

2 Beiktatta: 2020. évi CVIII. törvény 5. § (2). Hatályos: 2020. XI. 5-től.

3 Beiktatta: 2020. évi CVIII. törvény 5. § (2). Hatályos: 2020. XI. 5-től.

4 Beiktatta: 2023. évi XCVII. törvény 14. §. Hatályos: 2024. III. 1-től.

5 A 2012. évi CCXXIII. törvény 318. § (7) szerinti szöveggel lép hatályba.

6 Módosította: 2015. évi LXXVI. törvény 37. § b).

(7) Nincs helye elkobzásnak a cselekmény büntetethezességének elévülésére megállapított idő, de legalább öt év elteltével.

73. § A 72. § (1) bekezdés *a)* és *c)* pontjában meghatározott esetekben az elkobzás kivételesen mellőzhető, ha az az elkövetőre vagy a tulajdonosra a bűncselekmény súlyával arányban nem álló, méltánytalan hátrányt jelentene, kivéve,

a) ha azt nemzetközi jogi kötelezettség kizárja,

b) ha az elkövető a bűncselekményt bünszervezetben követte el,

*c)*¹ kábítószer-kereskedelem, kábítószer birtoklása, kábítószer készítésének elősegítése, kábítószer előállításához szükséges anyaggal visszaélés, új pszichoaktív anyaggal visszaélés, teljesítményfokozó szerrel visszaélés, gyógyszerhamisítás, egészségügyi termék hamisítása, méreggel visszaélés, ártalmas közfogyasztási cikkel visszaélés, környezetkárosítás, természetkárosítás, állatkínzás, orvhalászat, orvvadászat, tiltott állatviadal szervezése, hulladékgyűjtés rendjének megsértése, ózonréteget lebontó anyaggal visszaélés, radioaktív anyaggal visszaélés, nukleáris létesítmény üzemeltetésével visszaélés, robbanóanyaggal vagy robbantószerrel visszaélés, lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés, nemzetközi szerződés által tiltott fegyverrel visszaélés, haditechnikai termékkel vagy szolgáltatással visszaélés, kettős felhasználású termékkel visszaélés vagy veszélyes eb tartásával kapcsolatos kötelezettség megszegése esetén.

A vagyoneklobzás

74. § (1) Vagyoneklobzást kell elrendelni arra

a) a bűncselekmény elkövetéséből eredő vagyona, amelyet az elkövető a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett,

*b)-c)*²

d) a vagyona, amely a bűncselekmény elkövetéséből eredő, a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett vagyona helyébe lépett,

e) a vagyona, amelyet a bűncselekmény elkövetése céljából az ehhez szükséges vagy ezt könnyítő feltételek biztosítása végett szolgáltatott vagy arra szántak,

f) a vagyona, amely az adott vagy ígért vagyoni előny tárgya volt.

(2) A vagyoneklobzást el kell rendelni arra a bűncselekmény elkövetéséből eredő, a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett vagyona is, amellyel más gazdagodott. Ha gazdálkodó szervezet gazdagodott ilyen vagyonnal, a vagyoneklobzást a gazdálkodó szervezettel szemben kell elrendelni.

(3)³ Ha az elkövető vagy a (2) bekezdés szerint gazdagodott személy meghalt, vagy a gazdálkodó szervezet átalakult, a vagyoneklobzást a jogutóddal szemben kell elrendelni arra az (1) bekezdés vagy a 74/A. § szerinti vagyona, amelyre a jogutódlás történt.

(4)⁴

(5) Nem rendelhető el vagyoneklobzás

a) arra a vagyona, amely a büntetőeljárás során érvényesített polgári jogi igény fedezetéül szolgál,

b) arra a vagyona, amelyet jóhiszeműen, ellenérték fejében szereztek,

*c)*⁵ az (1) bekezdés *a)* és *d)* pontja vagy a (2) bekezdés szerinti vagyona, ha azzal kapcsolatban a büntetőeljárás tárgyát képező bűncselekménnyel azonos tényállás miatt közigazgatási hatóság, állami adó- és vámhatóság végleges határozatában vagy közigazgatási perben a bíróság jogerős határozatában fizetési kötelezettséget állapított meg, a fizetési kötelezettség erejéig.

1 Megállapította: 2021. évi II. törvény 26. § (1). Hatályos: 2021. III. 1-től.

2 Hatályon kívül helyezte: 2016. évi CIII. törvény 56. §. Hatálytalan: 2016. X. 28-tól.

3 Módosította: 2016. évi CIII. törvény 55. § (9) a).

4 Hatályon kívül helyezte: 2016. évi CIII. törvény 56. §. Hatálytalan: 2016. X. 28-tól.

5 Megállapította: 2021. évi CXXXIV. törvény 92. §. Hatályos: 2022. III. 1-től.

74/A. §¹ (1) Az ellenkező bizonyításáig vagyonekobjzás alá eső vagyonnak kell tekinteni, és vagyonekobjzást kell elrendelni arra a vagyonra, amelyet az elkövető

- a) bünszervezetben való részvétele,
- b) a kábítószer forgalomba hozatala, illetve az azzal való kereskedés elkövetésének,
- c) az üzletszerűen vagy bünszövetségben elkövetett embercsempészás elkövetésének ideje alatt szerzett.

(2) Az ellenkező bizonyításáig vagyonekobjzás alá eső vagyonnak kell tekinteni, és vagyonekobjzást kell elrendelni arra a vagyonra is, amelyet

- a) a kábítószer forgalomba hozatala, illetve az azzal való kereskedés [176. § (1)-(4) és (6) bekezdés, 177. § (1) bekezdés b) pont, c) pont cb) alpont és (2)-(3) és (5) bekezdés], kábítószer termesztése, előállítás, az ország területére behozatala, kivitele, átszállítása [178. § (1)-(5) bekezdés és 179. §], a kábítószer készítésének elősegítése [182. § (1)-(4) bekezdés], a kábítószer-prekurzor forgalomba hozatala, szállítása, azzal közvetítői tevékenység végzése [183. § (1) bekezdés a) pont],

- b) az új pszichoaktív anyag előállítás, az ország területére behozatala, kivitele, átszállítása, forgalomba hozatala, illetve az azzal való kereskedés [184. § (1)-(3) és (5) bekezdés, 184/A. § (1) bekezdés b) pont és c) pont cb) alpont, (2)-(3) és (5) bekezdés, 184/B. § (1) bekezdés a) pont, (2)-(5) bekezdés, 184/C. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont, b) pont ba) alpont, (2)-(5) bekezdés],

- c)² az emberkereskedelem és kényszermunka [192. § (1)-(7) bekezdés],

- d)³ a kerítés (200. §), a prostitúció elősegítése (201. §), a kitartottság (202. §), a gyermekprostitúció kihasználása [203. § (1) és (3)-(4) bekezdés], a tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt ábrázoló pornográf felvétel kínálása, átadása, hozzáférhetővé tétele, készítése, forgalomba hozatala, azzal való kereskedelem, illetve nagy nyilvánosság számára hozzáférhetővé tétele [204. § (1) bekezdés b)-c) pont, (2)-(4) bekezdés, (5) bekezdés b) pont és (6) bekezdés], tizennyolcadik életévét be nem töltött személynek vagy személyeknek pornográf műsorban való szerepeltetése vagy ilyen pornográf műsor szervezése [204/A. § (1) bekezdés b) pont és (2)-(5) bekezdés],

- e) a gyermekmunka (209. §), a harmadik országbeli állampolgár jogellenes foglalkoztatása [356. § (1)-(2) bekezdés],

- f) a haszonszerzési célból elkövetett személyes adattal visszaélés [219. § (1) és (3)-(4) bekezdés],

- g) a vesztegetés, a vesztegetés elfogadása, a hivatali vesztegetés, a hivatali vesztegetés elfogadása (290-294. §),

- h)⁴ a terrorcselekmény [314. §, 315. § (1)-(2) bekezdés, 316. § és 316/A. §], a terrorizmus finanszírozása [318. § és 318/A. §],

- i) a bünszervezetben részvétel [321. § (1) bekezdés],

- j)⁵ az embercsempészás (353. §), a jogellenes tartózkodás elősegítése (354. §),

- k) a zsarolás (367. §),

- l) a különösen nagy vagy különösen jelentős értékre, bünszervezetben elkövetett sikkasztás [372. § (5) bekezdés a) pontja és (6) bekezdése], a különösen nagy vagy különösen jelentős kárt okozó, bünszervezetben elkövetett csalás [373. § (5) bekezdés a) pontja és (6) bekezdése], a különösen nagy vagy különösen jelentős vagyoni hátrányt okozó, bünszervezetben elkövetett gazdasági csalás [374. § (5) bekezdés a) pontja és (6) bekezdése], a különösen nagy vagy különösen jelentős vagyoni hátrányt okozó, bünszervezetben elkövetett hűtlen kezelés [376. § (5) bekezdés a) pontja és (6) bekezdése],

- m) az információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás [375. § (1)-(5) bekezdés],

1 Beiktatta: 2016. évi CIII. törvény 55. § (1). Hatályos: 2016. X. 28-tól.

2 Módosította: 2020. évi V. törvény 13. § a), 14. § a).

3 Módosította: 2021. évi CXXXIV. törvény 103. § a).

4 Módosította: 2017. évi XXXIX. törvény 66. § b).

5 Megállapította: 2020. évi XLIII. törvény 48. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.

n) a pénzhamisítás [389. § (1)-(3)], a pénzhamisítás elősegítése (390. §), a készpénz-helyettesítő fizetési eszköz hamisítása [392. § (1)-(2) bekezdés], a készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés [393. § (1)-(2) bekezdés], a készpénz-helyettesítő fizetési eszköz hamisításának elősegítése (394. §),

o) a bűnszervezetben elkövetett, különösen nagy vagy különösen jelentős vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás [396. § (4)-(5) bekezdés],

p) a pénzmosás (399. §),

q) a bűnszövetségben vagy üzletszerűen elkövetett tiltott adatszerzés [422. § (4) bekezdés b) és c) pont], az információs rendszer védelmét biztosító technikai intézkedés kijátszása [424. § (1) bekezdés] elkövetője a büntetőeljárás megindítását megelőző öt évben szerzett, ha a vagyon, illetve az elkövető életvitele az igazolható jövedelmi viszonyaihoz, személyi körülményeihez képest különösen aránytalan.

(3) Nem rendelhető el vagyonekobbzás az (1) és (2) bekezdés esetében, ha az elkövető bizonyítja, hogy a vagyon nem bűncselekményből származik.

75. § (1) A vagyonekobbzást pénzösszegben kifejezve kell elrendelni,¹

a)² ha a vagyonekobbzás alá eső vagyon már nem lelhető fel,

b)³ ha a vagyonekobbzás alá eső vagyon az egyéb vagyontól nem különíthető el, vagy az elkülönítése aránytalan nehézséget okozna,

c) a 74. § (5) bekezdés b) pontjában meghatározott esetben.

(2)⁴ A vagyonekobbzást akkor is el kell rendelni, ha

a) az elkövető gyermekkor, kóros elmeállapot vagy törvényben meghatározott büntethetőséget megszüntető ok miatt nem büntethető,

b)⁵ az elkövetőt megrovásban részesítették,

c) az a kölcsönzött kulturális javak különleges védelméről szóló törvényben meghatározott különleges védelem időtartama alatt nem hajtható végre.

(3) Az elkobbzott vagyon törvény eltérő rendelkezése hiányában az államra száll.

76. § Ezen alcím alkalmazásában vagyonon annak hasznát, a vagyoni értékű jogot, követelést, továbbá bármely, pénzben kifejezhető értékkel bíró előnyt is érteni kell.

Az elektronikus adat végleges hozzáférhetetlenné tétele

77. § (1) Véglegesen hozzáférhetetlenné kell tenni azt az elektronikus hírközlő hálózaton közzétett adatot,

a) amelynek hozzáférhetővé tétele vagy közzététele bűncselekményt valósít meg,

b) amelyet a bűncselekmény elkövetéséhez eszközül használtak, vagy

c) amely bűncselekmény elkövetése útján jött létre.

(2) Az elektronikus adat végleges hozzáférhetetlenné tételét akkor is el kell rendelni, ha az elkövető gyermekkor, kóros elmeállapot, vagy törvényben meghatározott büntethetőséget megszüntető ok miatt nem büntethető, illetve ha az elkövetőt megrovásban részesítették.

A kényszergyógykezelés

78. § (1) Személy elleni erőszakos vagy közveszélyt okozó büntetendő cselekmény elkövetőjének kényszergyógykezelését kell elrendelni, ha elmeállapota miatt nem büntethető, és tartani kell attól, hogy hasonló cselekményt fog elkövetni, feltéve, hogy büntethetősége esetén egyévi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetést kellene kiszabni.

(2) A kényszergyógykezelést meg kell szüntetni, ha szükségessége már nem áll fenn.

¹ A veszélyhelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 640/2021. (XI. 25.) Korm. rendelet 14. § (1)-(2).

² Módosította: 2016. évi CIII. törvény 55. § (9) b).

³ Módosította: 2016. évi CIII. törvény 55. § (9) c).

⁴ A 2012. évi CCXXIII. törvény 318. § (8) szerinti szöveggel lép hatályba.

⁵ Módosította: 2015. évi LXXVI. törvény 37. § b).

IX. FEJEZET

A BÜNTETÉS KISZABÁSA

A büntetés célja

79. § A büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el.

A büntetés kiszabásának elvei

80. § (1) A büntetést az e törvényben meghatározott keretek között, céljának szem előtt tartásával úgy kell kiszabni, hogy az igazodjon a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, valamint az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez.

(2) Határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabásakor a büntetési tétel középértéke irányadó. A középérték a büntetési tétel alsó és felső határa összegének fele.

(3) Ha e törvény a büntetés kiszabása esetén a Különös Részben meghatározott büntetési tételek emelését írja elő, a (2) bekezdésben meghatározott számítást a felemelt büntetési tételekre tekintettel kell elvégezni.

(4) Ha a bíróság szabadságvesztést szab ki, a büntetés mértékét a végrehajtás felfüggesztése, illetve a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének a figyelmen kívül hagyásával állapítja meg.

A halmazati büntetés

81. § (1) Bűnhalmazat esetén egy büntetést kell kiszabni.

(2) A halmazati büntetést a bűnhalmazatban lévő bűncselekményekre megállapított büntetési nemek, illetve büntetési tételek közül a legsúlyosabbnak az alapulvételével kell kiszabni.

(3) Ha a bűnhalmazatban lévő bűncselekmények közül legalább kettő határozott ideig tartó szabadságvesztéssel büntetendő, a büntetési tétel felső határa a legmagasabb büntetési tétel felével emelkedik, de nem érheti el az egyes bűncselekményekre megállapított büntetési tételek felső határának együttes tartamát.

(4)¹ Ha ennek feltételei az adott bűncselekmény vonatkozásában fennállnak, a bűnhalmazatban lévő bűncselekmény büntetési tételét a különös, a többszörös és az erőszakos többszörös visszaesőkre, továbbá a bűnszervezetben történő elkövetésre vonatkozó rendelkezések alapján, a (2) és (3) bekezdés alkalmazását megelőzően kell megállapítani.

(5) A mellékbüntetés halmazati büntetés esetében sem haladhatja meg a törvényben meghatározott legmagasabb mértéket, illetve tartamot.

A büntetés enyhítése

82. § (1) A büntetési tételnél enyhébb büntetés szabható ki, ha annak legkisebb mértéke a büntetés kiszabásának elveire figyelemmel túl szigorú lenne.

(2) Az (1) bekezdés alapján, ha a büntetési tétel alsó határa

- tízévi szabadságvesztés, ehelyett legkevesebb ötévi,
- ötévi szabadságvesztés, ehelyett legkevesebb kétévi,
- kétévi szabadságvesztés, ehelyett legkevesebb egyévi,

1 Megállapította: 2015. évi LXXVI. törvény 19. §. Hatályos: 2015. VII. 1-től.

d) egyévi szabadságvesztés, ehelyett rövidebb tartamú szabadságvesztést lehet kiszabni.

(3) A (2) bekezdés d) pontja esetében szabadságvesztés helyett elzárás, közérdekű munka vagy pénzbüntetés, illetve e büntetések egymás mellett is kiszabhatóak.

(4) Kísérlet vagy bűnsegély esetében, ha a (2) bekezdés alapján kiszabható büntetés is túl szigorú lenne, a büntetést a (2) bekezdés soron következő pontja alapján lehet kiszabni.

(5) Ha e törvény korlátlan enyhítést enged, bármely büntetési nem legkisebb mértéke is kiszabható.

A büntetés kiszabása egyezség esetén¹

83. § (1)² A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény XCIX. Fejezete szerinti eljárásban az egyezség (a továbbiakban: egyezség) jóváhagyása esetén a büntetés kiszabásakor a 82. § (2) bekezdésében meghatározott enyhébb büntetési tételek alsó határát kell alapul venni.

(2)³ Ha az egyezség jóváhagyására olyan terhelt esetében kerül sor, aki az ügy, illetve más büntetőügy bizonyításához hozzájárulva az ügyességgel, illetve a nyomozó hatósággal jelentős mértékben együttműködött, a büntetést a 82. § (2) bekezdés soron következő pontja alapján is ki lehet szabni.

(3)⁴

84. §⁵

A szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése

85. § (1) A két évet meg nem haladó szabadságvesztés végrehajtása próbaidőre felfüggeszthető, ha - különösen az elkövető személyi körülményeire figyelemmel - alaposan feltehető, hogy a büntetés célja annak végrehajtása nélkül is elérhető.

(1a)⁶ A határozat tiltott átlépése (Btk. 352/A. §), a határozat megrongálása (Btk. 352/B. §), valamint a határozattal kapcsolatos építési munka akadályozása (Btk. 352/C. §) esetén az öt évet meg nem haladó szabadságvesztés végrehajtása próbaidőre felfüggeszthető.

(2) A próbaidő tartama - ha e törvény eltérően nem rendelkezik - egy évtől öt évig terjedhet, de a kiszabott szabadságvesztésnél rövidebb nem lehet. A próbaidőt években, vagy években és hónapokban kell meghatározni.

(2a)⁷ A határozat tiltott átlépése (Btk. 352/A. §), a határozat megrongálása (Btk. 352/B. §), valamint a határozattal kapcsolatos építési munka akadályozása (Btk. 352/C. §) esetén a próbaidő tartama két évtől tíz évig terjedhet, de nem lehet rövidebb az ezen bűncselekmények miatt kiszabott kiutasítás tartamánál.

86. § (1) A szabadságvesztés végrehajtása nem függeszthető fel azzal szemben, aki

a) többszörös visszaeső,

b) a bűncselekményt bünszervezetben követte el, vagy

c) a szándékos bűncselekményt a szabadságvesztés végrehajtásának befejezése előtt vagy felfüggesztésének próbaideje alatt követte el.

(2) Ha az elkövetőn olyan szabadságvesztést hajtanak végre, amely miatt a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtását nem lehet elrendelni, akkor a próbaidő a szabadságvesztés tartamával meghosszabbodik.

(3) A (2) bekezdés szerinti rendelkezést a közérdekű munka és pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés esetén is alkalmazni kell.

(4) A (2) és (3) bekezdés esetén a próbaidő tartama az öt évet meghaladhatja.

1 Megállapította: 2017. évi CXCVII. törvény 330. § (1). Hatályos: 2018. VII. 1-től.

2 Megállapította: 2017. évi CXCVII. törvény 330. § (2). Hatályos: 2018. VII. 1-től.

3 Megállapította: 2017. évi CXCVII. törvény 330. § (2). Hatályos: 2018. VII. 1-től.

4 Hatályon kívül helyezte: 2017. évi CXCVII. törvény 343. § b). Hatálytalan: 2018. VII. 1-től.

5 Hatályon kívül helyezte: 2017. évi CXCVII. törvény 343. § c). Hatálytalan: 2018. VII. 1-től.

6 Beiktatta: 2015. évi CXL. törvény 29. § (1). Hatályos: 2015. IX. 15-től.

7 Beiktatta: 2015. évi CXL. törvény 29. § (2). Hatályos: 2015. IX. 15-től.

(5) Ha az elkövetőt többször ítélik próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésre, és a szabadságvesztések próbaideje még nem telt el, valamennyi próbaidő párhuzamosan telik.

(6) A szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésével egyidejűleg az elkövető pártfogó felügyelet alá helyezhető. Ha az elkövető visszaeső, pártfogó felügyelet alatt áll.

87. § A felfüggesztett szabadságvesztést végre kell hajtani, ha

a) a próbaidő alatt megállapítják, hogy a szabadságvesztés végrehajtását a 86. § (1) bekezdésében foglalt kizáró ok ellenére függesztették fel,

b) az elkövetőt a próbaidő alatt elkövetett bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélik, vagy

c) az elkövető a pártfogó felügyelet magatartási szabályait súlyosan megszegi,

d)¹ a 60. § (2a) bekezdése alapján kiutasított elkövető a felfüggesztett szabadságvesztés próbaideje alatt Magyarország területére jogellenesen visszatér.

88. § A büntetés végrehajtásának kegyelemből történt felfüggesztése esetén a végrehajtás elrendelésére a felfüggesztett büntetés végrehajtására vonatkozó rendelkezést megfelelően alkalmazni kell.

A különös, a többszörös és az erőszakos többszörös visszaesőkre vonatkozó rendelkezések

89. § (1)² A különös és a többszörös visszaesővel szemben az újabb bűncselekmény büntetési tételének felső határa szabadságvesztés esetén a felével emelkedik, de nem haladhatja meg a huszonöt évet.

(2) A különös és a többszörös visszaesővel szemben a büntetés a 82. § (1) bekezdése alapján csak különös méltánylást érdemlő esetben enyhíthető.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott súlyosabb jogkövetkezmények nem alkalmazhatók, ha e törvény Különös Része a különös visszaesőként történő elkövetést a bűncselekmény súlyosabban minősülő eseteként rendeli büntetni.

90. § (1) Erőszakos többszörös visszaesővel szemben a 33. § (4) bekezdése nem alkalmazható.

(2)³ Az erőszakos többszörös visszaesővel szemben az erőszakos többszörös visszaesőkénti minősítést megalapozó bűncselekmény büntetési tételének felső határa szabadságvesztés esetén a kétszeresére emelkedik. Ha a büntetési tétel így felemelt felső határa a húsz évet meghaladná, vagy a törvény szerint a bűncselekmény életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető, az elkövetővel szemben életfogytig tartó szabadságvesztést kell kiszabni.

(3) Az erőszakos többszörös visszaesővel szemben a büntetés

a) a 82. § (1) bekezdése alapján nem enyhíthető,

b) - ha e törvény Általános Része lehetővé teszi - korlátlanul enyhíthető.

A bünszervezetben történő elkövetésre vonatkozó rendelkezések

91. § (1)⁴ Azzal szemben, aki a szándékos bűncselekményt bünszervezetben követte el, a bűncselekmény büntetési tételének felső határa a kétszeresére emelkedik, de a huszonöt évet nem haladhatja meg.

(2) Azzal szemben, aki a bűncselekményt bünszervezetben követte el, kitiltásnak is helye van.

(3) A bűncselekmény bünszervezetben történő elkövetésének megállapítása esetén az e törvényben a bűncselekmény bünszövetségben történő elkövetésének esetére megállapított jogkövetkezmények nem alkalmazhatók.

1 Beiktatta: 2015. évi CXL. törvény 30. §. Módosította: 2022. évi LX. törvény 46. § a).

2 Megállapította: 2017. évi CXCVII. törvény 331. §. Hatályos: 2018. VII. 1-től.

3 Megállapította: 2017. évi CXCVII. törvény 332. §. Hatályos: 2018. VII. 1-től.

4 Megállapította: 2017. évi CXCVII. törvény 333. §. Hatályos: 2018. VII. 1-től.

Az előzetes fogvatartás, a bűnügyi felügyelet és a szabálysértési büntetések beszámítása¹

92. § (1)² A kiszabott szabadságvesztésbe, elzárásba, közérdekű munkába és pénzbüntetésbe be kell számítani az előzetes fogvatartás és az olyan bűnügyi felügyelet teljes idejét, amelynek során a bíróság a terhelt számára előírta, hogy lakást, egyéb helyiséget, intézményt, vagy ahhoz tartozó bekerített helyet engedély nélkül nem hagyhat el.

(2) A beszámításnál egynapi előzetes fogvatartás egynapi szabadságvesztésnek, egynapi elzárásnak, egynapi tétel pénzbüntetésnek, illetve négy óra közérdekű munkának felel meg.

(3)³ A beszámításnál

a) egynapi szabadságvesztésnek fegyház fokozat esetén öt nap, börtön fokozat esetén négy nap, fogház fokozat esetén három nap,

b) egynapi elzárásnak két nap,

c) négy óra közérdekű munkának egy nap,

d) egynapi tétel pénzbüntetésnek egy nap

az (1) bekezdésben meghatározott bűnügyi felügyeletben töltött idő felel meg.

(4)⁴ A (2) és (3) bekezdés szerinti beszámítás után fennmaradó tartamot egynapi szabadságvesztésként kell beszámítani.

92/A. §⁵ (1)⁶ A szabálysértési eljárásban kiszabott és végrehajtott elzárás és közérdekű munka teljes időtartamát, valamint a helyszíni bírságot és a pénzbírságot be kell számítani - a szabálysértésekről szóló törvény szerint tett ügyészi felhívást, a lefolytatott felülvizsgálatot vagy perújítási eljárást követően a felhívással, a felülvizsgálattal vagy a perújítással érintett cselekmény miatt - a büntetőeljárásban kiszabott szabadságvesztésbe, elzárásba, közérdekű munkába, pénzbüntetésbe és javítóintézeti nevelésbe.

(2) A beszámításnál egynapi szabálysértési elzárás egynapi szabadságvesztésnek, illetve elzárásnak, négy óra közérdekű munkának, egynapi tétel pénzbüntetésnek, valamint egynapi javítóintézeti nevelésnek felel meg.

(3)⁷ A helyszíni bírság és a szabálysértési pénzbírság ötezer forintként egynapi szabadságvesztésnek, illetve elzárásnak, négy óra közérdekű munkának, a pénzbüntetés azonos értékének, illetve egynapi javítóintézeti nevelésnek felel meg.

(4) A szabálysértési eljárásban kiszabott közérdekű munka a közérdekű munka azonos mértékének, továbbá a szabálysértési eljárásban kiszabott közérdekű munka hat óránként egynapi szabadságvesztésnek, illetve elzárásnak, egynapi tétel pénzbüntetésnek, valamint egynapi javítóintézeti nevelésnek felel meg.

A már végrehajtott büntetés vagy intézkedés beszámítására vonatkozó szabályok⁸

92/B. §⁹ (1)¹⁰ Ha a perújítás, a felülvizsgálat, a törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslat, vagy a megismételt eljárás eredményeként hozott ítélet az alapügyben hozott határozatot megváltoztatja, az alapügyben kiszabott és végrehajtott büntetést vagy intézkedést be kell számítani. Ha a büntetés vagy az intézkedés neme eltér, a beszámításra a (2) bekezdésben foglaltak az irányadók.

1 Megállapította: 2017. évi CXCVII. törvény 334. § (1). Hatályos: 2018. VII. 1-től.

2 Megállapította: 2017. évi CXCVII. törvény 334. § (2). Hatályos: 2018. VII. 1-től.

3 Megállapította: 2017. évi CXCVII. törvény 334. § (3). Hatályos: 2018. VII. 1-től.

4 Megállapította: 2017. évi CXCVII. törvény 334. § (3). Hatályos: 2018. VII. 1-től.

5 Megállapította: 2017. évi CXLIV. törvény 52. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.

6 Megállapította: 2021. évi CXXXIV. törvény 93. § (1). Hatályos: 2022. III. 1-től.

7 Megállapította: 2021. évi CXXXIV. törvény 93. § (2). Hatályos: 2022. III. 1-től.

8 Beiktatta: 2017. évi CXLIV. törvény 53. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.

9 Beiktatta: 2017. évi CXLIV. törvény 53. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.

10 Módosította: 2020. évi XLIII. törvény 58. § 3.

(2) A beszámításnál

a) egynapi szabadságvesztés egynapi elzárásnak, négy óra közérdekű munkának, egynapi tétel pénzbüntetésnek, hat óra jóvátételi munkának vagy egynapi javítóintézeti nevelésnek,

b) egynapi elzárás egynapi szabadságvesztésnek, négy óra közérdekű munkának, egynapi tétel pénzbüntetésnek, hat óra jóvátételi munkának vagy egynapi javítóintézeti nevelésnek,

c) négy óra közérdekű munka egynapi szabadságvesztésnek, egynapi elzárásnak, egynapi tétel pénzbüntetésnek, hat óra jóvátételi munkának vagy egynapi javítóintézeti nevelésnek,

d) egynapi tétel pénzbüntetés egynapi szabadságvesztésnek, egynapi elzárásnak, négy óra közérdekű munkának, hat óra jóvátételi munkának vagy egynapi javítóintézeti nevelésnek,

e) egynapi javítóintézeti nevelés egynapi szabadságvesztésnek, egynapi elzárásnak, négy óra közérdekű munkának, egynapi tétel pénzbüntetésnek vagy hat óra jóvátételi munkának,

f) hat óra jóvátételi munka egynapi szabadságvesztésnek, egynapi elzárásnak, négy óra közérdekű munkának, egynapi tétel pénzbüntetésnek vagy egynapi javítóintézeti nevelésnek,
felel meg.

Összbüntetés

93. §¹ (1)² Ha az elkövetőt több, határozott ideig tartó szabadságvesztésre ítélik, a jogerősen kiszabott büntetéseket - törvényben meghatározottak szerint - összbüntetésbe kell foglalni, ha az elkövető valamennyi bűncselekményt a legkorábbi elsőfokú ügydöntő határozat kihirdetését megelőzően követte el.

(2) Összbüntetésbe csak olyan végrehajtandó szabadságvesztések foglalhatók, amelyeket az összbüntetésbe foglaláskor még nem hajtottak végre, vagy amelyeket folyamatosan hajtanak végre.

(3) Ha felfüggesztett szabadságvesztést kell utóbb végrehajtani, azt az összbüntetésbe foglalás szempontjából a továbbiakban végrehajtandó szabadságvesztésnek kell tekinteni.

(4) Nem foglalható összbüntetésbe

a) a korábban már összbüntetésbe foglalt büntetés,

b) a pénzbüntetés és a közérdekű munka helyébe lépő szabadságvesztés.

94. §³ Az összbüntetés tartamát úgy kell meghatározni, mintha halmazati büntetést szabnának ki. Az összbüntetés tartamának azonban el kell érnie a legsúlyosabb büntetésnek és a rövidebb büntetés vagy büntetések egyharmad részének összegeként számított tartamot, de az nem haladhatja meg a büntetések együttes tartamát.

95. §⁴ (1) Különböző fokozatban végrehajtandó szabadságvesztések összbüntetésbe foglalása esetén végrehajtási fokozatként a legszigorúbbat kell meghatározni. Ha az összbüntetés mértéke három év vagy azt meghaladó tartamú, illetve többszörös visszaesőnél két év vagy ezt meghaladó tartamú, az összbüntetés végrehajtási fokozatát ennek figyelembevételével kell meghatározni.

(2) Ha az (1) bekezdés alkalmazásával megállapítandó végrehajtási fokozat az elítélt számára méltánytalan hátrányt jelentene, eggyel enyhébb fokozat állapítható meg.

1 Lásd: 2012. évi CCXXIII. törvény 3. §.

2 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 7.

3 Lásd: 2012. évi CCXXIII. törvény 3. §.

4 Lásd: 2012. évi CCXXIII. törvény 3. §.

(3)¹ Ha a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége nem kizárt, annak legkorábbi időpontját a legszigorúbb rendelkezés alapján kell meghatározni. Nem bocsátható feltételes szabadságra az elítélt az összbüntetésből, ha bármelyik szabadságvesztés esetén a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége kizárt.

(4)² Ha azt a szabadságvesztést, amellyel kapcsolatosan az elítéltet önhibájából eredően zárták ki a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből, utóbb összbüntetésbe foglalják, akkor az elítélt az összbüntetésből sem bocsátható feltételes szabadságra.

96. §³ (1) Ha a foglalkozástól eltiltást, a járművezetéstől eltiltást, a kitiltást, a sportrendezvények látogatásától való eltiltást vagy a kiutasítást szabadságvesztés mellett szabták ki, és a szabadságvesztés büntetéseket összbüntetésbe foglalták, akkor több, azonos tartalmú foglalkozástól eltiltás, járművezetéstől eltiltás, kitiltás, sportrendezvények látogatásától való eltiltás vagy kiutasítás közül azt kell végrehajtani, amelyik az elítéltre hátrányosabb.

(2) A közügyektől eltiltás mellékbüntetés nem foglalható összbüntetésbe. Több közügyektől eltiltás mellékbüntetés közül azt kell végrehajtani, amelyik a leghosszabb tartamú.

X. FEJEZET

AZ ELÍTÉLÉSHEZ FÜZŐDŐ HÁTRÁNYOS JOGKÖVETKEZMÉNYEK ÉS A MENTESÍTÉS

Az elítéléshez fűződő hátrányos jogkövetkezmények

97. § (1) A büntetőjogi felelősség megállapításához, büntetés kiszabásához vagy intézkedés alkalmazásához fűződő hátrányos jogkövetkezményt törvény állapíthat meg.

 (2)⁴ A büntetőjogi felelősség megállapítására, a kiszabott büntetésre és az alkalmazott intézkedésre vonatkozó adatokat közhiteles hatósági nyilvántartás tartalmazza a törvényben meghatározott időpontig, ezt követően hátrányos jogkövetkezmény az elítélés miatt már nem állapítható meg az elítélttel szemben. A visszaesés és az ahhoz fűződő, e törvényben meghatározott hátrányos jogkövetkezmények a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény 389. §-a szerint, az újabb bűncselekmény elkövetéséhez legközelebbi időpontban a bűnügyi nyilvántartásból beszerzett adatok alapján akkor is megállapítandók, ha utóbb ezek az adatok törlésre kerültek.

A mentesítés hatálya

98. § (1) A mentesítés folytán - törvény eltérő rendelkezése hiányában - az elítélt mentesül a büntetett előlethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól.

(2) A mentesített személy büntetlen előéletűnek tekintendő, és - törvény eltérő rendelkezése hiányában - nem tartozik számot adni olyan elítéltetésről, amelyre nézve mentesítésben részesült.

(3) Újabb bűncselekmény elkövetése esetén a mentesítés nem terjed ki azokra a büntetőjogi jogkövetkezményekre, amelyeket e törvény a korábbi elítéléshez fűz.

1 Beiktatta: 2014. évi LXXII. törvény 84. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.

2 Beiktatta: 2016. évi CX. törvény 20. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.

3 Lásd: 2012. évi CCXXIII. törvény 3. §.

4 Megállapította: 2014. évi LXXII. törvény 85. §. Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 12.

➡(4)¹ Nem mentesül a büntetett előlethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól az elkövetéskor tizennyolcadik életévét betöltött elítélt, ha tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére elkövetett szexuális kényszerítés [196. § (2) bekezdés *a*) pont, (3) bekezdés], szexuális erőszak [197. § (2) bekezdés, (3) bekezdés *a*) pont, (4)-(4a) bekezdés], szexuális visszaélés (198. §), kerítés [200. § (2) bekezdés, (3a) bekezdés *b*) pont, (4) bekezdés *a*) pont], prostitúció elősegítése [201. § (2) bekezdés, (4) bekezdés *b*) pont], gyermekprostitúció kihasználása (203. §), gyermekpornográfia [204. § (1)-(4) bekezdés, (6) bekezdés, 204/A. §], szeméremsértés [Btk. 205. § (2) bekezdés] miatt öt évet meghaladó tartamú végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték.

A mentesítés módja

99. § Az elítélt mentesítésben részesülhet

- a*) e törvény erejénél fogva,
- b*) bírósági határozat alapján vagy
- c*) kegyelem útján.

A törvényi mentesítés

100. § (1) E törvény erejénél fogva áll be a mentesítés

- a*)² elzárás, pénzbüntetés és közérdekű munka esetén az ügydöntő határozat jogerőre emelkedésének napján,
- b*)³ foglalkozástól eltiltás, járművezetéstől eltiltás, kitiltás és sportrendezvények látogatásától való eltiltás esetén az ügydöntő határozat jogerőre emelkedése napján,
- c*) kiutasítás esetén a büntetés végrehajtásának befejezése vagy végrehajthatóságának megszűnése napján,
- d*) felfüggesztett szabadságvesztés esetén a próbaidő leteltének napján,
- e*) gondatlan vétség miatt kiszabott szabadságvesztés esetén a büntetés kitöltésének vagy végrehajthatósága megszűnésének napján,
- f*) szándékos bűncselekmény miatt kiszabott, egy évet meg meghaladó tartamú szabadságvesztés esetén a büntetés kitöltését vagy végrehajthatóságának megszűnését követő három év elteltével,
- g*) szándékos bűncselekmény miatt kiszabott, egy évet meghaladó, de öt évnél nem hosszabb tartamú szabadságvesztés esetén a büntetés kitöltését vagy végrehajthatóságának megszűnését követő öt év elteltével,
- h*) szándékos bűncselekmény miatt kiszabott, öt évet meghaladó, de tíz évnél nem hosszabb tartamú szabadságvesztés esetén a büntetés kitöltését vagy végrehajthatóságának megszűnését követő nyolc év elteltével,
- i*) szándékos bűncselekmény miatt kiszabott, tíz évet meghaladó tartamú, határozott ideig tartó szabadságvesztés esetén a büntetés kitöltését vagy végrehajthatóságának megszűnését követő tíz év elteltével.

(2) Az (1) bekezdés *b*) pontja esetén a mentesítés nem terjed ki

- a*) foglalkozástól eltiltás esetén a foglalkozás gyakorlásának,
- b*) járművezetéstől eltiltás esetén a járművezetés gyakorlásának,
- c*) kitiltás esetén az ítéletben meghatározott településen vagy az ország meghatározott részén való tartózkodás,
- d*) sportrendezvények látogatásától való eltiltás esetén az elítélt sportrendezvények látogatásához való jogára.

1 Beiktatta: 2024. évi XXX. törvény 62. §. Hatályos: 2024. VII. 1-től.

2 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 7.

3 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 7.

(3)¹ Az (1) bekezdés *d*) pontja esetében a mentesítés nem áll be, ha a szabadságvesztés végrehajtását elrendelik. Ilyenkor a mentesítésre a végrehajtandó szabadságvesztésre vonatkozó mentesítési szabályok az irányadók.

A bírósági mentesítés

101. §² (1) Végrehajtandó szabadságvesztés esetén a bíróság az elítéltet kérelemre utólag mentesítésben részesítheti, ha erre érdemes, és a szabadságvesztés kitöltésétől vagy végrehajthatósága megszűnésétől a 100. § (1) bekezdés *f*)-*i*) pontjában meghatározott idő fele már eltelt.

(2) Felfüggesztett szabadságvesztés esetén a bíróság az elítéltet kérelemre utólag mentesítésben részesítheti, ha erre érdemes, és a próbaidő fele része, de legalább egy év már eltelt.

(3)³ Az érdemesség elbírálásánál figyelembe kell venni az elítéltnak a büntetés kitöltése, felfüggesztett szabadságvesztés esetén az ügydöntő határozat jogerőre emelkedése óta folytatott életmódját, továbbá azt, hogy - ha erre módja volt - jóvátette-e a bűncselekménnyel okozott sérelmet.

(4) Felfüggesztett szabadságvesztés esetén az utólagos mentesítés hatályát veszti, ha a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtását elrendelik.

102. § (1)⁴ A szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén a bíróság az ügydöntő határozatban előzetes mentesítésben részesítheti az elítéltet, ha arra érdemes.

(2) Az előzetes mentesítés hatályát veszti, ha a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtását elrendelik.

A mentesítés egységessége

103. § Mellékbüntetés alkalmazása esetén az elítélt az elítéléshez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól mindaddig nem mentesül, illetve nem mentesíthető, amíg a mellékbüntetés végrehajtása nem fejeződött be, vagy végrehajthatósága nem szűnt meg.

A kegyelmi mentesítés

 104. § (1)⁵ A kegyelmi jogkör gyakorlója - a (3) bekezdésben foglalt kivétellel - az elítéltet kegyelemből mentesítésben részesítheti akkor is, ha e törvény szerint ennek egyébként nincs helye.

(2) A kegyelmi mentesítésben részesített személy a büntetőjogon kívüli hátrányos jogkövetkezmények szempontjából büntetlen előéletűnek tekintendő.

 (3)⁶ A köztársasági elnök az egyéni kegyelmezési jogát nem gyakorolhatja azzal az elítélttel szemben, akit

 a) tizennyolcadik életévét betöltött személy által tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére elkövetett nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmény, vagy

 b) az *a*) pontban meghatározott bűncselekménnyel vagy az *a*) pontban meghatározott bűncselekmény miatt indult büntetőeljárással összefüggő, tizennyolcadik életévét betöltött személy által elkövetett más szándékos bűncselekmény

 miatt ítélték el.

1 Módosította: 2015. évi LXXVI. törvény 37. § c).

2 Megállapította: 2015. évi LXXVI. törvény 23. §. Hatályos: 2015. VII. 1-től.

3 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 7.

4 Módosította: 2015. évi LXXVI. törvény 36. § c), 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 13.

5 Megállapította: 2024. évi XXX. törvény 63. § (1). Hatályos: 2024. VII. 1-től.

6 Beiktatta: 2024. évi XXX. törvény 63. § (2). Hatályos: 2024. VII. 1-től.

XI. FEJEZET

A FIATALKORÚAKRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

Alapvető rendelkezések

105. § (1) Fiatalkorú az, aki a bűncselekmény elkövetésekor tizenkettedik életévét betöltötte, de a tizennyolcadikat nem.

(2) E törvény rendelkezéseit a fiatalkorúakra a jelen fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

106. § (1) A fiatalkorúval szemben kiszabott büntetés vagy alkalmazott intézkedés célja elsősorban az, hogy a fiatalkorú helyes irányba fejlődjön, és a társadalom hasznos tagjává váljon, erre tekintettel az intézkedés vagy büntetés megválasztásakor a fiatalkorú nevelését és védelmét kell szem előtt tartani.

(2) Fiatalkorúval szemben büntetést akkor kell kiszabni, ha intézkedés alkalmazása nem célravezető. Azzal szemben, aki a bűncselekmény elkövetésekor tizennegyedik életévét nem töltötte be, csak intézkedés alkalmazható.

(3) Fiatalkorúval szemben szabadságelvonással járó intézkedést alkalmazni vagy szabadságelvonással járó büntetést kiszabni csak akkor lehet, ha az intézkedés vagy a büntetés célja más módon nem érhető el.

A tevékeny megbánás

107. § Ha az elkövető fiatalkorú, tevékeny megbánásnak a 29. § (1) bekezdésében meghatározott vétség vagy ötévi szabadságvesztésnél nem súlyosabban fenyegetett büntett elkövetése esetén is helye lehet.

A büntetések és az intézkedések

108. § (1) Fiatalkorúval szemben intézkedésként javítóintézeti nevelés is alkalmazható.

(2) Javítóintézeti nevelés mellett nem szabható ki szabadságvesztés, elzárás vagy közérdekű munka.

A szabadságvesztés

109. § (1) A fiatalkorúra kiszabható szabadságvesztés legrövidebb tartama bármely bűncselekmény esetén egy hónap.

(2) A bűncselekmény elkövetésekor tizenhatodik életévét be nem töltött fiatalkorúra kiszabható szabadságvesztés leghosszabb tartama

a) életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető bűncselekmény elkövetése esetén tíz év,

b) öt évet meghaladó tartamú szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény elkövetése esetén öt év.

(3) A bűncselekmény elkövetésekor tizenhatodik életévét betöltött fiatalkorúra kiszabható szabadságvesztés leghosszabb tartama

a) életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető bűncselekmény elkövetése esetén tizenöt év,

b) tíz évet meghaladó tartamú szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény elkövetése esetén tíz év,

c) öt évet meghaladó tartamú szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény elkövetése esetén öt év.

(4) A büntethetőség elévülése határidejének számításánál és a visszaesőkre vonatkozó rendelkezések szempontjából a (2)-(3) bekezdésben meghatározott időtartamok az irányadóak.

(5)¹ Fiatalkorúval szemben a 38. § (4) bekezdés e) pontja és (5) bekezdése alapján a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége akkor zárható ki, ha a bűncselekmény elkövetésekor a tizenhatodik életévét betöltötte, és tízévi vagy azt meghaladó tartamú szabadságvesztésre ítélik.

110. § (1) A szabadságvesztés végrehajtási fokozata fiatalkorúak börtöne, ha

a) a fiatalkorút büntett miatt kétévi vagy ennél hosszabb tartamú szabadságvesztésre ítélik,

b) az egyévi vagy ennél hosszabb tartamú szabadságvesztésre ítélt fiatalkorú visszaeső, vagy

c) az egyévi vagy ennél hosszabb tartamú szabadságvesztésre ítélt fiatalkorút a szándékos bűncselekmény elkövetését megelőző három éven belül szándékos bűncselekmény miatt javítóintézeti nevelésre ítélték.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott eseteken kívül a szabadságvesztés végrehajtási fokozata fiatalkorúak fogháza.

Az elzárás

111. § A fiatalkorúval szemben kiszabható elzárás legrövidebb tartama három nap, leghosszabb tartama harminc nap.

A közérdekű munka

112. §² Fiatalkorúval szemben közérdekű munkát akkor lehet kiszabni, ha az ügydöntő határozat meghozatalakor tizenhatodik életévét betöltötte.

A pénzbüntetés

113. §³ (1) Fiatalkorúval szemben pénzbüntetést akkor lehet kiszabni, ha önálló keresete, jövedelme vagy megfelelő vagyona van.

(2)⁴ Fiatalkorú esetén a pénzbüntetés legkisebb mértéke tizenöt, legnagyobb mértéke kétszázötven napi tétel, az egynapi tétel összegét legalább hatszázötven, legfeljebb hatvanötezer forintban kell meghatározni.

(3) Fiatalkorú esetén a pénzbüntetést behajthatatlansága esetén

a) ha a 112. § lehetővé teszi, közérdekű munkára vagy

b) szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

(4) A pénzbüntetés helyébe lépő közérdekű munkát úgy kell megállapítani, hogy egy napi tétel helyébe két óra közérdekű munka lép. Egyebekben a pénzbüntetés helyébe lépő közérdekű munkára a 47. §-ban foglaltak irányadóak azzal, hogy annak tartama eltérhet a 47. § (1) bekezdésében meghatározottaktól.

(5) Ha a fiatalkorú a munkakötelezettségének önként nem tesz eleget, a közérdekű munkát vagy annak hátralévő részét szabadságvesztésre kell átváltoztatni. Egyebekben a 48. §-ban foglaltak irányadóak.

A foglalkozástól eltiltás⁵

1 Beiktatta: 2020. évi CVIII. törvény 6. §. Hatályos: 2020. XI. 5-től.

2 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 7.

3 A 2012. évi CCXXIII. törvény 318. § (9) szerinti szöveggel lép hatályba.

4 Módosította: 2023. évi LIII. törvény 95. § 2.

5 Beiktatta: 2021. évi LXXIX. törvény 18. §. Hatályos: 2021. VII. 8-tól.

113/A. §¹ Fiatalkorúval szemben az 52. § (3) bekezdése alkalmazása különös méltánylást érdemlő esetben mellőzhető.

A kiutasítás

114. § Kiutasításnak fiatalkorúval szemben akkor lehet helye, ha

- a) vele szemben tízévi vagy azt meghaladó tartamú szabadságvesztést szabtak ki,
- b) az országban tartózkodása a közbiztonságot jelentősen veszélyeztetné, és
- c) nem sérül a családi élet tiszteletben tartásához való joga.

A közügyektől eltiltás

115. § Fiatalkorút csak egy évet meghaladó szabadságvesztés kiszabása esetén lehet a közügyektől eltiltani.

A próbára bocsátás

116. § (1) Fiatalkorúval szemben próbára bocsátásnak bármely bűncselekmény esetén helye van.

(2) A próbaidő tartama egy évtől két évig terjedhet.

(3) A bíróság a 66. § (1) bekezdésében meghatározott esetekben javítóintézeti nevelést rendel el, vagy büntetést szab ki.

A jóvátételi munka

117. §² Fiatalkorúval szemben jóvátételi munkavégzés akkor írható elő, ha az ügydöntő határozat meghozatalakor tizenhatodik életévét betöltötte.

A kitiltás

118. § A megfelelő családi környezettel rendelkező fiatalkorú nem tiltható ki arról a településről, amelyben családjá él.

A pártfogó felügyelet

119. § (1)³ A fiatalkorú

- a) a feltételes szabadság tartama,
- b) a próbára bocsátás próbaideje,
- c) a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaideje,
- d) a javítóintézetből történő ideiglenes elbocsátás tartama,
- e) a feltételes ügyészi felfüggesztés tartama

alatt pártfogó felügyelet alatt áll.

(2) Fiatalkorúval szemben a jóvátételi munkavégzés előírása mellett pártfogó felügyeletet is el kell rendelni.

(3)⁴ Fiatalkorúval szemben a 71. § (4) bekezdése nem alkalmazható.

A javítóintézeti nevelés

1 Beiktatta: 2021. évi LXXIX. törvény 18. §. Hatályos: 2021. VII. 8-tól.

2 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 7.

3 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 10.

4 Beiktatta: 2020. évi CVIII. törvény 7. §. Hatályos: 2020. XI. 5-től.

120. § (1)¹ Javítóintézeti nevelést a bíróság akkor rendel el, ha a fiatalkorú eredményes nevelése érdekében intézeti elhelyezése szükséges. Javítóintézeti nevelés nem rendelhető el azzal szemben, aki az ügydöntő határozat meghozatalakor huszadik életévét betöltötte.

(2) A javítóintézeti nevelés tartama egy évtől négy évig terjedhet.

121. § (1) Javítóintézeti nevelés elrendelése esetén a bíróság megállapítja, hogy a fiatalkorú a javítóintézeti nevelés felének letöltése után ideiglenesen elbocsátható az intézetből, ha

a) legalább egy évet eltöltött az intézetben, és

b) alaposan feltehető, hogy az intézkedés célja további javítóintézeti nevelés nélkül is elérhető.

(2) Az ideiglenes elbocsátás tartama azonos a javítóintézeti nevelés hátralevő részével, de legalább egy év.

(3) A bíróság az ideiglenes elbocsátást megszünteti, ha a fiatalkorút az ideiglenes elbocsátás alatt - a 122. §-ban meghatározott esetet kivéve - szabadságvesztésre ítélik, vagy vele szemben javítóintézeti nevelést rendelnek el. Ha a bíróság a fiatalkorúval szemben más büntetést szab ki, vagy más intézkedést alkalmaz, a bíróság az ideiglenes elbocsátást megszüntetheti.

(4) Az ideiglenes elbocsátás megszüntetése esetén az ideiglenes elbocsátáson töltött idő a javítóintézeti nevelésbe nem számítható be.

122. § Ha a fiatalkorút a javítóintézeti nevelésre ítéelés után elkövetett bűncselekmény miatt a javítóintézeti nevelés vagy az ideiglenes elbocsátás alatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélik, a szabadságvesztés büntetést kell végrehajtani. Ebben az esetben a javítóintézeti nevelés hátralevő részét szabadságvesztésre kell átváltoztatni úgy, hogy kétnapi javítóintézeti nevelés helyébe egynapi szabadságvesztés lép.

A halmazati és az összbüntetés

123. § (1) Fiatalkorú esetén a halmazati és az összbüntetés nem haladhatja meg

a) a 109. § (3) bekezdés a) pontja esetén a húszévi,

b) a 109. § (2) bekezdés a) pontja és a (3) bekezdés b) pontja esetén a tizenöt évi,

c) a 109. § (2) bekezdés b) pontja és a (3) bekezdés c) pontja esetén a hét év hat hónapi szabadságvesztést.

(2)² A fiatalkorúval szemben kiszabható szabadságvesztés a 90. § (2) bekezdése alkalmazása esetén sem haladhatja meg az (1) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott mértéket.

(3) Javítóintézeti nevelés és szabadságvesztés találkozása esetén összbüntetésként a szabadságvesztést kell végrehajtani. Ennek tartamát a bíróság legfeljebb egy évvel meghosszabbíthatja, ha erre a 106. §-ban meghatározott cél elérése érdekében szükség van. A meghosszabbítás tartama azonban a javítóintézeti nevelés hátralevő részét nem érheti el.

Egységes intézkedés

124. § (1) Ha a bíróság a fiatalkorúval szemben több olyan javítóintézeti nevelést rendelt el, amelyeket az egységes intézkedés elrendelésekor még nem hajtottak végre, vagy amelyeket folyamatosan hajtanak végre, a bíróság a fiatalkorúval szemben egységes intézkedésként javítóintézeti nevelést rendel el.

(2) Az egységes intézkedésként elrendelt javítóintézeti nevelés tartamát úgy kell megállapítani, hogy az ne legyen rövidebb a leghosszabb tartamú javítóintézeti nevelésnél, de ne haladja meg az elrendelt javítóintézeti nevelések együttes tartamát, illetve a négy évet.

1 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 7.

2 Módosította: 2015. évi LXXVI. törvény 37. § d).

A büntetés kiszabása egyezség esetén ¹

124/A. §² (1)³ Ha az egyezség jóváhagyására olyan, a bűncselekmény elkövetésekor tizenhatodik életévét be nem töltött fiatalok esetében kerül sor, aki az ügy, illetve más büntetőügy bizonyításához hozzájárulva az ügyészséggel, illetve a nyomozó hatósággal jelentős mértékben együttműködött, a kiszabható szabadságvesztés mértéke

a) életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető bűncselekmény elkövetése esetén a nyolc évet,

b) öt évet meghaladó tartamú szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény elkövetése esetén a három évet,

c) a három évet meghaladó tartamú szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény elkövetése esetén a két évet,

d) a három évet meg nem haladó tartamú szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény elkövetése esetén a hat hónapot nem haladhatja meg.

(2)⁴ Ha az egyezség jóváhagyására olyan, a bűncselekmény elkövetésekor tizenhatodik életévét betöltött fiatalok esetében kerül sor, aki az ügy, illetve más büntetőügy bizonyításához hozzájárulva az ügyészséggel, illetve a nyomozó hatósággal jelentős mértékben együttműködött, a kiszabható szabadságvesztés mértéke

a) életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető bűncselekmény elkövetése esetén a tíz évet,

b) a tíz évet meghaladó tartamú szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény elkövetése esetén a nyolc évet,

c) öt évet meghaladó tartamú szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény elkövetése esetén a három évet,

d) a három évet meghaladó tartamú szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény elkövetése esetén a két évet,

e) a három évet meg nem haladó tartamú szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény elkövetése esetén a hat hónapot nem haladhatja meg.

(3) A büntetés kiszabása során

a) bűnhalmazat esetén,

b) a különös, többszörös, illetve erőszakos többszörös visszaesővel szemben, illetve

c) bűncselekmény bünszervezetben történő elkövetése esetén

az (1) és (2) bekezdés szerinti büntetési tételt kell alapul venni.

Az előzetes fogvatartás és a bűnügyi felügyelet beszámítása ⁵

125. §⁶ (1) Az elrendelt javítóintézeti nevelésbe be kell számítani az előzetes fogvatartás és az olyan bűnügyi felügyelet teljes idejét, amelynek során a bíróság a terhelt számára előírta, hogy lakást, egyéb helyiséget, intézményt, vagy ahhoz tartozó bekerített helyet engedély nélkül nem hagyhat el.

(2) A beszámításnál egynapi javítóintézeti nevelésnek

a) egynapi előzetes fogvatartás és

b) három nap az (1) bekezdésben meghatározott bűnügyi felügyelet felel meg.

1 Beiktatta: 2017. évi CXCVII. törvény 335. §. Hatályos: 2018. VII. 1-től.

2 Beiktatta: 2017. évi CXCVII. törvény 335. §. Hatályos: 2018. VII. 1-től.

3 Módosította: 2020. évi XLIII. törvény 58. § 4.

4 Módosította: 2020. évi XLIII. törvény 58. § 4.

5 Megállapította: 2017. évi CXCVII. törvény 336. §. Hatályos: 2018. VII. 1-től.

6 Megállapította: 2017. évi CXCVII. törvény 336. §. Hatályos: 2018. VII. 1-től.

(3) A beszámítás után fennmaradó tartamot egynapi javítóintézeti nevelésként kell beszámítani.

A mentesítés

126. § (1) A fiatalkorú elítélt a törvény erejénél fogva mentesül

a)¹ az ügydöntő határozat jogerőre emelkedésének napján, ha a kiszabott szabadságvesztés végrehajtását felfüggesztik,

b) a büntetés kitöltésének vagy végrehajthatósága megszűnésének napján, ha szándékos bűncselekmény miatt egy évet meg nem haladó tartamú szabadságvesztésre ítélték,

c) a büntetés kitöltésének vagy végrehajthatósága megszűnésének napjától számított három év elteltével, ha szándékos bűncselekmény miatt egy évet meghaladó, de öt évnél nem hosszabb tartamú végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték.

(2) A szándékos bűncselekmény miatt kiszabott, egy évet meghaladó tartamú szabadságvesztés kitöltése után a bíróság a fiatalkorút kérelemre mentesítésben részesítheti, ha erre érdemes.

XII. FEJEZET

A KATONÁKRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

Az elkövetők

127. § (1)² E törvény alkalmazásában katona a honvéd, a rendőrség, az Országgyűlési Őrség, a büntetés-végrehajtási szervezet, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv, valamint a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos állományú tagja.

(2) E törvény rendelkezéseit a katonákra az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(3) Katonai bűncselekményt tettesként csak katona követhet el.

Más állam katonája ellen elkövetett bűncselekmény

128. § (1) A XLV. Fejezet szerint büntetendő a katona, aki a katonai bűncselekményt

a) a szövetséges fegyveres erő katonájával szemben, vagy

b) külföldi hadműveleti területen végzett humanitárius tevékenység, békefenntartás vagy humanitárius művelet keretében, illetve egyéb külföldi szolgálat során más állam katonájával szemben szolgálati feladat közös ellátása alatt követi el.

(2) Az (1) bekezdés a) pontjának alkalmazásában a szövetséges fegyveres erő katonája a szövetséges fegyveres erő állama rendőrségének, illetve polgári védelmi szolgálatának tagja, az (1) bekezdés b) pontjának alkalmazásában más állam katonája a más állam rendőrségének, illetve polgári védelmi szolgálatának tagja is.

129. § A XLV. Fejezet szerint büntetendő az a katona is, aki a katonai bűncselekményt

a) a szövetséges fegyveres erőkhöz teljesített szolgálata során,

b) külföldi hadműveleti területen végzett humanitárius tevékenység, békefenntartás vagy humanitárius művelet keretében

¹ Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 7.

² A 2013. évi LXXVIII. törvény 19. § (1) szerinti szöveggel lép hatályba. Módosította: 2022. évi VII. törvény 64. § a).

követi el.

A büntethetőséget kizáró okok

130. § (1) Nem büntethető a katona a parancsra végrehajtott cselekményért, kivéve, ha tudta, hogy a parancs végrehajtásával bűncselekményt követ el.

(2) A parancsra elkövetett bűncselekményért a parancsot adó is tettesként felel, ha a katona tudta, hogy a parancs végrehajtásával bűncselekményt követ el, egyébként a parancsot adó közvetett tettesként felel.

A büntethetőséget megszüntető ok

131. § A 66. § (1) bekezdésben meghatározott eseteket kivéve nem büntethető katonai vétség miatt az elkövető, ha szolgálati viszonyának megszűnése óta egy év eltelt.

A katonai fogda

132. § (1) Ha az elítélt a szolgálatban megtartható, a bíróság a vétség miatt kiszabott, egy évet meg nem haladó szabadságvesztést, illetve az elzárást katonai fogdában rendeli végrehajtani, kivéve, ha az elítélt visszaeső.

(2) Ha az elítélt szolgálati viszonya megszűnt, a büntetés, illetve hátralevő részének végrehajtási fokozata fogház.

Összbüntetés

133. § Az összbüntetésként kiszabott szabadságvesztés végrehajtására a 132. § irányadó.

A közérdekű munka kiszabásának kizárása

134. § Katonával szemben szolgálati viszonyának fennállása alatt közérdekű munka nem szabható ki.

A katonai büntetések

135. § (1) Katonával szemben

a) lefokozás vagy

b) szolgálati viszony megszüntetése

más büntetés mellett, vagy ha a bűncselekmény büntetési tételének felső határa háromévi szabadságvesztésnél nem súlyosabb, akkor önállóan is kiszabható.

(2) Katonai büntetés alkalmazásának nincs helye, ha a katonát a közügyektől eltiltják.

(3)¹ A hadkötelezettel szemben szolgálati viszony megszüntetése büntetés nem alkalmazható.

A katonai mellékbüntetések

136. § (1) Katonával szemben

a) rendfokozatban visszavetés vagy

b) várakozási idő meghosszabbítása

büntetés mellett szabható ki.

(2) Katonai mellékbüntetés alkalmazásának nincs helye katonai büntetés mellett, vagy ha a katonát a közügyektől eltiltják.

¹ Beiktatta: 2022. évi VII. törvény 57. §. Hatályos: 2022. XI. 1-től.

A lefokozás

137. § (1)¹ A lefokozással a katona elveszti a rendfokozatát és címzetes rendfokozatát.

(2) Lefokozást akkor kell alkalmazni, ha az elkövető a rendfokozatra méltatlanná vált.

A szolgálati viszony megszüntetése

138. § A szolgálati viszony megszüntetésének akkor van helye, ha az elkövető a szolgálatra méltatlanná vált.

A rendfokozatban visszavetés

139. § (1) Rendfokozatban visszavetés esetén a katona eggyel alacsonyabb rendfokozatba kerül annál, amelyet a bűncselekmény elbírálása idején visel.

(2) A rendfokozatban visszavetést akkor kell alkalmazni, ha a bűncselekmény a rendfokozat tekintélyének sérelmével jár, de lefokozásra nincs szükség.

(3) A rendfokozatban visszavetéssel egyidejűleg az alacsonyabb rendfokozatban eltöltendő időt egy évtől két évig terjedő tartamban kell meghatározni.

A várakozási idő meghosszabbítása

140. § (1)² A várakozási idő meghosszabbítása esetén a honvéd soron következő rendfokozatba előlépésre előírt várakozási ideje meghosszabbodik. A meghosszabbítást években kell meghatározni, annak tartama nem haladhatja meg a rendfokozatra előírt várakozási idő felét.

(1a)³ A várakozási idő meghosszabbítása esetén a rendőrség, az Országgyűlési Őrség, a büntetés-végrehajtási szervezet, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv és a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos állományú tagja esetében a soron következő fizetési fokozatba előresorolásra előírt várakozási idő meghosszabbodik. A meghosszabbítást években kell meghatározni, annak tartama nem haladhatja meg a fizetési fokozathoz rendelt várakozási idő felét.

(2)⁴ A várakozási időt akkor kell meghosszabbítani, ha a katonának az előléptetést vagy az előresorolást hosszabb várakozási idő eltöltésével kell kiérdemelnie.

(3)⁵ A honvéd esetében az (1) és (2) bekezdésben meghatározott várakozási időn kötelező várakozási időt kell érteni.

Mentesítés a büntetett előélethez fűződő hátrányok alól

141. §⁶ (1)⁷ A törvény erejénél fogva áll be a mentesítés a lefokozás és a szolgálati viszony megszüntetése esetén az ügydöntő határozat jogerőre emelkedésének napján.

(2)⁸ A bíróság az ügydöntő határozatban az elítéltet a büntetett előélethez fűződő hátrányok alól előzetes mentesítésben részesítheti, ha a szabadságvesztést katonai fogdában rendeli végrehajtani. Ez a mentesítés a büntetés kiállításának, illetve végrehajthatósága megszűnésének napján áll be.

(3) Katonai mellékbüntetés alkalmazása az elítélt mentesítését nem akadályozza.

1 Módosította: 2015. évi LXXVI. törvény 36. § d).

2 Módosította: 2015. évi LXXVI. törvény 36. § e), 2022. évi VII. törvény 64. § b).

3 Beiktatta: 2015. évi LXXVI. törvény 24. §. Hatályos: 2015. VII. 1-től.

4 Módosította: 2015. évi LXXVI. törvény 36. § f).

5 A 2013. évi LXXVIII. törvény 19. § (2) szerinti szöveggel lép hatályba. Módosította: 2022. évi VII. törvény 64. § c).

6 A 2013. évi LXXVIII. törvény 19. § (3) szerinti szöveggel lép hatályba.

7 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 7.

8 Módosította: 2015. évi LXXVI. törvény 36. § c), 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 13.

KÜLÖNÖS RÉSZ

XIII. FEJEZET

AZ EMBERIESSÉG ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK

Népartás

142. § (1) Aki valamely nemzeti, etnikai, faji vagy vallási csoport teljes vagy részleges megsemmisítése céljából

- a) a csoport tagjait megöli,
 - b) a csoport tagjainak súlyos testi vagy lelki sérelmet okoz,
 - c) a csoportot olyan életfeltételek közé kényszeríti, amelyek azt vagy annak egyes tagjait pusztulással fenyegetik,
 - d) olyan intézkedést tesz, amelynek célja a csoporton belül a születések meggátolása,
 - e) a csoporthoz tartozó gyermekeket más csoportba elhurcolja,
- büntett miatt tíz évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki népartásra irányuló előkészületet követ el, két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Emberiség elleni bűncselekmény

143. § (1) Aki a lakosság elleni átfogó vagy módszeres támadás részeként

- a) emberölést követ el,
 - b) a lakosságot vagy annak egy részét olyan életfeltételek közé kényszeríti, amelyek azt vagy annak egyes tagjait pusztulással fenyegetik,
 - c) a lakosságot vagy annak egy részét jogszerű tartózkodási helyéről kitelepíti,
 - d)¹ emberkereskedelem és kényszermunkát követ el,
 - e) más személyi szabadságától megfoszt, vagy fogva tartását jogellenesen tartja fenn,
 - f) más szexuális erőszakra vagy annak eltérésére, prostitúcióra, magzat kihordására vagy magzatelhajtásra kényszerít,
 - g) másnak súlyos testi vagy lelki sérelmet okoz,
 - h) politikai, nemzeti, etnikai, kulturális, vallási, nemi vagy más ismérv alapján meghatározható csoportot vagy annak tagját a csoporthoz tartozása miatt alapvető jogaitól megfoszt,
- büntett miatt tíz évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki emberiség elleni bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) E § alkalmazásában polgári lakosság elleni átfogó vagy módszeres támadásnak minősül minden olyan magatartás, amely magában foglalja az (1) bekezdésben írt cselekmények polgári lakosság elleni sorozatos elkövetését, egy állam vagy szervezet politikájának végrehajtása vagy elősegítése érdekében.

Apartheid

¹ Módosította: 2020. évi V. törvény 13. § c).

144. § (1) Aki az emberek valamely faji csoportja által az emberek egy másik faji csoportja feletti uralom megszerzése és fenntartása, illetve a másik faji csoport rendszeres elnyomása céljából

a) valamely faji csoport vagy csoportok tagjait megöli,

b) valamely faji csoportot vagy csoportokat olyan életkörülmények közé kényszerít, amelyekkel a csoport, illetve a csoportok teljes vagy részbeni fizikai megsemmisítésére törekszik, büntett miatt tíz évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki egyéb apartheid bűncselekményt követ el, öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) A büntetés tíz évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha az egyéb apartheid bűncselekmény súlyos következményekre vezet.

(4) Aki apartheidre irányuló előkészületet követ el,

a) az (1) bekezdésben meghatározott esetben öt évtől tíz évig,

b) a (2) bekezdésben meghatározott esetben két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) A (2)–(3) bekezdés alkalmazásában egyéb apartheid bűncselekményen az 1976. évi 27. törvényerejű rendelettel kihirdetett, az apartheid bűncselekmények leküzdéséről és megbüntetéséről szóló, New Yorkban, az Egyesült Nemzetek Szervezete Közgyűlésén, 1973. november 30-án elfogadott nemzetközi egyezmény II. Cikkének *a)/(ii)*, *a)/(iii)*, *c)*, *d)*, *e)* és *f)* pontjában meghatározott apartheid bűncselekményeket kell érteni.

Előjáró vagy hivatali vezető felelőssége

145. § Az e fejezetben meghatározott bűncselekmény elkövetőjével azonosan felel

a) a katonai előjáró vagy katonai előjáróként ténylegesen eljáró személy is (e § alkalmazásában a továbbiakban együtt: előjáró), ha a tényleges alárendeltsége és ellenőrzése vagy tényleges hatalma és ellenőrzése alá tartozó személy követett el az e fejezetben meghatározott bűncselekményt, és e bűncselekmény elkövetéséről vagy annak előkészületeiről az előjáró tudott, vagy az adott körülmények alapján tudnia kellett volna, és nem tette meg a bűncselekmény megakadályozásához szükséges, hatáskörében álló intézkedéseket, vagy haladéktalanul nem tett feljelentést azt követően, hogy a bűncselekmény elkövetéséről tudomást szerzett;

b) az *a)* pont alá nem tartozó vezető beosztású hivatalos vagy külföldi hivatalos személy (a továbbiakban e § alkalmazásában: hivatali vezető) is, ha a tényleges hatalma és ellenőrzése alá tartozó személy (e § alkalmazásában a továbbiakban: alárendelt) követett el az e fejezetben meghatározott bűncselekményt, annak következtében, hogy felette nem gyakorolt megfelelő ellenőrzést, ha

ba) tudta, hogy alárendeltje ilyen bűncselekményt követett el vagy készít elő, vagy tudatosan figyelmen kívül hagyta az egyértelműen erre utaló körülményeket,

bb) a bűncselekmény a tényleges feladat- vagy hatáskörébe tartozó tevékenységet érintett, és

bc) nem tett meg a hatáskörében álló minden szükséges és indokolt intézkedést annak érdekében, hogy megakadályozza elkövetését, vagy haladéktalanul nem tett feljelentést azt követően, hogy a bűncselekmény elkövetéséről tudomást szerzett.

XIV. FEJEZET

HÁBORÚS BŰNCSELEKMÉNYEK

Tiltott toborzás

146. § (1) Aki a Magyarország területén idegen fegyveres szervezetbe - szövetséges fegyveres erőn kívül - katonai szolgálatra, katonai érdekű egyéb szolgálatra toboroz, vagy ilyen szolgálatra vállalkozókat közvetít, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő az a magyar állampolgár, aki - szövetséges fegyveres erőn kívül - nemzetközi vagy nem nemzetközi fegyveres összeütközésben részt vevő idegen fegyveres szervezetbe önként belép, erre ajánlkozik, vagy ilyen fegyveres szervezetben kiképzésen vesz részt.

(3) Ha a Magyarország területén idegen fegyveres szervezetbe katonai szolgálatra, katonai érdekű egyéb szolgálatra toborzott vagy ilyen szolgálatra közvetített személy a tizennyolcadik életévét nem töltötte be, a toborzó vagy közvetítő személy két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Fegyverszünet megszegése

147. § (1) Aki a fegyverszünet feltételeit megszegi, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a fegyverszünet megszegése különösen súlyos következményekre vezet.

Hadikövet elleni erőszak

148. § (1) Aki az ellenség hadikövetét vagy ennek kísérőjét bántalmazza, jogtalanul visszatartja, vagy ellene más erőszakot alkalmaz, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki a hadikövetet vagy a kísérőjét megöli, tíz évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő.

Védett személyek elleni erőszak

149. § (1) Aki háború idején

a) védett személyek ellen támadást irányít, vagy

b) olyan támadást irányít, amely a védett személyek halálát vagy súlyos sérülését okozhatja, úgy, hogy az nyilvánvalóan túlzott mértékű a várható közvetlen katonai előnyhöz képest, büntett miatt tíz évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki háború idején védett személyt

a) megöl,

b) olyan életfeltételek közé kényszerít, amelyek a védett személyt pusztulással fenyegetik,

c) szexuális erőszakra vagy annak eltűrésére, prostitúcióra, magzat kihordására vagy magzatelhajtásra kényszerít,

d) személyi szabadságától jogellenesen megfoszt,

e) jogszerű tartózkodási helyéről kitelepít vagy elhurcol, kivéve, ha azt fontos katonai szükséglet indokolja,

tíz évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Aki háború idején védett személy egészségügyi önrendelkezési jogát megsérti, vagy a védett személynek súlyos testi vagy lelki sérelmet okoz, öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) Aki háború idején védett személyt vagy védett személyek egy csoportját a tisztességes és szabályos bírósági eljáráshoz való jogától megfoszt, két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Aki az (1) vagy (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Túlélők megölésére utasítás

150. § Aki háború idején alárendeltjének olyan parancsot vagy utasítást ad, hogy ne hagyjon túlélőket, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Élő pajzs használata

151. § (1) Aki védett személyt arra használ fel, hogy meghatározott területet vagy katonai erőket az ellenség katonai műveleteitől megóvjon, büntett miatt öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetésére irányuló előkészületet követ el, egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Tiltott sorozás

152. § (1) Aki

a) védett személyt arra kényszeríti, hogy a számára ellenséges hatalom fegyveres erőiben vagy csoportjában szolgáljon,

b) az ellenséges hatalom állampolgárát arra kényszeríti, hogy saját állama elleni hadműveletben részt vegyen,

büntett miatt öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetésére irányuló előkészületet követ el, egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt fegyveres erőkhöz vagy csoporthoz behív, besoroz, vagy háborúban való részvételre rábír, ehhez segítséget nyújt, vagy az ehhez szükséges feltételeket biztosítja, öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Védett tulajdon elleni támadás

153. § (1) Aki háború idején támadást indít vagy folytat katonai célpontnak nem minősülő és katonailag védtelen létesítmény ellen, illetve olyan támadást indít vagy folytat, amely katonailag védtelen létesítményben olyan kárt okoz vagy a természeti környezetben olyan nagy kiterjedésű, hosszantartó és súlyos károsodást okozhat, amely nyilvánvalóan túlzott mértékű a várható közvetlen katonai előnyhöz képest, büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a támadás

a) kórház, betegek és sebesültek kezelésére vagy elhelyezésére szolgáló hely vagy

b) a nemzetközi szerződés által védett kulturális javak ellen irányul.

(3) A (2) bekezdés szerint büntetendő, aki nemzetközi szerződés által védett kulturális javakat vagy azok közvetlen környékét katonai célra igénybe veszi vagy felhasználja, illetve ilyen javakat eltulajdonít, fosztogat, megrongál vagy megsemmisít.

(4) A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a (2) bekezdés b) pontjában vagy a (3) bekezdésben meghatározott bűncselekményt nemzetközi szerződés szerinti különleges vagy kiemelt védelem alatt álló kulturális javakra, illetve azok közvetlen környékére követik el.

(5) E § alkalmazásában

a) kulturális javak: az 1957. évi 14. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a kulturális javak fegyveres összeütközés esetén való védelme tárgyában Hágában, 1954. május 14-én kelt nemzetközi egyezmény 1. Cikkében meghatározott kulturális javak,

b) különleges védelem alatt álló kulturális javak: az a) pontban említett egyezmény 8. Cikkében meghatározott kulturális javak,

c) kiemelt védelem alatt álló kulturális javak: az a) pontban említett egyezmény 2006. évi XXIX. törvénnyel kihirdetett Második Kiegészítő Jegyzőkönyvének 10. Cikkében meghatározott kulturális javak.

Háborús fosztogatás

154. § (1) Aki háború idején műveleti vagy megszállt területen ¹

a) a polgári javakat fosztogatja,

b) a lakosságot szolgáltatás kikényszerítésével vagy más módon a létfenntartásához szükséges javaitól megfosztja, vagy e javait elpusztítja, kivéve, ha azt fontos katonai szükséglet indokolja, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki a harctéren az elesetteket, a sebesülteket vagy a betegeket fosztogatja, két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Nemzetközi szerződés által tiltott fegyver alkalmazása

155. § (1)² Aki háború idején műveleti vagy megszállt területen nemzetközi szerződés által tiltott fegyvert vagy harci eszközt alkalmaz vagy alkalmaztat, büntett miatt tíz évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Humanitárius szervezet elleni támadás

156. § Aki háború idején támadást irányít az Egyesült Nemzetek Alapokmányával összhangban tevékenykedő humanitárius, segély- vagy békefenntartó szervezet személyzete, felszerelése, eszközei, egységei vagy járművei ellen, ha azok jogosultak a védett személyeknek vagy létesítményeknek a fegyveres összeütközés nemzetközi joga által biztosított védelemre, büntett miatt öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Visszaélés a nemzetközi jog által védett jelvénnel vagy jelzéssel

157. § Aki háború idején a vöröskereszt, a vörös félhold vagy a vörös kristály jelvénnel, illetve hasonló célt szolgáló és a nemzetközi jog által védett más jelvénnel vagy jelzéssel visszaél, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Egyéb háborús büntett

158. § Az egyéb háborús büntettekről és az azok elkövetése esetén kiszabható büntetésekről az 1945. évi VII. törvénnyel törvényerőre emelt, az 1440/1945. (V. 1.) ME rendelettel módosított és kiegészített 81/1945. (II. 5.) ME rendelet rendelkezik.

Előjáró vagy hivatali vezető felelőssége

159. § Az e fejezetben meghatározott bűncselekmény elkövetőjével azonosan felel

¹ Módosította: 2022. évi VII. törvény 64. § d).

² Módosította: 2022. évi VII. törvény 64. § d).

a) a katonai előjáró vagy katonai parancsnokként ténylegesen eljáró személy (e § alkalmazásában a továbbiakban együtt: előjáró), ha a tényleges alárendeltsége és ellenőrzése, vagy tényleges hatalma és ellenőrzése alá tartozó személy követett el az e fejezetben meghatározott bűncselekményt, és e bűncselekmény elkövetéséről vagy annak előkészületéről az előjáró tudott, vagy az adott körülmények alapján tudnia kellett volna, és nem tette meg a bűncselekmény megakadályozásához szükséges, hatáskörében álló intézkedéseket, vagy haladéktalanul nem tett feljelentést azt követően, hogy a bűncselekmény elkövetéséről tudomást szerzett;

b) az a) pont alá nem tartozó vezető beosztású hivatalos vagy külföldi hivatalos személy (a továbbiakban e § alkalmazásában: hivatali vezető) is, ha a tényleges hatalma és ellenőrzése alá tartozó személy (e § alkalmazásában a továbbiakban: alárendelt) követett el az e fejezetben meghatározott bűncselekményt, annak következtében, hogy felette nem gyakorolt megfelelő ellenőrzést, ha

ba) tudta, hogy alárendeltje ilyen bűncselekményt követett el vagy készít elő, vagy tudatosan figyelmen kívül hagyta az egyértelműen erre utaló körülményeket,

bb) a bűncselekmény a tényleges feladat- vagy hatáskörébe tartozó tevékenységet érintett, és

bc) nem tett meg a hatáskörében álló minden szükséges és indokolt intézkedést annak érdekében, hogy megakadályozza elkövetését, vagy haladéktalanul nem tett feljelentést azt követően, hogy a bűncselekmény elkövetéséről tudomást szerzett.

XV. FEJEZET

AZ ÉLET, A TESTI ÉPSÉG ÉS AZ EGÉSZSÉG ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK

Emberölés

160. § (1) Aki mást megöl, büntett miatt öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés tíz évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha az emberölést

a) előre kitervelten,

b) nyereségvágyból,

c) aljas indokból vagy célból,

d) különös kegyetlenséggel,

e) hivatalos személy vagy külföldi hivatalos személy sérelmére, hivatalos eljárása alatt, illetve emiatt, közfeladatot ellátó személy sérelmére, e feladatának teljesítése során, továbbá a hivatalos, a külföldi hivatalos vagy a közfeladatot ellátó személy támogatására vagy védelmére kelt személy sérelmére,

f) több ember sérelmére,

g) több ember életét veszélyeztetve,

h) különös visszaesőként,

i) tizennegyedik életévét be nem töltött személy sérelmére,

j)¹ védekezésre képtelen személy sérelmére,

k)² a bűncselekmény elhárítására idős koránál vagy fogyatékoságánál fogva korlátozottan képes személy sérelmére, vagy

l)³ az elkövetővel szemben emberölés miatt történt vádemelés után követik el.

(3) Aki emberölésre irányuló előkészületet követ el, egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

1 Megállapította: 2021. évi CXXXIV. törvény 94. § (1). Hatályos: 2022. III. 1-től.

2 Megállapította: 2021. évi CXXXIV. törvény 94. § (1). Hatályos: 2022. III. 1-től.

3 Beiktatta: 2021. évi CXXXIV. törvény 94. § (2). Hatályos: 2022. III. 1-től.

(4) Aki az emberölést gondatlanságból követi el, vétség miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki tizennegyedik életévét be nem töltött vagy akaratnyilvánításra képtelen személyt öngyilkosságra rábír, ha az öngyilkosságot elkövetik.

(6) A (2) bekezdés *h*) pontja alkalmazásában a különös visszaesés szempontjából hasonló jellegű bűncselekmény

a) a népirtás [142. § (1) bekezdés *a*) pont], az erős felindulásban elkövetett emberölés (161. §),

b) az emberrablás és az előljáró vagy szolgálati közeg elleni erőszak súlyosabban minősülő esetei [190. § (4) bekezdés, 445. § (5) bekezdés *a*) pont],

c) a terrorcselekmény, a jármű hatalomba kerítése, és a zendülés súlyosabban minősülő esetei, ha a halált szándékosan okozva követik el [314. § (1) bekezdés, 320. § (2) bekezdés, 442. § (4) bekezdés].

(7)¹ A (2) bekezdés *l*) pontja akkor alkalmazható, ha az elkövetőt

a) a vádemelés után elkövetett emberöléssel egy eljárásban a korábban elkövetett emberölés miatt is elítélik, vagy

b) a korábban elkövetett emberölés miatt jogerősen elítélték.

Erős felindulásban elkövetett emberölés

161. § Aki mást méltányolható okból származó erős felindulásban megöl, büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Öngyilkosságban közreműködés

162. § (1) Aki mást öngyilkosságra rábír, vagy ennek elkövetéséhez segítséget nyújt, ha az öngyilkosságot megkísérlik vagy elkövetik, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt bír rá öngyilkosságra, vagy ennek elkövetéséhez segítséget nyújt, ha az öngyilkosságot megkísérlik vagy elkövetik, két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Magzatelhajtás

163. § (1) Aki más magzatát elhajtja, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a magzatelhajtást

a) üzletszerűen,

b) az állapotos nő beleegyezése nélkül vagy

c) súlyos testi sérülést vagy életveszélyt okozva követik el.

(3) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a magzatelhajtás az állapotos nő halálát okozza.

(4) Az a nő, aki magzatát elhajtja vagy elhajtatja, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Testi sértés

164. § (1) Aki más testi épségét vagy egészségét sérti, testi sértést követ el.

(2) Ha a testi sértéssel okozott sérülés vagy betegség nyolc napon belül gyógyul, az elkövető könnyű testi sértés vétsége miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

¹ Beiktatta: 2021. évi CXXXIV. törvény 94. § (3). Hatályos: 2022. III. 1-től.

(3) Ha a testi sértéssel okozott sérülés vagy betegség nyolc napon túl gyógyul, az elkövető súlyos testi sértés büntette miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a könnyű testi sértést

a) aljas indokból vagy célból,

b) védekezésre vagy akaratnyilvánításra képtelen személy sérelmére, illetve

c) a bűncselekmény elhárítására idős koránál vagy fogyatékoságánál fogva korlátozottan képes személy sérelmére követik el.

(5) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a könnyű testi sértés maradandó fogyatékoságot vagy súlyos egészségromlást okoz.

(6) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a súlyos testi sértést

a) aljas indokból vagy célból,

b) védekezésre vagy akaratnyilvánításra képtelen személy sérelmére,

c) a bűncselekmény elhárítására idős koránál vagy fogyatékoságánál fogva korlátozottan képes személy sérelmére,

d) maradandó fogyatékoságot vagy súlyos egészségromlást okozva,

e) különös kegyetlenséggel követik el.

(7) Aki a (3) vagy (6) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(8) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a testi sértés életveszélyt vagy halált okoz.

(9) Aki a súlyos testi sértést gondatlanságból követi el, vétség miatt

a) a (3) bekezdésben meghatározott esetben egy évig,

b) a (6) bekezdés b)-c) pontjában meghatározott esetben három évig,

c) életveszélyes sérülés okozása esetén egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(10) A (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény csak magánindítványra büntethető.

Foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés

165. § (1) Aki foglalkozási szabály megszegésével más vagy mások életét, testi épségét vagy egészségét gondatlanságból közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi sértést okoz, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés

a) három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény maradandó fogyatékoságot, súlyos egészségromlást vagy tömegszerencsétlenséget,

b) egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény halált,

c) két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény kettőnél több ember halálát okozza, vagy halálos tömegszerencsétlenséget okoz.

(3) Ha az elkövető a közvetlen veszélyt szándékosan idézi elő, büntett miatt az (1) bekezdésben meghatározott esetben három évig, a (2) bekezdésben meghatározott esetben - az ott tett megkülönböztetés szerint - egy évtől öt évig, két évtől nyolc évig, illetve öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4)¹ E § alkalmazásában foglalkozási szabály a működőképes lőfegyver, a robbantószer és a robbanóanyag használatára és kezelésére vonatkozó szabály is.

Segítségnyújtás elmulasztása

1 Módosította: 2020. évi XLIX. törvény 18. § a).

166. § (1) Aki nem nyújt tőle elvárható segítséget sérült vagy olyan személynek, akinek az élete vagy testi épsége közvetlen veszélyben van, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a sértett meghal, és életét a segítségnyújtás megmenthette volna.

(3) A büntetés büntett miatt az (1) bekezdés esetén három évig, a (2) bekezdés esetén egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a veszélyhelyzetet az elkövető idézte elő, vagy ha a segítségnyújtásra egyébként is köteles.

(4) A (3) bekezdés utolsó fordulata nem alkalmazható azzal szemben, aki a közlekedési szabályok alapján köteles a segítségnyújtásra.

Gondozási kötelezettség elmulasztása

167. § Aki állapotánál vagy idős koránál fogva önmagáról gondoskodni nem tudó személlyel szemben gondozási kötelezettségét nem teljesíti, és ezáltal a gondozásra szoruló életét, testi épségét vagy egészségét veszélyezteti, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

XVI. FEJEZET

AZ EGÉSZSÉGÜGYI BEAVATKOZÁS ÉS KUTATÁS RENDJE ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK

Beavatkozás az emberi génállományba

168. § (1) Aki az emberi vagy magzati génállományon, illetve emberi embrió génállományán annak megváltoztatására irányuló beavatkozást végez, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdés szerinti beavatkozás a génállomány megváltozását idézi elő.

Emberi ivarsejt tiltott felhasználása

169. § (1) Aki halottból vagy halott magzataból származó ivarsejtet emberi reprodukcióra irányuló különleges eljárásra használ fel, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki emberi ivarsejt tiltott felhasználására irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Születendő gyermek nemének megválasztása

170. § Aki a születendő gyermek nemének megválasztására irányuló beavatkozást végez, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Emberen végezhető kutatás szabályainak megszegése

171. § Aki emberen orvostudományi kutatást engedély nélkül vagy az engedélytől eltérően végez, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Embrióval vagy ivarsejttel végezhető kutatás szabályainak megszegése

172. § (1) Aki emberi ivarsejten, illetve emberi embrión engedély nélkül vagy az engedélytől eltérően orvostudományi kutatást végez, vagy emberi embriót kutatási célból hoz létre, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki

a) emberi embriót állat szervezetébe átültet,

b) emberi és állati ivarsejtet egymással megtermékenyít,

c) olyan emberi embriót, amellyel kutatást végeztek, emberi szervezetbe beültet,

d) kutatáshoz felhasznált emberi ivarsejtet emberi reprodukcióra felhasznál,

e) emberi megtermékenyítéshez vagy embrió-beültetéshez nem emberi ivarsejtet vagy embriót használ fel,

f) emberi embriót több emberi embrió vagy állati embrió létrehozatalára használ fel,

két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Aki a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) E § alkalmazásában emberi ivarsejt alatt a magzati ivarsejtet is érteni kell.

173. § (1) Aki emberi embrión az embrió génállományának megváltoztatására irányuló kutatást végez, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki

a) emberi embriót a fogamzással kialakult tulajdonságoktól eltérő vagy további sajátosságokkal rendelkező egyed létrehozatalára használ fel, vagy

b) emberi embrió sejtjeit szétválasztja,

két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Aki a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Genetikailag megegyező emberi egyedek létrehozása

174. § (1) Aki orvostudományi kutatás vagy beavatkozás során egymással genetikailag megegyező emberi egyedeket hoz létre, büntett miatt öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Emberi test tiltott felhasználása

175. § (1) Aki emberi gént, sejtet, ivarsejtet, embriót, szervet, szövetet, halott testét vagy annak részét, illetve halott magzatot jogellenesen megszerez, vagyoni hasznoszerzés végett forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az emberi test tiltott felhasználását egészségügyi szolgáltató alkalmazottja a foglalkozása körében követi el.

(3) A büntetés az (1) bekezdésben meghatározott esetben egy évtől öt évig, a (2) bekezdésben meghatározott esetben két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az emberi test tiltott felhasználását

a) tizennyolc éven aluli személy sérelmére,

b) üzletszerűen vagy

c) bűnszövetségben

követik el.

(4) Aki az emberi test tiltott felhasználására irányuló előkészületet követ el, vétség miatt az (1) bekezdésben meghatározott esetben egy évig, a (2) és (3) bekezdésben meghatározott esetben két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) E § alkalmazásában embrió alatt az anya testéből kikerült, valamint az emberi reprodukcióra irányuló különleges eljárás során létrejött, illetve létrehozott, a méhbe be nem ültetett embriót is érteni kell.

XVII. FEJEZET

AZ EGÉSZSÉGET VESZÉLYEZTETŐ BŰNCSELEKMÉNYEK

Kábítószer-kereskedelem

176. § (1) Aki kábítószerrel kínál, átad, forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik, bűntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

a) bűnszövetségben,

b) hivatalos vagy közfeladatot ellátó személyként, e minőséget felhasználva vagy

c) a Magyar Honvédség, a rendvédelmi szervek vagy a Nemzeti Adó- és Vámhivatal létesítményében

követik el.

(3) A büntetés öt évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha a bűncselekményt jelentős mennyiségű kábítószerrel követik el.

(4) Az (1)-(3) bekezdés szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekmény elkövetéséhez anyagi eszközöket szolgáltat.

(5) Aki csekély mennyiségű kábítószerrel kínál vagy átad,

a) az (1) bekezdésben meghatározott esetben vétség miatt két évig,

b) a (2) bekezdés b)-c) pontjában meghatározott esetben egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(6) Aki

a) az (1) vagy a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, három évig,

b) a (3) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, egy évtől öt évig

terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

177. § (1) Az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki

a) tizennyolcadik életévét be nem töltött személynek kábítószerrel kínál, átad,

b) tizennyolcadik életévét be nem töltött személy felhasználásával kábítószerrel forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik,

c) oktatási, köznevelési, gyermekjóléti vagy gyermekvédelmi feladatok ellátására rendelt épület területén, illetve annak közvetlen környezetében kábítószerrel

ca) kínál, átad,

cb) forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik,

bűntett miatt öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

a) jelentős mennyiségű kábítószerrel,

b) bűnszövetségben,

c) hivatalos vagy közfeladatot ellátó személyként, e minőséget felhasználva követik el.

(3) Az (1)-(2) bekezdés szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekmény elkövetéséhez anyagi eszközöket szolgáltat.

(4) Aki az (1) bekezdés a) vagy ca) pontjában meghatározott bűncselekményt csekély mennyiségű kábítószerrel követi el, egy évtől öt évig, hivatalos vagy közfeladatot ellátó személyként, e minőséget felhasználva történő elkövetés esetén két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Aki az (1) vagy a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetésére irányuló előkészületet követ el, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Kábítószer birtoklása

178. § (1) Aki kábítószeret termeszt, előállít, megszerez, tart, az ország területére behoz, onnan kivisz, vagy azon átszállít, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés

a) két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha

aa) üzletszerűen,

ab) bünszövetségben,

ac) hivatalos vagy közfeladatot ellátó személyként, e minőséget felhasználva,

b) öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha jelentős mennyiségű kábítószerre,

c) öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha különösen jelentős mennyiségű

kábítószerre

követik el a bűncselekményt.

(3) Az (1)-(2) bekezdés szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekmény elkövetéséhez anyagi eszközöket szolgáltat.

(4) Aki az (1)-(2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetésére irányuló előkészületet követ el, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Ha a bűncselekményt csekély mennyiségű kábítószerre követik el, a büntetés

a) az (1) bekezdésben meghatározott esetben vétség miatt két évig,

b) a (2) bekezdés aa) és ac) pontjában meghatározott esetben három évig terjedő szabadságvesztés.

(6) Aki kábítószeret fogyaszt, illetve csekély mennyiségű kábítószeret fogyasztás céljából megszerez vagy tart, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

179. § (1) Az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki

a) tizennyolcadik életévét be nem töltött személy felhasználásával vagy

b) oktatási, köznevelési, gyermekjóléti vagy gyermekvédelmi feladatok ellátására rendelt épület területén, illetve annak közvetlen környezetében

kábítószeret termeszt, előállít, megszerez vagy tart, büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személy felhasználásával kábítószerrel az ország területére behoz, onnan kivisz, vagy azon átszállít.

(3) A büntetés

a) öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha

aa) bünszövetségben,

ab) üzletszerűen,

ac) hivatalos vagy közfeladatot ellátó személyként, e minőséget felhasználva,

b) öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha jelentős mennyiségű

kábítószerre,

c) öt évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha különösen jelentős mennyiségű kábítószerre

követik el a bűncselekményt.

(4) Az (1)-(3) bekezdés szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekmény elkövetéséhez anyagi eszközöket szolgáltat.

(5) Aki az (1)-(3) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetésére irányuló előkészületet követ el, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(6)¹ Ha a bűncselekményt csekély mennyiségű kábítószerre követik el, a büntetés büntett miatt

1 Módosította: 2015. évi LXXVI. törvény 36. § g).

a) az (1) és (2) bekezdésben meghatározott esetben három évig,
b) a (3) bekezdés *ab*) és *ac*) pontjában meghatározott esetben egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés.

180. § (1)¹ Nem büntethető, aki csekély mennyiségű kábítószer saját használatra természet, előállít, megszerez vagy tart, illetve aki kábítószer fogyaszt, ha a bűncselekmény elkövetését beismeri, és az elsőfokú ügydöntő határozat meghozataláig okirattal igazolja, hogy legalább hat hónapig folyamatos, kábítószer-függőséget gyógyító kezelésben, kábítószer-használatot kezelő más ellátásban részesült, vagy megelőző-felvilágosító szolgáltatáson vett részt.

(2)² Az (1) bekezdés nem alkalmazható, ha a bűncselekmény elkövetését megelőző két éven belül

a) az elkövetővel szemben az eljárást az (1) bekezdésben meghatározott büntethetőséget megszüntető okra figyelemmel függesztették fel, vagy

b) az elkövető büntetőjogi felelősségét kábítószer-kereskedelem vagy kábítószer birtoklása miatt megállapították.

(3)³ A 178. § (1) és (5)-(6) bekezdés, illetve a 179. § (1)-(2) és (6) bekezdés esetén - ha az (1) bekezdés nem alkalmazható - a büntetés korlátlanul enyhíthető, ha az elkövető a vádemelésig lehetővé teszi a kábítószer értékesítő személy kilétének megállapítását. Ez a rendelkezés nem alkalmazható, ha a bűncselekményt bünszervezetben követik el.

Kóros szenvedélykeltés

181. § (1) Az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki

a) tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt kábítószernek nem minősülő kábító hatású anyag, illetve szer kóros élvezetére rábír vagy rábírní törekszik, vagy

b) tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt kábítószer fogyasztására rábírní törekszik,

vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, az (1) bekezdés szerint büntetendő az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személynek kábítószernek nem minősülő kábító hatású anyag, illetve szer kóros élvezetéhez segítséget nyújt.

Kábítószer készítésének elősegítése

182. § (1) Aki kábítószer termesztése vagy előállítása céljából ehhez szükséges anyagot, berendezést vagy felszerelést

a) készít, megszerez, az ország területére behoz, onnan kivisz, azon átszállít, átad,

b) forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik,

ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki a bűncselekmény elkövetéséhez anyagi eszközöket szolgáltat.

(3) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt bünszövetségben, vagy

b) az (1) bekezdés *a*) pontjában meghatározott bűncselekményt üzletszerűen követik el.

(4) Aki az (1) vagy a (3) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

1 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 7.

2 Megállapította: 2017. évi CXCVII. törvény 337. §. Hatályos: 2018. VII. 1-től.

3 Megállapította: 2021. évi CXXXIV. törvény 95. §. Hatályos: 2022. III. 1-től.

(5) Nem büntethető, aki - mielőtt a kábítószer készítését elősegítő tevékenysége a hatóság tudomására jutott volna - cselekményét a hatóság előtt felfedi, a birtokában lévő anyagot, berendezést vagy felszerelést a hatóságnak átadja, és lehetővé teszi a kábítószer készítésének elősegítésében részt vevő más személy kilétének megállapítását.

Kábítószer-prekurzorral visszaélés

183. § (1) Aki az Európai Unió jogi aktusában meghatározott kábítószer-prekurzort

a) engedély nélkül vagy az engedély kereteit túllépve tart, forgalomba hoz, szállít, vagy azzal közvetítő tevékenységet végez,

b) úgy szerez meg, hogy evégből valótlan tartalmú nyilatkozatot tesz, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az Európai Unió jogi aktusában meghatározott kábítószer-prekurzor forgalomba hozatalával, szállításával, vagy az azzal végzett közvetítő tevékenységgel összefüggő értesítési kötelezettséget megszegi, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) E § alkalmazásában

a) az Európai Unió jogi aktusán a kábítószer-prekurzorokról szóló 273/2004/EK rendeletet (e bekezdés alkalmazásában a továbbiakban: 273/2004/EK rendelet, illetve a kábítószer-prekurzoroknak a Közösség és harmadik országok közötti kereskedelme nyomon követésére vonatkozó szabályok megállapításáról szóló 111/2005/EK rendeletet (e bekezdés alkalmazásában a továbbiakban: 111/2005/EK rendelet),

b) forgalomba hozatalon a 273/2004/EK rendelet 2. cikkének c) pontjában meghatározott fogalmat,

c) szállításon a 111/2005/EK rendelet 2. cikkének c) és d) pontjában meghatározott fogalmat,

d) közvetítői tevékenységen a 111/2005/EK rendelet 2. cikkének e) pontjában meghatározott fogalmat,

e) értesítési kötelezettség alatt a 273/2004/EK rendelet 8. cikk (1) bekezdésében, és a 111/2005/EK rendelet 9. cikk (1) bekezdésében meghatározott kötelezettséget kell érteni.

Új pszichoaktív anyaggal visszaélés

184. §¹ (1) Aki új pszichoaktív anyagot kínál, átad, forgalomba hoz vagy azzal kereskedik, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

a) bűnszövetségben,

b) hivatalos vagy közfeladatot ellátó személyként, e minőséget felhasználva vagy

c) a Magyar Honvédség, a rendvédelmi szervek vagy a Nemzeti Adó- és Vámhivatal létesítményében követik el.

(2a)² A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt jelentős mennyiségű új pszichoaktív anyagra követik el.

(3)³ Az (1)-(2a) bekezdés szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekmény elkövetéséhez anyagi eszközöket szolgáltat.

(4) Aki csekély mennyiségű új pszichoaktív anyagot kínál vagy átad,

a) az (1) bekezdésben meghatározott esetben vétség miatt egy évig,

b) a (2) bekezdés b)-c) pontjában meghatározott esetben büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

1 Megállapította: 2013. évi CLXXXVI. törvény 118. § (2). Hatályos: 2014. I. 1-től.

2 Beiktatta: 2020. évi XLIII. törvény 49. § (1). Hatályos: 2021. I. 1-től.

3 Módosította: 2020. évi XLIII. törvény 58. § 5.

(5)¹ Aki az (1)-(2a) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

184/A. §² (1) Az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki

a) tizennyolcadik életévét be nem töltött személynek új pszichoaktív anyagot kínál, átad,

b) tizennyolcadik életévét be nem töltött személy felhasználásával új pszichoaktív anyagot forgalomba hoz vagy azzal kereskedik,

c) oktatási, köznevelési, gyermekjóléti vagy gyermekvédelmi feladatok ellátására rendelt épület területén, illetve annak közvetlen környezetében új pszichoaktív anyagot

ca) kínál, átad,

cb) forgalomba hoz vagy azzal kereskedik,

büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

a) bűnszövetségben,

b) hivatalos vagy közfeladatot ellátó személyként, e minőséget felhasználva,

c)³ jelentős mennyiségű új pszichoaktív anyagra követik el.

(3) Az (1)-(2) bekezdés szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekmény elkövetéséhez anyagi eszközöket szolgáltat.

(4) Aki az (1) bekezdés a) pontjában vagy c) pont ca) alpontjában meghatározott bűncselekményt csekély mennyiségű új pszichoaktív anyagra követi el, három évig, hivatalos vagy közfeladatot ellátó személyként, e minőséget felhasználva történő elkövetés esetén egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Aki az (1) vagy a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetésére irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

184/B. §⁴ (1) Aki

a) új pszichoaktív anyagot előállít, az ország területére behoz, onnan kivisz vagy azon átszállít,

b) csekély mennyiséget meghaladó új pszichoaktív anyagot megszerez vagy tart, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

a) üzletszerűen,

b) bűnszövetségben,

c) hivatalos vagy közfeladatot ellátó személyként, e minőséget felhasználva követik el.

(2a)⁵ A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt jelentős mennyiségű új pszichoaktív anyagra követik el.

(2b)⁶ A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt különösen jelentős mennyiségű új pszichoaktív anyagra követik el.

(3)⁷ Az (1)-(2b) bekezdés szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekmény elkövetéséhez anyagi eszközöket szolgáltat.

(4)⁸ Aki az (1)-(2b) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetésére irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Ha a bűncselekményt csekély mennyiségű új pszichoaktív anyagra követik el, a büntetés

a) az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott esetben vétség miatt egy évig,

1 Módosította: 2020. évi XLIII. törvény 58. § 5.

2 Beiktatta: 2013. évi CLXXXVI. törvény 118. § (3). Hatályos: 2014. I. 1-től.

3 Beiktatta: 2020. évi XLIII. törvény 49. § (2). Hatályos: 2021. I. 1-től.

4 Beiktatta: 2013. évi CLXXXVI. törvény 118. § (3). Hatályos: 2014. I. 1-től.

5 Beiktatta: 2020. évi XLIII. törvény 49. § (3). Hatályos: 2021. I. 1-től.

6 Beiktatta: 2020. évi XLIII. törvény 49. § (3). Hatályos: 2021. I. 1-től.

7 Módosította: 2020. évi XLIII. törvény 58. § 6.

8 Módosította: 2020. évi XLIII. törvény 58. § 6.

b) a (2) bekezdés a) és c) pontjában meghatározott esetben vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztés.

184/C. §¹ (1) Az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki

a) tizennyolcadik életévét be nem töltött személy felhasználásával

aa) új pszichoaktív anyagot előállít, az ország területére behoz, onnan kivisz vagy azon átszállít,

ab) csekély mennyiséget meghaladó új pszichoaktív anyagot megszerez vagy tart,

b) oktatási, köznevelési, gyermekjóléti vagy gyermekvédelmi feladatok ellátására rendelt épület területén, illetve annak közvetlen környezetében

ba) új pszichoaktív anyagot előállít,

bb) csekély mennyiséget meghaladó új pszichoaktív anyagot megszerez vagy tart, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

a) bűnszövetségben,

b) üzletszerűen,

c) hivatalos vagy közfeladatot ellátó személyként, e minőséget felhasználva követik el.

(2a)² A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt jelentős mennyiségű új pszichoaktív anyagra követik el.

(2b)³ A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt különösen jelentős mennyiségű új pszichoaktív anyagra követik el.

(3)⁴ Az (1)-(2b) bekezdés szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekmény elkövetéséhez anyagi eszközöket szolgáltat.

(4)⁵ Aki az (1)-(2b) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetésére irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Ha a bűncselekményt csekély mennyiségű új pszichoaktív anyagra követik el, a büntetés

a) az (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában és b) pont ba) alpontjában meghatározott esetben vétség miatt két évig,

b) a (2) bekezdés b) és c) pontjában meghatározott esetben büntett miatt három évig

terjedő szabadságvesztés.

184/D. §⁶

Teljesítményfokozó szerrel visszaélés

185. § (1) Aki sportteljesítmény fokozása céljából tiltott teljesítményfokozó szert

a) előállít,

b) kínál, átad, forgalomba hoz,

c) orvosi vényen vagy állatorvosi vényen rendel,

büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt üzletszerűen vagy bűnszövetségben követik el.

(3) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a bűncselekmény folytán tizennyolcadik életévét be nem töltött személy jut tiltott teljesítményfokozó szerhez,

b) a tizennyolcadik életévét betöltött személy az (1) bekezdés a) vagy b) pontjában meghatározott bűncselekményt tizennyolcadik életévét be nem töltött személy felhasználásával követi el.

1 Beiktatta: 2013. évi CLXXXVI. törvény 118. § (3). Hatályos: 2014. I. 1-től.

2 Beiktatta: 2020. évi XLIII. törvény 49. § (4). Hatályos: 2021. I. 1-től.

3 Beiktatta: 2020. évi XLIII. törvény 49. § (4). Hatályos: 2021. I. 1-től.

4 Módosította: 2020. évi XLIII. törvény 58. § 7.

5 Módosította: 2020. évi XLIII. törvény 58. § 7.

6 Hatályon kívül helyezte: 2020. évi XLIII. törvény 59. § b). Hatálytalan: 2021. I. 1-től.

(4) Aki az (1)–(3) bekezdésben meghatározott teljesítményfokozó szerrel visszaélésre irányuló előkészületet követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt tiltott teljesítményfokozó szer használatára rábír, vagy ilyen személynek a tiltott teljesítményfokozó szer használatához segítséget nyújt, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(6)¹ E § alkalmazásában tiltott teljesítményfokozó szer: minden olyan szer, amely hatóanyagára tekintettel az anabolikus szerek, peptid hormonok, növekedési faktorok és rokonvegyületeik, hormon antagonisták és modulátorok közé tartozik, és nevesítve szerepel a sportbeli dopping elleni nemzetközi egyezményt vagy annak módosítását kihirdető kormányrendeletben.

Gyógyszerhamisítás²

185/A. §³ (1) Aki

a) gyógyszert vagy állatgyógyászati készítményt meghamisít, illetve hamis gyógyszert vagy állatgyógyászati készítményt készít,

b) hamis, meghamisított vagy Magyarországon nem engedélyezett gyógyszert vagy állatgyógyászati készítményt forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik, illetve indokolatlan mennyiségben kínál, átad,

c) hamis vagy meghamisított gyógyszert vagy állatgyógyászati készítményt az ország területére behoz, onnan kivisz, azon átszállít, vagy indokolatlan mennyiségben megszerez, tart,

d) Magyarországon nem engedélyezett gyógyszert vagy állatgyógyászati készítményt indokolatlan mennyiségben megszerez, tart, az ország területére behoz, onnan kivisz, azon átszállít,

e) gyógyszerhez vagy állatgyógyászati készítményhez kapcsolódó eredeti dokumentumot kereskedelmi céllal rendeltetésétől eltérően felhasznál,

f)⁴ olyan gyógyszert, állatgyógyászati készítményt, amelynél a gyógyszerellátásra vonatkozó szabályok megszegése miatt az ellátási lánc folytonossága nem igazolható, a jogszerű ellátási láncban forgalomba hoz vagy azzal kereskedik, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2)⁵ Ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt az ellenőrzött anyagokról szóló 78/2022. (XII. 28.) BM rendelet [a továbbiakban: 78/2022. (XII. 28.) BM rendelet] 2. mellékletében a pszichotróp anyagok 3. vagy 4. jegyzékén szereplő pszichotróp anyag tartalmú gyógyszerre vagy állatgyógyászati készítményre, illetve a bejelentési kötelezettség megsértésével, engedély nélkül vagy az engedély kereteit túllépve ilyen gyógyszer vagy állatgyógyászati készítmény hatóanyagára követik el, a büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés.

(2a)⁶ A (2) bekezdés szerint büntetendő, aki a (2) bekezdésben meghatározott tartalmú gyógyszert, gyógyszer hatóanyagot, állatgyógyászati készítményt jogosulatlanul forgalomba hoz vagy azzal kereskedik.

(3) A büntetés az (1) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott esetekben

a) egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény maradandó fogyatékoságot vagy súlyos egészségromlást,

b) két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény halált okoz.

(4) A büntetés a (2) bekezdésben meghatározott esetben

1 A 2013. évi LXXVIII. törvény 19. § (4) szerinti szöveggel lép hatályba. Módosította: 2022. évi LX. törvény 46. § b).

2 Beiktatta: 2018. évi CXVIII. törvény 31. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.

3 Beiktatta: 2018. évi CXVIII. törvény 31. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.

4 Beiktatta: 2023. évi XCVII. törvény 15. § (1). Hatályos: 2024. III. 1-től.

5 Módosította: 2022. évi LX. törvény 46. § c), 2023. évi XXXI. törvény 85. § a), 2023. évi XCVII. törvény 17. § a).

6 Beiktatta: 2023. évi XCVII. törvény 15. § (2). Hatályos: 2024. III. 1-től.

a) két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdés a) vagy b) pontja szerinti bűncselekmény maradandó fogyatékoságot vagy súlyos egészségromlást,

b) öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdés a) vagy b) pontja szerinti bűncselekmény halált okoz.

(5)¹ Aki a bűncselekményt

a) az (1) bekezdés a)-e) pontjában, a (2) és a (2a) bekezdésben meghatározott esetben

aa) egészségügyi dolgozóként,

ab) gyártásra, nagykereskedelemre, közvetlen lakossági ellátás végzésére engedéllyel rendelkező szervezet alkalmazottjaként, vagy

b) bünszövetségben

követi el, az (1) bekezdésben meghatározott esetben egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel, a (2) és a (2a) bekezdésben meghatározott esetben két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(6)² Az (5) bekezdés szerint büntetendő, ha az (1) bekezdés b) vagy f) pontjában, illetve a (2a) bekezdésben meghatározott gyógyszer vagy állatgyógyászati készítmény sajtótermék, médiaszolgáltatás vagy elektronikus hírközlő hálózaton való közzététel útján válik a nagy nyilvánosság számára hozzáférhetővé.

(7) Aki az (1)-(6) bekezdésben meghatározott gyógyszerhamisításra irányuló előkészületet követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(8) E § alkalmazásában

a) indokolatlan mennyiség alatt olyan mennyiséget kell érteni, amelyről megállapítható, hogy nem valamely meghatározott személy személyes szükségleteinek kielégítését célozza,

b) Magyarországon nem engedélyezett gyógyszer vagy állatgyógyászati készítmény alatt érteni kell azt a terméket is, amelyben gyógyszerhatóanyagot az adott termék összetételére vonatkozó jogszabályi előírások megsértésével használnak fel. Engedélyezett gyógyszernek kell tekinteni azt a magyarországi forgalombahozatali engedéllyel nem rendelkező gyógyszert is, amelyre nézve olyan, az (1) bekezdés b) vagy d) pontjában meghatározott magatartást fejtenek ki, amely jogszabályban előírt hatósági engedély birtokában vagy bejelentést követően jogszerűen végezhető.

Egészségügyi termék hamisítása

186. § (1) Aki

a) egészségügyi terméket meghamisít, vagy hamis egészségügyi terméket készít,

b) hamis, meghamisított vagy Magyarországon nem engedélyezett egészségügyi terméket kínál, átad, forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik,

c) hamis vagy meghamisított egészségügyi terméket az ország területére behoz, onnan kivisz, azon átszállít, vagy indokolatlan mennyiségben megszerz, tart,

d) Magyarországon nem engedélyezett egészségügyi terméket indokolatlan mennyiségben megszerz, tart, az ország területére behoz, onnan kivisz, azon átszállít,

e) egészségügyi termékhez kapcsolódó eredeti dokumentumot kereskedelmi céllal rendeltetésétől eltérően felhasznál,

büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés az (1) bekezdés a) és b) pontjaiban meghatározott esetekben

a) egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény maradandó fogyatékoságot vagy súlyos egészségromlást,

b) két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény halált okoz.

(3) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt

1 Megállapította: 2023. évi XCVII. törvény 15. § (3). Hatályos: 2024. III. 1-től.

2 Megállapította: 2023. évi XCVII. törvény 15. § (3). Hatályos: 2024. III. 1-től.

a) egészségügyi dolgozóként,
b) gyártásra, nagykereskedelemre, közvetlen lakossági ellátás végzésére engedéllyel rendelkező szervezet alkalmazottjaként, vagy
c) bűnszövetségben

követi el, egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4)¹ A (3) bekezdés szerint büntetendő, ha a hamis, meghamisított vagy Magyarországon nem engedélyezett egészségügyi termék sajtótermék, médiaszolgáltatás, vagy elektronikus hírközlő hálózaton való közzététel útján válik a nagy nyilvánosság számára hozzáférhetővé.

(4a)² Aki az (1)-(4) bekezdésben meghatározott egészségügyi termék hamisítására irányuló előkészületet követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) E § alkalmazásában

a)³ egészségügyi termék: az orvostechnikai eszköz, az in vitro diagnosztikai orvostechnikai eszköz és a vizsgálati gyógyszer;

b) indokolatlan mennyiség alatt olyan mennyiséget kell érteni, amelyről megállapítható, hogy nem valamely meghatározott személy személyes szükségleteinek kielégítését célozza;

c)⁴ Magyarországon nem engedélyezett egészségügyi termék alatt érteni kell a megfelelőség értékelési eljárás lefolytatása nélkül forgalomba hozott orvostechnikai eszközt is.

Kuruzslás

187. § (1)⁵ Aki ellenszolgáltatásért vagy rendszeresen

a) az orvosi gyakorlat,

b)⁶

c) a nem-konvencionális gyógyító és természetgyógyászati eljárások körébe tartozó tevékenységet jogosulatlanul fejt ki, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(1a)⁷ Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki ellenszolgáltatásért vagy rendszeresen magát jogosulatlanul pszichoterapeutaként feltüntetve egészségügyi szolgáltatást végez.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a kuruzslást az orvosi gyakorlatra jogosultság színlelésével követik el.

(3) E § alkalmazásában orvosi gyakorlatra jogosult az,

a) akinek hazai egyetemen szerzett általános orvosi vagy fogorvosi oklevele van,

b) akinek külföldi egyetemen szerzett és honosított, egyenértékűségi záradékkal ellátott általános orvosi vagy fogorvosi oklevele van,

c) a külföldi állampolgár, aki engedély alapján oklevelének honosítása nélkül fejthet ki orvosi tevékenységet,

feltéve, hogy nem áll az orvosi tevékenységtől eltiltás hatálya alatt.

(4) A kuruzslás elkövetőjével szemben kitiltásnak is helye van.

Méreggel visszaélés

188. § (1) Aki mérget jogosulatlanul készít, tart, felhasznál vagy forgalomba hoz, illetve aki a mérgek visszaélésszerű felhasználásának megakadályozására vagy más személyek veszélyeztetésének kizárására előírt intézkedések megtételét elmulasztja, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt elzárással büntetendő.

1 Módosította: 2023. évi XCVII. törvény 17. § b).

2 Beiktatta: 2017. évi CXLIV. törvény 54. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.

3 Módosította: 2018. évi CXVIII. törvény 34. § a), 2021. évi CI. törvény 144. §.

4 Módosította: 2018. évi CXVIII. törvény 34. § b).

5 Megállapította: 2019. évi CXI. törvény 13. §. Hatályos: 2020. II. 15-től.

6 Hatályon kívül helyezte: 2022. évi LX. törvény 47. §. Hatálytalan: 2023. I. 1-től.

7 Beiktatta: 2022. évi LX. törvény 37. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.

(2) E § alkalmazásában mérgezen olyan veszélyes anyagot vagy keveréket kell érteni, amely toxikológiai tulajdonságai alapján a belégzése, lenyelése vagy a bőrön át történő felszívódása esetén az emberi életet veszélyezteti, illetve súlyos sérülést vagy súlyos egészségkárosodást idézhet elő.

Ártalmas közfogyasztási cikkel visszaélés

189. § (1) Aki forgalomba hozatal céljából olyan közfogyasztási cikket készít vagy tart, amely az egészségre ártalmas, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki ártalmas közfogyasztási cikket forgalomba hoz, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

a) jelentős mennyiségű vagy értékű ártalmas közfogyasztási cikke,

b) bűnszövetségben vagy

c) üzletszerűen

követik el.

(4) Aki a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Nem büntethető az (1) és (4) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetője, ha mihelyt tudomást szerez a közfogyasztási cikk ártalmas voltáról, mindent megtesz azért, hogy az ártalmas közfogyasztási cikk a birtokába visszakerüljön, illetve ne kerüljön forgalomba.

XVIII. FEJEZET

AZ EMBERI SZABADSÁG ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK

Emberrablás

190. § (1) Aki más személyi szabadságától

a) erőszakkal, illetve az élet vagy testi épség ellen irányuló közvetlen fenyegetéssel vagy

b) védekezésre vagy akaratnyilvánításra képtelen állapotba helyezésével vagy ilyen állapotát kihasználva

megfoszt, és szabadon bocsátását követelés teljesítésétől teszi függővé, büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha az emberrablást

a) tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére,

b) bűnszövetségben,

c) fegyveresen,

d) felfegyverkezve vagy

e) hivatalos személy vagy külföldi hivatalos személy ellen, e minőségére tekintettel követik el.

(3) A büntetés öt évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha az emberrablást

a) tizennegyedik életévét be nem töltött személy sérelmére,

b) különösen súlyos hátrányt okozva vagy

c) halált okozva

követik el.

(4) A büntetés tíz évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha az emberrablás szándékos emberölést is megvalósít.

(5) Aki emberrablásra irányuló előkészületet követ el, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(6) Korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki az emberrablást - mielőtt abból súlyos következmény származott volna - önként abbahagyja.

Emberrablás feljelentésének elmulasztása

191. § Aki hitelt érdemlő tudomást szerez arról, hogy emberrablás elkövetése készül, és erről az érintett személyt vagy a hatóságot, mihelyt teheti, nem tájékoztatja, ha az emberrablást megkísérlik vagy elkövetik, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Emberkereskedelem és kényszermunka¹

192. §² (1) Aki mást

a) elad, megvásárol, elcserél, ellenszolgáltatásként átad, átvesz, vagy
b) az a) pontban meghatározott cselekmény megvalósítása érdekében szállít, elszállásol, elrejt, vagy másnak megszerez, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki mást rendszeres előny szerzése céljából munkavégzésre, munka jellegű tevékenység végzésére, egyéb szolgáltatásra, vagy jogellenes cselekmény folytatására
a) megtévesztéssel, a sértett nevelésével, felügyeletével, gondozásával, gyógykezelésével kapcsolatos, illetve a sértettel kapcsolatban fennálló egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyával visszaélve, vagy a sértett kiszolgáltatott helyzetét kihasználva rábír, vagy

b) erőszakkal vagy fenyegetéssel kényszerít, büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Aki mást a (2) bekezdésben meghatározott cselekmény megvalósítása érdekében toboroz, átad, átvesz, elad, megvásárol, elcserél, ellenszolgáltatásként átad vagy átvesz, másnak megszerez, szállít, elszállásol, elrejt, büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) Aki a (2) vagy a (3) bekezdésben meghatározott bűncselekményt szexuális cselekmény végzése vagy emberi test tiltott felhasználása érdekében követi el, büntett miatt öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) A büntetés a (2) vagy a (3) bekezdésben meghatározott bűncselekmény esetén öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, a (4) bekezdésben meghatározott bűncselekmény esetén öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha azt

a) tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére,

b) a sértett sanyargatásával,

c) hivatalos személyként, e minőséget felhasználva, vagy

d) több ember sérelmére

követik el.

(6) A büntetés a (2) vagy a (3) bekezdésben meghatározott bűncselekmény esetén öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, a (4) bekezdésben meghatározott bűncselekmény esetén öt évtől húsz évig vagy életfogytig terjedő szabadságvesztés, ha azt

a) tizenkettedik életévét be nem töltött személy sérelmére, vagy

b) életveszélyt vagy különösen súlyos hátrányt okozva

követik el.

(7) Aki emberkereskedelem és kényszermunkára irányuló előkészületet követ el, az (1) bekezdésben meghatározott esetben vétség miatt egy évig, a (2) vagy (3) bekezdésben meghatározott esetben büntett miatt három évig, a (4) bekezdésben meghatározott esetben egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(8) Aki

¹ Megállapította: 2020. évi V. törvény 9. §. Hatályos: 2020. VII. 1-től.

² Megállapította: 2020. évi V. törvény 9. §. Hatályos: 2020. VII. 1-től.

a) a (2) bekezdésben meghatározott emberkereskedelem és kényszermunka sértettjének munkáját, munka jellegű tevékenységét, egyéb szolgáltatását vagy jogellenes cselekményét igénybe veszi vagy felhasználja, három évig terjedő szabadságvesztéssel,

b) az a) pontban meghatározott bűncselekményt szexuális cselekmény igénybevételével vagy emberi test tiltott felhasználása érdekében követi el, egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

193. §¹

Személyi szabadság megsértése

194. § (1) Aki más személyi szabadságától megfoszt, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a személyi szabadság megsértését

a) tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére,

b) aljas indokból vagy célból,

c) a sértett sanyargatásával,

d) védekezésre képtelen személy sérelmére,

e) fegyveresen,

f) felfegyverkezve,

g) jelentős érdeksérelmet okozva vagy

h) hivatalos eljárás színlelésével

követik el.

(3) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére elkövetett bűncselekmény a (2) bekezdés b) vagy c) pontja szerint is minősül.

Kényszerítés

195. § Aki más erőszakkal vagy fenyegetéssel arra kényszerít, hogy valamit tegyen, ne tegyen vagy eltűnjön, és ezzel jelentős érdeksérelmet okoz, ha más bűncselekmény nem valósul meg, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

XIX. FEJEZET

A NEMI ÉLET SZABADSÁGA ÉS A NEMI ERKÖLCS ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK

Szexuális kényszerítés

196. § (1) Aki más szexuális cselekményre vagy annak eltűrésére kényszerít, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki a szexuális kényszerítést

a) tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére,

b) a hozzátartozója, vagy nevelése, felügyelete, gondozása, gyógykezelése alatt álló személy sérelmére, illetve a sértettel kapcsolatban fennálló egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyával visszaélve követi el.

¹ A korábbi alcímmel együtt hatályon kívül helyezte: 2020. évi V. törvény 14. § b). Hatálytalan: 2020. VII. 1-től.

(3) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a szexuális kényszerítést tizennegyedik életévét be nem töltött személy sérelmére követik el.

Szexuális erőszak

197. § (1) Szexuális erőszakot követ el, és büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki

a) a szexuális kényszerítést erőszakkal, illetve az élet vagy a testi épség elleni közvetlen fenyegetéssel követi el,

b) más védekezésre vagy akaratnyilvánításra képtelen állapotát szexuális cselekményre használja fel.

(2) Szexuális erőszakot követ el az is, és öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés büntetéssel büntetendő, aki tizenkettedik életévét be nem töltött személlyel szexuális cselekményt végez vagy végeztet.

(3) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt

a) tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére követik el,

b) az elkövető a hozzátartozója, vagy nevelése, felügyelete, gondozása, gyógykezelése, illetve egyéb módon a hatalma vagy befolyása alatt álló személy sérelmére követi el, vagy

c) azonos alkalommal, egymás cselekményéről tudva, többen követik el.

(4)¹ Öt évtől húsz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő,

a) aki a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt

aa) az (1) bekezdésben meghatározott módon,

ab) a (3) bekezdés b) pontjában meghatározott sértett sérelmére, vagy

ac) a (3) bekezdés c) pontjában meghatározott módon

követi el, vagy

b) ha a (3) bekezdés a) pontjában meghatározott bűncselekmény a (3) bekezdés b) vagy c) pontja szerint is minősül.

(4a)² A büntetés tíz évtől húsz évig terjedő szabadságvesztés, ha a (4) bekezdés a) pont aa) alpontjában meghatározott bűncselekmény a (4) bekezdés a) pont ab) vagy ac) alpontja szerint is minősül.

(5) Aki szexuális erőszak elkövetéséhez szükséges vagy azt könnyítő feltételeket biztosítja, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Szexuális visszaélés

198. § (1) Az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki tizennegyedik életévét be nem töltött személlyel szexuális cselekményt végez, vagy ilyen személyt arra bír rá, hogy mással szexuális cselekményt végezzen, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki tizennegyedik életévét be nem töltött személyt arra törekszik rábírní, hogy vele vagy mással szexuális cselekményt végezzen, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Ha a sértett az elkövető hozzátartozója vagy nevelése, felügyelete, gondozása, gyógykezelése alatt áll, illetve az elkövető a szexuális visszaélést a sértettel kapcsolatban fennálló egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyával visszaélve követi el, a büntetés

a) az (1) bekezdésben meghatározott esetben két évtől nyolc évig,

b) a (2) bekezdésben meghatározott esetben egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés.

1 Megállapította: 2021. évi LXXIX. törvény 19. §. Hatályos: 2021. VII. 8-tól.

2 Megállapította: 2021. évi LXXIX. törvény 19. §. Hatályos: 2021. VII. 8-tól.

(4) Az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki tizennegyedik életévét betöltött, de tizennyolcadik életévét be nem töltött személlyel a vele kapcsolatban fennálló hatalmi vagy befolyási viszonyával visszaélve szexuális cselekményt végez, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Vérfertőzés

199. § (1) Aki egyenesági rokonával szexuális cselekményt végez, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki testvérével közöszül, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmény miatt nem büntethető a leszármazó, ha a cselekmény elkövetésekor tizennyolcadik életévét nem töltötte be.

Kerítés

200. § (1) Aki haszonszerzés céljából valakit szexuális cselekmény végzésére másnak megszerez, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2)¹ Kerítést követ el, és egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt prostitúcióra felajánl vagy felhív.

(3)² A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a kerítés üzletszerű.

(3a)³ Ha az (1)-(3) bekezdésben meghatározott bűncselekményt különös visszaesőként követik el, a büntetés

a) az (1) bekezdésben meghatározott esetben egy évtől öt évig,

b) a (2) bekezdésben meghatározott esetben két évtől nyolc évig,

c) a (3) bekezdésben meghatározott esetben öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés.

(4) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott kerítést

a) tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére,

b) az elkövető hozzátartozója, nevelése, felügyelete vagy gondozása alatt álló sérelmére, vagy a sértettel kapcsolatban fennálló egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyával visszaélve,

c) megtévesztéssel, erőszakkal vagy fenyegetéssel követik el.

(5)⁴ A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a (4) bekezdés a) vagy b) pontjában meghatározott kerítés a c) pont szerint is minősül,

b) a (4) bekezdés valamelyik pontjában meghatározott kerítést különös visszaesőként követik el.

(6) Aki üzletszerű kerítés elkövetésében megállapodik, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Prostitúció elősegítése

201. § (1) Aki

a) mást prostitúcióra rábír,

b) épületet vagy egyéb helyet prostitúció céljára másnak a rendelkezésére bocsát,

c)⁵

1 Módosította: 2020. évi V. törvény 13. § d).

2 Módosította: 2020. évi V. törvény 13. § e).

3 Beiktatta: 2020. évi V. törvény 10. § (1). Hatályos: 2020. VII. 1-től.

4 Megállapította: 2020. évi V. törvény 10. § (2). Hatályos: 2020. VII. 1-től.

5 Hatályon kívül helyezte: 2020. évi V. törvény 14. § c). Hatálytalan: 2020. VII. 1-től.

büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2)¹ Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt tizennyolcadik életévét be nem töltött személy prostitúciójával összefüggésben követi el, vagy tizennyolcadik életévét be nem töltött személy prostitúciójához segítséget nyújt, két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Aki bordélyházat tart fenn, vezet, vagy annak működéséhez anyagi eszközöket szolgáltat, egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4)² Ha a prostitúció elősegítését különös visszaesőként követik el, a büntetés

a) az (1) bekezdésben meghatározott esetben egy évtől öt évig,

b) a (2) bekezdésben meghatározott esetben öt évtől tíz évig,

c) a (3) bekezdésben meghatározott esetben két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés.

Kitartottság

202. § Aki prostitúciót folytató személlyel egészben vagy részben kitartatja magát, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Gyermekprostitúció kihasználása

203. § (1)³ Aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személy prostitúciójából haszonszerzésre törekszik, büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2)⁴ Aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személlyel való szexuális cselekményért ellenszolgáltatást nyújt, büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3)⁵ Aki részben vagy egészben tizennyolcadik életévét be nem töltött, prostitúciót folytató személlyel tartatja ki magát, két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) Aki olyan bordélyházat tart fenn, vezet, vagy olyan bordélyház működéséhez szolgáltat anyagi eszközöket, amelyben tizennyolcadik életévét be nem töltött személy folytat prostitúciót, két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5)⁶ A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a gyermekprostitúció kihasználását különös visszaesőként követik el.

Gyermekpornográfia ⁷

204. §⁸ (1) Aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt ábrázoló pornográf felvételt

a) megszerez vagy tart, büntett miatt egy évtől öt évig,

b) kínál, átad vagy hozzáférhetővé tesz, büntett miatt két évtől nyolc évig,

c) készít, forgalomba hoz, azzal kereskedik, illetve ilyen felvételt a nagy nyilvánosság számára hozzáférhetővé tesz, büntett miatt öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

1 Megállapította: 2020. évi V. törvény 11. § (1). Hatályos: 2020. VII. 1-től.

2 Beiktatta: 2020. évi V. törvény 11. § (2). Hatályos: 2020. VII. 1-től.

3 A 2012. évi CCXXIII. törvény 318. § (12) szerinti szöveggel lép hatályba. Módosította: 2020. évi V. törvény 13. § f).

4 Megállapította: 2020. évi V. törvény 11. § (3). Hatályos: 2020. VII. 1-től.

5 A 2012. évi CCXXIII. törvény 318. § (13) szerinti szöveggel lép hatályba. Módosította: 2020. évi V. törvény 13. § e).

6 Beiktatta: 2020. évi V. törvény 11. § (4). Hatályos: 2020. VII. 1-től.

7 Megállapította: 2021. évi LXXIX. törvény 20. §. Hatályos: 2021. VII. 8-tól.

8 Megállapította: 2021. évi LXXIX. törvény 20. §. Hatályos: 2021. VII. 8-tól.

(2) A büntetés az (1) bekezdés *a)* pontja esetén két évtől nyolc évig terjedő, *b)* pontja esetén öt évtől tíz évig terjedő, *c)* pontja esetén öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha az ott meghatározott bűncselekményt

a) tizenkettedik életévét be nem töltött személy sérelmére,

b) az elkövető nevelése, felügyelete, gondozása vagy gyógykezelése alatt álló személy sérelmére, illetve a sértettel kapcsolatban fennálló egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyal visszaélve, vagy a sértett kiszolgáltatott helyzetét kihasználva,

c) hivatalos személyként e minőség felhasználásával,

d) sanyargatást vagy erőszak alkalmazását tartalmazó felvételle, vagy *e)* különös visszaesőként követik el.

(3) A büntetés az (1) bekezdés *a)* pontja esetén öt évtől tíz évig terjedő, *b)* pontja esetén öt évtől tizenöt évig terjedő, *c)* pontja esetén öt évtől húsz évig terjedő szabadságvesztés, ha az ott meghatározott bűncselekményt tizenkettedik életévét be nem töltött személy sanyargatását vagy erőszak alkalmazását tartalmazó felvételle követik el.

(4) Aki az (1) bekezdés *c)* pontjában meghatározott

a) bűncselekményhez anyagi eszközöket szolgáltat, büntett miatt egy évtől öt évig,

b) bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Aki tizennegyedik életévét betöltött, de tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt ábrázoló pornográf felvételt

a) megszerez vagy tart, büntett miatt három évig,

b) készít, büntett miatt egy évtől öt évig

terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, ha a (2) bekezdés *b)*-*e)* pontjában meghatározott valamely körülmény nem áll fenn.

(6) Aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt vagy személyeket pornográf felvételen való szereplésre felhív, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(7) Aki tizennegyedik életévét betöltött, de tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt vagy személyeket pornográf felvételen való szereplésre felhív, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, ha a (2) bekezdés *b)*-*e)* pontjában meghatározott valamely körülmény nem áll fenn.

(8) E § alkalmazásában pornográf felvétel: a másnak vagy másoknak a nemiséget súlyosan szeméremszérintő nyíltsággal, célzatosan a nemi vágy felkeltésére irányuló módon történő ábrázolása, ideértve a nem létező személy vagy személyek valóságghú ábrázolását is.

204/A. §¹ (1) Aki

a) olyan pornográf műsoron vesz részt, amelyben tizennyolcadik életévét be nem töltött személy szerepel vagy ilyen személyek szerepelnek, büntett miatt két évtől nyolc évig,

b) tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt vagy személyeket pornográf műsorban szerepeltet vagy ilyen pornográf műsort szervez, büntett miatt öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés az (1) bekezdés *a)* pontja esetén öt évtől tíz évig, *b)* pontja esetén öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha az ott meghatározott bűncselekményt

a) tizenkettedik életévét be nem töltött személy sérelmére,

b) az elkövető nevelése, felügyelete, gondozása vagy gyógykezelése alatt álló személy sérelmére, illetve a sértettel kapcsolatban fennálló egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyal visszaélve,

c) hivatalos személyként e minőség felhasználásával,

d) sanyargatást vagy erőszak alkalmazását bemutató műsorra, vagy

e) különös visszaesőként követik el.

1 Beiktatta: 2021. évi LXXIX. törvény 20. §. Hatályos: 2021. VII. 8-tól.

(3) A büntetés az (1) bekezdés *a*) pontja esetén öt évtől tizenöt évig, *b*) pontja esetén öt évtől húsz évig terjedő szabadságvesztés, ha az ott meghatározott bűncselekményt tizenkettedik életévét be nem töltött személy sanyargatását vagy erőszak alkalmazását bemutató műsorra követik el.

(4) Aki az (1) bekezdés *b*) pontjában meghatározott

a) bűncselekményhez anyagi eszközöket szolgáltat, büntett miatt egy évtől öt évig,

b) bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt vagy személyeket pornográf műsorban szereplésre felhív, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(6) Aki tizennegyedik életévét betöltött, de tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt vagy személyeket pornográf műsorban szereplésre felhív, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, ha a (2) bekezdés *b*)-*e*) pontjában meghatározott valamely körülmény nem áll fenn.

(7) E § alkalmazásában pornográf műsor: a más vagy mások nemiségét súlyosan szeméremsértő nyíltsággal megjelenítő, célzatosan a nemi vágy felkeltésére irányuló cselekvés vagy előadás.

Szeméremsértés

205. § (1) Aki magát nemi vágyának felkeltése vagy kielégítése céljából más előtt szeméremsértő módon mutogatja, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki nemi vágyának felkeltése vagy kielégítése céljából tizennegyedik életévét be nem töltött személy előtt szeméremsértő magatartást tanúsít, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki mással szemben olyan szeméremsértő magatartást tanúsít, amely a sértett emberi méltóságát sérti.

Kitiltás

 206. §¹ Az e fejezetben meghatározott bűncselekmények esetében az elkövetővel szemben kitiltásnak is helye van.

Magánindítvány

207. § A 196. § (1) bekezdésében, a 197. § (1) bekezdés *a*) pontjában, és a 205. § (3) bekezdésében meghatározott bűncselekmény csak magánindítványra büntethető, kivéve, ha azzal összefüggően nem magánindítványra büntetendő bűncselekményt is elkövetnek.

Értelmező rendelkezés²

207/A. §³ A 200. § (3a) bekezdése, a 200. § (5) bekezdés *b*) pontja, a 201. § (4) bekezdése és a 203. § (5) bekezdése alkalmazásában a különös visszaesés szempontjából hasonló jellegű bűncselekmény az emberkereskedelem és kényszermunka, a kerítés, a prostitúció elősegítése és a gyermekprostitúció kihasználása.

¹ Megállapította: 2024. évi XXX. törvény 64. §. Hatályos: 2024. VII. 1-től.

² Beiktatta: 2020. évi V. törvény 12. §. Hatályos: 2020. VII. 1-től.

³ Beiktatta: 2020. évi V. törvény 12. §. Hatályos: 2020. VII. 1-től.

XX. FEJEZET

A GYERMEKEK ÉRDEKÉT SÉRTŐ ÉS A CSALÁD ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK

Kiskorú veszélyeztetése

208. § (1) A kiskorú nevelésére, felügyeletére vagy gondozására köteles személy – ideértve a szülői felügyeletet gyakorló szülő, illetve gyám élettársát, továbbá a szülői felügyeleti jogától megfosztott szülőt is, ha a kiskorúval közös háztartásban vagy egy lakásban él –, aki e feladatából eredő kötelességét súlyosan megszegi, és ezzel a kiskorú testi, értelmi, erkölcsi vagy érzelmi fejlődését veszélyezteti, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, az (1) bekezdés szerint büntetendő az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt

- bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésére, illetve züllött életmód folytatására rábír vagy rábírnai törekszik,
- bűncselekmény elkövetéséhez felajánl.

Gyermekmunka**209. §** Aki

a) a tizennyolcadik életévét be nem töltött személyek foglalkoztatására vonatkozó törvényi előírásokat megszegi, vagy

b)¹ munkavégzési célból kiadott engedéllyel nem rendelkező tizennyolcadik életévét be nem töltött harmadik országbeli állampolgárt foglalkoztat, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Kiskorúval való kapcsolattartás akadályozása

210. § (1) Aki a hatósági határozat alapján nála elhelyezett kiskorú és a kiskorúval kapcsolattartásra jogosult személy közötti kapcsolat kialakítását vagy fenntartását a kapcsolattartás kikényszerítése érdekében alkalmazott bírság kiszabását követően is önhibájából akadályozza, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2)² Nem büntethető az elkövető, ha a kapcsolattartást az elsőfokú ügydöntő határozat meghozataláig megfelelően biztosítja, és az elmaradt kapcsolattartási formák pótlását megkezdi.

Kiskorú elhelyezésének megváltoztatása

211. § (1) Aki végrehajtható hatósági határozat alapján elhelyezett kiskorút attól, akinél a hatóság elhelyezte, annak beleegyezése nélkül, az elhelyezés tartós megváltoztatása céljából elvisz, illetve a kiskorút rejtve vagy titokban tartja, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetése során az elvitelkor erőszakot, illetve az élet vagy a testi épség ellen irányuló közvetlen fenyegetést alkalmaz, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

1 Módosította: 2023. évi XC. törvény 369. § b).

2 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 7.

Tartási kötelezettség elmulasztása

212. § (1) Aki jogszabályon alapuló és végrehajtható hatósági határozatban előírt gyermektartási kötelezettségét önhibájából nem teljesíti, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki jogszabályon alapuló és végrehajtható hatósági határozatban előírt tartási kötelezettségét önhibájából nem teljesíti, és ezzel a jogosultat súlyos nélkülözésnek teszi ki, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3)¹ Az (1) bekezdés alapján az elkövető nem büntethető, a (2) bekezdés esetén büntetése korlátlanul enyhíthető, ha kötelezettségének az elsőfokú ügydöntő határozat meghozataláig eleget tesz.

Kapcsolati erőszak²

212/A. §³ (1) Aki gyermekének szülője, továbbá az elkövetéskor vagy korábban vele közös háztartásban vagy egy lakásban élő hozzátartozója, volt házastársa, volt élettársa, gondnoka, gondnokoltja, gyámja vagy gyámoltja sérelmére rendszeresen

a) az emberi méltóságot súlyosan sértő, megalázó és erőszakos magatartást tanúsít,

b) a közös gazdálkodás körébe vagy közös vagyonba tartozó anyagi javakat von el és ezzel a sértettet súlyos nélkülözésnek tesz ki, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott személy sérelmére rendszeresen követ el

a) a 164. § (2) bekezdése szerinti testi sértést vagy a 227. § (2) bekezdése szerinti becsületsértést, büntett miatt három évig,

b) a 164. § (3) és (4) bekezdése szerinti testi sértést, a 194. § (1) bekezdése szerinti személyi szabadság megsértését vagy kényszerítést, egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Kapcsolati erőszak elkövetőjével szemben kitiltásnak is helye van.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmény csak magánindítványra büntethető.

Családi jogállás megsértése

213. § (1) Aki más családi jogállását megváltoztatja vagy megszünteti, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a családi jogállás megsértését

a) egészségügyi szolgáltató vagy gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmény alkalmazottja foglalkozása körében,

b) a tizennyolcadik életévét be nem töltött személy nevelésére, felügyeletére vagy gondozására köteles személy követi el.

(3) Ha a családi jogállás megsértését egészségügyi szolgáltató vagy gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmény alkalmazottja foglalkozása körében gondatlanságból követi el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Kettős házasság

214. § Aki házasságának fennállása alatt újabb házasságot köt, vagy aki házas személlyel házasságot köt, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

¹ Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 7.

² A 2013. évi LXXVIII. törvény 19. § (5) szerinti szöveggel lép hatályba.

³ A 2013. évi LXXVIII. törvény 19. § (5) szerinti szöveggel lép hatályba.

XXI. FEJEZET

AZ EMBERI MÉLTÓSÁG ÉS EGYES ALAPVETŐ JOGOK ELLENI
BŰNCSELEKMÉNYEK**A lelkiismereti és vallásszabadság megsértése****215. §** Aki mást

- a) lelkiismereti szabadságában erőszakkal vagy fenyegetéssel korlátoz,
 - b) vallásának szabad gyakorlásában erőszakkal vagy fenyegetéssel akadályoz,
- büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Közösség tagja elleni erőszak

216. § (1) Aki más valamely nemzeti, etnikai, faji, vallási csoporthoz vagy a lakosság egyes csoportjaihoz tartozása vagy vélt tartozása, így különösen fogyatékosága, nemi identitása, szexuális irányultsága miatt olyan, kihívóan közösségellenes magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy az adott csoport tagjában riadalmat keltsen, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki mást valamely nemzeti, etnikai, faji, vallási csoporthoz vagy a lakosság egyes csoportjaihoz tartozása vagy vélt tartozása, így különösen fogyatékosága, nemi identitása, szexuális irányultsága miatt bántalmaz, illetve erőszakkal vagy fenyegetéssel arra kényszerít, hogy valamit tegyen, ne tegyen vagy eltűnjön, egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a közösség tagja elleni erőszakot

- a) fegyveresen,
- b) felfegyverkezve,
- c) jelentős érdeksérelmet okozva,
- d) a sértett sanyargatásával,
- e) csoportosan vagy
- f) bűnszövetségben

követik el.

(4) Aki a közösség tagja elleni erőszakra irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Az egyesülési és a gyülekezési szabadság megsértése¹

217. §² (1) Aki mást egyesülési vagy gyülekezési jogának gyakorlásában erőszakkal vagy fenyegetéssel akadályoz, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki valamely gyűlést akadályoz, ellehetetlenít, vagy annak lebonyolítását egyébként megghiúsítja, illetve a gyűlést súlyosan megzavarja, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

¹ Megállapította: 2018. évi LV. törvény 25. § (1). Hatályos: 2018. X. 1-től.

² Megállapította: 2018. évi LV. törvény 25. § (1). Hatályos: 2018. X. 1-től.

217/A. §¹ Aki a gyűlésen a gyűlés szervezőjének, vezetőjének vagy a rendezőknek rendezői feladataik jogszerű teljesítése során erőszakkal vagy fenyegetéssel ellenszegül, vagy őket rendezői feladataik ellátása alatt bántalmazza, ha más bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

217/B. §² (1) Aki a gyűlés gyülekezési jogról szóló törvény szerinti békés jellegét biztosító korlátozásait megsérti, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő a gyűlés vezetője, ha az általa alkalmazott rendező a gyűlés békés jellegét biztosító korlátozásokat megsérti és annak tudomására jutásától haladéktalanul nem intézkedik a rendező leváltásáról.

217/C. §³ Aki megtiltott gyűlést szervez, vagy azon való részvételre a gyülekezési jogról szóló törvény szerint felhív, ha más bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Egészségügyi önrendelkezési jog megsértése

218. § (1) Aki beleegyezéshez vagy hozzájáruláshoz kötött

a) az emberi génállomány megváltoztatásával, az embrió génállományának megváltoztatásával, emberi reprodukcióval vagy a születendő gyermek nemének megválasztásával kapcsolatos egészségügyi beavatkozást,

b) emberen, embrióval vagy ivarsejttel végezhető orvostudományi kutatást,

c) az átültetés céljából végzett szerv- vagy szövetkivételt, illetve szerv- vagy szövetátültetést

a jogosult beleegyezése vagy hozzájárulása nélkül végez, vagy a beleegyezés és a hozzájárulás jogának gyakorlásához szükséges, törvényben előírt megfelelő tájékoztatást elmulasztja, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki tiltakozó nyilatkozat ellenére halottból szervet vagy szövetet távolít el.

(3) Aki a beleegyezéshez vagy hozzájáruláshoz kötött, az (1) bekezdés szerinti egészségügyi beavatkozást, orvostudományi kutatást, szerv- vagy szövetkivételt, illetve szerv- vagy szövetátültetést gondatlanságból a jogosult beleegyezése vagy hozzájárulása nélkül végez, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Személyes adattal visszaélés

219. § (1)⁴ Aki a személyes adatok védelméről vagy kezeléséről szóló törvényi vagy az Európai Unió kötelező jogi aktusában meghatározott rendelkezések megszegésével haszonszerzési célból vagy jelentős érdeksérelmet okozva

a) jogosulatlanul vagy a céltól eltérően személyes adatot kezel, vagy

b) az adatok biztonságát szolgáló intézkedést elmulasztja, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2)⁵ Az (1) bekezdés szerint büntetendő az is, aki a személyes adatok védelméről vagy kezeléséről szóló törvényi vagy az Európai Unió kötelező jogi aktusában meghatározott rendelkezések megszegésével az érintett hozzáféréshez való jogának gyakorlása érdekében szükséges tájékoztatására vonatkozó kötelezettségének nem tesz eleget, és ezzel más vagy mások érdekeit jelentősen sérti.

1 Beiktatta: 2018. évi LV. törvény 25. § (2). Hatályos: 2018. X. 1-től.

2 Beiktatta: 2018. évi LV. törvény 25. § (3). Hatályos: 2018. X. 1-től.

3 Beiktatta: 2018. évi LV. törvény 25. § (4). Hatályos: 2018. X. 1-től.

4 Módosította: 2017. évi CXLIV. törvény 60. § a).

5 Módosította: 2017. évi CXLIV. törvény 60. § b).

(3)¹ A büntetés két évig terjedő szabadságvesztés, ha a személyes adattal visszaélést különleges adatra vagy bűnügyi személyes adatra követik el.

(4) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha személyes adattal visszaélést hivatalos személyként vagy közmegebízatus felhasználásával követik el.

Közérdekű adattal visszaélés

220. § (1) Aki a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvényi rendelkezések megszegésével

a) közérdekű adatot az adatigénylő elől eltitkol, vagy azt követően, hogy a bíróság jogerősen a közérdekű adat közlésére kötelezte, tájékoztatási kötelezettségének nem tesz eleget,

b) közérdekű adatot hozzáférhetetlenné tesz vagy meghamisít, illetve

c) hamis vagy hamisított közérdekű adatot hozzáférhetővé vagy közzé tesz, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a közérdekű adattal visszaélést jogtalan hasznoszerzés végett követik el.

Magánlaksértés

221. § (1) Aki más lakásába, egyéb helyiségébe vagy ezekhez tartozó bekerített helyre erőszakkal, fenyegetéssel vagy hivatalos eljárás színlelésével bemegy, illetve ott bent marad, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki másnak a lakásába, egyéb helyiségébe vagy az ezekhez tartozó bekerített helyre, az ott lakó vagy azzal rendelkező akarata ellenére vagy megtévesztéssel

a) éjjel,

b) fegyveresen,

c) felfegyverkezve vagy

d) csoportosan

bemegy, vagy ott bent marad.

(3) Aki mást megakadályoz abban, hogy lakásába, egyéb helyiségébe vagy az ezekhez tartozó bekerített helyre bemenjen,

a) ha az (1) bekezdésben meghatározott módon követi el, az (1) bekezdés szerint,

b) ha a (2) bekezdésben meghatározott módon követi el, a (2) bekezdés szerint büntetendő.

(4) A büntetés büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt a (2) bekezdésben meghatározott módon követik el.

Zaklatás

222. § (1) Aki abból a célból, hogy mást megfélemlítsen, vagy más magánéletébe, illetve mindennapi életvitelébe önkényesen beavatkozzon, őt rendszeresen vagy tartósan háborgatja, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki félelemkeltés céljából

a) mást vagy rá tekintettel hozzátartozóját személy elleni erőszakos vagy közveszélyt okozó büntetendő cselekmény elkövetésével megfenyeget, vagy

b) azt a látszatot kelti, hogy más életét, testi épségét vagy egészségét sértő vagy közvetlenül veszélyeztető esemény következik be, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

1 A 2013. évi LXXVIII. törvény 19. § (6) szerinti szöveggel lép hatályba. Módosította: 2017. évi CXLIV. törvény 60. § c).

- (3)¹ Aki a zaklatást
- a) házastársa, volt házastársa, élettársa vagy volt élettársa sérelmére,
 - b) nevelése, felügyelete, gondozása vagy gyógykezelése alatt álló személy sérelmére,
 - c) hatalmi vagy befolyási helyzetével visszaélve, illetve
 - d) hivatalos személy sérelmére, hivatali tevékenységével össze nem egyeztethető helyen vagy időben
- követi el, az (1) bekezdésben meghatározott esetben két évig, a (2) bekezdésben meghatározott esetben büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
- (4)² Az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki az (1) bekezdésben meghatározott zaklatást tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére követi el, két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Magántitok megsértése

- 223. §** (1) Aki a foglalkozásánál vagy közmegbízatásánál fogva tudomására jutott magántitkot alapos ok nélkül felfedi, vétség miatt elzárással büntetendő.
- (2) A büntetés egy évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény jelentős érdeksérelmet okoz.

Levéltitok megsértése

- 224. §** (1) Aki
- a) másnak közlést tartalmazó zárt küldeményét megsemmisíti, a tartalmának megismerése végett felbontja, megszerzi, vagy ilyen célból illetéktelen személynek átadja, illetve
 - b)³ elektronikus hírközlő hálózat - ideértve az információs rendszert is - útján másnak továbbított közleményt kifürkész, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt elzárással büntetendő.
- (2) A büntetés egy évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt foglalkozás vagy közmegbízatás felhasználásával követik el.
- (3) A büntetés
- a) két évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmény,
 - b) büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény jelentős érdeksérelmet okoz.

Kiszolgáltatott személy megalázása

- 225. §** (1) Aki mást, annak kiszolgáltatott élethelyzetét kihasználva arra bír rá, hogy magát megalázó magatartást tanúsítson, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
- (2) A büntetés két évig terjedő szabadságvesztés, ha az elkövető
- a) az (1) bekezdés szerinti magatartásra való rábírás során ellenszolgáltatást ad vagy ígér,
 - b) a magát megalázó személyről felvételt készít, vagy ilyen felvételt a nagy nyilvánosság számára hozzáférhetővé tesz.
- (3) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt üzletszerűen követik el.

1 Megállapította: 2018. évi XLIII. törvény 2. §. Hatályos: 2018. VIII. 7-től.

2 Beiktatta: 2021. évi LXXIX. törvény 21. §. Hatályos: 2021. VII. 8-tól.

3 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 14.

Rágalmazás

226. § (1) Aki valakiről más előtt a becsület csorbítására alkalmas tényt állít, híresztel, vagy ilyen tényre közvetlenül utaló kifejezést használ, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évig terjedő szabadságvesztés, ha a rágalmazást

- a) aljas indokból vagy célból,
- b) nagy nyilvánosság előtt, vagy
- c) jelentős érdeksérelmet okozva

követik el.

(3)¹ Nem büntetendő rágalmazás miatt annak a cselekménye, aki az (1) bekezdésben meghatározottakat a közügyek szabad megvitatása körében sajtótermék vagy médiaszolgáltatás útján követi el, feltéve, hogy cselekménye nem irányul a sértett emberi méltóságának nyilvánvaló és súlyosan becsmérítő tagadására.

Becsület csorbítására alkalmas hamis hang- vagy képfelvétel készítése²

226/A. §³ (1) Aki abból a célból, hogy más vagy mások becsületét csorbítsa, hamis, hamisított vagy valótlan tartalmú hang- vagy képfelvételt készít, ha más bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Becsület csorbítására alkalmas hamis hang- vagy képfelvétel nyilvánosságra hozatala⁴

226/B. §⁵ (1) Aki abból a célból, hogy más vagy mások becsületét csorbítsa, hamis, hamisított vagy valótlan tartalmú hang- vagy képfelvételt hozzáférhetővé tesz, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2)⁶ A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

- a) nagy nyilvánosság előtt, vagy
- b) jelentős érdeksérelmet okozva

követik el.

Becsületsértés

227. § (1) Aki a 226. §-ban meghatározottakon kívül mással szemben

a) a sértett munkakörének ellátásával, közmegbízatásának teljesítésével vagy közérdekű tevékenységével összefüggésben vagy

b) nagy nyilvánosság előtt

a becsület csorbítására alkalmas kifejezést használ, vagy egyéb ilyen cselekményt követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki a becsületsértést tettelesen követi el.

(3)⁷ Nem büntetendő becsületsértés miatt annak a cselekménye, aki az (1) bekezdésben meghatározottakat a közügyek szabad megvitatása körében sajtótermék vagy médiaszolgáltatás útján követi el, feltéve, hogy cselekménye nem irányul a sértett emberi méltóságának nyilvánvaló és súlyosan becsmérítő tagadására.

1 Beiktatta: 2023. évi XXX. törvény 1. §. Hatályos: 2023. VI. 2-től.

2 Beiktatta: 2013. évi CLXXVIII. törvény 1. § (1). Hatályos: 2013. XI. 16-tól.

3 Beiktatta: 2013. évi CLXXVIII. törvény 1. § (1). Hatályos: 2013. XI. 16-tól.

4 Beiktatta: 2013. évi CLXXVIII. törvény 1. § (2). Hatályos: 2013. XI. 16-tól.

5 Beiktatta: 2013. évi CLXXVIII. törvény 1. § (2). Hatályos: 2013. XI. 16-tól.

6 Módosította: 2015. évi LXXVI. törvény 36. § h).

7 Beiktatta: 2023. évi XXX. törvény 2. §. Hatályos: 2023. VI. 2-től.

Kegyeltsértés

228. § Aki halottat vagy emlékét a 226. vagy a 227. §-ban meghatározott módon meggyalázza, vétség miatt az ott meghatározott büntetéssel büntetendő.

A valóság bizonyítása

229. § (1) A 226–228. §-ban meghatározott bűncselekmény miatt nem büntethető az elkövető, ha a becsület csorbítására alkalmas tény valónak bizonyul.

(2) A valóság bizonyításának akkor van helye, ha a tény állítását, híresztelését, illetve az arra közvetlenül utaló kifejezés használatát a közérdek vagy bárkinek a jogos érdeke indokolta.

Kitiltás

230. § A zaklatás elkövetőjével szemben kitiltásnak is helye van.

Magánindítvány

231. § (1) A 218. §-ban meghatározott bűncselekmény csak magánindítványra büntethető, kivéve, ha azzal összefüggésben nem magánindítványra büntetendő bűncselekményt is elkövetnek. A 218. § (2) bekezdése esetén a magánindítványt az egészségügyről szóló törvényben meghatározott, nyilatkozatra jogosult személy, illetve az elhalt hozzátartozója vagy örököse terjesztheti elő.

(2) A 221–228. §-ban meghatározott bűncselekmény csak magánindítványra büntethető, kivéve, ha a 227. §-ban meghatározott bűncselekményt rendvédelmi szerv tagjának sérelmére követik el.

(3) A 228. § esetén a magánindítványt az elhalt hozzátartozója vagy örököse terjesztheti elő.

XXII. FEJEZET

A KÖZLEKEDÉSI BŰNCSELEKMÉNYEK

A közlekedés biztonsága elleni bűncselekmény

232. § (1) Aki közlekedési útvonal, jármű, üzemi berendezés vagy ezek tartozéka megrongálásával vagy megsemmisítésével, akadály létesítésével, közlekedési jelzés eltávolításával vagy megváltoztatásával, megtévesztő jelzéssel, közlekedő jármű vezetője ellen erőszak vagy fenyegetés alkalmazásával vagy más hasonló módon más vagy mások életét vagy testi épségét veszélyezteti, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés

a) egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény súlyos testi sértést,

b) két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény maradandó fogyatékoságot, súlyos egészségromlást vagy tömegszerencsétlenséget,

c) öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény halált,

d) öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény kettőnél több ember halálát okozza, vagy halálos tömegszerencsétlenséget okoz.

(3) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel, a (2) bekezdésben meghatározott esetekben, az ott tett megkülönböztetés szerint két évig, három évig, egy évtől öt évig, illetve két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) A büntetés korlátlanul enyhíthető - különös méltánylást érdemlő esetben mellőzhető - azzal szemben, aki a veszélyt, mielőtt abból káros következmény származott volna, önként megszünteti.

Vasúti, légi vagy vízi közlekedés veszélyeztetése

233. § (1) Aki a vasúti, a légi vagy a vízi közlekedés szabályainak megszegésével más vagy mások életét vagy testi épségét veszélyezteti, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés

a) egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény súlyos testi sértést,

b) két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény maradandó fogyatékoságot, súlyos egészségromlást vagy tömegszerencsétlenséget,

c) öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény halált,

d) öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény kettőnél több ember halálát okozza, vagy halálos tömegszerencsétlenséget okoz.

(3) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel, a (2) bekezdésben meghatározott esetekben az ott tett megkülönböztetés szerint két évig, három évig, egy évtől öt évig, illetve két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) A büntetés korlátlanul enyhíthető - különös méltánylást érdemlő esetben mellőzhető - azzal szemben, aki a veszélyt, mielőtt abból káros következmény származott volna, önként megszünteti.

Közúti veszélyeztetés

234. § (1) Aki a közúti közlekedés szabályainak megszegésével közúton vagy közforgalom elől el nem zárt magánúton más vagy mások életét vagy testi épségét közvetlen veszélynek teszi ki, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés

a) egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény súlyos testi sértést,

b) két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény maradandó fogyatékoságot, súlyos egészségromlást vagy tömegszerencsétlenséget,

c) öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény halált,

d) öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény kettőnél több ember halálát okozza, vagy halálos tömegszerencsétlenséget okoz.

Közúti baleset okozása

235. § (1) Aki a közúti közlekedés szabályainak megszegésével másnak vagy másoknak gondatlanságból súlyos testi sértést okoz, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés

a) három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény maradandó fogyatékoságot, súlyos egészségromlást vagy tömegszerencsétlenséget,

b) egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény halált,

c) két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény kettőnél több ember halálát okozza, vagy halálos tömegszerencsétlenséget okoz.

Járművezetés ittas állapotban

236. § (1) Aki ittas állapotban vasúti vagy légi járművet, gépi meghajtású úszólétesítményt vagy közúton, illetve közforgalom elől el nem zárt magánúton gépi meghajtású járművet vezet, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt

a) három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény súlyos testi sértést,

b) egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény maradandó fogyatékoságot, súlyos egészségromlást vagy tömegszerencsétlenséget,

c) két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény halált,

d) öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény kettőnél több ember halálát okozza, vagy halálos tömegszerencsétlenséget okoz.

(3) Aki ittas állapotban nem gépi meghajtású úszólétesítmény vagy közúton, illetve közforgalom elől el nem zárt magánúton nem gépi meghajtású jármű vezetésével a (2) bekezdésben meghatározott következményt idézi elő, az ott tett megkülönböztetés szerint büntetendő.

Járművezetés bódult állapotban

237. § (1) Aki a szeszes ital fogyasztásából származó alkohol kivételével vezetési képességre hátrányosan ható szer befolyása alatt vasúti vagy légi járművet, gépi meghajtású úszólétesítményt vagy közúton, illetve közforgalom elől el nem zárt magánúton gépi meghajtású járművet vezet, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt

a) három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény súlyos testi sértést,

b) egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény maradandó fogyatékoságot, súlyos egészségromlást vagy tömegszerencsétlenséget,

c) két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény halált,

d) öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény kettőnél több ember halálát okozza, vagy halálos tömegszerencsétlenséget okoz.

(3) Aki a szeszes ital fogyasztásából származó alkohol kivételével vezetési képességre hátrányosan ható szer befolyása alatt nem gépi meghajtású úszólétesítmény, vagy közúton, illetve közforgalom elől el nem zárt magánúton nem gépi meghajtású jármű vezetésével a (2) bekezdésben meghatározott következményt idézi elő, az ott tett megkülönböztetés szerint büntetendő.

Járművezetés tiltott átengedése

238. § (1) Aki vasúti vagy légi jármű, gépi meghajtású úszólétesítmény vagy közúton, illetve közforgalom elől el nem zárt magánúton gépi meghajtású jármű vezetését ittas vagy bódult állapotban lévő személynek, illetve a vezetésre egyéb okból alkalmatlan személynek átengedi, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt

a) három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény maradandó fogyatékoságot, súlyos egészségromlást vagy tömegszerencsétlenséget,

b) egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény halált,

c) két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény kettőnél több ember halálát okozza, vagy halálos tömegszerencsétlenséget okoz.

Cserbenhagyás

239. § Ha a közlekedési balesettel érintett jármű vezetője a helyszínen nem áll meg, illetve onnan eltávozik, mielőtt meggyőződne arról, hogy valaki megsérült-e, illetve az életét vagy testi épségét közvetlenül fenyegető veszély miatt segítségnyújtásra szorul-e, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Jogellenesen átalakított személyszállítást végző jármű vezetése ¹

239/A. § ² (1) Aki közúton, illetve közforgalom elől el nem zárt magánúton engedély nélkül vagy az engedélytől eltérően átalakított, a személyszállítási szolgáltatásokról szóló törvényben meghatározott közúti járművet vagy különleges személyszállító szolgáltatást nyújtó járművet vezet, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt iskolabusszal vagy különleges igényű – így különösen mozgásában korlátozott, idős vagy beteg – személyek szállítására szolgáló közúti járművel követik el.

(3) Aki az e §-ban meghatározott járművet engedély nélkül átalakít vagy átalakított, vétség miatt elzárással büntetendő.

Járművezetés az eltiltás hatálya alatt ³

239/B. § ⁴ (1) Aki a járművezetéstől eltiltás hatálya alatt annak érvényesülési körébe tartozó járművet vezet, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki a bűncselekményt büntetőeljárásban kiszabott járművezetéstől eltiltás hatálya alatt követi el, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Értelmező rendelkezések

240. § (1) A közúton elkövetett bűncselekményekre megállapított rendelkezéseket kell alkalmazni akkor is, ha a közúti járművezetésre vonatkozó szabályok megszegése nem közúton okoz legalább súlyos testi sértést vagy halált.

(2) A 233-235. § alkalmazásában nem tekinthetők közlekedési szabályoknak a gyalogosokra és az utasokra vonatkozó rendelkezések.

(3) ⁵ A 236. és a 238. § alkalmazásában ittas állapotban lévő személy az, akinek a szervezetében 0,50 gramm/liter véralkohol-, illetve 0,25 milligramm/liter levegőalkohol-koncentrációnál nagyobb érték előidézésére alkalmas szeszes ital fogyasztásából származó alkohol van.

XXIII. FEJEZET

A KÖRNYEZET ÉS A TERMÉSZET ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK

1 Beiktatta: 2018. évi XLIII. törvény 1. §. Hatályos: 2018. VIII. 7-től.

2 Beiktatta: 2018. évi XLIII. törvény 1. §. Hatályos: 2018. VIII. 7-től.

3 Beiktatta: 2021. évi XXXI. törvény 61. §. Hatályos: 2021. V. 14-től.

4 Beiktatta: 2021. évi XXXI. törvény 61. §. Hatályos: 2021. V. 14-től.

5 Megállapította: 2013. évi CLXXXVI. törvény 118. § (4). Hatályos: 2014. I. 1-től.

Környezetkárosítás

241. § (1) Aki a földet, a levegőt, a vizet, az élővilágot, valamint azok összetevőit jelentős mértékű szennyezéssel vagy más módon

a) veszélyezteti,

b) olyan mértékben károsítja, hogy annak természetes vagy korábbi állapota csak beavatkozással állítható helyre,

c) olyan mértékben károsítja, hogy annak természetes vagy korábbi állapota nem állítható helyre,

büntett miatt az a) pontban meghatározott esetben három évig, a b) pontban meghatározott esetben egy évtől öt évig, a c) pontban meghatározott esetben két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki a környezetkárosítást gondatlanságból követi el, vétség miatt az (1) bekezdés a) pontja esetén egy évig, b) pontja esetén két évig, c) pontja esetén három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3)¹ Az (1) bekezdés a) pontjában, és a (2) bekezdés első és második fordulatában meghatározott esetben az elkövető nem büntethető, az (1) bekezdés b) pontja esetén pedig büntetése korlátlanul enyhíthető, ha az elsőfokú ügydöntő határozat meghozataláig a bűncselekmény által bekövetkezett veszélyt, illetve környezetkárosodást megszünteti, a károsodott környezet eredeti állapotát helyreállítja.

(4) E § alkalmazásában szennyezés: a föld, a levegő, a víz, az élővilág, valamint azok összetevői jogszabályban vagy hatósági határozatban megállapított kibocsátási határértéket meghaladó terhelése.

Természetkárosítás

242. § (1) Aki

a) fokozottan védett élő szervezet egyedét,

b) védett élő szervezet vagy az Európai Unióban természetvédelmi szempontból jelentős növény- vagy állatfaj egyedeit, feltéve, hogy azok külön jogszabályban meghatározott, pénzben kifejezett értékének együttes összege eléri a fokozottan védett élő szervezet egyedei esetében megállapított, pénzben kifejezett legalacsonyabb értéket,

c) a vadon élő állat- és növényfajok számára kereskedelmük szabályozása által biztosított védelemről szóló EK tanácsi rendelet A és B melléklete hatálya alá tartozó élő szervezet egyedét

jogellenesen megszerzi, tartja, forgalomba hozza, az ország területére behozza, onnan kiviszi, azon átszállítja, azzal kereskedik, illetve azt károsítja vagy elpusztítja, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a természetkárosítás az élő szervezet egyedeinek olyan mértékű pusztulását okozza,

a) hogy az (1) bekezdés a) vagy b) pontja esetében az elpusztított élő szervezet egyedeinek külön jogszabályban meghatározott, pénzben kifejezett értékének együttes összege eléri a fokozottan védett élő szervezet egyedei esetében megállapított, pénzben kifejezett legmagasabb érték kétszeresét,

b) amely az (1) bekezdés c) pontja esetében az élő szervezet állományának fennmaradását veszélyezteti.

(2a)² A (2) bekezdés szerint büntetendő, aki a természetkárosítást méreg alkalmazásával vagy az állat elpusztítására alkalmas csaletek kihelyezésével, több állat életét veszélyeztetve követi el.

(3) Aki a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

1 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 7.

2 Beiktatta: 2021. évi CXXVIII. törvény 2. § (1). Hatályos: 2022. I. 1-től.

(3a)¹ Aki a (2) vagy a (2a) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) E § alkalmazásában élő szervezet egyede:

a) az élő szervezet egyedének valamennyi fejlődési szakasza, alakja, állapota,
b) az élő szervezetek keresztezéseként és kereszteződésekként létrejött egyed,
c) az élő szervezet egyedének származéka, ami alatt érteni kell az elpusztult élőlényt, valamint annak vagy az élő szervezet egyedének bármely részét, továbbá azt a terméket vagy készítményt, amely a felsoroltak valamelyikéből készült, illetve ezek valamelyikéből származó összetevőt tartalmaz.

243. § (1) Aki Natura 2000 területet, védett barlangot, védett természeti területet vagy védett élő szervezetek életközösségét, illetve azok élőhelyét jogellenesen jelentős mértékben megváltoztatja, büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a természetkárosítás a Natura 2000 terület, a védett barlang, a védett természeti terület vagy a védett élő szervezetek életközössége, illetve azok élőhelye jelentős károsodását vagy megsemmisülését okozza.

(3) Aki a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) E § alkalmazásában Natura 2000 terület alatt a természet védelméről szóló törvényben meghatározott fogalmat kell érteni.

Állatkínzás

244. § (1) Aki

a) gerinces állatot indokolatlanul oly módon bántalmaz, vagy gerinces állattal szemben indokolatlanul olyan bánásmódot alkalmaz, amely alkalmas arra, hogy annak maradandó egészségkárosodását vagy pusztulását okozza,

b) gerinces állatát vagy veszélyes állatát elűzi, elhagyja vagy kiteszi, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2)² A büntetés büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha az állatkínzást

a) az állat különös szenvedését okozva,

b) több állat maradandó egészségkárosodását vagy pusztulását okozva,

c) nagy nyilvánosság előtt,

d) az állatok védelméről és kíméletéről szóló törvényben meghatározott, az állat kedvtelésből való tartásától, illetve az érintett állatfaj tartásától eltiltással érintett állattal szemben az eltiltás tartama alatt, vagy

e) állatkínzás vagy tiltott állatviadal szervezése bűncselekmény miatti elítélést követő két éven belül követik el.

(3)³ A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az állatkínzást

a) mérge alkalmazásával vagy az állat elpusztítására alkalmas csaletek kihelyezésével több állat pusztulását okozva, vagy

b) különös visszaesőként

követik el.

(4)⁴ A (3) bekezdés szerint büntetendő, aki az (1) bekezdés a) pontjában foglalt bűncselekményt szaporítással összefüggő haszonszerzési cél érdekében, tiznél nagyobb számú kedvtelésből tartott állatra, a jó gazda gondosságának elmulasztásával követi el.

1 Beiktatta: 2021. évi CXXVIII. törvény 2. § (2). Hatályos: 2022. I. 1-től.

2 Megállapította: 2021. évi CXXVIII. törvény 3. § (1). Hatályos: 2022. I. 1-től.

3 Beiktatta: 2021. évi CXXVIII. törvény 3. § (2). Hatályos: 2022. I. 1-től.

4 Beiktatta: 2021. évi CXXVIII. törvény 3. § (2). Hatályos: 2022. I. 1-től.

(5)¹ Aki a (3) bekezdés *a)* pontjában meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(6)² A (3) bekezdés *b)* pontja alkalmazásában a különös visszaesés szempontjából hasonló jellegű bűncselekmény az állat pusztulását okozva elkövetett természetkárosítás, az állatkínzás, a tiltott állatviadal szervezése.

Orvvadászat

245. § Aki

a) vadászterületen vadászatra való jogosultság nélkül, illetve idegen vadászterületen vadászként engedély nélkül vad elejtésére vagy elfogására irányuló tevékenységet végez,

b) külön jogszabályban meghatározott, a vadfaj valamennyi egyedére kiterjedő vadászati tilalmi idő hatálya alá eső vadfaj egyedét ejti vagy fogja el,

c) külön jogszabályban meghatározott tiltott vadászati eszközzel, tiltott vadászati módon vagy kíméleti területen vad, illetve fokozottan védett vagy védett gerinces állat elejtésére vagy elfogására irányuló tevékenységet végez, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Orvhalászat

246. § Aki

a) jogosulatlanul halászhalóval vagy más halászati eszközzel - a horgászatot kivéve - halfogásra irányuló tevékenységet végez,

b) külön jogszabályban meghatározott tiltott eszközzel, tiltott módon vagy kíméleti területen halfogásra irányuló tevékenységet végez, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Tiltott állatviadal szervezése

247. § (1) Aki gerinces állat részvételével állatviadalt szervez, tart, ilyen állatviadalra fogadást szervez vagy fogadást köt, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(1a)³ Aki állatviadalon részt vesz, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki állatviadal céljára gerinces állatot megszerez, tart, tenyészt, kiképez, idomít, vagy forgalmaz, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3)⁴ Ha a tiltott állatviadal szervezését különös visszaesőként követik el, a büntetés

a) az (1) bekezdésben meghatározott esetben egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés,

b) az (1a) és a (2) bekezdésben meghatározott esetben három évig terjedő szabadságvesztés.

(4)⁵ A (3) bekezdés alkalmazásában a különös visszaesés szempontjából hasonló jellegű bűncselekmény az állat pusztulását okozva elkövetett természetkárosítás, az állatkínzás, a tiltott állatviadal szervezése, a veszélyes állat, illetve veszélyes eb tartásával kapcsolatos kötelezettség megszegése.

A hulladékgyaldálkodás rendjének megsértése

248. §⁶ (1) Aki

1 Beiktatta: 2021. évi CXXVIII. törvény 3. § (2). Hatályos: 2022. I. 1-től.

2 Beiktatta: 2021. évi CXXVIII. törvény 3. § (2). Hatályos: 2022. I. 1-től.

3 Beiktatta: 2021. évi CXXVIII. törvény 4. § (1). Hatályos: 2022. I. 1-től.

4 Beiktatta: 2021. évi CXXVIII. törvény 4. § (2). Hatályos: 2022. I. 1-től.

5 Beiktatta: 2021. évi CXXVIII. törvény 4. § (2). Hatályos: 2022. I. 1-től.

6 Megállapította: 2021. évi II. törvény 26. § (2). Hatályos: 2021. III. 1-től.

a) nyilvántartásba vétel vagy bejelentés nélkül, illetve engedély nélkül vagy az engedély kereteit túllépve végez hulladékgazdálkodási tevékenységet, vagy

b) hulladékkal más jogellenes tevékenységet végez és az alkalmas az emberi élet, testi épség, egészség, a föld, a víz, a levegő vagy azok összetevői, illetve élő szervezet egyedének veszélyeztetésére

büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki arra a célra hatóság által nem engedélyezett helyen

a) az emberi élet, testi épség, egészség, a föld, a víz, a levegő vagy azok összetevői, illetve élő szervezet egyedének veszélyeztetésére alkalmas vagy

b) jelentős mennyiségű

hulladékot elhelyez, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) vagy a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt

a) veszélyes hulladéokra,

b) különösen jelentős mennyiségű hulladéokra, vagy

c) különös visszaesőként

követik el.

(4) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a (3) bekezdés a) pontjában meghatározott bűncselekmény a (3) bekezdés b) pontja szerint is minősül.

(5) Aki a bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt

a) az (1) és (2) bekezdésben meghatározott esetben egy évig,

b) a (3) bekezdésben meghatározott esetben két évig,

c) a (4) bekezdésben meghatározott esetben három évig

terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(6) E § alkalmazásában

a) különös visszaesés szempontjából hasonló jellegű bűncselekmény a környezetkárosítás és a természetkárosítás;

b) hulladékgazdálkodási tevékenység a hulladékról szóló törvény szerinti hulladékgazdálkodás azzal, hogy a szállítás fogalmába bele kell érteni az országba történő behozatalt, onnan történő kivitelt, valamint az azon történő átszállítást;

c) jelentős mennyiségű hulladék az 1000 kg-ot vagy a 10 köbmétert meghaladó mennyiségű hulladék;

d) különösen jelentős mennyiségű hulladék a jelentős mennyiségű hulladék tízszerese.

Ózonréteget lebontó anyaggal visszaélés

249. § (1) Aki ózonréteget lebontó anyagot vagy ilyen anyagot tartalmazó terméket gyárt, felhasznál, az ország területére behoz, onnan kivisz vagy forgalomba hoz, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az ózonréteget lebontó anyaggal visszaélést gondatlanságból követi el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Radioaktív anyaggal visszaélés

250. § (1) Aki veszélyes radioaktív anyagot engedély vagy bejelentés nélkül, illetve az engedély kereteit túllépve

a) előállít, tárol, elhelyez, szállít,

b) megszerez, birtokol, kezel, forgalomba hoz, feldolgoz vagy más módon felhasznál, tartásra nem jogosult személynek átad, ártalmatlanít, az ország területére behoz, onnan kivisz, vagy azon átszállít,

büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki a bűncselekményt bünszövetségben követi el, két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Aki radioaktív anyaggal való visszaélésre irányuló előkészületet követ el, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4)¹ Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) E § alkalmazásában veszélyes radioaktív anyag: a természetben előforduló vagy mesterségesen előállított anyag, amelynek egy vagy több összetevője ionizáló sugárzást bocsát ki, és amely az emberi életre és egészségre, vagy az élő és élettelen környezetre veszélyes.

Nukleáris létesítmény üzemeltetésével visszaélés

251. § (1) Aki engedély nélkül vagy az engedély kereteit túllépve nukleáris létesítményt üzemeltet, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt bünszövetségben követi el, két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Aki nukleáris létesítmény üzemeltetésével való visszaélésre irányuló előkészületet követ el, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Atomenergia alkalmazásával visszaélés

252. § (1) Aki az atomenergia alkalmazásához szükséges engedély megszerzése érdekében a döntésre jogosult szervet vagy személyt megtéveszti, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az atomenergia alkalmazásával kapcsolatos bejelentési kötelezettségét elmulasztja, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Kitiltás

253. § A környezetkárosítás, a természetkárosítás, az orvvadászat, az orvhalászat, a hulladékgazdálkodás rendjének megsértése és a tiltott állatviadal szervezése elkövetőjével szemben kitiltásnak is helye van.

Értelmező rendelkezés²

253/A. §³ E fejezet alkalmazásában a mérgező olyan veszélyes anyag vagy keverék, amely toxikológiai tulajdonságai alapján a belégzése, lenyelése vagy a bőrön át történő felszívódása esetén az állat életét veszélyezteti, illetve az állat különös szenvedését vagy maradandó egészségkárosodását idézheti elő.

XXIV. FEJEZET

AZ ÁLLAM ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK

Az alkotmányos rend erőszakos megváltoztatása

254. § (1) Aki olyan cselekményt követ el, amely közvetlenül arra irányul, hogy Magyarország alkotmányos rendjét erőszakkal vagy ezzel fenyegetve megváltoztassa, büntett miatt öt évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő.

¹ Módosította: 2013. évi CCXLV. törvény 75. § (2).

² Beiktatta: 2021. évi CXXVIII. törvény 5. §. Hatályos: 2022. I. 1-től.

³ Beiktatta: 2021. évi CXXVIII. törvény 5. §. Hatályos: 2022. I. 1-től.

(2) Aki az alkotmányos rend erőszakos megváltoztatására irányuló előkészületet követ el, egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Nem büntethető az alkotmányos rend erőszakos megváltoztatása miatt, akinek önkéntes elállása következtében a bűncselekmény folytatása elmarad, vagy aki annak folytatását önként megakadályozza.

Az alkotmányos rend elleni szervezkedés

255. § (1) Aki olyan szervezetet hoz létre vagy vezet, amelynek célja, hogy Magyarország alkotmányos rendjét erőszakkal vagy ezzel fenyegetve megváltoztassa, büntett miatt öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott szervezetben részt vesz, két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Nem büntethető az alkotmányos rend elleni szervezkedés miatt, akinek önkéntes elállása következtében a szervezkedés folytatása elmarad, vagy aki annak folytatását önként megakadályozza.

Lázadás

256. § (1) Aki olyan tömegzavargásban vesz részt, amelynek közvetlen célja, hogy

a) az Országgyűlést,

b) a köztársasági elnököt,

c)¹ a Kúriát,

d)² a Kormányt vagy

e)³ az Alkotmánybíróságot

az Alaptörvényben meghatározott jogköre gyakorlásában erőszakkal vagy ezzel fenyegetve akadályozza, vagy intézkedésre kényszerítse, büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott tömegzavargást szervez vagy vezet, öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Aki lázadásra irányuló előkészületet követ el, egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) Nem büntethető lázadás miatt az a résztvevő, aki a tömegzavargást önként vagy a hatóság felhívására az erőszakos cselekmények megkezdése előtt elhagyja.

Rombolás

257. § (1) Aki Magyarország alkotmányos rendjének megzavarása céljából közművet, termelő-, közforgalmi vagy hírközlő üzemet vagy annak berendezését, középületet vagy építményt, termékkészletet, hadianyagot vagy rendeltetésénél fogva hasonlóan fontos más vagyontárgyat megsemmisít, használhatatlanná tesz vagy megrongál, büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha a rombolás különösen súlyos hátránnyal jár.

(3) Aki rombolásra irányuló előkészületet követ el, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Hazaárulás

1 Megállapította: 2021. évi CXXXIV. törvény 96. § (1). Hatályos: 2022. III. 1-től.

2 Megállapította: 2021. évi CXXXIV. törvény 96. § (1). Hatályos: 2022. III. 1-től.

3 Beiktatta: 2021. évi CXXXIV. törvény 96. § (2). Hatályos: 2022. III. 1-től.

258. § (1) Az a magyar állampolgár, aki Magyarország függetlenségének, területi épségének vagy alkotmányos rendjének megsértése céljából külföldi kormánnyal vagy külföldi szervezettel kapcsolatot vesz fel vagy tart fenn, büntett miatt öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés tíz évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha a hazaárulást

a) súlyos hátrányt okozva,

b) állami szolgálat vagy hivatalos megbízatás felhasználásával,

c) háború idején vagy

d) külföldi fegyveres erő behívásával vagy igénybevételével

követik el.

(3) Aki hazaárulásra irányuló előkészületet követ el, egy évtől öt évig, háború idején két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Hűtlenség

259. § Az a magyar állampolgár, aki állami szolgálatával vagy hivatalos megbízatásával visszaélve külföldi kormánnyal vagy külföldi szervezettel kapcsolatot vesz fel vagy tart fenn, és ezzel Magyarország függetlenségét, területi épségét vagy alkotmányos rendjét veszélyezteti, büntett miatt két évtől nyolc évig, háború idején öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Az ellenség támogatása

260. § (1) Aki háború idején Magyarország katonai erejének gyengítése céljából az ellenséggel érintkezésbe bocsátkozik, annak segítséget nyújt vagy a saját, illetve a szövetséges fegyveres erőnek hátrányt okoz, büntett miatt tíz évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az ellenség támogatására irányuló előkészületet követ el, két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Kémkedés

261. § (1) Aki idegen hatalom vagy idegen szervezet részére Magyarország ellen hírszerző tevékenységet folytat, büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott kémkedést szigorúan titkos minőségű adat kiszolgáltatásával követi el, öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Aki kémkedésre irányuló előkészületet követ el, egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) Nem büntethető a hírszerző tevékenységre ajánlkozás vagy vállalkozás miatt, aki - mielőtt egyéb hírszerző tevékenységet fejtett volna ki - az ajánlkozását vagy vállalkozását a hatóságnak vagy az állam illetékes szervének bejelenti, és a külföldi kapcsolatát teljesen feltárja.

Kémkedés az Európai Unió intézményei ellen¹

261/A. §² A 261. § szerint büntetendő, aki az Európai Unión kívüli harmadik állam részére az Európai Parlament, az Európai Bizottság vagy az Európai Unió Tanácsa ellen hírszerző tevékenységet folytat.

A szövetséges fegyveres erő ellen elkövetett kémkedés

¹ Beiktatta: 2013. évi CLXXXVI. törvény 118. § (5). Hatályos: 2014. I. 1-től.

² Beiktatta: 2013. évi CLXXXVI. törvény 118. § (5). Hatályos: 2014. I. 1-től.

262. § A 261. § szerint büntetendő, aki a kémkedést Magyarország vagy a kölcsönös katonai segítségnyújtás kötelezettségét tartalmazó hatályos nemzetközi szerződés szerint Magyarországgal szövetséges állam területén, szövetséges fegyveres erő ellen követi el.

Állam elleni bűncselekmény feljelentésének elmulasztása

263. § (1)¹ Aki hitelt érdemlő tudomást szerez arról, hogy alkotmányos rend erőszakos megváltoztatása, alkotmányos rend elleni szervezkedés, lázadás, rombolás, hazaárulás, hűtlenség, az ellenség támogatása, kémkedés, szövetséges fegyveres erő ellen elkövetett kémkedés, kémkedés az Európai Unió intézményei ellen készül, vagy még le nem leplezett ilyen bűncselekményt követtek el, és erről a hatóságnak vagy az állam illetékes szervének, mielőtt teheti, nem tesz feljelentést, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az állam elleni bűncselekmény feljelentésének elmulasztása miatt az elkövető hozzátartozója nem büntethető.

Kitiltás

264. § Az e fejezetben meghatározott bűncselekmények esetében az elkövetővel szemben kitiltásnak is helye van.

XXV. FEJEZET

A MINŐSÍTETT ADAT ÉS A NEMZETI ADATVAGYON ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK

Minősített adattal visszaélés

265. § (1) Aki minősített adatot

a) jogosulatlanul megszerez vagy felhasznál,

b) jogosulatlan személy részére hozzáférhetővé, vagy jogosult személy részére hozzáférhetetlenné tesz,

minősített adattal visszaélést követ el.

(2) A büntetés

a) vétség miatt elzárás, ha korlátozott terjesztésű,

b) egy évig terjedő szabadságvesztés, ha bizalmas,

c) büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha titkos,

d) egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha szigorúan titkos

minősítésű adatra követik el a bűncselekményt.

(3) Az a minősített adat felhasználására törvény alapján jogosult személy, aki a minősített adattal visszaélést korlátozott terjesztésű, bizalmas, titkos vagy szigorúan titkos minősítésű adatra követi el, a (2) bekezdésben meghatározott megkülönböztetés szerint egy évig, két évig, egy évtől öt évig, illetve két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) Aki a (2) bekezdés c)-d) pontjaiban meghatározott minősített adattal visszaélésre irányuló előkészületet követ el, az ott tett megkülönböztetés szerint vétség miatt két évig, illetve büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5)² Az a minősített adat felhasználására törvény alapján jogosult személy, aki a (2) bekezdés c)-d) pontjaiban meghatározott minősített adattal visszaélésre irányuló előkészületet követ el, az ott tett megkülönböztetés szerint büntett miatt három évig, illetve egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

1 Megállapította: 2013. évi CLXXXVI. törvény 118. § (6). Hatályos: 2014. I. 1-től.

2 Módosította: 2015. évi LXXVI. törvény 36. § i).

(6) Az a minősített adat felhasználására törvény alapján jogosult személy, aki a bűncselekményt gondatlanságból követi el, a (2) bekezdésben meghatározott megkülönböztetés szerint vétség miatt elzárással, egy évig, két évig, illetve három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

266. § (1) A büntetőjogi védelem a minősítés kezdeményezésétől számított harminc napig kiterjed arra az adatra is, amelynek a minősítését kezdeményezték, de a bűncselekmény elkövetésekor a minősítési eljárást még nem fejezték be, és erről az elkövető tudomással bír.

(2)¹

A nemzeti adatvagyon körébe tartozó állami nyilvántartás elleni bűncselekmény

267. §² (1) Aki

a) a nemzeti adatvagyon körébe tartozó állami nyilvántartásban kezelt adatot az adatkezelő részére hozzáférhetővé teszi, vagy

b) a nemzeti adatvagyon körébe tartozó állami nyilvántartás működését jogosulatlanul vagy jogosultsága kereteit megsértve akadályozza, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a bűncselekmény jelentős érdeksérelmet okoz, vagy

b) a bűncselekményt haszonszerzés végett követik el.

(3) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény következtében a nemzeti adatvagyon körébe tartozó állami nyilvántartásban kezelt valamennyi adat az adatkezelő részére tartósan hozzáférhetővé válik.

XXVI. FEJEZET

AZ IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK

Hamis vád

268. § (1) Aki

a) más hatóság előtt bűncselekmény elkövetésével hamisan vádol,

b) más ellen bűncselekményre vonatkozó koholt bizonyítékot hoz a hatóság tudomására,

büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a hamis vád alapján az érintett ellen büntetőeljárás indul.

(3) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a hamis vád alapján a vádlottat elítélik,

b) a hamis vád olyan bűncselekményre vonatkozik, amelynek elkövetőjét a törvény életfogytig tartó szabadságvesztéssel is fenyegeti.

(4) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha az életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekményre vonatkozó hamis vád alapján a vádlottat elítélik.

(5) Aki más hatóság előtt bűncselekmény elkövetésével azért vádol hamisan, mert gondatlanságból nem tud arról, hogy tényállítása valótlan, vagy a bizonyíték hamis, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

269. § Aki

¹ Hatályon kívül helyezte: 2018. évi CXXII. törvény 15. § a). Hatálytalan: 2019. I. 1-től.

² Megállapította: 2020. évi LXXXI. törvény 17. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.

a) mást hatóság előtt szabálysértéssel vagy közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegéssel hamisan vádol,

b) mást hatóság vagy a fegyelmi jogkör gyakorlója előtt fegyelmi vétséggel hamisan vádol,

c) más ellen szabálysértésre, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegésre vagy fegyelmi vétségre vonatkozó koholt bizonyítékot hoz a hatóság vagy a fegyelmi jogkör gyakorlójának tudomására, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

270. § (1) Ha a hamis vád folytán eljárás indult, ennek az alapügynek a befejezéséig hamis vád miatt büntetőeljárás csak az alapügyben eljáró hatóság feljelentése alapján indítható. Az ilyen feljelentés esetét kivéve a hamis vád büntethetőségének elévülése az alapügy befejezésének napján kezdődik.

(2) Korlátlanul enyhíthető, különös méltánylást érdemlő esetben mellőzhető a hamis vád elkövetőjének büntetése, ha a vád hamisságát az alapügy befejezése előtt az eljáró hatóságnak feltárja.

Hatóság félrevezetése

271. § (1) Aki hatóságnál büntetőeljárás alapjául szolgáló olyan bejelentést tesz, amelyről tudja, hogy valótlan - és a 268. § esete nem áll fenn -, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki hatóságnál szabálysértési, illetve fegyelmi jogkör gyakorlójánál szabálysértési, illetve fegyelmi eljárás alapjául szolgáló olyan bejelentést tesz, amelyről tudja, hogy valótlan - és a 269. § esete nem áll fenn -, egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Aki hatóságnál egyéb hatósági eljárás alapjául szolgáló olyan bejelentést tesz, amelyről tudja, hogy valótlan - és a 269. § esete nem áll fenn -, elzárással büntetendő.

Hamis tanúzás

272. § (1) A tanú, aki hatóság előtt az ügy lényeges körülményére valótlan vallomást tesz, vagy a valót elhallgatja, hamis tanúzást követ el.

(2) A hamis tanúzásra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni arra, aki

a) mint szakértő hamis szakvéleményt vagy mint szaktanácsadó hamis felvilágosítást ad,

b) mint tolmács vagy fordító hamisan fordít,

c) a 268. § (1) bekezdésének b) pontja esetén kívül büntető- vagy polgári ügyben hamis okiratot vagy hamis tárgyi bizonyítási eszközt szolgáltat.

(3)¹ A (2) bekezdés c) pontja alapján nem büntethető a büntetőügy terheltje.

(4)² Aki a hamis tanúzást büntetőügyben követi el, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Ha a hamis tanúzás olyan bűncselekményre vonatkozik, amely életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető, a büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés.

(5) Aki a hamis tanúzást polgári ügyben követi el, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Ha a polgári ügy tárgya különösen nagy vagyoni érték vagy különösen jelentős egyéb érdek, a büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés.

(6) Aki a hamis tanúzást gondatlanságból követi el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

273. § Aki a hamis tanúzást szabálysértési vagy egyéb hatósági eljárásban, illetve fegyelmi eljárásban követi el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

1 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 15.

2 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 16.

274. § Hamis tanúzás miatt mindaddig, amíg az az alapügy, amelyben a hamis tanúaszt elkövették, nem fejeződik be, büntetőeljárás csak az alapügyben eljáró hatóság feljelentése alapján indítható. Az ilyen feljelentés esetét kivéve a hamis tanúzás büntethetőségének elévülése az alapügy befejezésének napján kezdődik.

275. § (1) Nem büntethető hamis tanúzásért,

a) aki a valóság feltárása esetén önmagát vagy hozzátartozóját bűncselekmény elkövetésével vádolná,

b) aki a vallomástételt egyéb okból megtagadhatja, de erre kihallgatása előtt nem figyelmeztették, vagy

c) akinek a kihallgatása törvény alapján kizárt.

(2)¹ A büntetés korlátlanul enyhíthető, különös méltánylást érdemlő esetben mellőzhető azzal szemben, aki az alapügy jogerős vagy végleges befejezése előtt az eljáró hatóságnak az általa szolgáltatott bizonyítási eszköz hamis voltát bejelenti.

Hamis tanúzásra felhívás

276. § (1)² Aki más hamis tanúzásra rábírní törekszik, büntetőügyben történő elkövetés esetén büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel, polgári ügyben történő elkövetés esetén vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt szabálysértési vagy egyéb hatóság, illetve a fegyelmi jogkör gyakorlója előtt folyamatban lévő ügyben követi el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Tanúvallomás jogosulatlan megtagadása

277. §³ A tanú, aki büntetőügyben a bíróság előtti vallomástételt a tanúzási figyelmeztetés után jogosulatlanul megtagadja, vétség miatt elzárással büntetendő.

Kényszerítés hatósági eljárásban

278. § (1) Aki más erőszakkal vagy fenyegetéssel arra kényszerít, hogy hatósági eljárásban a törvényes jogait ne gyakorolja, vagy a kötelezettségeit ne teljesítse, a kényszerítés hatósági eljárásban bűncselekményt követi el.

(2)⁴ Aki a bűncselekményt büntetőügyben követi el, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Ha a bűncselekményt olyan büntetőügyben követik el, amely életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető bűncselekmény miatt folyik, a büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés.

(3) Aki a bűncselekményt polgári ügyben követi el, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Ha a polgári ügy tárgya különösen nagy vagyoni érték vagy különösen jelentős egyéb érdek, a büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés.

(4) Ha a bűncselekményt szabálysértési vagy egyéb hatóság, illetve a fegyelmi jogkör gyakorlója előtt folyamatban lévő ügyben követik el, a büntetés vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztés.

Hatósági eljárás megzavarása

1 Módosította: 2017. évi L. törvény 415. §.

2 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 16.

3 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 17.

4 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 16.

279. § (1)¹ Aki olyan kihívóan közösségellenes vagy erőszakos magatartást tanúsít, amely a hatóság eljárását megzavarja, akadályozza vagy megghiúsítja, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2)² A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt bírósági eljárásban követik el.

(3) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt csoportosan, fegyveresen vagy felfegyverkezve követik el.

Igazságszolgáltatással összefüggő titoksértés

280. § (1) Aki hatósági tanúként tudomására jutott tény, adatot vagy körülményt az arra jogosult felmentése nélkül felfedi, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki a bíróság zárt tárgyalásán elhangzottakat az arra jogosult engedélye nélkül felfedi.³

(3) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki a bírósági tanácsülésen elhangzott, illetve a tanácsülés jegyzőkönyvében vagy mellékleteiben foglalt, nyilvánosságra nem hozható tény vagy adatot felfedi.

Mentő körülmény elhallgatása

281. § (1) Aki olyan tény, amelytől a büntetőeljárás alá vont személy elleni eljárás megszüntetése vagy az eljárás alá vont személy felmentése függhet, vele, védőjével vagy a hatósággal nem közöl, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Ha a mentő körülmény elhallgatása olyan bűncselekményre vonatkozik, amely életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető, a büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés.

(3) Aki olyan tény, amelytől a szabálysértési, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés miatt indult vagy fegyelmi eljárás alá vont személy elleni eljárás megszüntetése függhet, vele, jogi képviselőjével vagy a hatósággal nem közöl, vétség miatt elzárással büntetendő.

(4) Nem büntethető mentő körülmény elhallgatása miatt,

a) aki a tény közlésével önmagát vagy hozzátartozóját

aa) büntetőeljárásban vagy hatósági eljárásban bűncselekmény,

ab) szabálysértési eljárásban bűncselekmény vagy szabálysértés,

ac) fegyelmi eljárásban bűncselekmény, szabálysértés, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés vagy fegyelmi vétség
elkövetésével vádolná,

b) akinek tanúkénti kihallgatása törvény alapján kizárt.

Bűnpártolás

282. § (1) Aki anélkül, hogy a bűncselekmény elkövetőjével az elkövetés előtt megegyezett volna,

a) segítséget nyújt ahhoz, hogy az elkövető a hatóság üldözése elől meneküljön,

b) a büntetőeljárás sikerét megghiúsítani törekszik, vagy

c) közreműködik a bűncselekményből származó előny biztosításában,
vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

1 Megállapította: 2017. évi CXLIV. törvény 55. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.

2 Megállapította: 2017. évi CXLIV. törvény 55. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.

3 Lásd: 2021. évi CXXX. törvény 3. § (3).

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűnpártolást haszonszerzés végett követik el.

(3) A büntetés egytől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűnpártolást

a) a XIII., a XIV. vagy a XXIV. Fejezetben meghatározott bűncselekménnyel [kivéve az állam elleni bűncselekmény feljelentésének elmulasztása [263. § (1) bekezdés],

b)¹ emberöléssel [160. § (1)–(3) és (5) bekezdés], emberrablással [190. § (1)–(4) bekezdés], emberkereskedelem és kényszermunkával [192. § (1)–(6) bekezdés], terrorcselekménnyel [314. § (1)–(2) bekezdés], terrorizmus finanszírozásával [318. § és 318/A. §], jármű hatalomba kerítésével [320. § (1)–(2) bekezdés],

c) az a)–b) pontokban fel nem sorolt, életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető bűncselekménnyel kapcsolatban követik el, vagy

d) hivatalos, külföldi hivatalos személy hivatali eljárása során, hivatali kötelessége megszegésével vagy közfeladatot ellátó személy eljárása során követi el.

(4) A (2) bekezdést és a (3) bekezdés d) pontját kivéve nem büntethető, aki az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott bűnpártolást hozzátartozója érdekében követi el.

Fogollyszökés

283. § (1) Aki a büntetőeljárás alatt, illetve a szabadságvesztés vagy az elzárás végrehajtása során a hatóság őrizetéből megszökik, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2)² Aki abból a célból, hogy az ellene folytatott büntetőeljárás alól kivonja magát, a bűnügyi felügyelet tartama alatt a számára meghatározott területet, lakást, egyéb helyiséget, intézményt, vagy ahhoz tartozó bekerített helyet a kényszerintézkedés szabályainak megszegésével elhagyja, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2a)³ A (2) bekezdés szerint büntetendő, aki abból a célból, hogy az ellene folytatott kiadatási vagy átadási eljárás alól kivonja magát, a kiadatási, az ideiglenes kiadatási, az ideiglenes átadási, vagy az ideiglenes végrehajtási bűnügyi felügyelet tartama alatt a számára meghatározott területet, lakást, egyéb helyiséget, intézményt, vagy ahhoz tartozó bekerített helyet a kényszerintézkedés szabályainak megszegésével elhagyja.

(3) A büntetés egy évig terjedő szabadságvesztés, ha az elítélt a szabadságvesztés végrehajtása során a részére engedélyezett büntetés félbeszakítás, eltávozás, rövid tartamú eltávozás vagy kimaradás tartamának elteltével abból a célból nem tér vissza, hogy a büntetés végrehajtása alól kivonja magát.

(3a)⁴ A büntetés egy évig terjedő szabadságvesztés, ha az elítélt a reintegrációs őrizet tartama alatt a számára kijelölt lakást és az ahhoz tartozó bekerített helyet vagy a számára meghatározott napirend szerinti tartózkodási helyet a reintegrációs őrizet szabályainak megszegésével abból a célból hagyja el, hogy a szabadságvesztés végrehajtása alól kivonja magát.

(3b)⁵ Ha az eljárás alá vont személy a szabálysértési őrizet vagy a szabálysértési elzárás végrehajtása során a hatóság őrizetéből megszökik, vétség miatt elzárással büntetendő.

(4) Korlátlanul enyhíthető a fogollyszökés elkövetőjének büntetése, ha - mielőtt tartózkodási helye a hatóság tudomására jutna - önként feladja magát.

Fogolyzendülés

1 Módosította: 2017. évi XXXIX. törvény 66. § c), 2020. évi V. törvény 13. § g).

2 Megállapította: 2017. évi CXCVII. törvény 338. §. Hatályos: 2018. VII. 1-től.

3 Megállapította: 2017. évi CXCVII. törvény 338. §. Módosította: 2021. évi CXXXIV. törvény 103. § b).

4 Beiktatta: 2015. évi LXXVI. törvény 26. §. Hatályos: 2015. VII. 1-től.

5 Beiktatta: 2020. évi XLIII. törvény 50. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.

284. § (1) Az a fogvatartott, aki más fogvatartottakkal együtt a fogvatartás rendjét súlyosan veszélyeztető, nyílt ellenszegülésben részt vesz, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő a fogolyzandulás

a) kezdeményezője, szervezője vagy vezetője,

b) résztvevője, ha a fogolyzandulással szemben fellépő személy ellen erőszakot alkalmaz.

(3) A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a fogolyzandulás különösen súlyos következményre vezet.

(4) A büntetés öt évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha a fogolyzandulás halált okoz.

(5) Aki fogolyzandulásra irányuló előkészületet követ el, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(6) Az (1) bekezdésben meghatározott esetben korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki az ellenszegülést önként vagy a hatóság felszólítására abbahagyja.

Ügyvédi visszaélés

285. § (1) Az ügyvéd, aki azért, hogy ügyfelének jogtalan hátrányt okozzon, hivatásából folyó kötelességét megszegi, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az ügyvédi visszaélést haszonszerzés végett követik el.

(3) E § alkalmazásában ügyvéd az ügyvédjelölt és más olyan személy is, aki jogi képviselőre foglalkozásánál fogva jogosult.

Zugírászat

286. § (1)¹ Aki jogosulatlanul és üzletszerűen ügyvédi, szabadalmi ügyvivői vagy közjegyzői tevékenységet végez, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2)² A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a zugírászatot ügyvédi, szabadalmi ügyvivői vagy közjegyzői tevékenységre jogosultság színlelésével követik el.

Zártörés

287. § (1) Aki

a) a hatósági eljárás során elrendelt lefoglalásnál, zárlatnál vagy zár alá vételnél alkalmazott pecsétet eltávolítja vagy megsérti,

b) a lefoglalt, zárolt vagy zár alá vett dolog megőrzésére szolgáló, lezárt helyiséget felnyitja,

c)³ az elektronikus adat megőrzésére kötelezéssel érintett adatot jogosulatlan személy számára hozzáférhetővé teszi, illetve azt az eljárás alól elvonja vagy módosítja,

d)⁴ a büntetőeljárás során ideiglenesen hozzáférhetetlenné tett elektronikus adatot jogosulatlan személy számára hozzáférhetővé teszi, illetve azt az eljárás alól elvonja vagy módosítja, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki a hatósági eljárás során lefoglalt, zárolt vagy zár alá vett dolgot a végrehajtás alól elvonja, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

1 Módosította: 2017. évi CXLIV. törvény 60. § d).

2 Módosította: 2017. évi CXLIV. törvény 60. § e).

3 Módosította: 2013. évi CLXXXVI. törvény 118. § (11) b), 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 18.

4 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 19.

(3)¹ A (2) bekezdésben meghatározott zártörés miatt nem büntethető az elkövető, ha a vádemelés előtt a dolgot – állagának sérelme nélkül – az eljáró hatóságnak visszaszolgáltatja.

A bírósági végrehajtás akadályozása

288. § (1) Aki a bírósági végrehajtás során, azt követően, hogy vele szemben a bíróság jogerősen rendbíróságot szabott ki, a rendbíróság kiszabására okot adó magatartást tovább folytatja, vagy a végrehajtásból eredő, jogszabályban foglalt kötelezettségének – ide nem értve a végrehajtható okiratban foglalt kötelezettséget – továbbra sem tesz eleget, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2)² Nem büntethető az elkövető, ha a vádemelés előtt a végrehajtásból eredő, jogszabályban foglalt kötelezettségének eleget tesz.

Nemzetközi bíróság előtt elkövetett igazságszolgáltatás elleni bűncselekmény

289. § A 268–282. § szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekményt törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződéssel vagy az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa kötelező határozatával létrehozott nemzetközi büntető bíróság, illetve az Európai Unió Bírósága előtt folyamatban lévő eljárás során vagy azzal kapcsolatban követi el.

XXVII. FEJEZET

A KORRUPCIÓS BŰNCSELEKMÉNYEK

Vesztegetés

290. § (1) Aki gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személynek vagy rá tekintettel másnak azért ad vagy ígér jogtalan előnyt, hogy a kötelességét megszegje, büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző, önálló intézkedésre jogosult személlyel kapcsolatban követik el.

(3) A büntetés

a) az (1) bekezdés esetében egy évtől öt évig,

b) a (2) bekezdés esetében két évtől nyolc évig

terjedő szabadságvesztés, ha a vesztegetést bűnszövetségben vagy üzletszerűen követik el.

(4) Az (1)–(3) bekezdés szerint büntetendő, aki a vesztegetést külföldi gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személlyel kapcsolatban követi el.

(5)³ A büntetés korlátlanul enyhíthető – különös méltánylást érdemlő esetben mellőzhető – az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetőjével szemben, ha a bűncselekményt, mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti, és az elkövetés körülményeit feltárja. Ez a rendelkezés nem alkalmazható, ha a bűncselekményt bűnszervezetben követik el.

1 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 20.

2 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 20.

3 Megállapította: 2021. évi CXXXIV. törvény 97. §. Hatályos: 2022. III. 1-től.

(6)¹ Aki egészségügyi szolgáltatás nyújtásával összefüggésben egészségügyi dolgozónak, egészségügyben dolgozónak vagy ezekre tekintettel másnak az egészségügyről szóló törvényben meghatározottak szerint jogtalan előnyt ad vagy ígér, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Vesztegetés elfogadása

291. § (1)² Aki gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében végzett tevékenységével kapcsolatban jogtalan előnyt kér, avagy a jogtalan előnyt vagy ennek ígéretét elfogadja, illetve a rá tekintettel harmadik személy által kért vagy harmadik személynek adott vagy ígért jogtalan előny kérőjével vagy elfogadójával egyetért, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Ha az elkövető

a) a jogtalan előnyért a köteleességét megszegi, egy évtől öt évig,

b) az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt bünszövetségben vagy üzletszerűen követi el, két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Ha az elkövető gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző, önálló intézkedésre jogosult személy, a büntetés

a) az (1) bekezdésben meghatározott esetben egy évtől öt évig,

b) a (2) bekezdés a) pontjában meghatározott esetben két évtől nyolc évig,

c) a (2) bekezdés b) pontjában meghatározott esetben öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés.

(4) Az (1)–(3) bekezdés szerint büntetendő az a külföldi gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személy, aki az ott meghatározott bűncselekményt követi el.

(5)³ A büntetés korlátlanul enyhíthető – különös méltánylást érdemlő esetben mellőzhető – az (1) bekezdésben és a (3) bekezdés a) pontjában meghatározott bűncselekmény elkövetőjével szemben, ha a bűncselekményt, mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti, a kapott jogtalan vagyoni előnyt vagy annak ellenértékét a hatóságnak átadja, és az elkövetés körülményeit feltárja. Ez a rendelkezés nem alkalmazható, ha a bűncselekményt bünszervezetben követik el.

(6)⁴ E § alkalmazásában az egészségügyi szolgáltatással összefüggésben jogtalan előnynek minősül az egészségügyről szóló törvényben meghatározottak szerinti jogtalan előny.

292. §⁵

Hivatali vesztegetés

293. § (1)⁶ Aki hivatalos személyt a működésével kapcsolatban neki vagy rá tekintettel másnak adott vagy ígért jogtalan előnnyel befolyásolni törekszik, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2)⁷ Egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő a vesztegető, ha a jogtalan előnyt azért adja vagy ígéri, hogy a hivatalos személy a hivatali köteleességét megszegje, a hatáskörét túllépje, vagy a hivatali helyzetével egyébként visszaéljen.

1 Beiktatta: 2020. évi C. törvény 20. § (1). Hatályos: 2021. I. 1-től.

2 Módosította: 2020. évi XLIII. törvény 58. § 8.

3 Megállapította: 2021. évi CXXXIV. törvény 98. §. Hatályos: 2022. III. 1-től.

4 Beiktatta: 2020. évi C. törvény 20. § (2). Hatályos: 2021. I. 1-től.

5 A korábbi alcímet hatályon kívül helyezte: 2015. évi LXXVI. törvény 37. § e). Hatálytalan: 2015. VII. 1-től. Hatályon kívül helyezte: 2015. évi LXXVI. törvény 37. § f). Hatálytalan: 2015. VII. 1-től.

6 Módosította: 2015. évi LXXVI. törvény 36. § j).

7 Módosította: 2015. évi LXXVI. törvény 36. § k).

(3)¹ Az (1) és (2) bekezdés szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekményt külföldi hivatalos személy működésével kapcsolatban követi el.

(4) Az (1) bekezdés szerint büntetendő a gazdálkodó szervezet vezetője, illetve ellenőrzésre vagy felügyeletre feljogosított, a gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személy, ha az (1)-(3) bekezdésben meghatározott bűncselekményt a gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személy a gazdálkodó szervezet érdekében követi el, és felügyeleti vagy ellenőrzési kötelezettségének teljesítése a bűncselekmény elkövetését megakadályozhatta volna.

(5) Vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő a gazdálkodó szervezet vezetője, ellenőrzésre vagy felügyeletre feljogosított, a gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személy, ha a (4) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gondatlanságból követi el.

(6) A büntetés korlátlanul enyhíthető - különös méltánylást érdemlő esetben mellőzhető - az (1) és (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetőjével szemben, ha a bűncselekményt, mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti, és az elkövetés körülményeit feltárja.

Hivatali vesztegetés elfogadása

294. § (1)² Az a hivatalos személy, aki a működésével kapcsolatban jogtalan előnyt kér, a jogtalan előnyt vagy ennek ígérését elfogadja, illetve a rá tekintettel harmadik személy által kért vagy harmadik személynek adott vagy ígért jogtalan előny kérőjével vagy elfogadójával egyetért, büntetett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt vezető beosztású hivatalos személy követi el.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott esetben két évtől nyolc évig, a (2) bekezdésben meghatározott esetben öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki

a)³ a jogtalan előnyért

aa) hivatali köteletségét megszegi,

ab) hatáskörét túllépi, vagy

ac) hivatali helyzetével egyébként visszaél, illetve

b) a bűncselekményt bünszövetségben vagy üzletszerűen követi el.

(4) Az (1)-(3) bekezdés szerint büntetendő az a külföldi hivatalos személy, aki az ott meghatározott bűncselekményt követi el.

(5)⁴ A büntetés korlátlanul enyhíthető - különös méltánylást érdemlő esetben mellőzhető - az (1) és (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetőjével szemben, ha a bűncselekményt, mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti, a kapott jogtalan vagyoni előnyt vagy annak ellenértékét a hatóságnak átadja, és az elkövetés körülményeit feltárja. Ez a rendelkezés nem alkalmazható, ha a bűncselekményt bünszervezetben követik el.

Vesztegetés bírósági vagy hatósági eljárásban

295. § (1)⁵ Aki azért, hogy más a bírósági, választottbírósági vagy hatósági eljárásban törvényes jogait ne gyakorolja, vagy kötelezettségeit ne teljesítse, neki vagy rá tekintettel másnak jogtalan előnyt ad vagy ígér, büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

1 Módosította: 2015. évi LXXVI. törvény 36. § l).

2 Módosította: 2015. évi LXXVI. törvény 36. § m), 2020. évi XLIII. törvény 58. § 8.

3 Módosította: 2015. évi LXXVI. törvény 36. § n).

4 Megállapította: 2021. évi CXXXIV. törvény 99. §. Hatályos: 2022. III. 1-től.

5 Módosította: 2015. évi LXXVI. törvény 36. § o).

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekményt törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződéssel vagy az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa kötelező határozatával létrehozott nemzetközi büntető bíróság, illetve az Európai Unió Bírósága előtt folyamatban lévő eljárás során vagy azzal kapcsolatban követi el.

(3)¹ A büntetés korlátlanul enyhíthető - különös méltánylást érdemlő esetben mellőzhető - az (1) és (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetőjével szemben, ha a bűncselekményt, mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti, és az elkövetés körülményeit feltárja.

Vesztegetés elfogadása bírósági vagy hatósági eljárásban

296. § (1)² Aki azért, hogy a bírósági, választottbírósági vagy hatósági eljárásban törvényes jogait ne gyakorolja, vagy kötelezettségeit ne teljesítse, jogtalan előnyt kér, a jogtalan előnyt vagy ennek ígéretét elfogadja, illetve a rá tekintettel harmadik személy által kért vagy harmadik személynek adott vagy ígért jogtalan előny kérőjével vagy elfogadójával egyetért, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekményt törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződéssel vagy az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa kötelező határozatával létrehozott nemzetközi büntető bíróság, illetve az Európai Unió Bírósága előtt folyamatban lévő eljárás során vagy azzal kapcsolatban követi el.

(3)³ A büntetés korlátlanul enyhíthető - különös méltánylást érdemlő esetben mellőzhető - az (1) és (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetőjével szemben, ha a bűncselekményt, mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti, a kapott jogtalan vagyoni előnyt vagy annak ellenértékét a hatóságnak átadja, és az elkövetés körülményeit feltárja.

297. §⁴

Befolyás vásárlása

298. § (1) Aki

a) olyan személynek, aki arra hivatkozik, hogy hivatalos személyt befolyásol, vagy b)⁵ olyan személyre tekintettel, aki arra hivatkozik, hogy hivatalos személyt befolyásol, másnak jogtalan előnyt ad vagy ígér, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(1a)⁶ Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki magát hivatalos személynek kiadó személy részére vagy rá tekintettel másnak jogtalan előnyt ad vagy ígér.

(2)⁷ Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személlyel kapcsolatban követi el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3)⁸ Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki az (1) és (1a) bekezdésben meghatározott bűncselekményt külföldi hivatalos személlyel kapcsolatban követi el.

1 Módosította: 2015. évi LXXVI. törvény 36. § l).

2 Módosította: 2015. évi LXXVI. törvény 36. § m), 2020. évi XLIII. törvény 58. § 8.

3 Módosította: 2015. évi LXXVI. törvény 36. § l).

4 A korábbi alcímet hatályon kívül helyezte: 2015. évi LXXVI. törvény 37. § g). Hatálytalan: 2015. VII. 1-től. Hatályon kívül helyezte: 2015. évi LXXVI. törvény 37. § h). Hatálytalan: 2015. VII. 1-től.

5 Módosította: 2015. évi LXXVI. törvény 36. § o).

6 Beiktatta: 2015. évi LXXVI. törvény 27. § (1). Hatályos: 2015. VII. 1-től.

7 Módosította: 2015. évi LXXVI. törvény 37. § i).

8 Megállapította: 2015. évi LXXVI. törvény 27. § (2). Hatályos: 2015. VII. 1-től.

(4)¹ A büntetés korlátlanul enyhíthető - különös méltánylást érdemlő esetben mellőzhető - az (1)-(2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetőjével szemben, ha a bűncselekményt, mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti, és az elkövetés körülményeit feltárja.

Befolyással üzérkedés

299. §² (1)³ Aki arra hivatkozással, hogy hivatalos személyt befolyásol, a maga vagy más számára jogtalan előnyt kér, a jogtalan előnyt vagy ennek ígéretét elfogadja, illetve a rá tekintettel harmadik személy által kért vagy harmadik személynek adott vagy ígért jogtalan előny kérőjével vagy elfogadójával egyetért, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az elkövető

- a) azt állítja vagy azt a látszatot kelti, hogy hivatalos személyt veszteget,
- b) hivatalos személynek adja ki magát, vagy
- c) a bűncselekményt üzletszerűen követi el.

(2a)⁴ A (2) bekezdés szerint büntetendő, aki magát hivatalos személynek kiadva e színlelt működésével kapcsolatban jogtalan előnyt kér, a jogtalan előnyt vagy ennek ígéretét elfogadja.

(3) Aki az (1) bekezdésében meghatározott bűncselekményt gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személlyel kapcsolatban követi el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a (3) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző, önálló intézkedésre jogosult személlyel kapcsolatban követik el.

(5) Az (1) és (2) bekezdés szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekményt külföldi hivatalos személlyel kapcsolatban követi el.

(6) A büntetés korlátlanul enyhíthető - különös méltánylást érdemlő esetben mellőzhető - az (1) és (3) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetőjével szemben, ha a bűncselekményt, mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti, a kapott jogtalan vagyoni előnyt vagy annak ellenértékét a hatóságnak átadja, és az elkövetés körülményeit feltárja.

Korrupciós bűncselekmény feljelentésének elmulasztása⁵

300. §⁶ (1) Az a hivatalos személy, aki e minőségében hitelt érdemlő tudomást szerez arról, hogy még le nem leplezett vesztegetést, vesztegetés elfogadását, hivatali vesztegetést, hivatali vesztegetés elfogadását, vesztegetést bírósági vagy hatósági eljárásban, vesztegetés elfogadását bírósági vagy hatósági eljárásban, befolyás vásárlását vagy befolyással üzérkedést követtek el, és erről a hatóságnak, mihelyt teheti, nem tesz feljelentést, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Korrupciós bűncselekmény feljelentésének elmulasztása miatt az elkövető hozzátartozója nem büntethető.

Értelmező rendelkezés⁷

1 Beiktatta: 2015. évi LXXVI. törvény 27. § (3). Hatályos: 2015. VII. 1-től.

2 Megállapította: 2015. évi LXXVI. törvény 28. §. Hatályos: 2015. VII. 1-től.

3 Módosította: 2020. évi XLIII. törvény 58. § 8.

4 Beiktatta: 2020. évi XLIII. törvény 51. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.

5 Beiktatta: 2015. évi LXXVI. törvény 29. §. Hatályos: 2015. VII. 1-től.

6 Megállapította: 2015. évi LXXVI. törvény 30. §. Hatályos: 2015. VII. 1-től.

7 Beiktatta: 2015. évi LXXVI. törvény 31. §. Hatályos: 2015. VII. 1-től.

300/A. §¹ (1) E fejezet alkalmazásában kötelességzegés a kötelességnek előny adásához kötött teljesítése is.

(2) A 290. § és a 291. § alkalmazásában külföldi gazdálkodó szervezet az a szervezet, amely a személyes joga szerint jogi személyiséggel rendelkezik és az adott szervezeti formában gazdasági tevékenység végzésére jogosult.

XXVIII. FEJEZET

A HIVATALI BŰNCSELEKMÉNYEK

Bántalmazás hivatalos eljárásban

301. § (1) Az a hivatalos személy, aki eljárása során más tetteleg bántalmaz, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt csoportosan követik el.

(3) Aki bántalmazás hivatalos eljárásban bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4)² Korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetésének körülményeit a vádemelés előtt a hatóság előtt feltárja.

Bántalmazás közfeladatot ellátó személy eljárásában

302. § (1) Az a közfeladatot ellátó személy, aki közfeladatának ellátása során más tetteleg bántalmaz, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt csoportosan követik el.

(3) Aki bántalmazás közfeladatot ellátó személy eljárásában bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4)³ Korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetésének körülményeit a vádemelés előtt a hatóság előtt feltárja.

Kényszervallatás

303. § (1) Az a hivatalos személy, aki annak érdekében, hogy más vallomást vagy nyilatkozatot tegyen, illetve ne tegyen, erőszakot, fenyegetést, vagy más hasonló módszert alkalmaz, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt csoportosan követik el.

(3) Aki a kényszervallatásra irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4)⁴ Korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetésének körülményeit a vádemelés előtt a hatóság előtt feltárja.

Jogellenes fogvatartás

1 Beiktatta: 2015. évi LXXVI. törvény 31. §. Hatályos: 2015. VII. 1-től.

2 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 20.

3 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 20.

4 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 20.

304. § (1) Az a hivatalos személy, aki eljárása során más személyi szabadságától jogellenesen megfoszt, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a jogellenes fogvatartást

- a) aljas indokból vagy célból,
- b) a sértett sanyargatásával vagy
- c) súlyos következményt okozva követik el.

Hivatali visszaélés

305. § Az a hivatalos személy, aki azért, hogy jogtalan hátrányt okozzon vagy jogtalan előnyt szerezzen

- a) hivatali kötelességét megszegi,
 - b) hivatali hatáskörét túllépi, vagy
 - c) hivatali helyzetével egyébként visszaél,
- büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Közfeladati helyzettel visszaélés

306. § Az a közfeladatot ellátó személy, aki azért, hogy jogtalan hátrányt okozzon vagy jogtalan előnyt szerezzen

- a) közfeladattal kapcsolatos kötelességét megszegi,
 - b) közfeladattal kapcsolatos jogkörét túllépi, vagy
 - c) közfeladati helyzetével egyébként visszaél,
- büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Jogosulatlan titkos információgyűjtés vagy leplezett eszköz jogosulatlan alkalmazása¹

307. § (1)² Az a hivatalos személy, aki

- a) bíró vagy az igazságügyért felelős miniszter engedélyéhez kötött titkos információgyűjtést engedély nélkül végez, illetve bírói engedélyhez kötött leplezett eszközt engedély nélkül alkalmaz vagy az ezekre vonatkozó engedély kereteit túllépi,
 - b) bíró vagy az igazságügyért felelős miniszter engedélyéhez kötött titkos információgyűjtést, illetve bírói engedélyhez kötött leplezett eszköz alkalmazását jogosulatlanul elrendeli vagy engedélyezi,
- büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2)³ Az (1) bekezdés szerint büntetendő az a hivatalos személy, akinek valótlan tényállítása alapján a bíró vagy az igazságügyért felelős miniszter engedélyéhez kötött titkos információgyűjtést, illetve a bírói engedélyhez kötött leplezett eszköz alkalmazását elrendelik vagy engedélyezik.

(3) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1)-(2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény jelentős érdeksérelmet okoz.

Jogosulatlan megbízhatósági vizsgálat végzése

308. § (1) Az a hivatalos személy, aki megbízhatósági vizsgálatot

- a)⁴ ügyészégi jóváhagyás nélkül végez, vagy a jóváhagyás kereteit túllépi,
 - b) jogosulatlanul jóváhagy,
- büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

1 Megállapította: 2017. évi CXCVII. törvény 339. § (1). Hatályos: 2018. VII. 1-től.

2 Megállapította: 2017. évi CXCVII. törvény 339. § (2). Hatályos: 2018. VII. 1-től.

3 Megállapította: 2017. évi CXCVII. törvény 339. § (2). Hatályos: 2018. VII. 1-től.

4 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 21.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő az a hivatalos személy, aki a megbízhatósági vizsgálatot elrendelő határozatban valótlan tényt állít, és ez alapján a megbízhatósági vizsgálat elrendelését az arra jogosult jóváhagyja.

(3) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1)-(2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény jelentős érdeksérelmet okoz.

Egyéb rendelkezés

309. § E fejezet rendelkezéseit a külföldi állam igazságszolgáltatási vagy bűnüldözési feladatot ellátó hatóságának a törvény alapján Magyarország területén eljáró tagjára is megfelelően kell alkalmazni.

XXIX. FEJEZET

A HIVATALOS SZEMÉLY ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK

Hivatalos személy elleni erőszak

310. § (1) Aki hivatalos vagy külföldi hivatalos személyt

a) jogszerű eljárásában erőszakkal vagy fenyegetéssel akadályoz,

b) jogszerű eljárásában erőszakkal vagy fenyegetéssel intézkedésre kényszerít, vagy

c) eljárása alatt, illetve emiatt bántalmaz,

büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a hivatalos személy elleni erőszakot csoportosan, fegyveresen vagy felfegyverkezve követik el.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott csoport szervezője vagy vezetője öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) Aki hivatalos személy elleni erőszak elkövetésére irányuló csoportban részt vesz, vétség miatt két évig, a csoport szervezője és vezetője büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Aki hivatalos személyt vagy külföldi hivatalos személyt az eljárása miatt bántalmaz, az (1)-(4) bekezdés szerint büntetendő akkor is, ha a bántalmazott a bűncselekmény elkövetésekor már nem hivatalos személy vagy nem külföldi hivatalos személy.

(6) Aki hivatalos személy elleni erőszakra irányuló előkészületet követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(7) Nem büntethető a (4) bekezdés alapján a csoport résztvevője, ha a csoportot önként vagy a hatóság felhívására elhagyja.

Közfeladatot ellátó személy elleni erőszak

311. § A 310. § szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekményt közfeladatot ellátó személy ellen követi el.

Hivatalos személy vagy közfeladatot ellátó személy támogatója elleni erőszak

312. § A 310. § szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekményt hivatalos személy, külföldi hivatalos személy vagy közfeladatot ellátó személy támogatására vagy védelmére kelt személy ellen követi el.

Nemzetközileg védett személy elleni erőszak

313. § (1) Aki belföldön tartózkodó nemzetközileg védett személyt

a) bántalmaz,

- b) személyi szabadságától megfoszt vagy
c) veszélyeztet,
büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetésével fenyeget, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
(3) Aki nemzetközileg védett személy elleni erőszakra irányuló előkészületet követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
(4)¹

XXX. FEJEZET

A KÖZBIZTONSÁG ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK

Terrorcselekmény

- 314. §** (1) Aki abból a célból, hogy
a) állami szervet, más államot vagy nemzetközi szervezetet arra kényszerítsen, hogy valamit tegyen, ne tegyen vagy eltűnjön,
b) a lakosságot megfélemlítse,
c) más állam alkotmányos, társadalmi vagy gazdasági rendjét megváltoztassa vagy megzavarja, illetve nemzetközi szervezet működését megzavarja,
a (4) bekezdésben meghatározott személy elleni erőszakos, közveszélyt okozó vagy fegyverrel kapcsolatos bűncselekményt követ el, büntett miatt tíz évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő.
(2)² Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki
a) az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott célból jelentős anyagi javakat kerít hatalmába, és azok sértetlenül hagyását vagy visszaadását állami szervhez vagy nemzetközi szervezethez intézett követelés teljesítésétől teszi függővé, vagy
b)³ terrorista csoportot szervez vagy irányít.
(3) Korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki
a) az (1) vagy (2) bekezdésében meghatározott terrorcselekményt abbahagyja, mielőtt abból súlyos következmény származott volna, és
b) tevékenységét a hatóság előtt felfedi,
ha ezzel közreműködik a bűncselekmény következményeinek megakadályozásában vagy enyhítésében, további elkövetők felderítésében, illetve további bűncselekmények megakadályozásában.
(4) E § alkalmazásában személy elleni erőszakos, közveszélyt okozó vagy fegyverrel kapcsolatos bűncselekmény
a) az emberölés [160. § (1)-(2) bekezdés], a testi sértés [164. § (2)-(6) és (8) bekezdés], a foglalkozás körében elkövetett szándékos veszélyeztetés [165. § (3) bekezdés],
b) az emberrablás [190. § (1)-(4) bekezdés], a személyi szabadság megsértése (194. §),
c) a közlekedés biztonsága elleni bűncselekmény [232. § (1)-(2) bekezdés], a vasúti, légi vagy vízi közlekedés veszélyeztetése [233. § (1)-(2) bekezdés],
d) a radioaktív anyaggal visszaélés [250. § (1)-(2) bekezdés],
e) a hivatalos személy elleni erőszak [310. § (1)-(5) bekezdés], a közfeladatot ellátó személy elleni erőszak (311. §), a hivatalos személy vagy közfeladatot ellátó személy támogatója elleni erőszak (312. §), a nemzetközileg védett személy elleni erőszak [313. § (1) bekezdés],

1 Hatályon kívül helyezte: 2017. évi XXXIX. törvény 65. §. Hatálytalan: 2018. I. 1-től.

2 Megállapította: 2017. évi XXXIX. törvény 59. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.

3 Megállapította: 2020. évi XLIII. törvény 52. § (1). Hatályos: 2021. I. 1-től.

f) a jármű hatalomba kerítése [320. § (1)-(2) bekezdés], a közveszély okozása [322. § (1)-(3) bekezdés], a közérdekű üzem működésének megzavarása [323. § (1)-(3) bekezdés], a robbanóanyaggal vagy robbantószerrel visszaélés [324. § (1)-(2) bekezdés], a lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés [325. § (1)-(3) bekezdés],

g) a nemzetközi szerződés által tiltott fegyverrel visszaélés [326. § (1)-(5) bekezdés], a haditechnikai termékkel vagy szolgáltatással visszaélés [329. § (1)-(3) bekezdés], a kettős felhasználású termékkel visszaélés [330. § (1)-(2) bekezdés],

h) a rablás [365. § (1)-(4) bekezdés] és a rongálás [371. § (1)-(6) bekezdés],

i)¹ az információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás [375. § (2)-(4) bekezdés], az információs rendszer vagy adat megsértése [423. § (1)-(4) bekezdés].

315. § (1)² Aki a 314. § (1) vagy (2) bekezdésében meghatározott büntett elkövetésére felhív, ajánlkozik, vállalkozik, a közös elkövetésben megállapodik, vagy az elkövetés elősegítése céljából az ehhez szükséges vagy ezt könnyítő feltételeket biztosítja, büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2)³ Aki az (1) bekezdésben meghatározott cselekményeket a 314. § (1) vagy (2) bekezdésében meghatározott büntettnek terrorista csoportban történő elkövetése érdekében valósítja meg, öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Nem büntethető, aki az (1) vagy (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt, mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti, és az elkövetés körülményeit feltárja.

316. §⁴ Aki terrorcselekmény elkövetésével fenyeget, büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

316/A. §⁵ (1) Aki

a) a 314. § (1) vagy (2) bekezdésében meghatározott büntett elkövetése vagy az elkövetésére történő felhívás, ajánlkozás, vállalkozás, a közös elkövetésben megállapodás, vagy az elkövetés elősegítése céljából az ehhez szükséges vagy ezt könnyítő feltételek biztosítása, illetve

b) terrorista csoporthoz csatlakozás

céljából Magyarország területére beutazik, onnan kiutazik vagy azon átutazik, büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki az ott meghatározott utazást szervezi, vagy az ilyen utazás támogatása céljából anyagi eszközt szolgáltat vagy gyűjt.

Terrorcselekmény feljelentésének elmulasztása

317. § Aki hitelt érdemlő tudomást szerez arról, hogy terrorcselekmény elkövetése készül, és erről a hatóságnak, mihelyt teheti, nem tesz feljelentést, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Terrorizmus finanszírozása

318. §⁶ (1) Aki

a) terrorcselekmény feltételeinek biztosításához anyagi eszközt szolgáltat vagy gyűjt,

b) terrorcselekmény elkövetésére készülő személyt, illetve terrorcselekmény elkövetőjét, vagy e személyekre tekintettel más személyt anyagi eszközzel támogat, vagy

c) a b) pontban meghatározott személyek támogatása céljából anyagi eszközt szolgáltat vagy gyűjt, büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

1 Megállapította: 2020. évi XLIII. törvény 52. § (2). Hatályos: 2021. I. 1-től.

2 A 2012. évi CCXXIII. törvény 318. § (18) szerinti szöveggel lép hatályba.

3 A 2012. évi CCXXIII. törvény 318. § (18) szerinti szöveggel lép hatályba.

4 Megállapította: 2017. évi XXXIX. törvény 60. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.

5 Beiktatta: 2017. évi XXXIX. törvény 61. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.

6 Megállapította: 2017. évi XXXIX. törvény 62. § (1). Hatályos: 2018. I. 1-től.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt terrorcselekmény terrorista csoportban történő elkövetése vagy terrorista csoport tagja érdekében valósítja meg, vagy a terrorista csoport tevékenységét egyéb módon támogatja, vagy a terrorista csoport ilyen támogatása céljából anyagi eszközt szolgáltat vagy gyűjt, öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

318/A. §¹ (1) Aki

a) terror jellegű bűncselekmény feltételeinek biztosításához anyagi eszközt szolgáltat vagy gyűjt,

b) terror jellegű bűncselekmény elkövetésére készülő személyt, illetve terror jellegű bűncselekmény elkövetőjét, vagy e személyekre tekintettel más személyt anyagi eszközökkel támogat, vagy

c) a b) pontban meghatározott személyek támogatása céljából anyagi eszközt szolgáltat vagy gyűjt,

büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés vonatkozásában terror jellegű bűncselekmény:

a) az emberölés [160. § (1) bekezdés, 160. § (2) bekezdés, ha a cselekmény a nemzetközi polgári repülést kiszolgáló repülőtéren vagy repülésben levő légi jármű fedélzetén vagy tengeren hajózó hajón tartózkodó személy, vagy nemzetközileg védett személy ellen irányul],

b) a testi sértés (164. §, ha a cselekmény a nemzetközi polgári repülést kiszolgáló repülőtéren vagy repülésben levő légi jármű fedélzetén vagy tengeren hajózó hajón tartózkodó személy vagy nemzetközileg védett személy ellen irányul),

c) az emberrablás [190. § (1)-(4) bekezdés],

d) a közlekedés biztonsága elleni bűncselekmény (232. §, ha a cselekmény légi jármű vagy tengeren hajózó hajó ellen irányul).

e) a radioaktív anyaggal visszaélés (250. §),

f) a rombolás (257. §),

g) a nemzetközileg védett személy elleni erőszak (313. §),

h) a jármű hatalomba kerítése (320. §),

i) a közveszély okozása [322. § (1)-(3) bekezdés],

j) a közérdekű üzem működésének megzavarása (323. §),

k) a robbanóanyaggal vagy robbantószerrel visszaélés (324. §, ha a cselekményt közérdekű üzem, illetve középület vagy építmény területén követik el),

l) a lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés (325. §, ha a cselekményt közérdekű üzem, illetve középület vagy építmény területén követik el).

318/B. §²

Értelmező rendelkezés

319. §³ (1) A 314-315. §, a 316/A. § és a 318. § alkalmazásában terrorista csoport a három vagy több személyből álló, hosszabb időre szervezett, összehangoltan működő csoport, amelynek célja terrorcselekmény elkövetése.

(2) A 316/A. §, a 318. § és a 318/A. § alkalmazásában anyagi eszközön a terrorizmus leküzdése érdekében egyes személyekkel és szervezetekkel szemben hozott különleges korlátozó intézkedésekről szóló, 2001. december 27-i 2580/2001/EK tanácsi rendelet 1. cikk 1. pontjában meghatározott eszközöket, jogi dokumentumokat és okiratokat kell érteni.

Jármű hatalomba kerítése

1 Beiktatta: 2017. évi XXXIX. törvény 62. § (2). Hatályos: 2018. I. 1-től.

2 Hatályon kívül helyezte: 2018. évi CXXII. törvény 15. § b). Hatálytalan: 2019. I. 1-től.

3 Megállapította: 2018. évi CXXII. törvény 14. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.

320. § (1) Aki légi jármű, tömegközlekedési vagy tömeges áruszállításra alkalmas jármű ellenőrzését erőszakkal, fenyegetéssel, illetve másnak öntudatlan vagy védekezésre képtelen állapotát előidézve magához ragadja, büntett miatt öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés tíz évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha a bűncselekmény halált okoz.

(3) Aki jármű hatalomba kerítésére irányuló előkészületet követ el, két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) Korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki a bűncselekményt abbahagyja, mielőtt abból súlyos következmény származott volna.

Bűnszervezetben részvétel

321. § (1) Aki bűncselekmény bűnszervezetben történő elkövetésére felhív, ajánlkozik, vállalkozik, a közös elkövetésben megállapodik, vagy az elkövetés elősegítése céljából az ehhez szükséges vagy ezt könnyítő feltételeket biztosítja, illetve a bűnszervezet tevékenységét egyéb módon támogatja, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Bűnszervezetben részvétel miatt nem büntethető, aki a bűncselekményt, mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti, és az elkövetés körülményeit feltárja.

Közveszély okozása

322. § (1) Aki anyag vagy energia pusztító hatásának kiváltásával közveszélyt idéz elő, vagy a közveszély elhárítását, illetve következményeinek enyhítését akadályozza, büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

a) csoportosan,

b) különösen nagy vagy ezt meghaladó kárt okozva vagy

c) bűnszövetségben

követik el.

(3) A büntetés öt évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha a bűncselekmény halált okoz.

(4) Aki közveszély okozására irányuló előkészületet követ el, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Aki a közveszély okozását gondatlanságból követi el, vétség miatt három évig, különösen nagy vagy ezt meghaladó kár esetén egy évtől öt évig, halál okozása esetén két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(6) Korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki a közveszélyt, mielőtt abból káros következmény származott volna, önként megszünteti.

Járványügyi védekezés akadályozása ¹

322/A. §² (1) Aki

a) a zárlati kötelezettség alá tartozó fertőző betegség behurcolásának vagy terjedésének megakadályozása végett elrendelt járványügyi elkülönítés, megfigyelés, zárlat vagy ellenőrzés,

b) járvány idején az elrendelt járványügyi elkülönítés, megfigyelés, zárlat vagy ellenőrzés,

c) a fertőző állatbetegségek vagy növényi zárlati károsítók be- és kihurcolásának, valamint terjedésének megakadályozása vagy előfordulásának felszámolása végett elrendelt növény-egészségügyi vagy állatjárványügyi intézkedés

¹ Beiktatta: 2020. évi XII. törvény 10. § (1). Hatályos: 2020. III. 31-től.

² Beiktatta: 2020. évi XII. törvény 10. § (1). Hatályos: 2020. III. 31-től.

végrehajtását akadályozza, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt csoportosan követik el.

(3) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény halált okoz.

(4) Aki járványügyi intézkedés akadályozására irányuló előkészületet követ el, egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Közérdekű üzem működésének megzavarása

323. § (1) Aki közérdekű üzem működését jelentős mértékben megzavarja, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

a) csoportosan,

b) bűnszövetségben vagy

c) különösen nagy kárt okozva

követik el.

(3) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

a) fegyveresen,

b) felfegyverkezve vagy

c) különösen jelentős kárt okozva

követik el.

(4) Aki a közérdekű üzem működésének megzavarására irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Aki a bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt három évig, különösen nagy vagy ezt meghaladó kár okozása esetén egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Robbanóanyaggal vagy robbantószerrel visszaélés

324. § (1) Aki robbanóanyagot, robbantószerrel vagy ezek felhasználására szolgáló készüléket

a) engedély nélkül készít, megszerez, tart, forgalomba hoz, vagy a tartásukra nem jogosult személynek átad,

b) engedély nélkül vagy az engedély kereteit túllépve az ország területére behoz, onnan kivisz, vagy azon átszállít,

büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt üzletszerűen vagy bűnszövetségben követik el.

(3) Aki robbanóanyaggal vagy robbantószerrel visszaélésre irányuló előkészületet követ el, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés

325. § (1) Aki

a)¹ működőképes lőfegyvert engedély nélkül megszerez vagy tart,

b) lőfegyvert engedély nélkül készít vagy forgalomba hoz,

c)² működőképes lőfegyvert engedély nélkül vagy az engedély kereteit túllépve az ország területére behoz, onnan kivisz, vagy azon átszállít,

d)³ a lőfegyver készítésére, kereskedelmére, illetve a működőképes lőfegyver megszerzésére, tartására vonatkozó engedély kereteit túllépi,

e) engedéllyel tartott lőfegyverét engedéllyel nem rendelkezőnek átadja,

1 Módosította: 2020. évi XLIX. törvény 18. § b).

2 Módosította: 2020. évi XLIX. törvény 18. § b).

3 Megállapította: 2020. évi XLIX. törvény 17. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.

büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki

a) kézilőfegyverhez, vadászlőfegyverhez vagy sportlőfegyverhez tartozó, csekély mennyiséget meghaladó vagy más lőfegyverhez tartozó lőszer engedély nélkül megszerez vagy tart,

b) lőszer engedély nélkül készít vagy forgalomba hoz,

c) lőszer engedély nélkül vagy az engedély kereteit túllépve az ország területére behoz, onnan kivisz, vagy azon átszállít,

d) a lőszer készítésére, megszerzésére, tartására vagy kereskedelmére vonatkozó engedély kereteit túllépi,

e) az engedéllyel tartott kézilőfegyveréhez, vadászlőfegyveréhez vagy sportlőfegyveréhez tartozó, csekély mennyiséget meghaladó vagy más lőfegyverhez tartozó lőszer engedéllyel nem rendelkezőnek átad.

(3) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt üzletszerűen vagy bűnszövetségben követik el.

(4) Aki az engedéllyel tartott kézilőfegyverét, vadászlőfegyverét vagy sportlőfegyverét, illetve az ahhoz tartozó lőszer bejelentés nélkül az ország területére behozza, onnan kiviszi, vagy azon átszállítja, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5)¹ Aki az (1)-(3) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(6) E § alkalmazásában csekély mennyiség a legfeljebb tíz darab lőszer.

XXXI. FEJEZET

A NEMZETKÖZI KÖTELEZETTSÉGEN ALAPULÓ KÖZBIZTONSÁGI CÉLÚ GAZDASÁGI ELŐÍRÁSOK ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK

Nemzetközi szerződés által tiltott fegyverrel visszaélés

326. § (1) Aki nemzetközi szerződés által tiltott fegyvert

a) kifejleszt, gyárt,

b) megszerez, tart, felhasznál, jogosulatlanul hatástalanít,

c) annak tartására nem jogosult személynek átad, az ország területére behoz, onnan kivisz, azon átszállít, vagy forgalomba hoz,

büntett miatt öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki engedély nélkül vagy az engedélytől eltérően nemzetközi szerződés által tiltott fegyver előállítására alkalmas létesítményt épít, üzemeltet, létező létesítményt ilyen fegyver gyártása céljára átalakít.

(3) Öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki

a) nemzetközi szerződés által tiltott fegyver fejlesztéséhez, gyártásához, összeszereléséhez, minőségi vizsgálatához, üzemeltetéséhez, karbantartásához, javításához műszaki támogatást nyújt,

b) nemzetközi szerződés által tiltott fegyver előállítására alkalmas létesítmény üzemeltetéséhez a jogszabály által meghatározott engedély megszerzése érdekében a döntésre jogosult szervet vagy személyt megtéveszti.

(4) A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a (3) bekezdésben meghatározott bűncselekményt

a) üzletszerűen,

b) bűnszövetségben vagy

c) hivatalos személyként

követik el.

1 Módosította: 2015. évi LXXVI. törvény 36. § q).

(5) Tíz évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő, aki

a) az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt üzletszerűen, illetve

b) az (1)-(2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt bűnszövetségben vagy hivatalos személyként követi el.

(6) Aki nemzetközi szerződés által tiltott fegyverrel való visszaélésre irányuló előkészületet követ el, egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(7) Aki a (2) bekezdésben írt bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Nemzetközi gazdasági tilalom megszegése

327. § (1) Aki Magyarország nemzetközi jogi kötelezettsége alapján kihirdetett, illetve az Európai Unió Működéséről szóló Szerződés 75. cikke és 215. cikke alapján elfogadott rendeletekben vagy e rendeletek felhatalmazása alapján elfogadott rendeletekben vagy határozatokban, valamint az Európai Uniót létrehozó szerződés 29. cikke alapján elfogadott tanácsi határozatokban elrendelt

a) a pénzeszközök vagy gazdasági források zárolására vonatkozó kötelezettségét, illetve

b) gazdasági, kereskedelmi vagy pénzügyi tilalmat megszegi, büntetett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a nemzetközi gazdasági tilalom megszegését

a) a halálbüntetés végrehajtása, a kínzás vagy más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés során alkalmazható áruk kereskedelmével összefüggésben,

b) erőszakkal vagy

c) hivatalos személyként

követik el.

(3) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a nemzetközi gazdasági tilalom megszegését

a) lőfegyver, lőszer, robbanóanyag, robbantószer, ezek felhasználására szolgáló készülék vagy egyéb katonai célú felhasználásra szánt termék kereskedelmével összefüggésben,

b) fegyveresen vagy

c) bűnszövetségben

követik el.

(4) Aki nemzetközi gazdasági tilalom megszegésére irányuló előkészületet követ el, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5)¹ E § alkalmazásában - ha a nemzetközi jogi kötelezettség alapján a kötelezettséget, illetve tilalmat kihirdető jogszabály eltérően nem rendelkezik -

a) pénzeszközön az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről és a 961/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2012. március 23-i 267/2012/EU tanácsi rendelet (e bekezdés alkalmazásában a továbbiakban: 267/2012/EU rendelet) 1. cikk l) pontjában meghatározott eszközöket,

b) pénzeszközök zárolásán a 267/2012/EU rendelet 1. cikk k) pontjában meghatározottakat,

c) gazdasági forráson a 267/2012/EU rendelet 1. cikk h) pontjában meghatározott eszközöket,

d) gazdasági források zárolásán a 267/2012/EU rendelet 1. cikk j) pontjában meghatározott eszközöket,

1 A 2013. évi LXXVIII. törvény 19. § (7) szerinti szöveggel lép hatályba.

e)¹ a halálbüntetés, a kínzás vagy más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés során alkalmazható árun egyes, a halálbüntetés, a kínzás vagy más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés során alkalmazható áruk kereskedelméről szóló 2019. január 16-i (EU) 2019/125 európai parlamenti és tanácsi rendelet (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban: (EU) 2019/125 európai parlamenti és tanácsi rendelet) II. mellékletében meghatározott árut kell érteni.

Nemzetközi gazdasági tilalom megszegése feljelentésének elmulasztása

328. § (1) Aki hitelt érdemlő tudomást szerez arról, hogy nemzetközi gazdasági tilalom megszegése készül, vagy még le nem leplezett ilyen bűncselekményt követtek el, és erről a hatóságnak, mihelyt teheti, feljelentést nem tesz, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Nemzetközi gazdasági tilalom megszegése feljelentésének elmulasztása miatt az elkövető hozzátartozója nem büntethető.

Haditechnikai termékkel vagy szolgáltatással visszaélés

329. § (1) Aki

a) engedély nélkül vagy az engedély kereteit túllépve haditechnikai terméket gyárt, forgalomba hoz, vagy haditechnikai szolgáltatást nyújt,

b) haditechnikai terméket az engedélytől eltérően használ fel,

c) tiltott haditechnikai terméket előállít, megszerez, felhasznál, tart, átad, forgalomba hoz, az ország területére behoz, onnan kivisz, vagy azon átszállít, büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki

a) vegyi, biológiai vagy nukleáris fegyver, más nukleáris robbanóanyag, illetve ezeket célba juttatni képes rakétatechnikai eszköz kifejlesztésével, gyártásával, kereskedelmével, karbantartásával, javításával, észlelésével, azonosításával vagy elterjesztésével kapcsolatban műszaki támogatást nyújt,

b) az a) pontban foglaltaktól eltérő, más katonai felhasználással kapcsolatban nyújt műszaki segítséget olyan ország vonatkozásában, amely a nemzetközi kötelezettségvállalás alapján Magyarországra nézve kötelező fegyver kiviteli korlátozás alá tartozik.

(3) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt bünszövetségben vagy üzletszerűen követik el.

(4) Aki haditechnikai termékkel vagy szolgáltatással visszaélésre irányuló előkészületet követ el, egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) E § alkalmazásában

a) engedélyen a Nemzetközi Importigazolást, valamint az ezeket helyettesítő okmányokat is érteni kell,

b)² haditechnikai terméken az (EU) 2019/125 európai parlamenti és tanácsi rendelet III. mellékletében meghatározott árut is érteni kell,

c)³ tiltott haditechnikai termék: az (EU) 2019/125 európai parlamenti és tanácsi rendelet II. mellékletében meghatározott áru.

Kettős felhasználású termékkel visszaélés

330. § (1) Aki

1 Módosította: 2020. évi XLIII. törvény 58. § 10.

2 Módosította: 2020. évi XLIII. törvény 58. § 11.

3 Módosította: 2020. évi XLIII. törvény 58. § 11.

a) engedély nélkül vagy az engedély kereteit túllépve kettős felhasználású terméket külkereskedelmi forgalomba hoz, ideértve annak az Európai Unió vámterületén belüli átadását, vagy

b) kettős felhasználású terméket az engedélytől eltérően használ fel, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt

a)¹ a vegyifegyverek kifejlesztésének, gyártásának, felhalmozásának és használatának tilalmáról, valamint megsemmisítéséről szóló, Párizsban, 1993. január 13-án aláírt egyezmény Melléklete módosításának kihirdetéséről szóló 2020. évi LXIII. törvény 1. mellékletének hatálya alá tartozó vegyi anyagoknak Magyarország területére vagy innen az Európai Unió vámterületére történő átadásával összefüggésben, vagy

b) nukleáris kettős felhasználású termékre követik el.

(3) Aki kettős felhasználású termékkel visszaélésre irányuló előkészületet követ el, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) E § alkalmazásában

a) engedélyen a Nemzetközi Importigazolást, valamint az ezeket helyettesítő okmányokat is érteni kell,

b) kettős felhasználású termék: a kettős felhasználású termékek kivitelére, transzferjére, bróker-tevékenységére és tranzitjára vonatkozó közösségi ellenőrzési rendszer kialakításáról szóló 428/2009/EK rendelet 2. cikk 1. pontjában meghatározott termék,

c)² az Európai Unió vámterületén az Unió Vámkódex létrehozásáról szóló, 2013. október 9-i 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 4. cikkében meghatározott területet kell érteni.

XXXII. FEJEZET

A KÖZNYUGALOM ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK

Háborús uszítás

331. §³ (1) Aki nagy nyilvánosság előtt háborúra uszít, vagy egyébként háborús hírverést folytat, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, aki nagy nyilvánosság előtt a terrorizmus támogatására uszít, vagy egyébként a terrorizmust támogató hírverést folytat.

Közösség elleni uszítás

332. §⁴ Aki nagy nyilvánosság előtt

a) a magyar nemzet ellen,

b) valamely nemzeti, etnikai, faji, vallási csoport, illetve annak tagja ellen, vagy

c) a lakosság egyes csoportjai, illetve azok tagjai ellen - különösen fogyatékosokra, nemi identitásra, szexuális irányultságra tekintettel - erőszakra vagy gyűlöletre uszít, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

1 Megállapította: 2022. évi LX. törvény 38. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.

2 Megállapította: 2016. évi XIII. törvény 133. §. Hatályos: 2016. V. 1-től.

3 Megállapította: 2016. évi LXIX. törvény 64. §. Hatályos: 2016. VII. 17-től.

4 Megállapította: 2016. évi CIII. törvény 55. § (3). Hatályos: 2016. X. 28-tól.

A nemzetiszocialista vagy kommunista rendszerek bűneinek nyilvános tagadása¹

333. §² Aki nagy nyilvánosság előtt a nemzetiszocialista vagy kommunista rendszerek által elkövetett népirtás vagy más, emberiesség elleni cselekmények tényét tagadja, kétségbe vonja, jelentéktelen színben tünteti fel, vagy azokat igazolni törekszik, bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Nemzeti jelkép megsértése

334. § Aki nagy nyilvánosság előtt Magyarország himnuszát, zászlaját, címerét vagy a Szent Koronát sértő vagy lealacsonyító kifejezést használ, illetve azokat más módon meggyalázza, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Önkényuralmi jelkép használata

335. §³ Aki horogkeresztet, SS-jelvényt, nyilaskeresztet, sarló-kalapácsot, ötágú vöröscsillagot vagy ezeket ábrázoló jelképet a köznyugalom megzavarására alkalmas – különösen az önkényuralmi rendszerek áldozatainak emberi méltóságát vagy kegyeleti jogát sértő – módon

a) terjeszt,

b) nagy nyilvánosság előtt használ, vagy

c) közszemlére tesz,

ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt elzárással büntetendő.

Hatósági rendelkezés elleni uszítás

336. § Aki nagy nyilvánosság előtt, a köznyugalom megzavarására alkalmas módon hatóság rendelkezése ellen általános engedetlenségre uszít, bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Rémhírterjesztés

337. §⁴ (1) Aki közveszély színhelyén nagy nyilvánosság előtt a közveszéllyel összefüggésben olyan valótlan tényt vagy való tényt oly módon elferdítve állít vagy híresztel, amely a közveszély színhelyén alkalmas az emberek nagyobb csoportjában zavar vagy nyugtalanság keltésére, bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki különleges jogrend idején nagy nyilvánosság előtt olyan valótlan tényt vagy való tényt oly módon elferdítve állít vagy híresztel, amely alkalmas arra, hogy a védekezés eredményességét akadályozza vagy megghiúsítsa, bűntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Közveszéllyel fenyegetés

338. § (1) Aki a köznyugalom megzavarására alkalmas olyan valótlan tényt állít, híresztel, vagy azt a látszatot kelti, hogy közveszéllyel járó esemény bekövetkezése fenyeget, bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a közveszéllyel fenyegetés a köznyugalmat súlyosan megzavarta.

1 A 2013. évi XLVIII. törvény 2. § (2) szerint módosított szöveggel lép hatályba.

2 A 2013. évi XLVIII. törvény 2. § (2) szerint módosított szöveggel lép hatályba.

3 A 2013. évi XLVIII. törvény 2. § (1) szerinti szöveggel lép hatályba.

4 Megállapította: 2020. évi XII. törvény 10. § (2). Hatályos: 2020. III. 31-től.

Garázdaság

339. § (1) Aki olyan kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a garázdaságot

- a) csoportosan,
- b) a köznyugalmat súlyosan megzavarva,
- c) fegyveresen,
- d) felfegyverkezve vagy
- e)¹ nyilvános rendezvényen vagy gyűlésen követik el.

Rendbontás

340. § (1)² Aki nyilvános rendezvény vagy gyűlés szervezőjének vagy rendezőjének a rend fenntartása érdekében tett jogszerű intézkedésével szemben erőszakkal vagy fenyegetéssel ellenállást tanúsít, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki sportrendezvényen a létesítménynek a nézőktől vagy a nézők meghatározott csoportjától elzárt területére jogosulatlanul belép, ott tartózkodik, vagy e területre a sportrendezvény megtartását vagy mások testi épségét veszélyeztető tárgyat bedob.

(3) A büntetés bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a rendbontást

- a) csoportosan,
- b) fegyveresen,
- c) felfegyverkezve vagy
- d) különös visszaesőként,
- e)³ a gyűlés gyülekezési jogról szóló törvény szerinti békés jellegét biztosító korlátozásokat megsértve követik el.

(4) A különös visszaesés szempontjából hasonló jellegű bűncselekmény

- a) a testi sértés [164. § (3)-(6) és (8) bekezdés],
- b) a hivatalos személy elleni erőszak [310. § (1)-(5) bekezdés], a közfeladatot ellátó személy elleni erőszak (311. §), a hivatalos személy vagy közfeladatot ellátó személy támogatója elleni erőszak (312. §),
- c) a garázdaság (339. §),
- d) a rongálás [371. § (1)-(6) bekezdés].

Kitiltás

341. § A garázdaság és a rendbontás elkövetőjével szemben kitiltásnak is helye van.

XXXIII. FEJEZET

A KÖZBIZALOM ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK

1 Módosította: 2018. évi LV. törvény 25. § (8) b).

2 Módosította: 2018. évi LV. törvény 25. § (8) c).

3 Beiktatta: 2018. évi LV. törvény 25. § (5). Hatályos: 2018. X. 1-től.

Közokirat-hamisítás

342. § (1) Aki

a) hamis közokiratot készít, vagy közokirat tartalmát meghamisítja,
b) hamis, hamisított vagy más nevére szóló valódi közokiratot felhasznál,
c) közreműködik abban, hogy jog vagy kötelezettség létezésére, megváltozására vagy megszűnésére vonatkozó valótlan adatot, tényt vagy nyilatkozatot foglaljanak közokiratba,
büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(1a)¹ Nem valósul meg az (1) bekezdés c) pontja szerinti bűncselekmény a polgárok személyi- és lakcímadatait tartalmazó nyilvántartásba történő lakcímbeljelentés vonatkozásában, amennyiben arra a szállásadó hozzájárulásával, vagy saját tulajdonú ingatlanba történő bejelentkezéssel kerül sor.

(2) Aki az (1) bekezdés a) vagy b) pontjában meghatározott közokirat-hamisításra irányuló előkészületet követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Aki az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott közokirat-hamisítást gondatlanságból követi el, vétség miatt elzárással büntetendő.

343. § (1) Az a hivatalos személy, aki hivatali hatáskörével visszaélve

a) hamis közokiratot készít,
b) közokirat tartalmát meghamisítja, vagy
c) lényeges tényt hamisan foglal közokiratba,
büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) E § rendelkezéseit a külföldi állam igazságszolgáltatási vagy bűnüldözési feladatot ellátó hatóságának a törvény alapján Magyarország területén eljáró tagjára is megfelelően kell alkalmazni.

Oktatással összefüggő jogosulatlan tevékenység²

343/A. §³ (1) Aki

a) felsőoktatásban megszerezhető szakképzettséget igazoló oklevéllel vagy iskolarendszeren kívüli képzésben, illetve iskolai rendszerű szakképzésben megszerezhető szakképesítést igazoló bizonyítvánnyal összetéveszthető okiratot állít ki, vagy

b) a nemzeti felsőoktatásról szóló törvényben meghatározott vagy azzal összetéveszthető

ba) szakképzettséget igazoló oklevelet,

bb) tudományos fokozatot,

bc) címet vagy

bd) rövidítést

jogosulatlanul adományoz,

vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt bűnszövetségben vagy üzletszerűen követi el, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Biztonsági okmány hamisítása

344. § Aki a külön jogszabályban meghatározott

a) belépésre jogosító hamis biztonsági okmányt készít,

b) belépésre jogosító biztonsági okmány tartalmát meghamisítja,

1 Beiktatta: 2021. évi CXIX. törvény 17. §. Hatályos: 2022. I. 1-től.

2 Beiktatta: 2019. évi CXI. törvény 14. §. Hatályos: 2020. II. 15-től.

3 Beiktatta: 2019. évi CXI. törvény 14. §. Hatályos: 2020. II. 15-től.

c) hamis, hamisított vagy más nevére szóló valódi belépésre jogosító biztonsági okmányt felhasznál,
ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Hamis magánokirat felhasználása

345. § Aki jog vagy kötelezettség létezésének, megváltozásának vagy megszűnésének bizonyítására hamis, hamisított vagy valótlan tartalmú magánokiratot felhasznál, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Okirattal visszaélés

346. §¹ (1) Aki egy vagy több olyan közokiratot, amely nem vagy nem kizárólag a sajátja,

- a) mástól, annak beleegyezése nélkül jogtalanul megszerez,
 - b) jogtalanul megsemmisít, megrongál, vagy
 - c) mástól jogtalanul elvesz, vagy a jogosult elől jogtalanul eltitkol,
- vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Ha más bűncselekmény nem valósul meg, az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki jogtalan haszonszerzés céljából közokiratot átad vagy átvesz.

(3) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt magánokiratra azért követi el, hogy jogtalan előnyt szerezzen vagy jogtalan hátrányt okozzon, egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Egyedi azonosító jellel visszaélés

347. § (1) Aki

- a) egyedi azonosító jelet eltávolít vagy meghamisít,
 - b) olyan dolgot szerez meg, használ fel, vagy olyan dologról rendelkezik, amelynek egyedi azonosító jele hamis, hamisított, vagy amelynek egyedi azonosító jelét eltávolították,
- büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt üzletszerűen vagy bűnszövetségben követik el.

(3) E § alkalmazásában egyedi azonosító jel: az olyan dolognak, amelynek a birtoklását vagy rendeltetésszerű használatát jogszabály hatósági engedélyhez köti, a gyártónak vagy a hatóságnak a dolgon, illetve annak alkotórészén alkalmazott, egyedi azonosításra szolgáló jelölése.

Gépjármű kilométer-számláló műszer által jelzett érték meghamisítása

348. § Aki jogtalan haszonszerzés végett a közúti gépjármű kilométer-számláló műszere által jelzett értéket a műszerre gyakorolt behatással vagy a mérési folyamat befolyásolásával meghamisítja, illetve a műszer működését megakadályozza, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Mező- és erdőgazdasági hasznosítású föld jogellenes megszerzése²

349. §³ (1) Aki

- a) mező- és erdőgazdasági hasznosítású föld tulajdonjogának megszerzése,

¹ A 2012. évi CCXXIII. törvény 318. § (19) szerinti szöveggel lép hatályba.

² Megállapította: 2014. évi VII. törvény 11. §. Hatályos: 2014. V. 2-től.

³ Megállapította: 2014. évi VII. törvény 11. §. Hatályos: 2014. V. 2-től.

b) mező- és erdőgazdasági hasznosítású földre vonatkozó haszonélvezeti jog vagy használat jogának alapítása céljából az ezekre vonatkozó jogszabályi tilalom vagy korlátozás kijátszásával semmis szerződést köt, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki

a) mező- és erdőgazdasági hasznosítású föld tulajdonjogának megszerzésére,

b) mező- és erdőgazdasági hasznosítású földre vonatkozó haszonélvezeti jog vagy használat jogának alapítására

vonatkozó jogszabályi tilalom vagy korlátozás kijátszásával általa kötött semmis szerződés leplezésére létrehozott megállapodás alapján mező- és erdőgazdasági hasznosítású földet használ, illetve szedi annak hasznait, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3)¹ Az (1) bekezdés szerint büntetendő az az ügyvéd, kamarai jogtanácsos vagy közjegyző, aki az (1) bekezdés szerinti szerződés megkötésében közreműködik.

(4) Korlátlanul enyhíthető az (1) és (2) bekezdés szerinti bűncselekmény elkövetőjének a büntetése, ha a bűncselekményt, mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti és az elkövetés körülményeit feltárja.

Sporteredmény tiltott befolyásolása²

349/A. §³ (1) Aki olyan megállapodást köt, aminek következtében valamely sportszövetség versenyrendszerében szervezett vagy a sportszövetség versenynaptárában egyébként szereplő verseny, mérkőzés eredménye nem a versenyszabályzatnak vagy a tisztességes játék elveinek megfelelő módon alakul ki, ha más bűncselekmény nem valósul meg, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt bűnszövetségben vagy üzletszerűen követik el.

XXXIV. FEJEZET

A KÖZIGAZGATÁS RENDJE ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK

A választás, népszavazás és európai polgári kezdeményezés rendje elleni bűncselekmény⁴

350. §⁵ (1) Aki a választási eljárásról szóló törvény vagy a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezéséről, valamint a népszavazási eljárásról szóló törvény hatálya alá tartozó választás, népszavazás és európai polgári kezdeményezés során

a) a jelölési eljárás szabályait megszegve erőszakkal, fenyegetéssel, megtévesztéssel vagy anyagi juttatással szerez ajánlást,

b) népszavazás vagy európai polgári kezdeményezés indítványozása érdekében erőszakkal, fenyegetéssel, megtévesztéssel vagy anyagi juttatással szerez aláírást,

c) jogosultság nélkül szavaz,

d) jogosulatlanul aláír, hamis adatokat tüntet fel,

¹ Módosította: 2017. évi CXLIV. törvény 60. § f).

² Beiktatta: 2013. évi CLXXXVI. törvény 118. § (8). Hatályos: 2014. I. 1-től.

³ Beiktatta: 2013. évi CLXXXVI. törvény 118. § (8). Hatályos: 2014. I. 1-től.

⁴ Megállapította: 2013. évi CCXXXVIII. törvény 97. §. Hatályos: 2014. I. 18-től.

⁵ Megállapította: 2013. évi CCXXXVIII. törvény 97. §. Hatályos: 2014. I. 18-től.

e) arra jogosultat a választásban, a népszavazásban, a népszavazási vagy az európai polgári kezdeményezésben akadályoz, vagy erőszakkal, fenyegetéssel, megtévesztéssel, vagy anyagi juttatással befolyásolni törekszik,

f) megsérti a választás vagy a népszavazás titkosságát,

g) meghamisítja a választás, a népszavazás, a népszavazási vagy az európai polgári kezdeményezés eredményét,

h) a jelölési eljárás során az ajánlásáért, illetve a népszavazás kezdeményezése vagy európai polgári kezdeményezés indítványozása során az aláírásáért anyagi juttatást fogad el,

i) szavazatát anyagi juttatás nyújtásától teszi függővé, és erre tekintettel anyagi juttatást fogad el,

büntettet követ el és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2)¹

Választói akarat tiltott befolyásolása²

350/A. §³ A választási eljárásról szóló törvény szerinti jelölő szervezet azon tagja, felelős személye vagy vezető tisztségviselője, valamint a választási eljárásról szóló törvény szerinti jelölt, aki tiltott külföldi támogatást, vagy e tilalom kijátszása érdekében a tiltott külföldi támogatás eredetét leplező megállapodásból származó vagyoni előnyt használ fel, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Egyesületi joggal visszaélés

351. § (1) Aki a bíróság által felosztatott egyesület vezetésében részt vesz, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki a bíróság által felosztatott egyesület működésében a köznyugalom megzavarására alkalmas módon vesz részt, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Aki a bíróság által felosztatott egyesület vezetéséhez vagy működéséhez szükséges vagy azt könnyítő feltételeket biztosítja, vagy ahhoz anyagi eszközöket szolgáltat, egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Közbiztonsági tevékenység jogellenes szervezése

352. § Aki

a) olyan, a közbiztonság, közrend fenntartására irányuló tevékenységet szervez, amelyre jogszabály nem jogosítja fel, vagy

b) a közbiztonság, közrend fenntartásának látszatát keltő tevékenységet szervez, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Határzár tiltott átlépése⁴

352/A. §⁵ (1) Aki Magyarországnak az államhatár rendje védelmét biztosító létesítmény által védett területére a létesítményen keresztül jogosulatlanul belép, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt

a) fegyveresen,

1 Hatályon kívül helyezte: 2013. évi LXXXIX. törvény 59. § b). Hatálytalan: 2019. V. 1-től.

2 Beiktatta: 2023. évi LXXXVIII. törvény 32. § (2). Hatályos: 2023. XII. 22-től.

3 Beiktatta: 2023. évi LXXXVIII. törvény 32. § (2). Hatályos: 2023. XII. 22-től.

4 Beiktatta: 2015. évi CXL. törvény 31. §. Hatályos: 2015. IX. 15-től.

5 Beiktatta: 2015. évi CXL. törvény 31. §. Hatályos: 2015. IX. 15-től.

b) felfegyverkezve,
c) tömegzavargás résztvevőjeként
követik el.

(3) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt fegyveresen vagy felfegyverkezve tömegzavargás résztvevőjeként követi el, két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a (2) vagy (3) bekezdésben meghatározott bűncselekmény halált okoz.

Határzár megrongálása ¹

352/B. §² (1) Aki az államhatár rendjének védelmét biztosító létesítményt, illetve eszközt megsemmisíti vagy megrongálja, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt

a) fegyveresen,
b) felfegyverkezve,
c) tömegzavargás résztvevőjeként
követik el.

(3) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt fegyveresen vagy felfegyverkezve tömegzavargás résztvevőjeként követi el, öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) A büntetés tíz évtől húsz évig terjedő szabadságvesztés, ha a (2) vagy (3) bekezdésben meghatározott bűncselekmény halált okoz.

Határzárral kapcsolatos építési munka akadályozása ³

352/C. §⁴ Aki az államhatár rendjének védelmét biztosító létesítmény építésével vagy karbantartásával kapcsolatos munkavégzést akadályozza, ha más bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Embercsempészés

353. § (1)⁵ Aki államhatárnak más által a jogszabályi rendelkezések megszegésével történő átlépéséhez segítséget nyújt, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2)⁶ A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az embercsempészt

a) vagyoni haszonszerzés végett,
b) államhatár átlépéséhez több személynek segítséget nyújtva, vagy
c) az államhatár rendjének védelmét biztosító létesítmény, illetve eszköz megsemmisítésével vagy megrongálásával
követik el.

(3)⁷ A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha az embercsempészt

a) a csempészett személy sanyargatásával,
b) fegyveresen,
c) felfegyverkezve,
d) üzletszerűen vagy

1 Beiktatta: 2015. évi CXL. törvény 31. §. Hatályos: 2015. IX. 15-től.

2 Beiktatta: 2015. évi CXL. törvény 31. §. Hatályos: 2015. IX. 15-től.

3 Beiktatta: 2015. évi CXL. törvény 31. §. Hatályos: 2015. IX. 15-től.

4 Beiktatta: 2015. évi CXL. törvény 31. §. Hatályos: 2015. IX. 15-től.

5 Megállapította: 2015. évi CXL. törvény 32. § (1). Hatályos: 2015. IX. 15-től.

6 Megállapította: 2015. évi CXL. törvény 32. § (2). Hatályos: 2015. IX. 15-től.

7 Megállapította: 2015. évi CXL. törvény 32. § (3). Hatályos: 2015. IX. 15-től.

e) bűnszövetségben követik el.

(4)¹ A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a (3) bekezdés a) pontja szerinti embercsempészt a b)-e) pontban meghatározott módon

b) a (3) bekezdés b) pontja szerinti embercsempészt az a), illetve a c)-e) pontban meghatározott módon követik el.

(5)² A (3) vagy (4) bekezdésben meghatározott bűncselekmény szervezője vagy irányítója tíz évtől húsz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(6)³ Aki embercsempésztésre irányuló előkészületet követ el, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Jogellenes bevándorlás elősegítése, támogatása⁴

353/A. §⁵ (1) Aki közreműködik abban, hogy más személy a hatósági eljárást érdemben befolyásoló körülményre nézve valótlan tartalmú nyilatkozattal vagy a valós tény elhallgatásával Magyarországon menekültügyi vagy más, tartózkodási jogcím megszerzését lehetővé tevő eljárást kezdeményezzen, illetve ilyen eljárásban a hatósági eljárást érdemben befolyásoló körülményre nézve valótlan tartalmú nyilatkozatot tegyen vagy a valós tény elhallgassa, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt elzárással büntetendő.

(2) Egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmény szervezője.

(3) A (2) bekezdés szerint büntetendő, aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt

a) vagyoni hasznoszerzés végett, vagy

b) több személynek segítséget nyújtva követi el.

(4) A (2) bekezdés szerint büntetendő, aki az (1) vagy a (2) bekezdés szerinti bűncselekmény elkövetéséhez anyagi eszközöket szolgáltat.

(5) Az (1)-(4) bekezdésben meghatározott bűncselekmények miatt mindaddig, amíg az az alapügy, amelyben a bűncselekményeket elkövették, nem fejeződik be, büntetőeljárás csak az alapügyben eljáró hatóság feljelentése alapján indítható. Az ilyen feljelentés esetét kivéve az (1)-(4) bekezdésben meghatározott bűncselekmények büntethetőségének elévülése az alapügy befejezésének napján kezdődik.

(6) Nem büntethető az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetője, ha

a) a valóság feltárása estén a hatósági eljárás alanya önmagát vagy hozzátartozóját bűncselekmény elkövetésével vádolná, vagy

b) a bűncselekményt, mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti és az elkövetés körülményeit feltárja.

(7) A büntetés korlátlanul enyhíthető – különös méltánylást érdemlő esetben mellőzhető – a (2)-(4) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetőjével szemben, ha a bűncselekményt, mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti és az elkövetés körülményeit feltárja.

Jogellenes tartózkodás elősegítése

354. § (1) Aki

1 Megállapította: 2015. évi CXL. törvény 32. § (4). Hatályos: 2015. IX. 15-től.

2 Beiktatta: 2015. évi CXL. törvény 32. § (5). Hatályos: 2015. IX. 15-től.

3 Beiktatta: 2015. évi CXL. törvény 32. § (6). Hatályos: 2015. IX. 15-től.

4 Beiktatta: 2018. évi VI. törvény 11. § (1). Hatályos: 2018. VII. 1-től.

5 Megállapította: 2022. évi LX. törvény 39. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.

a) az Európai Unió tagállamának,
b) az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam vagy
c) az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam állampolgárával azonos jogállású állampolgár államának területén történő jogellenes tartózkodáshoz vagyoni hasznoszerzés végett segítséget nyújt olyan személy részére, aki ezen államok egyikének sem állampolgára, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki vagyoni hasznoszerzés végett külföldi személy magyarországi jogellenes tartózkodásához nyújt segítséget.

Családi kapcsolatok létesítésével visszaélés

355. § Az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki anyagi hasznoszerzés céljából, kizárólag tartózkodási jogosultságot igazoló okmány kiadása érdekében létesít családi kapcsolatot, vagy az apaságot megállapító teljes hatályú elismerő nyilatkozathoz hozzájárul, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztés büntetéssel büntetendő.

Harmadik országbeli állampolgár jogellenes foglalkoztatása

356. § (1) Aki munkavégzési célból kiadott engedéllyel nem rendelkező¹
a) harmadik országbeli állampolgárt rendszeresen vagy tartósan, illetve
b) jelentős számú harmadik országbeli állampolgárt egyidejűleg foglalkoztat, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
(2) Büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki
a)² munkavégzési célból kiadott engedéllyel nem rendelkező harmadik országbeli állampolgárt különösen kizsákmányoló foglalkoztatási feltételek között foglalkoztat,
b)³
(3) E § alkalmazásában
a)⁴ különösen kizsákmányoló foglalkoztatási feltételek alatt a harmadik országbeli állampolgárok beutazására és tartózkodására vonatkozó általános szabályokról szóló törvényben meghatározott fogalmakat kell érteni;
b) jelentős számú: legalább öt személy.

Műemlék vagy védett kulturális javak megrongálása

357. § (1) Aki a tulajdonában álló műemléket, védett kulturális javak körébe tartozó tárgyat vagy a tulajdonában álló ingatlanon lévő régészeti lelőhelyet megrongálja, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
(2) Aki a tulajdonában álló
a) műemléket vagy védett kulturális javak körébe tartozó tárgyat megsemmisíti,
b) műemlék olyan helyrehozhatatlan károsodását idézi elő, amelynek következtében az elveszti műemléki jellegét, vagy
c) védett kulturális javak körébe tartozó tárgy vagy régészeti lelőhely helyrehozhatatlan károsodását idézi elő, egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
(3)⁵ Az (1)-(2) bekezdés szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekményt a tulajdonában álló külföldi védelemben részesített kulturális örökségi elemmel kapcsolatban követi el.

1 Módosította: 2023. évi XC. törvény 369. § c).

2 Módosította: 2023. évi XC. törvény 369. § d).

3 Hatályon kívül helyezte: 2020. évi V. törvény 14. § d). Hatálytalan: 2020. VII. 1-től.

4 Módosította: 2023. évi XC. törvény 369. § e).

5 Beiktatta: 2021. évi CXXXIV. törvény 100. §. Hatályos: 2022. IV. 1-től.

Védett kulturális javakkal visszaélés

358. § (1) Aki

a) a védett gyűjteményhez tartozó tárgyat vagy védett tárgye gyűttes darabját jogszabályban előírt előzetes hozzájárulás nélkül elidegeníti,

b) védett kulturális javak körébe tartozó tárgy, gyűjtemény vagy tárgye gyűttes tulajdonjogában bekövetkezett változásra vonatkozó, jogszabályban előírt bejelentési kötelezettségét elmulasztja,

c) védett kulturális javak körébe tartozó tárgyat, gyűjteményt vagy tárgye gyűttest engedély nélkül külföldre juttat, vagy a kiviteli engedély kereteit túllépi, büntettet miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki a kulturális javak körébe tartozó és kiviteli engedélyhez kötött tárgyat engedély nélkül külföldre juttat, vagy a kiviteli engedély kereteit túllépi.

Veszélyes állat, illetve veszélyes eb tartásával kapcsolatos kötelezettség megszegése

359. § (1) Aki

a) veszélyes állatot engedély nélkül tart, szaporít, elidegenít, vagy az ország területére behoz,

b) a veszélyes állat tartására vonatkozó jogszabályban előírt biztonsági előírást megszegi,

vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki

a) veszélyes ebet

aa) szaporít, az ország területére behoz, onnan kivisz, versenyeztet, vagy engedély nélkül tart,

ab) jogszabály megszegésével elidegenít vagy megszerez, illetve

b) a veszélyes eb

ba) ivartalanítására vonatkozó jogszabályban előírt kötelezettségét megszegi, vagy

bb) tartására vonatkozó jogszabályban előírt biztonsági előírást megszegi.

(3) Aki veszélyes ebet őrző-védő feladat végzésére tart, kiképez, illetve veszélyes ebbel ilyen feladatot végeztet, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) E § alkalmazásában veszélyes eb a hatósági határozatban egyedileg veszélyes ebbé nyilvánított eb.

Tiltott szerencsejáték szervezése

360. §¹ Aki

a) tiltott szerencsejátékot rendszeresen szervez,

b) tiltott szerencsejáték rendszeres szervezéséhez helyiséget vagy eszközt bocsát rendelkezésre, vagy

c) tiltott szerencsejátékban való részvételre nagy nyilvánosság előtt felhív, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Járványügyi szabályszegés

361. § Aki²

1 Megállapította: 2015. évi LXXVI. törvény 32. §. Hatályos: 2015. VII. 1-től.

2 Lásd: 81/2020. (IV. 1.) Korm. rendelet 5. § (1), 85/2020. (IV. 5.) Korm. rendelet 5. §, 2020. évi LVIII. törvény 186. §, 570/2020. (XII. 9.) Korm. rendelet 5. § (1)-(2).

a) a zárlati kötelezettség alá tartozó fertőző betegség behurcolásának vagy terjedésének megakadályozása végett elrendelt járványügyi elkülönítés, megfigyelés, zárlat vagy ellenőrzés szabályait megszegi,

b) járvány idején az elrendelt járványügyi elkülönítés, megfigyelés, zárlat vagy ellenőrzés szabályait megszegi,

c) a fertőző állatbetegségek vagy növényi zárlati károsítók be- és kihurcolásának, valamint terjedésének megakadályozása vagy előfordulásának felszámolása végett elrendelt növény-egészségügyi vagy állatjárványügyi intézkedés szabályait megszegi, vétség miatt elzárással büntetendő.

Géntechnológiával módosított növényfajtákkal kapcsolatos kötelezettség megszegése

362. § Aki az Európai Unióban

a) engedéllyel nem rendelkező géntechnológiával módosított növényfajta szaporítóanyagát az ország területére jogellenesen behozza, tárolja, szállítja, forgalomba hozza, vagy a környezetbe kijuttatja,

b) termesztési célú felhasználásra ki nem terjedő engedéllyel rendelkező géntechnológiával módosított növényfajta szaporítóanyagát a környezetbe jogellenesen kijuttatja,

c) termesztési célú engedéllyel rendelkező géntechnológiával módosított növényfajta szaporítóanyaga vonatkozásában a védzáradáki eljárás időtartamára biztonsági intézkedésként elrendelt behozatali, előállítási, tárolási, szállítási, forgalomba hozatali, felhasználási tilalmat megszegi, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A számvevőszéki ellenőrzéssel kapcsolatos kötelezettségek megszegése

363. § (1) Aki az Állami Számvevőszék ellenőrzése során az Állami Számvevőszékről szóló törvényben meghatározott közreműködési kötelezettségét megszegi, és ezzel az ellenőrzés lefolytatását akadályozza, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő az ellenőrzött szervezet vezetője, ha írásbeli felszólítás ellenére nem küld intézkedési tervet az Állami Számvevőszék részére.

(3) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott cselekmény az ellenőrzés lefolytatását megghiúsítja.

Kitiltás

364. §¹ Az embercsempészás, a határzár tiltott átlépése, a határzár megrongálása, a határzárrel kapcsolatos építési munka akadályozása, a jogellenes tartózkodás elősegítése, a jogellenes bevándorlás elősegítése, támogatása és a tiltott szerencsejáték szervezése elkövetőjével szemben kitiltásnak is helye van.

XXXV. FEJEZET

A VAGYON ELLENI ERŐSZAKOS BŰNCSELEKMÉNYEK

Rablás

365. § (1) Aki idegen dolgot jogtalan eltulajdonítás végett úgy vesz el mástól, hogy evégből

1 Megállapította: 2018. évi VI. törvény 11. § (2). Hatályos: 2018. VII. 1-től.

a) valaki ellen erőszakot, illetve az élet vagy a testi épség elleni közvetlen fenyegetést alkalmaz, vagy

b) öntudatlan vagy védekezésre képtelen állapotba helyezi, büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Rablás az is, ha a tetten ért tolvaj a dolog megtartása végett erőszakot, illetve az élet vagy a testi épség elleni közvetlen fenyegetést alkalmaz.

(3) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a rablást

a) fegyveresen,

b) felfegyverkezve,

c) csoportosan,

d) bűnszövetségben,

e) jelentős értékre,

f) hivatalos személy, külföldi hivatalos személy vagy közfeladatot ellátó személy sérelmére, hivatalos eljárása, illetve feladata teljesítése során,

g) a bűncselekmény felismerésére vagy elhárítására idős koránál vagy fogyatékkosságánál fogva korlátozottan képes személy sérelmére követik el.

(4) A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a rablást

a) különösen nagy vagy ezt meghaladó értékre,

b) jelentős értékre a (3) bekezdés a)-d) pontjában meghatározott módon,

c) hivatalos személy, külföldi hivatalos személy vagy közfeladatot ellátó személy sérelmére, hivatalos eljárása, illetve feladata teljesítése során a (3) bekezdés a)-d) pontjában meghatározott módon követik el.

(5) Aki rablásra irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Kifosztás

366. § (1) Aki idegen dolgot jogtalan eltulajdonítás végett

a) úgy vesz el mástól, hogy evégből lerészegíti, vagy bódult állapotát idézi elő,

b) az általa más bűncselekmény elkövetése során alkalmazott erőszak, illetve az élet vagy a testi épség elleni közvetlen fenyegetés hatása alatt álló személytől vesz el, vagy

c) védekezésre képtelen, illetve a bűncselekmény felismerésére vagy elhárítására idős koránál vagy fogyatékkosságánál fogva korlátozottan képes személytől elvesz, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a kifosztást

a) jelentős értékre,

b) csoportosan,

c) bűnszövetségben

követik el.

(3) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a kifosztást

a) különösen nagy vagy ezt meghaladó értékre,

b) jelentős értékre, csoportosan vagy bűnszövetségben

követik el.

Zsarolás

367. § (1) Aki jogtalan haszonszerzés végett más erőszakkal vagy fenyegetéssel arra kényszerít, hogy valamit tegyen, ne tegyen vagy eltűnjön, és ezzel vagyoni hátrányt okoz, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a zsarolást

a) bűnszövetségben,

b) az élet vagy a testi épség elleni, illetve más hasonlóan súlyos fenyegetéssel,

c) hivatalos személyként e minőség felhasználásával,
d) hivatalos megbízás vagy minőség színlelésével
követik el.

Önbíráskodás

368. § (1) Aki abból a célból, hogy jogos vagy jogosnak vélt vagyoni igénynek érvényt szerezzen, más erőszakkal vagy fenyegetéssel arra kényszerít, hogy valamit tegyen, ne tegyen vagy eltűnjön, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az önbíráskodást

a) fegyveresen,
b) felfegyverkezve,
c) csoportosan,
d) védekezésre képtelen személy sérelmére
követik el.

(3) Nem valósul meg önbíráskodás, ha az erőszak vagy a fenyegetés alkalmazása az igény érvényesítésének megengedett eszköze.

Értelmező rendelkezések

369. § E fejezet alkalmazásában a különös visszaesés szempontjából hasonló jellegű bűncselekmény a vagyon elleni erőszakos bűncselekmény és a vagyon elleni bűncselekmény.

XXXVI. FEJEZET

A VAGYON ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK

Lopás

370. §¹ (1) Aki idegen dolgot mástól azért vesz el, hogy azt jogtalanul eltulajdonítsa, lopást követ el.

(2) A büntetés vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a lopást kisebb értékre vagy
b) a szabálysértési értékre elkövetett lopást
ba) bűnszövetségben,
bb) üzletszerűen,
bc) dolog elleni erőszakkal - ideértve azt is, ha a dolog eltulajdonításának megakadályozására szolgáló eszközt állagsérelem okozása nélkül eltávolítják, vagy a dolog eltulajdonításának megakadályozására alkalmatlanná teszik -,
bd) zsebtolvajlás útján,
be) egy vagy több közokirat, magánokirat vagy készpénz-helyettesítő fizetési eszköz egyidejű elvételével,
bf) helyiségbe vagy ehhez tartozó bekerített helyre megtévesztéssel, vagy a jogosult, illetve a használó tudta és beleegyezése nélkül bemenne,
bg) hamis vagy lopott kulcs használatával,
bh) lakást vagy hasonló helyiséget az elkövetővel közösen használó sérelmére vagy
bi) erdőben jogellenes fakivágással
követik el.

(3) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a lopást nagyobb értékre,
b) a kisebb értékre elkövetett lopást

1 A 2013. évi XLV. törvény 2. § szerinti szöveggel lép hatályba.

ba) a (2) bekezdés *ba*)-*be*) pontjában meghatározott valamely módon,
bb)¹ védett kulturális javak körébe tartozó tárgyra, régészeti leletre vagy külföldi védelemben részesített ingó kulturális örökségi elemre,
bc) vallási tisztelet tárgyára,
bd) holttesten lévő tárgyra, illetve temetőben vagy temetkezési emlékhelyen a halott emlékére rendelt tárgyra,
be) nemesfémre vagy
c) a lopást szabálysértési vagy kisebb értékre közveszély színhelyén követik el.

(4) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a lopást jelentős értékre vagy

b) a nagyobb értékre elkövetett lopást a (2) bekezdés *ba*)-*be*) pontjában meghatározott valamely módon vagy közveszély színhelyén követik el.

(5) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a lopást különösen nagy értékre vagy

b) a jelentős értékre elkövetett lopást a (2) bekezdés *ba*)-*be*) pontjában meghatározott valamely módon vagy közveszély színhelyén követik el.

(6) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a lopást különösen jelentős értékre vagy

b) a különösen nagy értékre elkövetett lopást a (2) bekezdés *ba*)-*be*) pontjában meghatározott valamely módon vagy közveszély színhelyén követik el.

Rongálás

371. § (1) Aki idegen vagyontárgy megsemmisítésével vagy megrongálásával kárt okoz, rongálást követ el.

(2) A büntetés vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a rongálás kisebb kárt okoz, vagy

b) a szabálysértési értékhatárt meg nem haladó kárt okozó rongálást

ba) falfirka elhelyezésével vagy

bb) bűnszövetségben

követik el.

(3) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a rongálás nagyobb kárt okoz,

b) az elkövető

ba)² védett kulturális javak körébe tartozó tárgyat, műemléket, régészeti lelőhelyet, régészeti leletet vagy külföldi védelemben részesített kulturális örökségi elemet,

bb)³ vallási tisztelet tárgyat vagy templomot, vallásgyakorlásra rendelt más helyet,

bc) temetési helyet, temetkezési emlékhelyet, illetve temetőben vagy temetkezési emlékhelyen a halott emlékére rendelt tárgyat rongál meg.

(4) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a rongálás jelentős kárt okoz,

b) az elkövető a (3) bekezdés *ba*)-*bc*) pontjában meghatározott valamely tárgyat, épületet, vagy helyet semmisít meg,

c) a rongálást robbanóanyag vagy robbantószer felhasználásával követik el.

(5) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a rongálás különösen nagy kárt okoz.

(6) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a rongálás különösen jelentős kárt okoz.

1 Módosította: 2021. évi CXXXIV. törvény 103. § c).

2 Módosította: 2021. évi CXXXIV. törvény 103. § d).

3 Módosította: 2013. évi CXXXIII. törvény 158. § b).

(7) E § alkalmazásában falfirka: festékszóróval, filctollal vagy bármilyen más felületképző anyaggal létrehozott képi, grafikus vagy szöveges felületbevonat, amely nem a vagyontárgy rendeltetésszerű használatához szükséges.

Sikkasztás

372. § (1) Aki a rábízott idegen dolgot jogtalanul eltulajdonítja, vagy azzal sajátjaként rendelkezik, sikkasztást követ el.

(2) A büntetés vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztés, ha

- a) a sikkasztást kisebb értékre vagy
- b) a szabálysértési értékre elkövetett sikkasztást
 - ba) bünszövetségben,
 - bb) közveszély színhelyén,
 - bc) üzletszerűen

követik el.

(3) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a sikkasztást nagyobb értékre,
b) a kisebb értékre elkövetett sikkasztást a (2) bekezdés *ba)*-*bc)* pontjában meghatározott valamely módon, vagy

c)¹ a sikkasztást védett kulturális javak körébe tartozó tárgyra, régészeti leletre vagy külföldi védelemben részesített ingó kulturális örökségi elemre követik el.

(4) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a sikkasztást jelentős értékre,
b) a nagyobb értékre elkövetett sikkasztást a (2) bekezdés *ba)*-*bc)* pontjában meghatározott valamely módon, vagy

c) a sikkasztást a bűncselekmény felismerésére vagy elhárítására idős koránál vagy fogyatékoságánál fogva korlátozottan képes személy sérelmére követik el.

(5) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a sikkasztást különösen nagy értékre vagy
b) a jelentős értékre elkövetett sikkasztást a (2) bekezdés *ba)*-*bc)* pontjában meghatározott valamely módon követik el.

(6) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a sikkasztást különösen jelentős értékre vagy
b) a különösen nagy értékre elkövetett sikkasztást a (2) bekezdés *ba)*-*bc)* pontjában meghatározott valamely módon követik el.

Csalás

373. § (1) Aki jogtalan haszonszerzés végett mást tévedésbe ejt, vagy tévedésben tart, és ezzel kárt okoz, csalást követ el.

(2) A büntetés vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztés, ha

- a) a csalás kisebb kárt okoz, vagy
- b) a szabálysértési értékhatárt meg nem haladó kárt okozó csalást
 - ba) bünszövetségben,
 - bb) közveszély színhelyén,
 - bc) üzletszerűen,
 - bd) jótékony célú adománygyűjtést színlelve

követik el.

(3) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha

- a) a csalás nagyobb kárt okoz, vagy

1 Módosította: 2021. évi CXXXIV. törvény 103. § e).

b) a kisebb kárt okozó csalást a (2) bekezdés *ba)*-*bc)* pontjában meghatározott valamely módon követik el.

(4) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a csalás jelentős kárt okoz,

b) a nagyobb kárt okozó csalást a (2) bekezdés *ba)*-*bc)* pontjában meghatározott valamely módon követik el, vagy

c) a csalást a bűncselekmény felismerésére vagy elhárítására idős koránál vagy fogyatékoságánál fogva korlátozottan képes személy sérelmére követik el.

(5) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a csalás különösen nagy kárt okoz, vagy

b) a jelentős kárt okozó csalást a (2) bekezdés *ba)*-*bc)* pontjában meghatározott valamely módon követik el.

(6) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a csalás különösen jelentős kárt okoz, vagy

b) a különösen nagy kárt okozó csalást a (2) bekezdés *ba)*-*bc)* pontjában meghatározott valamely módon követi kel.

(7) E § alkalmazása szempontjából kárnak kell tekinteni az igénybe vett szolgáltatás meg nem fizetett ellenértékét is.

Gazdasági csalás

374. § (1) Aki jogtalan haszonszerzés végett színlelt gazdasági tevékenységet végez, és ezzel vagyoni hátrányt okoz, gazdasági csalást követ el.

(2) A büntetés vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztés, ha a gazdasági csalás kisebb vagyoni hátrányt okoz.

(3) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a gazdasági csalás nagyobb vagyoni hátrányt okoz, vagy

b) a kisebb vagyoni hátrányt okozó gazdasági csalást

ba) bűnszövetségben,

bb) üzletszerűen

követik el.

(4) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a gazdasági csalás jelentős vagyoni hátrányt okoz, vagy

b) a nagyobb vagyoni hátrányt okozó gazdasági csalást a (3) bekezdés *ba)* vagy *bb)* pontjában meghatározott módon követik el.

(5) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a gazdasági csalás különösen nagy vagyoni hátrányt okoz, vagy

b) a jelentős vagyoni hátrányt okozó gazdasági csalást a (3) bekezdés *ba)* vagy *bb)* pontjában meghatározott módon követik el.

(6) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a gazdasági csalás különösen jelentős vagyoni hátrányt okoz, vagy

b) a különösen nagy vagyoni hátrányt okozó gazdasági csalást a (3) bekezdés *ba)* vagy *bb)* pontjában meghatározott módon követik el.

Információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás

375. § (1) Aki jogtalan haszonszerzés végett információs rendszerbe adatot bevisz, az abban kezelt adatot megváltoztatja, törli, vagy hozzáférhetetlenné teszi, illetve egyéb művelet végzésével az információs rendszer működését befolyásolja, és ezzel kárt okoz, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) az információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás jelentős kárt okoz, vagy

b) a nagyobb kárt okozó információs rendszer felhasználásával elkövetett csalást bűnszövetségben vagy üzletszerűen követik el.

(3) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) az információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás különösen nagy kárt okoz, vagy

b) a jelentős kárt okozó információs rendszer felhasználásával elkövetett csalást bünszövetségben vagy üzletszerűen követik el.

(4) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) az információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás különösen jelentős kárt okoz, vagy

b) a különösen nagy kárt okozó információs rendszer felhasználásával elkövetett csalást bünszövetségben vagy üzletszerűen követik el.

(5) Az (1)-(4) bekezdés szerint büntetendő, aki hamis, hamisított vagy jogosulatlanul megszerzett elektronikus készpénz-helyettesítő fizetési eszköz felhasználásával vagy az ilyen eszközzel történő fizetés elfogadásával okoz kárt.

(6) Az (5) bekezdés alkalmazásában a külföldön kibocsátott elektronikus készpénz-helyettesítő fizetési eszköz a belföldön kibocsátott készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel azonos védelemben részesül.

Hűtlen kezelés

376. § (1) Akit idegen vagyon kezelésével bíztak meg, és ebből folyó kötelességének megszegésével vagyoni hátrányt okoz, hűtlen kezelést követ el.

(2) A büntetés vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a hűtlen kezelés kisebb vagyoni hátrányt okoz, vagy

b) a szabálysértési értékhatárt meg nem haladó vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelést gyám vagy gondnok e minőségében követi el.

(3) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a hűtlen kezelés nagyobb vagyoni hátrányt okoz, vagy

b) a kisebb vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelést gyám vagy gondnok e minőségében követi el.

(4) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a hűtlen kezelés jelentős vagyoni hátrányt okoz, vagy

b) a nagyobb vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelést gyám vagy gondnok e minőségében követi el.

(5) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a hűtlen kezelés különösen nagy vagyoni hátrányt okoz, vagy

b) a jelentős vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelést gyám vagy gondnok e minőségében e minőségében követi el.

(6) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a hűtlen kezelés különösen jelentős vagyoni hátrányt okoz, vagy

b) a különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelést gyám vagy gondnok e minőségében követi el.

Hanyag kezelés

377. § (1) Akit idegen vagyon törvényen alapuló kezelésével vagy felügyeletével bíztak meg, és az ebből eredő kötelességének megszegésével vagy elhanyagolásával gondatlanságból vagyoni hátrányt okoz, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés három évig terjedő szabadságvesztés, ha a hanyag kezelés különösen nagy vagy ezt meghaladó vagyoni hátrányt okoz.

Jogtalan elsajátítás

378. § (1) Aki

a) a talált idegen dolgot eltulajdonítja, vagy nyolc napon belül a hatóságnak vagy annak, aki elvesztette, nem adja át, illetve

b) a véletlenül vagy tévedésből hozzá került idegen dolgot eltulajdonítja, vagy nyolc napon belül nem adja vissza, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2)¹ A büntetés két évig terjedő szabadságvesztés, ha a jogtalan elsajátítást védett kulturális javak körébe tartozó tárgyra, régészeti leletre vagy külföldi védelemben részesített ingó kulturális örökségi elemre követik el.

379. §²

Jármű önkényes elvétele

380. § (1) Aki idegen gépi meghajtású járművet mástól azért vesz el, hogy jogtalanul használja, vagy az így elvett, illetve a rábízott ilyen járművet használja jogtalanul, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

a) erőszakkal, illetve az élet vagy a testi épség elleni közvetlen fenyegetéssel,

b) bűnszövetségben

követik el.

(3) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a (2) bekezdés a) pontjában meghatározott bűncselekményt fegyveresen, felfegyverkezve vagy bűnszövetségben követik el.

Uzsora-bűncselekmény

381. § (1) Aki más rászorult helyzetét kihasználva olyan különösen aránytalan mértékű ellenszolgáltatást tartalmazó megállapodást köt, amely alkalmas arra, hogy annak teljesítése a megállapodás kötelezettjét, a megállapodás kötelezettjének a vele közös háztartásban élő hozzátartozóját, illetve a megállapodás kötelezettje által tartási kötelezettség alapján eltartott személyt súlyos vagy további súlyos nélkülözésnek tegye ki, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az uzsora-bűncselekményt bűnszövetségben vagy üzletszerűen követik el.

(3) Uzsora-bűncselekmény elkövetőjével szemben kitiltásnak is helye van.

(4) Korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki az uzsora-bűncselekményt, mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti, és az elkövetés körülményeit feltárja.

Magánindítvány

382. §³ Lopás, rongálás, sikkasztás, csalás, információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás, hűtlen kezelés, jogtalan elsajátítás, illetve jármű önkényes elvétele miatt az elkövető csak magánindítványra büntethető, ha a sértett a hozzátartozója. Ez a rendelkezés nem alkalmazható, ha az elkövető egyben a sértett gyámja vagy gondnoka.

Értelmező rendelkezések

383. § E fejezet alkalmazásában

1 Módosította: 2021. évi CXXXIV. törvény 103. § f).

2 A korábbi alcímmel együtt hatályon kívül helyezte: 2020. évi XLIII. törvény 59. § c)-d). Hatálytalan: 2021. I. 1-től.

3 Módosította: 2020. évi XLIII. törvény 58. § 12.

a) dolgon a villamos- és a gazdaságilag hasznosítható más energiát is, úgyszintén a vagyoni jogosultságot megtestesítő olyan okiratot is érteni kell, amely a benne tanúsított vagyoni érték vagy jogosultság feletti rendelkezést önmagában - illetve a dematerializált formában kibocsátott értékpapír esetében az értékpapírszámla jogosultjának - biztosítja,

b) vallási tisztelet tárgyán a vallási szertartás végzésére szolgáló tárgyat is érteni kell,

c) nemesfémen a nemesfém ötvözetét vagy a fémkereskedelmi engedélyköteles anyagot is érteni kell,

d) a különös visszaesés szempontjából hasonló jellegű bűncselekmény:

da)¹ a vagyon elleni erőszakos,

db) a vagyon elleni,

dc) a szellemi tulajdonjog elleni bűncselekmény.

XXXVII. FEJEZET

A SZELLEMI TULAJDONJOG ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK

Bitorlás

384. § (1) Aki

a) más szellemi alkotását sajátjaként tünteti fel, és ezzel a jogosultnak vagyoni hátrányt okoz,

b) gazdálkodó szervezetnél betöltött munkakörével, tisztségével, tagságával visszaélve más szellemi alkotásának hasznosítását vagy az alkotáshoz fűződő jogok érvényesítését attól teszi függővé, hogy annak díjából, illetve az abból származó haszonból vagy nyereségből részesítsék, illetve jogosultként tüntessék fel, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) E § alkalmazásában szellemi alkotás:

a) a szerzői jogi védelem alá tartozó irodalmi, tudományos vagy művészeti alkotás,

b) a szabadalmazható találmány,

c) az oltalmazható növényfajta,

d) az oltalmazható használati minta,

e) az oltalmazható formatervezési minta,

f) a mikroelektronikai félvezető termék oltalmazható topográfiája.

Szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése

385. § (1) Aki másnak vagy másoknak a szerzői jogról szóló törvény alapján fennálló szerzői vagy ahhoz kapcsolódó jogát vagy jogait vagyoni hátrányt okozva megsérti, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki a szerzői jogról szóló törvény szerint a magáncélú másolásra tekintettel a szerzőt, illetve a kapcsolódó jogi jogosultat megillető üreshordozó díj, illetve reprográfiai díj megfizetését elmulasztja.

(3) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértését nagyobb vagyoni hátrányt okozva követik el.

(4) Ha a szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértését

a) jelentős vagyoni hátrányt okozva követik el, a büntetés büntett miatt egy évtől öt évig,

b) különösen nagy vagyoni hátrányt okozva követik el, a büntetés két évtől nyolc évig,

1 A 2013. évi LXXVIII. törvény 19. § (8) szerinti szöveggel lép hatályba.

c) különösen jelentős vagyoni hátrányt okozva követik el, a büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés.

(5) Nem valósítja meg az (1) bekezdés szerinti bűncselekményt, aki másnak vagy másoknak a szerzői jogról szóló törvény alapján fennálló szerzői vagy ahhoz kapcsolódó jogát vagy jogait többszörözéssel vagy lehívásra történő hozzáférhetővé tétellel sérti meg, feltéve, hogy a cselekmény jövedelemszerzés célját közvetve sem szolgálja.

Védelmet biztosító műszaki intézkedés kijátszása

386. § (1) Aki a szerzői jogról szóló törvényben meghatározott hatásos műszaki intézkedést haszonszerzés végett megkerüli, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki a szerzői jogról szóló törvényben meghatározott hatásos műszaki intézkedés megkerülése céljából

a) az ehhez szükséges eszközt, terméket, számítástechnikai programot, berendezést vagy felszerelést készít, előállít, átad, hozzáférhetővé tesz, vagy forgalomba hoz,

b) az ehhez szükséges vagy ezt könnyítő gazdasági, műszaki vagy szervezési ismeretet másnak a rendelkezésére bocsátja.

(3) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a műszaki intézkedés kijátszását üzletszerűen követik el.

(4) Nem büntethető a szerzői jogról szóló törvényben meghatározott hatásos műszaki intézkedés megkerüléséhez szükséges eszköz, termék, berendezés, felszerelés készítése vagy előállítása miatt az, aki mielőtt tevékenysége a hatóság tudomására jutott volna, azt a hatóság előtt felfedi, és az elkészített, illetve az előállított dolgot a hatóságnak átadja, és lehetővé teszi a készítésben vagy az előállításban részt vevő más személy kilétének megállapítását.

Jogkezelési adat meghamisítása

387. § Aki haszonszerzés végett

a) hamis jogkezelési adatot készít,

b) a szerzői jogról szóló törvényben meghatározott jogkezelési adatot eltávolítja vagy megváltoztatja,

vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Iparjogvédelmi jogok megsértése

388. § (1) Aki a jogosultnak törvény, törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződés vagy európai uniós jogi aktus alapján fennálló iparjogvédelmi oltalomból eredő jogát

a) az oltalom tárgyának utánzásával vagy átvételével,

b) az oltalom tárgyának utánzásával vagy átvételével előállított áru forgalomba hozatalával, vagy az ilyen áru forgalomba hozatal céljából való megszerzésével vagy tartásával

megsérti, és ezzel vagyoni hátrányt okoz, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az iparjogvédelmi jogok megsértését üzletszerűen követik el.

(3) Ha az iparjogvédelmi jogok megsértését

a) jelentős vagyoni hátrányt okozva követik el, a büntetés egy évtől öt évig,

b) különösen nagy vagyoni hátrányt okozva követik el, a büntetés két évtől nyolc évig,

c) különösen jelentős vagyoni hátrányt okozva követik el, a büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés.

(4) E § alkalmazásában

a) iparjogvédelmi oltalom:

- aa) a szabadalmi oltalom,
- ab) a növényfajta-oltalom,
- ac) a kiegészítő oltalmi tanúsítvány,
- ad) a védjegyoltalom,
- ae) a földrajziárjelző-oltalom,
- af) a formatervezésiminta-oltalom,
- ag)¹
- ah)²

b) áru alatt értendő minden birtokba vehető forgalomképes ingó dolog és a szolgáltatás.

Magánindítvány³

388/A. §⁴ A szellemi tulajdonjogok vámhatósági érvényesítéséről és az 1383/2003/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. június 12-i 608/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 1. cikk (1) bekezdése szerinti esetekben a 385. §-ban és a 388. §-ban meghatározott bűncselekmény csak magánindítványra büntethető, kivéve, ha azzal összefüggően nem magánindítványra büntetendő bűncselekményt is elkövetnek.

Értelmező rendelkezés⁵

388/B. §⁶ E fejezet alkalmazásában a különös visszaesés szempontjából hasonló jellegű bűncselekmény a vagyon elleni bűncselekmény.

XXXVIII. FEJEZET

A PÉNZ- ÉS BÉLYEGFORGALOM BIZTONSÁGA ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK

Pénzhamisítás

389. § (1) Aki

- a) pénzt forgalomba hozatal céljából utánoz vagy meghamisít,
 - b) hamis vagy meghamisított pénzt forgalomba hozatal céljából megszerez, az ország területére behoz, onnan kivisz, azon átszállít,
 - c) hamis vagy meghamisított pénzt forgalomba hoz,
- büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a pénzhamisítást

a) különösen nagy vagy azt meghaladó értékű pénzre vagy

b) bünszövetségben

követik el.

(3) Aki pénzhamisításra irányuló előkészületet követ el, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) Korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki valódiként jogszerűen szerzett hamis vagy meghamisított, kisebb vagy azt el nem érő értékű pénzt forgalomba hoz.

(5) E § alkalmazásában

1 Hatályon kívül helyezte: 2017. évi CXX. törvény 24. §. Hatálytalan: 2018. I. 1-től.

2 Hatályon kívül helyezte: 2017. évi CXX. törvény 24. §. Hatálytalan: 2018. I. 1-től.

3 Megállapította: 2013. évi CLXXXVI. törvény 118. § (9). Hatályos: 2014. I. 1-től.

4 Megállapította: 2013. évi CLXXXVI. törvény 118. § (9). Hatályos: 2014. I. 1-től.

5 Beiktatta: 2013. évi CLXXXVI. törvény 118. § (10). Hatályos: 2014. I. 1-től.

6 Beiktatta: 2013. évi CLXXXVI. törvény 118. § (10). Hatályos: 2014. I. 1-től.

a) pénz: a törvényes fizetőeszköznek minősülő, vagy jogszabály, az európai uniós jogi aktus vagy a pénzkibocsátásra jogosult intézmény hivatalos közleménye alapján a jövőben, meghatározott időponttól annak minősülő bankjegy és érme, továbbá a forgalomból kivont bankjegy és érme, ha annak törvényes fizetőeszközzé történő beváltására jogszabály vagy az európai uniós jogi aktusa alapján a kivont bankjegyet, illetve érmét kibocsátó állam nemzeti bankja köteles, vagy arra kötelezettséget vállalt,

b) a bankjeggyel azonos megítélés alá esik a sorozatban kibocsátott, nyomdai úton előállított értékpapír, feltéve, hogy az átruházását jogszabály vagy az értékpapírra rávezetett nyilatkozat nem korlátozza vagy zárja ki,

c) pénz utánzásának kell tekinteni a forgalomból kivont pénz olyan megváltoztatását is, hogy az forgalomban levő pénz látszatát keltse,

d) pénz meghamisításának kell tekinteni olyan jelzés alkalmazását vagy eltávolítását is, amely annak megjelölésére szolgál, hogy a pénz csak meghatározott országban érvényes, illetve a pénz nemesfém tartalmának csökkentését is.

(6) A külföldi pénz és értékpapír a belföldivel azonos védelemben részesül.

Pénzhamisítás elősegítése

390. § (1) Aki pénzhamisításhoz szükséges anyagot, eszközt, berendezést, gyártási tervet, műszaki leírást vagy számítástechnikai programot készít, átad, elfogad, megszerez, tart, az ország területére behoz, onnan kivisz, azon átszállít, vagy forgalomba hoz, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a pénzhamisítás elősegítését bűnszövetségben vagy üzletszerűen követik el.

Bélyeghamisítás

391. § (1) Aki forgalomba hozatal vagy felhasználás céljából

a) bélyeget utánoz vagy meghamisít,

b) hamis vagy meghamisított bélyeget megszerez, az ország területére behoz, onnan kivisz, vagy azon átszállít, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki hamis, meghamisított vagy felhasznált bélyeget valódikiént vagy fel nem használtként forgalomba hoz vagy felhasznál.

(3) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bélyeghamisítást

a) különösen nagy vagy azt meghaladó értékű bélyegre, illetve

b) bűnszövetségben

követik el.

(4) A büntetés vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztés, ha a bélyeghamisítást kisebb vagy azt el nem érő értékű bélyegre követik el.

(5) E § alkalmazásában

a) bélyeg:

aa) a postabélyeg, akkor is, ha még nem került forgalomba, vagy onnan már kivonták,

ab) a postai szolgáltatás bérmentesítésére alkalmas jelzés és a bérmentesítő gép lenyomata, a díjazással kapcsolatos postai felülnyomás, felírás vagy jelzés, és a nemzetközi válaszdíjszelvény,

ac) a fizetési kötelezettség teljesítésére a hatóság által kibocsátott bélyeg, akkor is, ha még nem került forgalomba, vagy onnan már kivonták, addig az időpontig, amíg visszaváltására, illetve cseréjére az állam jogszabály alapján köteles,

ad) fém természetének vagy tartalmának bizonyítására szolgáló hatósági jel,

ae) az adó biztosítására szolgáló hatósági jegy, valamint termék minőségének, mennyiségének, egyéb lényeges tulajdonságának bizonyítására szolgáló hatósági jegy,

a) a mérésügyi hatóság által mérőeszköz hitelesítésének és vizsgálatának bizonyítására, valamint hordó úrtartalmának jelzésére használt bélyegző és pecsét,
b) forgalomba hozatalon a bélyeggyűjtés céljára forgalomba hozást is érteni kell,
c) meghamisításon a bélyegnek gyűjtés célját szolgáló jogosulatlan megváltoztatását is érteni kell.

(6) A külföldi bélyeg a belföldivel azonos védelemben részesül.

Készpénz-helyettesítő fizetési eszköz hamisítása

392. § (1) Aki felhasználás céljából

a) készpénz-helyettesítő fizetési eszközt meghamisít,
b) hamis készpénz-helyettesítő fizetési eszközt készít, vagy
c)¹ az elektronikus készpénz-helyettesítő fizetési eszközön tárolt adatokat vagy az ahhoz kapcsolódó biztonsági elemeket technikai eszközzel rögzíti, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki készpénz-helyettesítő fizetési eszköz hamisítására irányuló előkészületet követ el, elzárással büntetendő.

(3) A külföldön kibocsátott készpénz-helyettesítő, illetve elektronikus készpénz-helyettesítő fizetési eszköz a belföldön kibocsátott készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel azonos védelemben részesül.

Készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés

393. § (1)² Aki

a) egy vagy több olyan készpénz-helyettesítő fizetési eszközt, amely nem vagy nem kizárólag a sajátja, vagy amelynek a használatára nem vagy nem kizárólagosan jogosult, mástól, annak beleegyezése nélkül, jogtalanul elvesz vagy megszerez,

b) hamis vagy meghamisított, az a) pontban meghatározott módon elvett vagy megszerzett készpénz-helyettesítő fizetési eszközt, vagy az elektronikus készpénz-helyettesítő fizetési eszközön tárolt adatokat vagy az ahhoz kapcsolódó biztonsági elemeket átad, megszerez, az ország területére behoz, onnan kivisz, vagy azon átszállít, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélést bünszövetségben vagy üzletszerűen követik el.

(3) A külföldön kibocsátott készpénz-helyettesítő fizetési eszköz a belföldön kibocsátott készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel azonos védelemben részesül.

Készpénz-helyettesítő fizetési eszköz hamisításának elősegítése

394. § (1)³ Aki készpénz-helyettesítő fizetési eszköz hamisításához vagy a készpénz-helyettesítő fizetési eszközön lévő adat technikai eszközzel való rögzítéséhez szükséges anyagot, eszközt, berendezést vagy számítástechnikai programot készít, megszerez, tart, átad, forgalomba hoz, az ország területére behoz, onnan kivisz, vagy azon átszállít, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2)⁴ A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt bünszövetségben vagy üzletszerűen követik el.

1 Módosította: 2022. évi LX. törvény 46. § d).

2 A 2012. évi CCXXIII. törvény 318. § (21) szerinti szöveggel lép hatályba. Módosította: 2020. évi XLIII. törvény 58. § 13.

3 Módosította: 2020. évi XLIII. törvény 58. § 13., 2022. évi LX. törvény 46. § d).

4 Módosította: 2020. évi XLIII. törvény 58. § 14.

XXXIX. FEJEZET

A KÖLTSÉGVETÉST KÁROSÍTÓ BŰNCSELEKMÉNYEK

Társadalombiztosítási, szociális vagy más jóléti juttatással visszaélés

395. § (1) Aki társadalombiztosítási ellátás, vagy az államháztartás alrendszeréből jogszabály alapján természetes személy részére nyújtható pénzbeli vagy természetbeni juttatás megszerzése vagy megtartása céljából mást tévedésbe ejt, tévedésben tart, vagy a valós tény elhallgatja, és ezzel kárt okoz, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2)¹ Korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki társadalombiztosítási, szociális vagy más jóléti juttatással visszaéléssel okozott kárt a vádemelés előtt megtéríti.

Költségvetési csalás

396. § (1)² Aki

a) költségvetésbe történő befizetési kötelezettség vagy költségvetésből származó pénzeszközök vonatkozásában mást tévedésbe ejt, tévedésben tart, valótlan tartalmú nyilatkozatot tesz, vagy a valós tény elhallgatja,

b) költségvetésbe történő befizetési kötelezettséggel kapcsolatos kedvezményt jogtalanul vesz igénybe, vagy

c) költségvetésből származó pénzeszközöket a jóváhagyott céltól eltérően használ fel,

és ezzel egy vagy több költségvetésnek vagyoni hátrányt okoz, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2)³

(3) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a költségvetési csalás jelentős vagyoni hátrányt okoz, vagy

b)⁴ az (1) bekezdésben meghatározott költségvetési csalást bűnszövetségben vagy üzletszerűen követik el.

(4) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a költségvetési csalás különösen nagy vagyoni hátrányt okoz, vagy

b) a jelentős vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalást bűnszövetségben vagy üzletszerűen követik el.

(5) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a költségvetési csalás különösen jelentős vagyoni hátrányt okoz, vagy

b) a különösen nagy vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalást bűnszövetségben vagy üzletszerűen követik el.

(6)⁵ Az (1)-(5) bekezdés szerint büntetendő, aki a jövedéki adóról szóló törvényben, valamint a felhatalmazásán alapuló jogszabályban megállapított feltétel hiányában vagy hatósági engedély nélkül jövedéki terméket előállít, megszerez, tart, forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik, és ezzel a költségvetésnek vagyoni hátrányt okoz.

(7) Aki költségvetésből származó pénzeszközökkel kapcsolatban előírt elszámolási, számadási, vagy az előírt tájékoztatási kötelezettségének nem vagy hiányosan tesz eleget, valótlan tartalmú nyilatkozatot tesz, vagy valótlan tartalmú, hamis vagy hamisított okiratot használ fel, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

1 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 20.

2 Módosította: 2020. évi XLIII. törvény 58. § 15.

3 Hatályon kívül helyezte: 2020. évi XLIII. törvény 59. § e). Hatálytalan: 2021. I. 1-től.

4 Módosította: 2020. évi XLIII. törvény 58. § 16.

5 Megállapította: 2016. évi LXVIII. törvény 167. § (1). Hatályos: 2017. VII. 1-től.

(8)¹ Korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki az (1)-(6) bekezdésben meghatározott költségvetési csalással okozott vagyoni hátrányt a vádemelés előtt megtéríti. Ez a rendelkezés nem alkalmazható, ha a bűncselekményt bűnszövetségben, bűnszervezetben vagy különös visszaesőként követik el.

(9) E § alkalmazásában

a) költségvetésen az államháztartás alrendszerének költségvetését - ideértve a társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak költségvetését és az elkülönített állami pénzalapokat -, a nemzetközi szervezet által vagy nevében kezelt költségvetést, valamint az Európai Unió által vagy nevében kezelt költségvetést, pénzalapokat kell érteni. Költségvetésből származó pénzeszköz vonatkozásában elkövetett bűncselekmény tekintetében a felsoroltakon kívül költségvetésen a külföldi állam által vagy nevében kezelt költségvetést, pénzalapokat is érteni kell;

b) vagyoni hátrány alatt érteni kell a költségvetésbe történő befizetési kötelezettség nem teljesítése miatt bekövetkezett bevételkiesést, valamint a költségvetésből jogosulatlanul igénybe vett vagy céltól eltérően felhasznált pénzeszközt is;

c)² a különös visszaesés szempontjából hasonló jellegű bűncselekmény a költségvetést károsító bűncselekmény.

A költségvetési csaláshoz kapcsolódó felügyeleti vagy ellenőrzési kötelezettség elmulasztása

397. § A gazdálkodó szervezet vezetője, ellenőrzésre vagy felügyeletre feljogosított tagja vagy dolgozója, ha a felügyeleti vagy az ellenőrzési kötelezettség teljesítését elmulasztja, és ezáltal lehetővé teszi, hogy a költségvetési csalást a gazdálkodó szervezet tagja vagy dolgozója a gazdálkodó szervezet tevékenysége körében elkövesse, büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Jövedékkel visszaélés elősegítése

398. § (1)³ Aki

a) jövedéki termék előállítására alkalmas, a jövedéki adóról szóló törvényben, valamint a felhatalmazásán alapuló jogszabályban meghatározott berendezést, készüléket, eszközt vagy alapanyagot engedély nélkül vagy a jogszabály megszegésével előállít, megszerez, tart, forgalomba hoz, illetve

b) a forgalomba hozatalhoz szükséges zárjegyet engedély nélkül vagy jogszabály megszegésével előállít, megszerez vagy tart, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

a) üzletszerűen,

b) jelentős mennyiségű alapanyagra vagy zárjegyre,

c) jelentős vagy azt meghaladó értékű adójegyre

követik el.

(3) A (2) bekezdés b) pontja alkalmazása szempontjából

a) az alapanyag jelentős mennyiségű, ha

aa) motorbenzinként vagy gázolajként, motorbenzin- vagy gázolaj-adalékként, illetve hígítóanyagként felhasználható adómérték nélküli ásványolajtermék esetén a 20 000 litert,

ab) adómérték nélküli cseppfolyós szénhidrogén esetén a 45 000 kilogrammot,

ac) adómérték nélküli gáz-halmazállapotú szénhidrogén esetén a 100 000 nm³-t,

ad) cukorcefre esetén a 10 000 litert,

ae) cukor- vagy keményítőtartalmú mezőgazdasági eredetű termékből készült cefre esetén a 25 000 litert,

1 Megállapította: 2021. évi CXXXIV. törvény 101. §. Hatályos: 2022. III. 1-től.

2 Beiktatta: 2017. évi CXLIV. törvény 56. § (2). Hatályos: 2018. I. 1-től.

3 Megállapította: 2016. évi LXVIII. törvény 167. § (2). Hatályos: 2017. VII. 1-től.

af)¹ szárított dohány, fermentált dohány vagy vágott dohány esetén az 5 kilogrammot,

b) a zárjegy jelentős mennyiségű, ha az 5000 darabot meghaladja.

XL. FEJEZET

PÉNZMOSÁS

Pénzmosás

399. §² (1) Aki a büntetendő cselekményből származó vagyon eredetét, a vagyonon fennálló jogot, a vagyon helyét, ezek változását elfedi vagy elleplezi, pénzmosást követ el.

(2) Pénzmosást követ el az is, aki a büntetendő cselekményből származó vagyon eredetének, a vagyonon fennálló jognak, a vagyon helyének, ezek változásának elfedése vagy elleplezése céljából a vagyont mástól átveszi, elrejt, átalakítja, átruházza, elidegenítésében közreműködik, felhasználja, azzal összefüggésben pénzügyi tevékenységet végez, pénzügyi szolgáltatást vesz igénybe, vagy arról rendelkezik.

(3) Pénzmosást követ el az is, aki a büntetendő cselekményből származó vagyon mástól való átvételével, elrejtésével, átalakításával, átruházásával, elidegenítésében való közreműködéssel, felhasználásával, az azzal összefüggésben végzett pénzügyi tevékenységgel, pénzügyi szolgáltatás igénybevételével, vagy az arról való rendelkezéssel

a) közreműködik a mással szembeni vagyonelkobzás, illetve vagyonvisszaszerzés megghiúsításában, vagy

b) a mással szembeni vagyonelkobzás, illetve vagyonvisszaszerzés megghiúsítására törekszik.

(4) Pénzmosást követ el az is, aki a más által elkövetett büntetendő cselekményből származó vagyont

a) megszerzi, felette rendelkezési jogosultságot szerez, vagy

b) megőrzi, elrejt, kezeli, használja, felhasználja, átalakítja, átruházza, elidegenítésében közreműködik.

(5) A büntetés büntett miatt öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a pénzmosást jelentős értéket meg nem haladó értékre követik el.

(6) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a pénzmosást

a) különösen nagy értékre, vagy

b) jelentős értékre

ba) üzletszerűen,

bb) a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvényben meghatározott szolgáltatóként, annak tisztségviselőjeként vagy alkalmazottjaként a szolgáltató tevékenységével összefüggésben, vagy

bc) hivatalos személyként követik el.

(7) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a pénzmosást

a) különösen jelentős értékre, vagy

b) különösen nagy értékre

ba) üzletszerűen,

1 Megállapította: 2013. évi CCXLV. törvény 75. § (3). Hatályos: 2014. I. 1-től.

2 Megállapította: 2020. évi XLIII. törvény 53. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.

bb) a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvényben meghatározott szolgáltatóként, annak tisztségviselőjeként vagy alkalmazottjaként a szolgáltató tevékenységével összefüggésben, vagy

bc) hivatalos személyként követik el.

(8) Aki pénzmosásra irányuló előkészületet követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(9) Nem büntethető a felbújtó vagy a bűnsegéd, ha a (3) vagy a (4) bekezdésben meghatározott bűncselekményt az általa elkövetett büntetendő cselekményből származó vagyona követi el.

400. §¹ (1) Aki a más által elkövetett büntetendő cselekményből származó vagyont elrejt, átalakítja, átruházza, elidegenítésében közreműködik, felhasználja, azzal összefüggésben pénzügyi tevékenységet végez, pénzügyi szolgáltatást vesz igénybe vagy arról rendelkezik, és gondatlanságból nem tud a vagyon eredetéről, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés vétség miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt

a) különösen nagy vagy azt meghaladó értékre,

b) a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvényben meghatározott szolgáltatóként, annak tisztségviselőjeként vagy alkalmazottjaként a szolgáltató tevékenységével összefüggésben, vagy

c) hivatalos személyként követik el.

(3) Nem büntethető az (1) és (2) bekezdésben meghatározott pénzmosás miatt, aki a hatóságnál önként feljelentést tesz, és az elkövetés körülményeit feltárja, feltéve, hogy a bűncselekményt még nem vagy csak részben fedezték fel.

A pénzmosással kapcsolatos bejelentési kötelezettség elmulasztása

401. § Aki a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásának megelőzésével és megakadályozásával kapcsolatos, törvényben előírt bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Értelmező rendelkezés

402. § (1)²

(2)³ A 399–400. § alkalmazásában pénzügyi tevékenységen, illetve pénzügyi szolgáltatás igénybevételén a pénzügyi szolgáltatási vagy kiegészítő pénzügyi szolgáltatási, befektetési szolgáltatási vagy befektetési szolgáltatási tevékenységet kiegészítő szolgáltatási, árutőzsdei szolgáltatási, befektetési alapkezelési, kockázati tőkealapkezelési, tőzsdei, központi értéktári vagy központi szerződő fél, vagy biztosítási, viszontbiztosítási vagy független biztosításközvetítői, illetve önkéntes kölcsönös biztosító pénztári, magán-nyugdíjpénztári vagy foglalkoztatói nyugdíj-szolgáltatási tevékenységet, illetve annak igénybevételét kell érteni.

XLI. FEJEZET

A GAZDÁLKODÁS RENDJÉT SÉRTŐ BŰNCSELEKMÉNYEK

1 Megállapította: 2020. évi XLIII. törvény 53. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.

2 Hatályon kívül helyezte: 2020. évi XLIII. törvény 59. § f). Hatálytalan: 2021. I. 1-től.

3 Módosította: 2017. évi CXLIV. törvény 60. § g).

A számvitel rendjének megsértése

403. § (1) Aki a számvitelről szóló törvényben vagy a felhatalmazásán alapuló jogszabályokban előírt bizonylati rendet megsérti vagy könyvvezetési, beszámoló készítési kötelezettségét megszegi, és ezzel

a)¹ a megbízható és valós képet lényegesen befolyásoló hibát idéz elő, vagy

b) az adott üzleti évet érintően vagyoni helyzete áttekintését, illetve ellenőrzését megghiúsítja,

büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő az egyéni vállalkozó, valamint a számvitelről szóló törvény hatálya alá nem tartozó más gazdálkodó is, aki jogszabályban meghatározott nyilvántartási, bizonylatolási kötelezettségét megszegi, és ezzel vagyoni helyzetének áttekintését, illetve ellenőrzését megghiúsítja.

(3)² A büntetés az (1) bekezdés esetén két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt pénzügyi intézmény, befektetési vállalkozás, árutőzsdei szolgáltató, befektetési alapkezelő, kockázati tőkealap-kezelő, tőzsdei, központi értéktári vagy központi szerződő fél tevékenységet végző szervezet, biztosító, viszontbiztosító vagy független biztosításközvetítő, önkéntes kölcsönös biztosító pénztár, magánnyugdíjpénztár vagy foglalkoztatói nyugdíjszolgáltató intézmény vagy szabályozott ingatlanbefektetési társaság körében követik el.

(4)³ E § alkalmazásában a megbízható és valós képet lényegesen befolyásoló a hiba, ha egy adott üzleti évet érintően feltárt hibák és hibahatások - eredményt, saját tőkét növelő-csökkentő - értékének együttes, előjeltől független összege meghaladja a hiba elkövetésének üzleti évére vonatkozó számviteli beszámolóban kimutatott nettó árbevétel húsz százalékát és mérlegfőösszeg húsz százalékát is. Minden esetben megbízható és valós képet lényegesen befolyásoló a hiba, ha egy adott üzleti évet érintően feltárt hibák és hibahatások - eredményt, saját tőkét növelő-csökkentő - értékének együttes, előjeltől független összege meghaladja az ötszázmillió forintot.

Csődbűncselekmény

404. § (1) Aki a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló törvény hatálya alá tartozó gazdálkodó szervezet fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete esetén

a) a vagyon vagy annak egy része elrejtésével, eltitkolásával, megrongálásával, megsemmisítésével, használhatatlanná tételével,

b) színlelt ügylet kötésével vagy kétes követelés elismerésével, vagy

c) az ésszerű gazdálkodás követelményeivel ellentétes más módon

a gazdálkodó szervezet vagyonát ténylegesen vagy színleg csökkenti, és ezzel a hitelező vagy a hitelezők kielégítését részben vagy egészben megghiúsítja, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló törvény hatálya alá tartozó gazdálkodó szervezet

a) fizetéseképtelenné válását vagy annak látszatát az (1) bekezdésben meghatározott magatartások valamelyikével idézi elő, és ezzel vagy

b) fizetéseképtelensége esetén az (1) bekezdésben meghatározott magatartások valamelyikével

a hitelező vagy a hitelezők kielégítését részben vagy egészben megghiúsítja.

(3) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha

a)⁴ a csődbűncselekményt stratégiaileg kiemelt jelentőségű csődeljárás vagy felszámolási eljárás hatálya alatt álló gazdálkodó szervezetre nézve követik el, vagy

b) a tényleges vagy színlelt vagyonsökkenés mértéke különösen jelentős.

1 A 2013. évi LXXVIII. törvény 19. § (10) szerinti szöveggel lép hatályba.

2 Módosította: 2017. évi CXLIV. törvény 60. § g).

3 A 2013. évi LXXVIII. törvény 19. § (11) szerinti szöveggel lép hatályba.

4 Módosította: 2022. évi V. törvény 65. §.

(4) Aki a felszámolás elrendelését követően valamely hitelezőjét a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló törvényben meghatározott kielégítési sorrend megsértésével előnyben részesíti, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Az (1)–(3) bekezdésében meghatározott bűncselekmény akkor büntethető, ha

a) a csődeljárást megindították,

b) a felszámolást, kénysztörlési, illetve kényszer-végelszámolási eljárást elrendelték, vagy

c) a felszámolási eljárás megindítása törvény kötelező rendelkezése ellenére nem történt meg.

(6) A csődbűncselekményt tettesként az követheti el, aki az adós gazdálkodó szervezet vagyonával vagy annak egy részével rendelkezni jogosult, vagy arra lehetősége van, akkor is, ha a vagyonnal történő rendelkezés alapjául szolgáló jogügylet érvénytelen.

Feljelentés elmulasztása a felszámolási eljárásban¹

404/A. §² Az a felszámoló, aki a felszámolási eljárás során hitelt érdemlő tudomást szerez a számvitel rendjének megsértése (403. §) vagy csődbűncselekmény (404. §) elkövetéséről, és erről a hatóságnak, mihelyt teheti, nem tesz jelentést, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Tartozás fedezetének elvonása

405. § (1) Aki írásbeli szerződés alapján fennálló követelés fedezetéül szolgáló vagyont részben vagy egészben elvonja, és ezzel a tartozás kiegyenlítését részben vagy egészben meghiúsítja, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott cselekményt a gazdasági tevékenységből származó tartozás fedezetéül szolgáló vagyonra követi el, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt különösen nagy vagy azt meghaladó értékre követik el.

(4)³ Tartozás fedezetének elvonása miatt az elkövető nem büntethető, ha a tartozást a vádemelés előtt kiegyenlíti.

Engedély nélküli nemzetközi kereskedelmi tevékenység

406. § Aki árut a behozatalához vagy kiviteléhez szükséges engedély nélkül az ország területére behoz, vagy onnan kivisz, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Saját tőke csorbítása

407. § A részvénytársaság, a korlátolt felelősségű társaság, a szövetkezet, az európai részvénytársaság vagy az európai szövetkezet vezető tisztségviselője vagy tagja, aki a társaság saját tőkéjét részben vagy egészben elvonja, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Jogosulatlan pénzügyi tevékenység

1 A 2012. évi CCXXIII. törvény 318. § (22) szerinti szöveggel lép hatályba.

2 A 2012. évi CCXXIII. törvény 318. § (22) szerinti szöveggel lép hatályba.

3 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 20.

408. §¹ (1)² Aki törvényben vagy az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusában előírt engedély nélkül

a) pénzügyi szolgáltatási vagy kiegészítő pénzügyi szolgáltatási,
b) befektetési szolgáltatási, illetve befektetési szolgáltatási tevékenységet kiegészítő szolgáltatási, árutőzsdei szolgáltatási, befektetési alapkezelési, kockázati tőkealap-kezelési, tőzsdei, központi értéktári vagy központi szerződő fél,
c) biztosítási, viszontbiztosítási,
d) önkéntes kölcsönös biztosító pénztári, magánnyugdíjpénztári, foglalkoztatói nyugdíj-szolgáltatási,
e) közösségi finanszírozási szolgáltatási tevékenységet végez, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(1a)³ Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki az Európai Biztosítás és Foglalkoztatói-nyugdíj Hatóság által vezetett központi nyilvántartásba vétel nélkül páneurópai egyéni nyugdíjtermék-szolgáltatási vagy -forgalmazási tevékenységet végez.

(2) Aki az (1) bekezdés a)-c) pontjában megjelölt valamely tevékenységhez kapcsolódóan törvényben előírt

a) engedély nélkül közvetítői tevékenységet végez,
b)⁴ nyilvántartásba vétel, illetve bejelentés hiányában közvetítői tevékenységet, vagy elektronikuspénz-értékesítői tevékenységet végez oly módon, hogy annak megtörténte ellenőrzését elmulasztotta, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Gazdasági adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztása

409. § (1) A gazdálkodó szervezet vezető állású személye, aki közreműködik abban, hogy

a) a gazdálkodó szervezet a székhelyén, telephelyén vagy fióktelepén ne legyen fellelhető,

b) közhitelű nyilvántartásba olyan személy kerüljön a gazdálkodó szervezet képviselőjére jogosult személyként bejegyzésre, akinek lakóhelye vagy tartózkodási helye ismeretlen, illetve ismeretlennek minősül, vagy

c) közhitelű nyilvántartásba a gazdálkodó szervezet tulajdonosaként olyan személy vagy gazdálkodó szervezet kerüljön bejegyzésre, akinek a lakóhelye vagy tartózkodási helye ismeretlen vagy ismeretlennek minősül, illetve amely a székhelyén, telephelyén vagy fióktelepén nem lelhető fel, vagy aki, illetve amely nem a tényleges tulajdonos, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki közhitelű nyilvántartásba bejegyzendő, gazdasági tevékenységhez kapcsolódó adat, jog vagy tény bejelentését, illetve ilyen adat, jog vagy tény változásának bejelentését elmulasztja, ha a bejelentési kötelezettségét jogszabály írja elő, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) E § alkalmazása szempontjából tényleges tulajdonosnak minősül az a személy vagy gazdálkodó szervezet, aki, illetve amely a gazdálkodó szervezetben közvetlenül vagy közvetve a szavazati jogok vagy a tulajdoni hányad legalább tíz százalékával vagy a Polgári Törvénykönyv szerinti meghatározó befolyással rendelkezik.

Bennfentes kereskedelem

410. §⁵ (1) Aki

1 Megállapította: 2017. évi CXLIV. törvény 57. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.

2 Megállapította: 2022. évi LX. törvény 40. § (1). Hatályos: 2023. I. 1-től.

3 Beiktatta: 2022. évi LX. törvény 40. § (2). Hatályos: 2023. I. 1-től.

4 Megállapította: 2022. évi LX. törvény 40. § (3). Hatályos: 2023. I. 1-től.

5 Megállapította: 2016. évi CIII. törvény 55. § (4). Hatályos: 2016. X. 28-tól.

a) bennfentes információ felhasználásával saját vagy más nevében a bennfentes információval érintett pénzügyi eszközre vonatkozó ügyletet köt, ügyletkötésre megbízást ad, megbízást visszavon vagy módosít, ajánlatot rögzít, visszavon vagy módosít,

b) a birtokában lévő bennfentes információra tekintettel mást vagy másokat a bennfentes információval érintett pénzügyi eszközre vonatkozó ügylet kötésére, ügyletkötésre vonatkozó megbízás adására, visszavonására vagy módosítására, ajánlat rögzítésére, visszavonására vagy módosítására hív fel, vagy bír rá, bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a bűncselekményt hivatalos személyként követik el,

b) a bűncselekményt pénzügyi intézmény, befektetési vállalkozás, árutőzsdei szolgáltató, befektetési alapkezelő, kockázati tőkealap-kezelő, tőzsdei, központi értéktári vagy központi szerződő fél tevékenységet végző szervezet, biztosító, viszontbiztosító vagy független biztosításközvetítő, önkéntes kölcsönös biztosító pénztár, magánnyugdíjpénztár, foglalkoztatói nyugdíj szolgáltató intézmény, vagy szabályozott ingatlanbefektetési társaság tisztségviselőjeként vagy alkalmazottjaként követik el,

c)¹ a bűncselekményt a nyilvánosan forgalomba hozott értékpapír-kibocsátónak a bennfentes információhoz feladatkörénél fogva hozzáférő tisztségviselőjeként vagy alkalmazottjaként követik el,

d)² a bűncselekménnyel érintett ügylet vagy ügyletek, megbízás vagy megbízások, ajánlat vagy ajánlatok abszolút értéke különösen nagy vagy ezt meghaladó értékű.

Bennfentes információ jogosulatlan közzététele³

410/A. §⁴ Aki azért, hogy jogtalan előnyt szerezzen vagy jogtalan hátrányt okozzon, bennfentes információt illetéktelen személynek vagy személyeknek átad, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Tiltott piacbefolyásolás⁵

411. §⁶ (1) Aki

a)⁷ olyan ügyletet köt, megbízást ad, visszavon vagy módosít, saját számlás kereskedés során olyan ajánlatot rögzít, visszavon vagy módosít, vagy más olyan magatartást tanúsít, amely az adott pénzügyi eszköz vagy kapcsolódó azonnali árutőzsdei ügylet keresleti vagy kínálati viszonyairól, árfolyamáról vagy áráról hamis vagy félrevezető jelzéseket ad, azt mesterséges vagy rendellenes szinten rögzíti,

b) pénzügyi eszközre vonatkozó színlelt ügylet kötésével vagy más megtévesztő magatartással a pénzügyi eszköz vagy kapcsolódó azonnali árutőzsdei ügylet árfolyamát vagy árát befolyásolni törekszik,

c) a referenciaérték kiszámítását hamis vagy félrevezető információ közlésével vagy továbbításával, vagy megtévesztő módszer alkalmazásával befolyásolni törekszik, bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki haszonszerzés céljából nagy nyilvánosság előtt olyan információt közöl vagy híresztel, amely az adott pénzügyi eszköz vagy kapcsolódó azonnali árutőzsdei ügylet keresleti vagy kínálati viszonyairól, árfolyamáról vagy áráról hamis vagy félrevezető jelzéseket ad, azt mesterséges vagy rendellenes szinten rögzíti.

1 Megállapította: 2022. évi LX. törvény 41. § (1). Hatályos: 2023. I. 1-től.

2 Beiktatta: 2022. évi LX. törvény 41. § (2). Hatályos: 2023. I. 1-től.

3 Beiktatta: 2016. évi CIII. törvény 55. § (5). Hatályos: 2016. X. 28-tól.

4 Beiktatta: 2016. évi CIII. törvény 55. § (5). Hatályos: 2016. X. 28-tól.

5 Megállapította: 2016. évi CIII. törvény 55. § (6). Hatályos: 2016. X. 28-tól.

6 Megállapította: 2016. évi CIII. törvény 55. § (6). Hatályos: 2016. X. 28-tól.

7 Megállapította: 2019. évi LXXXI. törvény 24. §. Hatályos: 2020. I. 1-től.

(3) Az (1) bekezdés szerint büntetendő az is, aki a gazdálkodó szervezet vagyoni helyzetéről vagy vezető állású személyéről e tevékenységével összefüggésben, illetve a gazdálkodó szervezetre vonatkozóan pénzügyi eszközről valótlán adat közlésével vagy híresztelésével, illetve adat elhallgatásával másokat tőkebefektetésre vagy a befektetés emelésére, illetve tőkebefektetés eladására vagy a befektetés csökkentésére rábír.

(4)¹ Aki az (1)–(3) bekezdésben meghatározott bűncselekményt

a) bűnszövetségben,

b) hivatalos személyként,

c) pénzügyi intézmény, befektetési vállalkozás, árutőzsdei szolgáltató, befektetési alapkezelő, kockázati tőkealap-kezelő, tőzsdei, központi értéktári vagy központi szerződő fél tevékenységet végző szervezet, biztosító, viszontbiztosító vagy független biztosításközvetítő, önkéntes kölcsönös biztosító pénztár, magánnyugdíjpénztár, foglalkoztatói nyugdíjszolgáltató intézmény, vagy szabályozott ingatlanbefektetési társaság tisztségviselőjeként vagy alkalmazottjaként, vagy

d) nyilvánosan forgalomba hozott értékpapír-kibocsátó tisztségviselőjeként vagy alkalmazottjaként

követi el, öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Az (1)–(4) bekezdés alkalmazandó a piaci visszaélésekről, valamint a 2003/6/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 2003/124/EK, a 2003/125/EK és a 2004/72/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2014. április 16-i 596/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 596/2014/EU rendelet) 2. cikk (2) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott ügyletekre és eszközökre is, ha az ügylet, a megbízás, az ajánlat vagy a magatartás a pénzügyi eszköz vagy az azonnali árutőzsdei ügylet árára, árfolyamára vagy értékére hatást gyakorol.

Piramisjáték szervezése

412. § Aki mások pénzének előre meghatározott formában történő, és kockázati tényezőt is tartalmazó módon való összegyűjtésén és szétosztásán alapuló olyan játékot szervez, amelyben a láncszerűen bekapcsolódó résztvevők a láncban előttük álló résztvevők számára közvetlenül, vagy a szervező útján pénzfizetést vagy más szolgáltatást teljesítenek, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Gazdasági titok megsértése

413. § (1) Az a bank-, értékpapír-, pénztár-, biztosítási vagy foglalkoztatói nyugdíjtitok megtartására köteles személy, aki bank-, értékpapír-, pénztár-, biztosítási vagy foglalkoztatói nyugdíjtitoknak minősülő adatot jogtalan előnyszerzés végett, vagy másnak vagyoni hátrányt okozva illetéktelen személy részére hozzáférhetővé tesz, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Nem valósítja meg a gazdasági titok megsértését, aki

a) a közérdekű adatok nyilvánosságára és a közérdekből nyilvános adatra vonatkozó törvényben meghatározott kötelezettségének tesz eleget, vagy

b) a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzésével és megakadályozásával, a bennfentes kereskedelemmel, piacbefolyásolással és a terrorizmus elleni küzdelemmel kapcsolatos, törvényben előírt bejelentési kötelezettségének tesz eleget, vagy ilyet kezdeményez, akkor sem, ha az általa jóhiszeműen tett bejelentés megalapozatlan volt.

Értelmező rendelkezések

1 Megállapította: 2022. évi LX. törvény 42. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.

414. § (1)¹ A 410-411. § alkalmazásában pénzügyi eszközön a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló törvényben meghatározott pénzügyi eszközt kell érteni, feltéve, hogy az megfelel az 596/2014/EU rendelet 2. cikk (1) bekezdésében foglaltaknak, ide nem értve

- a) az 596/2014/EU rendelet 5. cikk (1)-(3) bekezdésében meghatározott eseteket;
- b) az 596/2014/EU rendelet 5. cikk (4) és (5) bekezdésében meghatározott eseteket;
- c) az 596/2014/EU rendelet 6. cikk (1)-(4) bekezdésében meghatározott eseteket.

(2) A 409. és a 411. § alkalmazásában vezető állású személy:

- a) a gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselője, felügyelőbizottságának tagja,
- b) a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe, illetve a külföldi székhelyű európai gazdasági egyesülés magyarországi telephelye vezetésére kinevezett személy,
- c) minden olyan személy, akit a gazdálkodó szervezet alapszabálya, alapító okirata vagy társasági szerződése ilyenként határoz meg.

XLII. FEJEZET

A FOGYASZTÓK ÉRDEKEIT ÉS A GAZDASÁGI VERSENY TISZTASÁGÁT SÉRTŐ BŰNCSELEKMÉNYEK

Rossz minőségű termék forgalomba hozatala

415. § (1) Aki rossz minőségű terméket jó minőségű terméként forgalomba hoz, büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

- a) jelentős mennyiségű vagy értékű rossz minőségű termékre,
- b) bűnszövetségben, vagy
- c) üzletszerűen

követik el.

(3) Aki rossz minőségű termék forgalomba hozatalára irányuló előkészületet követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) Aki a bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Nem büntethető a (4) bekezdésében meghatározott bűncselekmény elkövetője, ha mihelyt tudomást szerez a termék rossz minőségéről, mindent megtesz azért, hogy a rossz minőségű termék a birtokába visszakerüljön.

(6)² E § alkalmazásában rossz minőségű a termék,

a) ha a jogszabályban vagy az Európai Unió általános hatályú közvetlenül alkalmazandó jogi aktusában előírt biztonságossági vagy minőségi követelményeknek nem felel meg, vagy

b) az a) pontban meghatározott előírás hiányában akkor, ha

ba) az emberi fogyasztás céljára előállított termék emberi fogyasztásra való alkalmatlanságát elfedték,

bb) a termék minőségmegőrzési, fogyaszthatósági, illetve felhasználhatósági idejét jogellenesen meghosszabbították,

bc) a terméket nem megengedett összetevő felhasználásával állították elő,

bd) a terméket emberi fogyasztásra nem alkalmas anyagokból vagy termékekből állították elő emberi fogyasztás céljára, vagy

be) a termék rendeltetészerűen nem használható, vagy használhatósága jelentős mértékben csökkent.

1 Megállapította: 2016. évi CIII. törvény 55. § (7). Hatályos: 2016. X. 28-tól.

2 Megállapította: 2019. évi LXVI. törvény 105. §. Hatályos: 2019. VII. 24-től.

Megfelelőség hamis tanúsítása

416. § (1) Aki a jogszabályban vagy az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusában előírt megfelelést tanúsítási kötelezettség esetén kiállítandó megfelelési tanúsítványban, illetve megfelelési nyilatkozatban vagy megfelelési jelölés használatával jelentős mennyiségű vagy értékű termék megfeleléséről valótlan adatot tanúsít, büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

- a) bünszövetségben, vagy
- b) üzletszerűen

követik el.

(3) Aki a bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Fogyasztók megtévesztése

417. § (1) Aki szervezett termékbemutatón különleges árkedvezmény vagy árelőny meglétéről, vagy nyerési esélyről megtévesztésre alkalmas tájékoztatást ad, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az áru értékesítése érdekében nagy nyilvánosság előtt vagy jelentős mennyiségű, illetve értékű áru lényeges tulajdonsága tekintetében valótlan tény vagy valós tény megtévesztésre alkalmas módon állít, megtévesztésre alkalmas tájékoztatást ad, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) A büntetés büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt az áru egészségre vagy környezetre gyakorolt hatásával, veszélyességével, kockázataival vagy biztonságosságával kapcsolatos jellemzőivel összefüggésben követik el.

(4) E § alkalmazásában

a) az áru lényeges tulajdonsága:

aa) az áru összetétele, műszaki jellemzői és az árunak az adott célra való alkalmassága,

ab)¹ az áru eredete, származási helye és előállításának módja,

ac) az áru tesztelése, ellenőrzöttsége vagy annak eredménye;

b) szervezett termékbemutató: termék forgalmazása céljából szervezett utazás vagy rendezvény alkalmával folytatott kiskereskedelmi tevékenység.

Üzleti titok megsértése

418. § Aki jogtalan előnyszerzés végett, vagy másnak vagyoni hátrányt okozva üzleti titkot jogosulatlanul megszerez, felhasznál, más személy részére hozzáférhetővé tesz vagy nyilvánosságra hoz, büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Versenyhátrány utánzása

419. § (1) Aki a versenyhátrány utánzása nélkül árut olyan jellegzetes külsővel, csomagolással, megjelöléssel vagy elnevezéssel állít elő, amelyről a versenyhátrány vagy annak jellegzetes tulajdonsággal rendelkező áruja ismerhető fel, vagy ilyen árut forgalomba hozatal céljából megszerez, tart, vagy forgalomba hoz, ha más bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt jelentős mennyiségű vagy értékű utánzott árura követik el.

1 Megállapította: 2019. évi LXVI. törvény 106. §. Hatályos: 2019. VII. 24-től.

Versenyt korlátozó megállapodás közbeszerzési és koncessziós eljárásban

420. § (1) Aki a közbeszerzési eljárás, illetve a koncesszióköteles tevékenységre vonatkozóan kiírt nyílt vagy zártkörű pályázat eredményének befolyásolása érdekében az árak, díjak, egyéb szerződéses feltételek rögzítésére vagy a piac felosztására irányuló megállapodást köt, vagy más összehangolt magatartást tanúsít, és ezzel a versenyt korlátozza, büntetett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki a közbeszerzési eljárás, illetve a koncesszióköteles tevékenységre vonatkozóan kiírt nyílt vagy zártkörű pályázat eredményének befolyásolása érdekében a vállalkozások egyesülete, a köztestület, az egyesülés és más hasonló szervezet olyan döntésének a meghozatalában vesz részt, amely a versenyt korlátozza.

(3) A büntetés vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) vagy (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt jelentős értéket meg nem haladó közbeszerzési értékre követik el.

(4)¹ Nem büntethető az (1)-(3) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetője, ha a cselekményt, mielőtt az a büntetőügyekben eljáró hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti, és az elkövetés körülményeit feltárja.

(5) Nem büntethető az (1)-(3) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetője, ha a cselekmény elkövetésekor olyan vállalkozás vezető tisztségviselője, tagja, felügyelő bizottságának tagja, alkalmazottja vagy ezek megbízottja, amely - mielőtt a versenyfelügyeleti ügyekben eljáró hatóság az ügyben vizsgálatot indított volna - a cselekményre kiterjedően a versenykorlátozás tilalmáról szóló törvény szerinti bírság mellőzésére alapot adó kérelmet nyújtott be, és az elkövetés körülményeit feltárja.

(6) A büntetés korlátlanul enyhíthető, különös méltánylást érdemlő esetben mellőzhető azzal szemben, aki a bűncselekmény elkövetésekor olyan vállalkozás vezető tisztségviselője, tagja, felügyelőbizottságának tagja, alkalmazottja vagy ezek megbízottja, amely a versenyfelügyeleti ügyben eljáró hatóságnál a cselekményre kiterjedően a versenykorlátozás tilalmáról szóló törvény szerinti bírság mellőzésére vagy csökkentésére alapot adó kérelmet nyújtott be, és az elkövetés körülményeit feltárja.

Értelmező rendelkezések

421. § E fejezet alkalmazásában

a) termék: minden birtokba vehető, forgalomképes ingó dolog és a dolog módjára hasznosítható természeti erőik,

b) áru: a termék, az ingatlan, a szolgáltatás és a vagyoni értékű jog.

XLIII. FEJEZET

TILTOTT ADATSZERZÉS ÉS AZ INFORMÁCIÓS RENDSZER ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK

Tiltott adatszerzés

422. § (1) Aki személyes adat, magántitok, gazdasági titok vagy üzleti titok jogosulatlan megismerése céljából

1 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 22.

a)¹ más lakását, ahhoz tartozó egyéb helyiségét vagy az azokhoz tartozó bekerített helyet titokban átkutatja,

b)² más lakásában, ahhoz tartozó egyéb helyiségében vagy az azokhoz tartozó bekerített helyen történeteket technikai eszköz alkalmazásával titokban megfigyeli vagy rögzíti,

c)³ más postai küldeményét vagy egyéb zárt küldeményét titokban felbontja vagy megszerzi, és annak tartalmát technikai eszközzel rögzíti,

d)⁴ elektronikus hírközlő hálózat vagy eszköz útján, illetve információs rendszeren folytatott kommunikáció tartalmát titokban kifürkészi, és az észlelteket technikai eszközzel rögzíti,

e)⁵ információs rendszerben kezelt adatokat titokban kifürkészi, és az észlelteket technikai eszközzel rögzíti,

büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(1a)⁶ Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki személyes adat, magántitok, gazdasági titok vagy üzleti titok jogosulatlan megismerése céljából

a)⁷ nyilvános vagy a közönség részére nyitva álló helyen kívül más helyiséget vagy területet, - a közösségi közlekedési eszköz kivételével - járművet, továbbá más használatában levő tárgyat titokban átkutat,

b) nyilvános vagy a közönség részére nyitva álló helyen kívül más helyiségben vagy területen, továbbá - a közösségi közlekedési eszköz kivételével - járművön történeteket titokban technikai eszköz alkalmazásával megfigyeli vagy rögzíti.

(2)⁸ Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki fedett nyomozó, illetve titkos információgyűjtés folytatására vagy leplezett eszközök alkalmazására feljogosított szervvel titkosan együttműködő személy kilétének vagy tevékenységének megállapítása céljából az (1) bekezdésben meghatározottakon kívül információt gyűjt.

(3) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki az (1)-(2) bekezdésben meghatározott módon megismert személyes adatot, magántitkot, gazdasági titkot vagy üzleti titkot továbbít vagy felhasznál.

(4) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1)-(3) bekezdésben meghatározott tiltott adatszerzést

a) hivatalos eljárás színlelésével,

b) üzletszerűen,

c) bűnszövetségben vagy

d) jelentős érdeksérelmet okozva

követik el.

422/A. §⁹ (1) Aki pilóta nélküli légi jármű jogosulatlan használatával más lakását, egyéb helyiségét, vagy ezekhez tartozó bekerített helyet megfigyeli és az ott történeteket rögzíti, ha más bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt elzárással büntetendő.

(2) Egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, ha más bűncselekmény nem valósul meg, aki az (1) bekezdésben meghatározott megfigyelés során készített hang- vagy képfelvételt a nagy nyilvánosság számára hozzáférhetővé teszi.

(3) Az (1)-(2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény csak magánindítványra büntethető.

Információs rendszer vagy adat megsértése

1 Módosította: 2017. évi CXLIV. törvény 60. § h).

2 Módosította: 2017. évi CXLIV. törvény 60. § i), 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 23.

3 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 24.

4 Megállapította: 2017. évi CXCVII. törvény 340. § (1). Hatályos: 2018. VII. 1-től.

5 Beiktatta: 2017. évi CXCVII. törvény 340. § (2). Hatályos: 2018. VII. 1-től.

6 Beiktatta: 2017. évi CXLIV. törvény 58. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.

7 Megállapította: 2017. évi CXCVII. törvény 340. § (3). Hatályos: 2018. VII. 1-től.

8 Megállapította: 2017. évi CXCVII. törvény 340. § (4). Hatályos: 2018. VII. 1-től.

9 Beiktatta: 2020. évi CLXXIX. törvény 22. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.

423. §¹ (1) Aki információs rendszerbe az információs rendszer védelmét biztosító technikai intézkedés megsértésével vagy kijátszásával jogosulatlanul belép, vagy a belépési jogosultsága kereteit túllépve vagy azt megsértve bent marad, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki

a) az információs rendszer működését jogosulatlanul vagy jogosultsága kereteit megsértve akadályozza, vagy

b) információs rendszerben lévő adatot jogosulatlanul vagy jogosultsága kereteit megsértve megváltoztat, töröl vagy hozzáférhetetlenné tesz, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3)² A büntetés büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény jelentős számú információs rendszert érint, vagy jelentős érdeksérelmet okoz.

(4) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt közérdekű üzem ellen követik el.

(5) E § alkalmazásában adat: információs rendszerben tárolt, kezelt, feldolgozott vagy továbbított tények, információk vagy fogalmak minden olyan formában való megjelenése, amely információs rendszer általi feldolgozásra alkalmas, ideértve azon programot is, amely valamely funkciónak az információs rendszer által való végrehajtását biztosítja.

Információs rendszer védelmét biztosító technikai intézkedés kijátszása

424. § (1)³ Aki a 375. §-ban, a 422. § (1) bekezdés *d*) pontjában vagy a 423. §-ban meghatározott bűncselekmény elkövetése céljából az ehhez szükséges vagy ezt könnyítő

a) jelszót vagy számítástechnikai programot készít, átad, hozzáférhetővé tesz, megszerez, vagy forgalomba hoz, illetve

b) jelszó vagy számítástechnikai program készítésére vonatkozó gazdasági, műszaki, szervezési ismereteit más rendelkezésére bocsátja, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2)⁴ Nem büntethető az (1) bekezdés *a*) pontjában meghatározott bűncselekmény elkövetője, ha - mielőtt a bűncselekmény elkövetéséhez szükséges vagy ezt megkönnyítő jelszó vagy számítástechnikai program készítése a büntetőügyekben eljáró hatóság tudomására jutott volna - tevékenységét a hatóság előtt felfedi, az elkészített dolgot a hatóságnak átadja, és lehetővé teszi a készítésben részt vevő más személy kilétének megállapítását.

(3) E § alkalmazásában jelszó: az információs rendszerbe vagy annak egy részébe való belépést lehetővé tevő, számokból, betűkből, jelekből, biometrikus adatokból vagy ezek kombinációjából álló bármely azonosító.

XLIV. FEJEZET

A HONVÉDELMI KÖTELEZETTSÉG ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK

Bevonulási kötelezettség megszegése

425. § (1) Az a hadköteles, aki katonai bevonulási kötelezettségének nem tesz eleget, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

1 Megállapította: 2014. évi LXXII. törvény 86. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.

2 Megállapította: 2022. évi LX. törvény 43. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.

3 Módosította: 2014. évi LXXII. törvény 88. §.

4 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 22.

(2) Aki a bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Kibúvás a katonai szolgálat alól

426. § Az a hadköteles, aki abból a célból, hogy a katonai szolgálat alól kivonja magát,

- a) megjelenési vagy bevonulási kötelezettségének nem tesz eleget, illetve
- b) testét megcsonkítja, egészségét károsítja, vagy megtevesztő magatartást tanúsít, büntett miatt öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Katonai szolgálat megtagadása

427. § Az a hadköteles, aki katonai szolgálatának teljesítését megtagadja, büntett miatt öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Hadkötelezettség teljesítésének akadályozása

428. § (1) Aki olyan cselekményt követ el, amelynek célja annak megghiúsítása, hogy a hadköteles a bevonulási kötelezettségét teljesítse, büntett miatt a 425. §-ban meghatározottak szerint büntetendő.

- (2)¹ Aki olyan cselekményt követ el, amelynek célja, hogy hadkötelest
- a) a 426. § a) pontjában meghatározott módon vagy
 - b) a 426. § b) pontjában meghatározott módon
- a katonai szolgálat alól kivonjon, az ott meghatározottak szerint büntetendő.

Polgári védelmi kötelezettség megszegése

429. § (1)² Aki a polgári védelmi kötelezettségét nem teljesíti, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény súlyos veszélyt idéz elő.

(3) Aki a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Honvédelmi munkakötelezettség megsértése

430. § Az a honvédelmi munkára kötelezett személy, aki e kötelezettségét távolmaradásával vagy más módon súlyosan megsérti, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Szolgáltatási kötelezettség megszegése

431. §³ Aki gazdasági és anyagi szolgáltatásban álló védelmi és biztonsági kötelezettségét súlyosan megszegi vagy kijátssza, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A büntetés korlátlan enyhítése

432. § A büntetés korlátlanul enyhíthető, ha az e fejezetben meghatározott bűncselekmény elkövetője az elmulasztott kötelezettségének önként eleget tesz.

1 Megállapította: 2022. évi VII. törvény 58. §. Hatályos: 2022. XI. 1-től.

2 Módosította: 2022. évi VII. törvény 64. § e).

3 Megállapította: 2022. évi VII. törvény 59. §. Hatályos: 2022. XI. 1-től.

Értelmező rendelkezések

433. § (1)¹ E fejezet rendelkezéseit hadiállapotban kell alkalmazni.

(1a)² A 426. § *b)* pontját és a 428. § (2) bekezdés *b)* pontját a hadiállapot Kormány általi kezdeményezését követő időszakban is alkalmazni kell.

(2)³ A polgári védelmi kötelezettség megszegése az (1) bekezdésben meghatározottakon kívül szükségállapotban és veszélyhelyzetben, a szolgáltatási kötelezettség megszegése veszélyhelyzetben is elkövethető.

(3)⁴ A honvédelmi munkakötelezettség megsértése csak hadiállapotban követhető el.

XLV. FEJEZET

A KATONAI BŰNCSELEKMÉNYEK

Szökés

434. § (1) Aki abból a célból, hogy katonai szolgálatának teljesítése alól végleg kivonja magát, szolgálati helyét önkényesen elhagyja, vagy attól távol marad, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a szökést

a) fegyveresen,

b) csoportosan,

c) fontos szolgálat teljesítése közben vagy a szolgálat felhasználásával,

d) személy elleni erőszak alkalmazásával vagy

e) külföldre

követik el.

(3)⁵ Öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki a (2) bekezdés *a)*-*c)* pontjában meghatározott módon külföldre szökik, illetve aki a szökést háború idején követi el.

(4) Aki a (2) bekezdésben meghatározott szökésre irányuló előkészületet követ el, vétség miatt egy évig, a (3) bekezdésben meghatározott esetben büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Korlátlanul enyhíthető a szökés elkövetőjének büntetése, ha a hatóságnál harminc napon belül önként jelentkezik. A határidőbe a szökés napja nem számít bele.

Önkényes eltávozás

435. § (1) Aki szolgálati helyéről önkényesen eltávozik, vagy attól távol marad, és távolléte a két napot meghaladja, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Ha az önkényes távollét tartama meghaladja a kilenc napot, a büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés.

(3)⁶ Ha az önkényes eltávozást háború idején, külföldi hadműveleti területen végzett humanitárius tevékenység vagy békefenntartás során követik el, a büntetés

a) az (1) bekezdésben meghatározott esetben büntett miatt egy évtől öt évig,

1 Megállapította: 2022. évi VII. törvény 60. §. Hatályos: 2022. XI. 1-től.

2 Beiktatta: 2022. évi VII. törvény 60. §. Hatályos: 2022. XI. 1-től.

3 A 2013. évi LXXVIII. törvény 19. § (12) szerinti szöveggel lép hatályba.

4 Módosította: 2022. évi VII. törvény 64. § f).

5 Módosította: 2022. évi VII. törvény 65. § a).

6 Módosította: 2022. évi VII. törvény 65. § b).

b) a (2) bekezdésben meghatározott esetben két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés.

Kibúvás a szolgálat alól

436. § (1) Aki abból a célból, hogy katonai szolgálatának teljesítése alól végleg kivonja magát, testét megcsonkítja, egészségét károsítja, vagy megtevesztő magatartást tanúsít, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt azért követi el, hogy katonai szolgálatának teljesítése alól ideiglenesen kivonja magát, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Ha az ideiglenes kivonás tartama meghaladja a hat napot, a büntetés két évig terjedő szabadságvesztés.

(4)¹ Ha a bűncselekményt háború idején követik el, a büntetés

a) az (1) bekezdésben meghatározott esetben öt évtől tizenöt évig,

b) a (2) bekezdésben meghatározott esetben büntett miatt egy évtől öt évig,

c) a (3) bekezdésben meghatározott esetben két évtől nyolc évig

terjedő szabadságvesztés.

A szolgálat megtagadása

437. § (1) Aki a katonai szolgálat teljesítését kifejezetten megtagadja, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(1a)² A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a szolgálat megtagadását honvédelmi válsághelyzet idején követik el.

(2)³ A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a szolgálat megtagadását háború idején követik el.

Kötelességzegés szolgálatban

438. § (1) Aki ór-, ügyeleti vagy egyéb készenléti szolgálatban - az adott szolgálatra vonatkozó szolgálati intézkedés rendelkezéseit megszegve - elalszik, vagy a szolgálat ideje alatt szeszes italt, illetve kábítószerrel vagy kábítószernek nem minősülő kábító hatású anyagot vagy szert fogyaszt, rendeltetési helyét elhagyja, vagy a szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezést más módon súlyosan megszegi, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Ha a bűncselekmény a szolgálatra jelentős hátrány veszélyével jár, a büntetés büntett miatt

a) az (1) bekezdésben meghatározott esetben három évig,

b)⁴ háború idején egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés.

(3) A büntetés büntett miatt öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt harc helyzetben, illetve külföldi hadműveleti területen végzett humanitárius tevékenység vagy békefenntartás során követik el, és abból különösen nagy hátrány származik.

(4) Aki a bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt a (2) bekezdésben meghatározott esetben az ott tett megkülönböztetés szerint elzárással, illetve egy évig terjedő szabadságvesztéssel, a (3) bekezdés esetén három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

1 Módosította: 2022. évi VII. törvény 65. § a).

2 Beiktatta: 2022. évi VII. törvény 61. §. Hatályos: 2022. XI. 1-től.

3 Módosította: 2022. évi VII. törvény 65. § a).

4 Módosította: 2022. évi VII. törvény 65. § a).

Szolgálati feladat alóli kibúvás

439. § (1) Aki fontos szolgálati feladat alól megtévesztéssel vagy távolmaradással kivonja, vagy annak teljesítésére képtelenné teszi magát, vétséget követ el és egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmény a szolgálatra jelentős hátrány veszélyével jár, külföldi hadműveleti területen végzett humanitárius tevékenység vagy békefenntartás során követik el, a büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés.

(3)¹ Ha a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt háború idején követik el, a büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés.

Jelentési kötelezettség megszegése

440. § (1) Aki fontos szolgálati ügyben kellő időben nem tesz jelentést, vagy valótlan jelentést tesz, ha a bűncselekmény a szolgálatra jelentős hátrány veszélyével jár, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2)² A büntetés büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt háború idején, külföldi hadműveleti területen végzett humanitárius tevékenység vagy békefenntartás során követik el.

Szolgálati visszaélés

441. § (1) Aki azért, hogy jogtalan hátrányt okozzon, illetve jogtalan előnyt szerezzen, szolgálati hatalmával vagy helyzetével visszaél, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményből jelentős hátrány származik.

Zendülés

442. § (1) Aki a szolgálati rend és fegyelem ellen irányuló olyan csoportos, nyílt ellenszegülésben vesz részt, amely a szolgálati feladatok teljesítését jelentősen zavarja, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő a zendülés

a) kezdeményezője, szervezője vagy vezetője,

b) résztvevője, ha az előljáró vagy a zendüléssel szemben fellépő ellen erőszakot alkalmaz.

(3) A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a zendülés különösen súlyos következménnyel jár.

(4) A büntetés öt évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha a zendülés halált okoz.

(5)³ A büntetés

a) az (1) bekezdésben meghatározott esetben két évtől nyolc évig,

b) a (2) bekezdésben meghatározott esetben öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a zendülést háború idején követik el.

(6) Ha az (1)-(2) bekezdésben meghatározott zendülést harchelyzetben követik el, a büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés.

1 Módosította: 2022. évi VII. törvény 65. § a).

2 Módosította: 2022. évi VII. törvény 65. § b).

3 Módosította: 2022. évi VII. törvény 65. § a).

(7)¹ Aki zendülésre irányuló előkészületet követ el, büntett miatt három évig, háború idején vagy harchelyzetben egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(8) Az (1) bekezdésében meghatározott esetben korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki a zendülést, mielőtt az súlyosabb következménnyel jár, vagy miután felszólították, abbahagyja.

Zendülés megakadályozásának elmulasztása

443. § (1) Aki a tudomására jutott zendülést vagy annak előkészületét tőle telhetőleg nem akadályozza meg, illetve késedelem nélkül nem jelenti, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2)² A büntetés büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt háború idején vagy harchelyzetben követik el.

Parancs iránti engedetlenség

444. § (1) Aki a parancsot nem teljesíti, vétség miatt elzárással büntetendő.

(2) Ha a parancs iránti engedetlenséget csoportosan követik el, a büntetés két évig terjedő szabadságvesztés.

(3) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a parancs iránti engedetlenség

a) más alárendeltek jelenlétében vagy egyébként nyilvánosan, akár a parancs teljesítésének kifejezett megtagadásával, akár egyéb sértő módon történik,

b) a szolgálatra vagy a fegyelemre jelentős hátrány veszélyével jár.

(4)³ A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a (3) bekezdésben meghatározott bűncselekményt háború idején követik el.

(5) Aki háborúban a harci parancsot, külföldi hadműveleti területen végzett humanitárius tevékenység vagy békefenntartás során a fegyverhasználatra vonatkozó parancsot nem teljesíti, öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Elöljáró vagy szolgálati közeg elleni erőszak

445. § (1) Aki

a) az előljáróval szemben,

b) a feljebbvalóval, az őrrrel vagy más szolgálati közeggel szemben szolgálatának teljesítése közben vagy amiatt erőszakot alkalmaz, azzal fenyeget, vagy tetteges ellenállást tanúsít, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a bűncselekményt fegyveresen, felfegyverkezve vagy csoportosan követik el,

b) a bűncselekmény egyben parancs iránti engedetlenség is,

c) a bűncselekmény súlyos testi sértéssel, illetve a szolgálatra vagy a fegyelemre jelentős hátrány veszélyével jár.

(3) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény maradandó fogyatékoságot, súlyos egészségromlást vagy életveszélyt okoz.

(4) A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény a sértett halálát okozza.

(5) A büntetés tíz évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha

a) a bűncselekmény szándékos emberölést is megvalósít, vagy

b) a bűncselekményt harchelyzetben követik el.

1 Módosította: 2022. évi VII. törvény 64. § g).

2 Módosította: 2022. évi VII. törvény 64. § g).

3 Módosította: 2022. évi VII. törvény 65. § a).

(6)¹ A büntetés
a) az (1) bekezdésben meghatározott esetben egy évtől öt évig,
b) a (2) bekezdésben meghatározott esetben két évtől nyolc évig,
c) a (3) bekezdésben meghatározott esetben öt évtől tizenöt évig
terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt háború idején követik el.

Előjáró vagy szolgálati közeg védelmére kelt vagy arra rendelt személy elleni erőszak

446. § A 445. § szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekményt előjáró vagy szolgálati közeg védelmére kelt vagy erre rendelt személlyel szemben követi el.

Szolgálati tekintély megsértése

447. § (1) Aki
a) az előjáró,
b) a szolgálatát teljesítő feljebbvaló, őr vagy más szolgálati közeg tekintélyét más előtt vagy feltűnően durván megsérti, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt több katona előtt vagy egyébként nyilvánosan követik el.

Bujtogatás

448. § (1) Aki katonák között az előjáró, a parancs, a szolgálati rend vagy a fegyelem iránt elégedetlenséget szít, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bujtogatásból a szolgálatra vagy a fegyelemre jelentős hátrány származik.

Alárendelt megsértése

449. § (1) Aki alárendeltjét emberi méltóságában más előtt vagy feltűnően durván megsérti, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt
a) aljas indokból,
b) súlyos testi vagy lelki gyötrelmet okozva,
c) több katona előtt,
d) több alárendelt sérelmére
követik el.
(3) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény súlyos testi sértést vagy a szolgálatra jelentős hátrányt okoz.

Előjárói hatalommal visszaélés

450. § Aki előjárói hatalmával visszaélve alárendeltjét
a) fegyelmi fenyítéssel sújtja,
b) panaszjogának gyakorlásában korlátozza,
c) járandóságában megrövidíti, vagy anyagilag megterheli,
d) magáncélra igénybe veszi,
e) a többiekhez képest előnyösebb vagy hátrányosabb bánásmódban részesíti,
vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

1 Módosította: 2022. évi VII. törvény 65. § a).

Előjárói gondoskodás elmulasztása

451. § (1) Aki előjárói kötelességét azáltal szegi meg, hogy az alárendeltjének anyagi ellátásához, fenyegető veszélytől megóvásához vagy megmentéséhez szükséges intézkedést elmulasztja, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Ha a bűncselekmény a szolgálatra vagy a fegyelemre jelentős hátránnyal jár, a büntetés büntett miatt

a) az (1) bekezdésben meghatározott esetben egy évtől öt évig,

b)¹ háború idején két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés.

(3) Aki a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt - az ott tett megkülönböztetés szerint - egy évig, illetve három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Előjárói intézkedés elmulasztása

452. § (1) Aki előjárói kötelességét megszegve

a) az alárendelt kötelességszegésének vagy bűncselekményének megakadályozásához, illetve felelősségre vonásához,

b) a szolgálati rendet, a fegyelmet vagy a közbiztonságot fenyegető zavar leküzdéséhez

szükséges intézkedést elmulasztja, ha emberiesség elleni vagy háborús bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Ha a bűncselekmény a szolgálatra, a fegyelemre vagy a közbiztonságra jelentős hátránnyal jár, a büntetés büntett miatt

a) az (1) bekezdésben meghatározott esetben egy évtől öt évig,

b)² háború idején két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés.

(3) Aki a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt - az ott tett megkülönböztetés szerint - egy évig, illetve három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Ellenőrzés elmulasztása

453. § (1) Aki előjárói kötelességét azáltal szegi meg, hogy az alárendeltjét szolgálatának teljesítésében nem ellenőrzi, és ez a szolgálatra vagy a fegyelemre jelentős hátránnyal jár, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Ha a bűncselekmény a szolgálatra vagy a fegyelemre különösen nagy hátránnyal jár, a büntetés büntett miatt

a) az (1) bekezdésben meghatározott esetben egy évtől öt évig,

b)³ háború idején két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés.

(3) Aki a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt - az ott tett megkülönböztetés szerint - egy évig, illetve három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Készenlét fokozásának veszélyeztetése

1 Módosította: 2022. évi VII. törvény 65. § a).

2 Módosította: 2022. évi VII. törvény 65. § a).

3 Módosította: 2022. évi VII. törvény 65. § a).

454. § (1) Aki az alakulat készenlét fokozását közvetlenül veszélyezteti azáltal, hogy szolgálati kötelességének megszegésével

a) nem gondoskodik a szükséges fegyverzet, harci felszerelés vagy más hadianyag biztosításáról vagy készletének megóvásáról,

b) fontos fegyverzetet, harci felszerelést vagy más fontos hadianyagot megsemmisít, használhatatlanná tesz, vagy rendeltetésétől egyéb módon elvon, büntetett követ el, és három évig, háború idején két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2)¹ Ha a bűncselekmény a szolgálatra különösen nagy hátránnyal jár, a büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, háború idején öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés.

(3) Aki a bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt az (1) bekezdés esetén - az ott tett megkülönböztetés szerint - egy évig, illetve három évig, a (2) bekezdés esetén - az ott tett megkülönböztetés szerint - két évig, illetve egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Parancsnoki kötelességzegés

455. § Aki harchelyzetben, parancsnoki kötelességének megszegésével

a) az alárendelt katonákat az ellenségnek megadja, vagy elfogni engedi,

b) a rábízott fontos harcállást, berendezést, harceszközt vagy más hadianyagot kényszerítő szükség nélkül megsemmisíti, vagy az ellenségnek használható állapotban átengedi,

c) nem fejt ki az ellenséggel szemben azt az ellenállást, amelyre képes, büntetett miatt öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Kibúvás a harci kötelesség teljesítése alól

456. § Aki harci kötelességének teljesítése alól

a) szolgálati helyének önkényes elhagyásával, elrejtőzéssel vagy megfutamodással,

b) harcképtelenség szándékos előidézésével vagy megtévesztő magatartással,

c) harceszköze elhagyásával, megrongálásával vagy alkalmazásának elmulasztásával,

d) az ellenségnek önkéntes megadással, vagy

e) szolgálati kötelességének egyéb súlyos megszegésével kivonja magát, büntetett miatt öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Harci szellem bomlasztása

457. § (1)² Aki háború idején a katonák között elégedetlenséget szít, vagy kishitúséget kelt, büntetett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény

a) harchelyzetben katonák elégedetlenségét vagy egyéb kötelességzegését váltja ki, vagy

b) a szolgálatra más jelentős hátránnyal jár.

Értelmező rendelkezések

458. § E fejezet alkalmazásában

a) katonai szolgálaton a 127. § (1) bekezdésében megjelölt személyek által teljesített szolgálatot kell érteni,

b) harchelyzet alatt a tényleges harctevékenység folytatását kell érteni.

¹ Módosította: 2022. évi VII. törvény 65. § a).

² Módosította: 2022. évi VII. törvény 65. § a).

ZÁRÓ RÉSZ

Értelmező rendelkezések

459. § (1) E törvény alkalmazásában

1.¹ bűnszervezet: legalább három személyből álló, hosszabb időre, hierarchikusan szervezett, konspiratíván működő csoport, amelynek célja ötévi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése;

2. bűnszövetség akkor létesül, ha két vagy több személy bűncselekményeket szervezeten követ el, vagy ebben megállapodik, és legalább egy bűncselekmény elkövetését megkísérlik, de nem jön létre bűnszervezet;

3. csoportosan követik el a bűncselekményt, ha az elkövetésben legalább három személy vesz részt;

4. erőszakos magatartásnak minősül a más személyre gyakorolt támadó jellegű fizikai ráhatás is, abban az esetben is, ha az nem alkalmas testi sérülés okozására;

5. fegyveresen követi el a bűncselekményt, aki

a)² működőképes lőfegyvert,

b) robbanóanyagot,

c) robbantószeret,

d) robbanóanyag vagy robbantószer felhasználására szolgáló készüléket tart magánál, vagy a bűncselekményt az a)-d) pontban meghatározottak utánzatával fenyegetve követi el;

6. felfegyverkezve követi el a bűncselekményt, aki az ellenállás leküzdése vagy megakadályozása érdekében az élet kioltására alkalmas eszközt tart magánál;

7. fenyegetés: eltérő rendelkezés hiányában súlyos hátrány kilátásba helyezése, amely alkalmas arra, hogy a megfenyegetettben komoly félelmet keltsen;

8.³ gazdálkodó szervezet: a polgári perrendtartás szerinti gazdálkodó szervezeten kívül az a szervezet is, amelynek gazdálkodó tevékenységével összefüggő polgári jogi kapcsolataira a polgári perrendtartás szerint a gazdálkodó szervezetre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni;

9.⁴ hatóság a bíróság és az ügyészség is;

10. háború:

a) a háború áldozatainak védelmére vonatkozóan Genfben, az 1949. évi augusztus hó 12. napján kelt nemzetközi egyezmények közös 2. és 3. Cikkében, valamint ezen egyezmények I. Kiegészítő Jegyzőkönyve 1. Cikkének 4. bekezdésében meghatározott helyzetek,

b) az a) pontban említett egyezmények II. Kiegészítő Jegyzőkönyvének 1. Cikkében meghatározott helyzetek,

c)⁵ a hadiállapot,

d) a szükségállapot,

e) a háborús és a katonai bűncselekmények esetében a Magyar Honvédség külföldi alkalmazása is;

11. hivatalos személy:

a) a köztársasági elnök,

b)⁶ az országgyűlési képviselő, a nemzetiségi szószóló és a Magyarországon megválasztott európai parlamenti képviselő,

c) az alkotmánybíró,

1 Megállapította: 2019. évi LXVI. törvény 107. §. Hatályos: 2019. VII. 10-től.

2 Módosította: 2020. évi XLIX. törvény 18. § b).

3 Megállapította: 2013. évi CCLII. törvény 131. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.

4 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 342. § 9.

5 Módosította: 2022. évi VII. törvény 64. § h).

6 Megállapította: 2012. évi CCXXIII. törvény 319. §. Hatályos: az országgyűlési képviselők következő általános választását követően megalakuló Országgyűlés alakuló ülésének napjától, 2014. V. 6-tól. Lásd: 157/2014. (IV. 18.) KE határozat.

d)¹ a miniszterelnök, a miniszter, az államtitkár, a közigazgatási államtitkár, a helyettes államtitkár és a főispán,

e) a bíró, az ügyész és a választottbíró,

f) az alapvető jogok biztosa és helyettese,

g) a közjegyző és a közjegyzőhelyettes,

h) az önálló bírósági végrehajtó, az önálló bírósági végrehajtó-helyettes és a végrehajtói kézbesítésre felhatalmazott önálló bírósági végrehajtó jelölt,

i) a helyi önkormányzati és a nemzetiségi önkormányzati képviselő-testület tagja,

j)² a Magyar Honvédség állományilletékes parancsnoka, és az úszólétesítmény vagy a légi jármű parancsnoka, ha a nyomozó hatóságra vonatkozó rendelkezések alkalmazására jogosult,

k)³ az Alkotmánybíróságnál, a Sándor-palotánál, az Országgyűlés Hivatalánál, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalánál, a Magyar Nemzeti Banknál, az Állami Számvevőszéknél, bíróságnál, ügyészségnél, központi államigazgatási szervnél, az Országgyűlési Őrségnél, fővárosi vagy vármegyei kormányhivatalnál, önkormányzati igazgatási szervnél vagy köztestületnél közhatalmi feladatot ellátó vagy szolgálatot teljesítő személy, akinek a tevékenysége a szerv rendeltetészerű működéséhez tartozik,

l)⁴ a választási bizottság tagja;

12. közfeladatot ellátó személy:

a)⁵ a szolgálati feladatot teljesítő honvéd,

b) a polgári védelmi szervezetbe beosztott és polgári védelmi szolgálatot teljesítő személy,

c) a polgárőr a polgárőrségről és a polgárőri tevékenység szabályairól szóló törvényben meghatározott tevékenységének ellátása során,

d)⁶ az egyházi személy és a vallási egyesület vallásos szertartást hivatásszerűen végző tagja,

e) a bírósági vagy más hatósági eljárásban a védő, a jogi képviselő, a szakértő, és a hivatalos személynek nem minősülő kézbesítési végrehajtó,

f)⁷ az egészségügyi dolgozó, az egészségügyi szolgáltatóval munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló más személy és a betegjogi képviselő az egészségügyről szóló törvényben meghatározott esetekben,

g) az állami mentőszolgálat, valamint a mentésre feljogosított más szervezet tagja a mentéssel és betegszállítással összefüggésben,

h)⁸ az önkormányzati és a létesítményi tűzoltóság, valamint az önkéntes tűzoltó egyesület tagja a tűzoltási és műszaki mentési feladatainak ellátása során,

i)⁹ a nemzeti köznevelésről szóló törvényben meghatározott esetben a pedagógus, valamint a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazott, a szakképzésről szóló törvényben meghatározott esetben az oktató, továbbá a nemzeti felsőoktatásról szóló törvényben meghatározott esetben a felsőoktatási intézmény oktatója, tanára és tudományos kutatója,

j) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben, valamint a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló törvényben meghatározott munkakörben foglalkoztatott személy e tevékenységének gyakorlása során,

k) az erdészeti szakszemélyzet és a jogosult erdészeti szakszemélyzet tagja az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló törvényben meghatározott tevékenysége körében,

1 Módosította: 2022. évi XXIV. törvény 113. §.

2 A 2013. évi LXXVIII. törvény 19. § (13) szerinti szöveggel lép hatályba.

3 Módosította: 2018. évi CXXV. törvény 324. §, 2021. évi CXXXIV. törvény 104. §, 2022. évi XXII. törvény 165. §, 2023. évi XXXI. törvény 85. § b).

4 A 2013. évi XXXVI. törvény 364. § szerinti szöveggel lép hatályba.

5 Módosította: 2022. évi VII. törvény 64. § i).

6 Megállapította: 2013. évi CXXXIII. törvény 157. §. Módosította: 2019. évi XXXVI. törvény 54. §.

7 Megállapította: 2020. évi XLIII. törvény 54. § (1). Hatályos: 2021. I. 1-től.

8 A 2013. évi XLV. törvény 3. § szerinti szöveggel lép hatályba.

9 Módosította: 2019. évi CXII. törvény 86. §.

l) a hivatásos vadász a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló törvényben meghatározott tevékenysége körében,

m)¹ a halór a halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló törvényben meghatározott tevékenysége körében,

n) a közösségi közlekedési eszközt működtető gazdálkodó szervezetnél végrehajtói feladatot ellátó személy e tevékenysége során,

o) az egyetemes postai szolgáltatónál ügyfélkapcsolati feladatot ellátó személy e tevékenysége során,

p)² az iskolaőr a Rendőrségről szóló törvényben meghatározott tevékenysége körében,

q)³ a fegyveres biztonsági őr a szolgálatának teljesítése során,

r)⁴ az országos és a helyi közutakon, az állam vagy a helyi önkormányzat tulajdonában álló közforgalom elől el nem zárt magánutakon, valamint tereken, parkokban és egyéb közterületeken közúti járművel történő várakozás biztosítását célzó parkolási közszolgáltatást a közúti közlekedésről szóló törvény szerint ellátó szervezetnél a parkolóhelyek rendeltetésszerű működtetését és a parkolóhelyek rendeltetésszerű használatának ellenőrzését végző személy e tevékenysége során,

s)⁵ az útellenőr, és a kezelői ellenőr a közúti közlekedésről szóló törvényben meghatározott tevékenysége körében;

13. külföldi hivatalos személy:

a)⁶ a külföldi államban jogalkotási, igazságszolgáltatási, közigazgatási vagy bűnüldözési feladatot ellátó személy, illetve külföldi államban közhatalmi feladatot ellátó vagy szolgálatot teljesítő személy, ideértve a köztisztviselőt vagy az állami vagy önkormányzati vállalkozásban ilyen feladatot ellátó vagy szolgálatot teljesítő személyt is,

b) törvényben kihirdetett nemzetközi szerződéssel létrehozott nemzetközi szervezetnél szolgálatot teljesítő személy, akinek a tevékenysége a szervezet rendeltetésszerű működéséhez tartozik,

c) törvényben kihirdetett nemzetközi szerződéssel létrehozott nemzetközi szervezet közgyűlésébe, testületébe megválasztott személy, ideértve a külföldön megválasztott európai parlamenti képviselőt is,

d) a Magyarország területén, illetve állampolgárai felett joghatósággal rendelkező nemzetközi bíróság tagja, a nemzetközi bíróságnál szolgálatot teljesítő személy, akinek a tevékenysége a bíróság rendeltetésszerű működéséhez tartozik;

14. hozzátartozó:

a) az egyeneságbeli rokon és ennek házastársa vagy élettársa,

b) az örökbefogadó és a nevelőszülő (ideértve az együtt élő mostohaszülőt is), az örökbe fogadott és a nevelt gyermek (ideértve az együtt élő mostohagyermeket is),

c) a testvér és a testvér házastársa vagy élettársa,

d) a házastárs, az élettárs,

e) a házastárs vagy az élettárs egyeneságbeli rokona és testvére;

15. információs rendszer: az adatok automatikus feldolgozását, kezelését, tárolását, továbbítását biztosító berendezés, vagy az egymással kapcsolatban lévő ilyen berendezések összessége;

16. kár: e törvény eltérő rendelkezése hiányában a bűncselekménnyel a vagyonban okozott értékcsökkenés;

17. vagyoni hátrány: e törvény eltérő rendelkezése hiányában a vagyonban okozott kár és az elmaradt vagyoni előny;

1 Megállapította: 2020. évi XLIII. törvény 54. § (2). Hatályos: 2021. I. 1-től.

2 Beiktatta: 2020. évi LXXIV. törvény 7. § (1). Hatályos: 2020. VII. 16-tól.

3 Beiktatta: 2020. évi LXXIV. törvény 7. § (2). Hatályos: 2021. I. 1-től.

4 Beiktatta: 2020. évi LXXIV. törvény 7. § (2). Hatályos: 2021. I. 1-től.

5 Beiktatta: 2021. évi II. törvény 26. § (3). Hatályos: 2021. III. 1-től.

6 Megállapította: 2020. évi XLIII. törvény 54. § (4). Hatályos: 2021. I. 1-től.

18.¹ kábítószer: a 78/2022. (XII. 28.) BM rendelet 1. mellékletében a kábítószeres 1. és 2., valamint 2. mellékletében a pszichotróp anyagok 1. és 2. jegyzékén szereplő anyag;

19.² készpénz-helyettesítő fizetési eszköz a hitelintézetekről szóló törvényben meghatározott készpénz-helyettesítő fizetési eszköz és a forgatható utalvány, a kincstári kártya, az utazási csekk, a kifizetőt terhelő adó mellett vagy adómentesen adható, korlátozott körű áruk vagy szolgáltatások ellenértékének kiegyenlítése céljából törvény alapján kibocsátott utalvány és a váltó, feltéve, hogy kivitelezése, kódolása vagy a rajta lévő aláírás folytán a másolás, a meghamisítás vagy a jogosulatlan felhasználás ellen védett;

20. elektronikus készpénz-helyettesítő fizetési eszköz a hitelintézetekről szóló törvényben meghatározott készpénz-helyettesítő fizetési eszköz mellett a kincstári kártya és a személyi jövedelemadóról szóló törvény felhatalmazása alapján kiadott elektronikus utalvány, feltéve, hogy ezek információs rendszer útján kerülnek felhasználásra;

21. közérdekű üzem:

- a) a közmű,
- b) a közösségi közlekedési üzem,
- c) az elektronikus hírközlő hálózat,
- d) az egyetemes postai szolgáltató közérdekű feladatainak teljesítése érdekében üzemeltetett logisztikai, pénzforgalmi és informatikai központok és üzemek,
- e) a hadianyagot, haditechnikai eszközt termelő üzemet, energiát vagy üzemi felhasználásra szánt alapanyagot termelő üzem;

22. nagy nyilvánosságon a bűncselekménynek a sajtótermék, médiaszolgáltatás, sokszorosítás vagy elektronikus hírközlő hálózaton való közzététel útján történő elkövetését is érteni kell;

23. nemzetközi szerződés által tiltott fegyver:

a) az 1955. évi 20. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a fojtó, mérges és egyéb hasonló gázok, valamint a bakteriológiai eszközök hadviselési célokra történő használatának eltiltására vonatkozóan Genfben, az 1925. évi június hó 17. napján kelt jegyzőkönyvben említett fojtó, mérges és egyéb hasonló gáz, a bakteriológiai harci eszköz,

b) az 1975. évi 11. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a bakteriológiai (biológiai) és toxinfegyverek kifejlesztésének, előállításának és tárolásának megtiltásáról és e fegyverek megsemmisítéséről szóló, az Egyesült Nemzetek Szervezete XXVI. ülészakán, 1971. december 10-én elfogadott egyezmény 1. cikkében meghatározott bakteriológiai (biológiai) és toxinfegyver,

c) az 1984. évi 2. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a „Mértéktelen sérülést okozó vagy megkülönböztetés nélkül hatónak tekinthető egyes hagyományos fegyverek alkalmazásának betiltásáról, illetőleg korlátozásáról” szóló, Genfben, az 1980. évi október hó 15. napján kelt egyezményhez csatolt

ca) I. Jegyzőkönyvben meghatározott röntgensugárral ki nem mutatható repesszel sérülést okozó fegyver,

cb) az 1997. évi CXXXIII. törvénnyel kihirdetett II. Módosított Jegyzőkönyv 2. Cikk 1-5. pontjában meghatározott akna, távtelepítésű akna, gyalogság elleni akna, meglepő akna és más eszköz,

cc) III. Jegyzőkönyv 1. Cikk 1. pontjában meghatározott gyújtófegyver,

cd) IV. jegyzőkönyv I. Cikkében meghatározott vakító lézerefegyver,

d) az 1997. évi CIV. törvénnyel kihirdetett, a vegyifegyverek kifejlesztésének, gyártásának, felhalmozásának és használatának tilalmáról, valamint megsemmisítéséről szóló, Párizsban, 1993. január 13-án aláírt egyezmény II. Cikk 1. és 7. pontjában meghatározott vegyifegyver vagy vegyi kényszerítő eszköz,

1 Megállapította: 2022. évi LX. törvény 44. § (1). Módosította: 2023. évi XXXI. törvény 85. § c).

2 Megállapította: 2013. évi XCVIII. törvény 114. §. Hatályos: 2013. IX. 19-től.

e) az 1998. évi X. törvénnyel kihirdetett Gyalogsági aknák alkalmazásának, felhalmozásának, gyártásának és átadásának betiltásáról, illetőleg megsemmisítéséről szóló, Oslóban, 1997. szeptember 18-án elfogadott egyezmény 2. Cikk 1. pontjában meghatározott gyalogsági akna,

f) a 2012. évi XI. törvénnyel kihirdetett, a Kazettás Lőszerekről szóló Egyezmény 2. Cikk 2. pontjában meghatározott kazettás lőszer, valamint 2. Cikk 13. pontjában meghatározott kisméretű ejtőlőszer;

24.¹ gyűlés: a gyülekezési jogról szóló törvény hatálya alá tartozó gyűlés;

24a.² nyilvános rendezvény: a gyűlés kivételével olyan rendezvény, amely mindenki számára azonos feltételek mellett nyitva áll;

25. prostitúció a rendszeres haszonszerzés céljából történő szexuális cselekmény végzése;

26. személy elleni erőszakos bűncselekmény:

a) a népirtás [142. § (1) bekezdés], az emberiség elleni bűncselekmény [143. § (1) bekezdés], az apartheid [144. § (1)-(3) bekezdés],

b) a hadikövet elleni erőszak (148. §), a védett személyek elleni erőszak [149. § (1)-(2) és (4) bekezdés], az egyéb háborús bűntett (158. §),

c) az emberölés [160. § (1)-(3) és (5) bekezdés], az erős felindulásban elkövetett emberölés (161. §), a testi sértés [164. § (3)-(6) és (8) bekezdés],

d)³ az emberrablás [190. § (1)-(4) bekezdés], az emberkereskedelem és kényszermunka [192. § (1)-(6) bekezdés], a személyi szabadság megsértése (194. §), a kényszerítés (195. §),

e)⁴ a szexuális kényszerítés (196. §), a szexuális erőszak [197. § (1)-(4a) bekezdés], kapcsolati erőszak (212/A. §),

f)⁵ a lelkiismeret és vallásszabadság megsértése (215. §), a közösség tagja elleni erőszak [216. § (2)-(3) bekezdés], az egyesületi és a gyülekezési szabadság megsértése [217. § (1) bekezdés],

g) az alkotmányos rend erőszakos megváltoztatása [254. § (1) bekezdés], a lázadás [256. § (1)-(2) bekezdés],

h) a bántalmazás hivatalos eljárásban [301. § (1)-(2) bekezdés], a bántalmazás közfeladatot ellátó személy eljárásában [302. § (1)-(2) bekezdés], a kényszervallatás [303. § (1)-(2) bekezdés], a jogellenes fogvatartás (304. §),

i) a hivatalos személy elleni erőszak [310. § (1)-(3) és (5) bekezdés], a közfeladatot ellátó személy elleni erőszak (311. §), a hivatalos személy vagy közfeladatot ellátó személy támogatója elleni erőszak (312. §), a nemzetközileg védett személy elleni erőszak [313. § (1) bekezdés],

j) a terrorcselekmény [314. § (1)-(2) bekezdés], a jármű hatalomba kerítése [320. § (1)-(2) bekezdés],

k) a rablás [365. § (1)-(4) bekezdés], a zsarolás (367. §), az önbíráskodás [368. § (1)-(2) bekezdés],

l) a zendülés minősített esetei [442. § (2)-(6) bekezdés] és az előjáró vagy szolgálati közeg elleni erőszak [445. §];

27. szexuális cselekmény: a közösülés és minden súlyosan szeméremszérintő cselekmény, amely a nemi vágy felkeltésére, fenntartására vagy kielégítésére alkalmas, vagy arra irányul;

28. üzletszerűen követi el a bűncselekményt, aki ugyanolyan vagy hasonló jellegű bűncselekmények elkövetése révén rendszeres haszonszerzésre törekszik;

29.⁶ védekezésre képtelennek kell tekinteni azt is, aki helyzeténél vagy állapotánál fogva ideiglenesen vagy véglegesen nem képes ellenállás kifejtésére;

1 Megállapította: 2018. évi LV. törvény 25. § (6). Hatályos: 2018. X. 1-től.

2 Beiktatta: 2018. évi LV. törvény 25. § (6). Hatályos: 2018. X. 1-től.

3 Módosította: 2020. évi V. törvény 13. § a), 14. § a).

4 Módosította: 2020. évi XLIII. törvény 58. § 17.

5 Megállapította: 2018. évi LV. törvény 25. § (7). Hatályos: 2018. X. 1-től.

6 Módosította: 2022. évi LX. törvény 46. § e).

30. védett kulturális javak alatt érteni kell a védetté nyilvánított kulturális javakat is;

31.¹ visszaeső a szándékos bűncselekmény elkövetője, ha korábban szándékos bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, és a büntetés kitöltésétől vagy végrehajthatósága megszűnésétől az újabb bűncselekmény elkövetéséig három év még nem telt el;

a)² különös visszaeső az a visszaeső, aki mindkét alkalommal ugyanolyan vagy hasonló jellegű bűncselekményt követ el;

b) többszörös visszaeső az, akit a szándékos bűncselekmény elkövetését megelőzően visszaesőként végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, és az utolsó büntetés kitöltésétől vagy végrehajthatósága megszűnésétől a szabadságvesztéssel fenyegetett újabb bűncselekmény elkövetéséig három év még nem telt el;

c)³ erőszakos többszörös visszaeső az a többszörös visszaeső, aki mindhárom alkalommal személy elleni erőszakos bűncselekményt követ el;

32.⁴ nemzetközileg védett személy: az a külföldi hivatalos személy, aki a rá vonatkozó nemzetközi szerződés alapján nemzetközi jogon alapuló mentességet élvez;

33.⁵ új pszichoaktív anyag: a 78/2022. (XII. 28.) BM rendelet 3. mellékletében meghatározott anyag;

34.⁶ külföldi védelemben részesített kulturális örökségi elem: a 2021. évi CXXV. törvénnyel kihirdetett, az Európa Tanács kulturális örökséggel kapcsolatos bűncselekményekről szóló, Nikóziában, 2017. május 19-én kelt egyezménye

a) 2. Cikk 2. bekezdés a. pontjának megfelelően minősített, meghatározott vagy megjelölt ingó kulturális örökségi elem, és

b) 2. Cikk 2. bekezdés b. pontjának megfelelően meghatározott vagy megjelölt ingatlan kulturális örökségi elem;

35.⁷ *humanitárius művelet*: a fogadó ország beleegyezésével vagy erre jogosult nemzetközi szervezet felhatalmazásával a Honvédség érdemi közreműködésével folytatott segítő tevékenység, amely a fegyveres konfliktus, a természeti vagy civilizációs katasztrófa által okozott olyan helyzet elhárítására és következményeinek csökkentésére irányul, amely emberek életét, egészségét, anyagi értékeit, alapvető ellátását, a természeti környezetet súlyos mértékben veszélyezteteti, károsítja;

36.⁸ *külföldi hadműveleti területen végzett humanitárius tevékenység*: a Honvédség részvétele a szemben álló felek fegyveres összeütközése miatt veszélyeztetett területen, a polgári lakosok élete, testi épsége, egészsége, az életfenntartáshoz szükséges alapvető javak biztosítása érdekében;

37.⁹ *tiltott külföldi támogatás*: olyan külföldről származó támogatás, amelynek elfogadását vagy felhasználását a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló törvény, illetve a választási eljárásról szóló törvény tiltja;

38.¹⁰ *felelős személy*: a civil szervezetekről szóló törvényben meghatározott felelős személy.

(2) Ahol e törvény élettársat említ, azon a bejegyzett élettársat is érteni kell.

(3)¹¹ Ahol e törvény honvédet, műveleti területet, szövetséges fegyveres erőt vagy békefenntartást említ, azon a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló törvényben meghatározott fogalmakat kell érteni.

1 Lásd: 2012. évi CCXXIII. törvény 4. § (2).

2 Lásd: 2012. évi CCXXIII. törvény 4. § (1).

3 Lásd: 2012. évi CCXXIII. törvény 4. § (3).

4 Beiktatta: 2017. évi XXXIX. törvény 64. §. Hatályos: 2018. I. 1-től. Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 343. § a).

5 Megállapította: 2022. évi LX. törvény 44. § (2). Módosította: 2023. évi XXXI. törvény 85. § d).

6 Beiktatta: 2021. évi CXXXIV. törvény 102. §. Hatályos: 2022. IV. 1-től.

7 Beiktatta: 2022. évi VII. törvény 62. §. Hatályos: 2022. XI. 1-től.

8 Beiktatta: 2022. évi VII. törvény 62. §. Hatályos: 2022. XI. 1-től.

9 Beiktatta: 2023. évi LXXXVIII. törvény 32. § (3). Hatályos: 2023. XII. 22-től.

10 Beiktatta: 2023. évi LXXXVIII. törvény 32. § (3). Hatályos: 2023. XII. 22-től.

11 Megállapította: 2022. évi VII. törvény 63. §. Hatályos: 2022. XI. 1-től.

(3a)¹ Ahol e törvény rendfokozatot említ, azon a honvéd esetében a viselt rendfokozatot, a rendőrség, az Országgyűlési Őrség, a büntetés-végrehajtási szervezet, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv és a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos állományú tagja esetében a betöltött szolgálati beosztás besorolása és fizetési fokozata alapján meghatározott rendfokozatot kell érteni.

(4) Ahol e törvény szigorúan titkos, titkos, bizalmas, illetve korlátozott terjesztésű minősítésű adatot említ, azon a minősített adat védelméről szóló törvényben meghatározott nemzeti vagy külföldi minősített adatot kell érteni.

(5)² E törvény alkalmazásában

a) harmadik országbeli állampolgár alatt a harmadik országbeli állampolgárok beutazására és tartózkodására vonatkozó általános szabályokról szóló törvényben meghatározott fogalmat kell érteni,

b) munkavégzési célból kiadott engedély:

ba) a Nemzeti Kártya,

bb) a harmadik országbeli állampolgárok beutazására és tartózkodására vonatkozó általános szabályokról szóló 2023. évi XC. törvény 48. § (2) bekezdés b) vagy c) pontja alapján kiadott Vállalati Kártya,

bc) szezonális munkavállalás célú tartózkodási engedély,

bd) beruházás megvalósítása céljából kiállított munkavállalási célú tartózkodási engedély,

be) foglalkoztatási célú tartózkodási engedély,

bf) vendégmunkás-tartózkodási engedély,

bg) Magyar Kártya,

bh) EU Kék Kártya,

bi) vállalaton belüli áthelyezés céljából kiadott tartózkodási engedély (ideértve a hosszú távú mobilitási engedélyt),

bj) kutatás célú tartózkodási engedély (ideértve a kutatói hosszú távú tartózkodási engedélyt, továbbá a kutatói rövid távú mobilitási igazolást),

bk) tanulmányi célú tartózkodási engedély (ideértve a hallgatói mobilitási tartózkodási engedélyt, továbbá a hallgatói mobilitási igazolást),

bl) összevont kérelmezési eljárás keretében kiadott családi együttélés biztosítása célú tartózkodási engedély,

bm) humanitárius célból kiadott tartózkodási engedély,

bn) kiküldetés célú tartózkodási engedély.

(6) E törvény alkalmazásában az érték, a kár, valamint a vagyoni hátrány

a) ötv ezer-egy és ötszáz ezer forint között kisebb,

b) ötszáz ezer-egy és ötmillió forint között nagyobb,

c) ötmillió-egy és ötvenmillió forint között jelentős,

d) ötvenmillió-egy és ötszázmillió forint között különösen nagy,

e) ötszázmillió forint felett különösen jelentős.

460. § (1) A XIV. Fejezet alkalmazásában védett személy az, aki az ellenségeskedésekben nem vesz közvetlenül részt, így különösen

a) a fegyveres erőknél az a tagja, aki letette a fegyvert, és magát az ellenségeskedésekből kivonva megadta;

b) aki betegség, sebesülés, elfogatás vagy más ok következtében egyértelműen harcképtelenné vált, vagy magát az ellenségeskedésekből egyértelműen kivonta;

c) az Egyesült Nemzetek Alapokmánya szerint tevékenykedő humanitárius segély- vagy békefenntartó misszió személyzete, ha az jogosult a polgári személyeknek vagy polgári létesítményeknek a fegyveres konfliktusok nemzetközi joga által biztosított védelemre; d) a polgári személy, amennyiben és ameddig nem vesz közvetlenül részt az ellenségeskedésekben.

(2) A XXVI. Fejezet alkalmazásában

1 Beiktatta: 2015. évi LXXVI. törvény 33. §. Módosította: 2022. évi VII. törvény 64. § c).

2 Megállapította: 2023. évi XC. törvény 368. §. Hatályos: 2024. I. 1-től.

a) fegyelmi ügynek azt az eljárást kell tekinteni, amelyre törvény állapítja meg a fegyelmi vétségnek minősülő magatartást, az eljárás részletes szabályait és a kiszabható fegyelmi büntetéseket;

b) polgári ügynek kell tekinteni a választottbíróóság előtt folyamatban lévő ügyet is.

461. § (1) A 176–180. § alkalmazásában a kábítószer csekély mennyiségű, ha

a) annak bázis formában megadott tiszta hatóanyag-tartalma

aa) LSD esetén a 0,001 gramm,

ab) pszilocibin esetén a 0,1 gramm,

ac) pszilocin esetén a 0,2 gramm,

ad)¹ amfetamin, metamfetamin, MDPV és alfa-PVP esetén a 0,5 gramm,

ae) dihidrokodein esetén a 0,8 gramm,

af) heroin esetén a 0,6 gramm,

ag) morfin esetén a 0,9 gramm,

ah) ketamin, kodein, MDA, MDMA, N-etil-MDA (MDE), MBDB, 1-PEA, N-metil-1-PEA, mCPP, metadon, 4-fluoramfetamin és petidin esetén az 1 gramm,

ai) mefedron, metilon és 4-MEC esetén az 1,5 gramm,

aj) kokain esetén a 2 gramm,

ak) BZP esetén a 3 gramm,

al)² pentedron esetén a 0,4 gramm,

b) GHB esetén annak sav formában megadott tiszta hatóanyag-tartalma a 7,5 gramm,

c) tetrahidro-kannabinol (THC) esetén a tiszta és savformában együttesen jelen levő THC-tartalom (totál-THC) a 6 gramm,

d)³ annak tiszta hatóanyag-tartalma

da) GBL esetén a 6,2 gramm,

db) AB-CHMINACA, MDMB-CHMICA, AM-2201, AB-PINACA, AB-FUBINACA, és ADB-FUBINACA esetén a 0,05 gramm

mennyiséget nem haladja meg.

(2) A 176–180. § alkalmazásában a kábítószer csekély mennyiségű, ha kannabisz növény esetén a növényegyedek száma legfeljebb öt.

(3) A 176–180. § alkalmazásában az (1)–(2) bekezdés szerinti kábítószer

a) jelentős mennyiségű, ha az adott kábítószerre meghatározott csekély mennyiség felső határának hússzoros,

b) különösen jelentős mennyiségű, ha az adott kábítószerre meghatározott csekély mennyiség felső határának kétszázszoros mértékét meghaladja.

(4) A 176–180. § alkalmazásában az (1)–(2) bekezdésben nem szereplő kábítószer esetén a kábítószer

a) csekély mennyiségű, ha annak tiszta hatóanyag-tartalma a hozzá nem szokott fogyasztó átlagos hatásos adagjának hétszeres mértékét nem haladja meg,

b) jelentős mennyiségű, ha annak tiszta hatóanyag-tartalma a hozzá nem szokott fogyasztó átlagos hatásos adagjának száznegyvenszeres mértékét meghaladja,

c) különösen jelentős mennyiségű, ha annak tiszta hatóanyag-tartalma a hozzá nem szokott fogyasztó átlagos hatásos adagjának ezernégyszázszoros mértékét meghaladja.

(5)⁴ A 184–184/C. § alkalmazásában az új pszichoaktív anyag csekély mennyiségű, ha annak tiszta hatóanyag-tartalma a 78/2022. (XII. 28.) BM rendelet 3. mellékletében szereplő jegyzék⁵

a) 1. pontja szerinti vegyületcsoport esetében a 0,5 gramm,

b) 2. pontja szerinti vegyületcsoport esetében az 1,5 gramm,

c) 3. pontja szerinti vegyületcsoport esetében a 2 gramm,

1 Megállapította: 2017. évi CXCVII. törvény 341. § (1). Hatályos: 2018. I. 1-től.

2 Beiktatta: 2017. évi CXCVII. törvény 341. § (2). Hatályos: 2018. I. 1-től.

3 Beiktatta: 2017. évi CXCVII. törvény 341. § (3). Hatályos: 2018. I. 1-től.

4 Megállapította: 2022. évi LX. törvény 45. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.

5 Módosította: 2023. évi XXXI. törvény 85. § e).

- d) 4. pontja szerinti vegyületcsoport esetében az 1 gramm,
e) 5. pontja szerinti vegyületcsoport esetében a 0,1 gramm,
f) 6. pontja szerinti anyagok esetében a 2 gramm
mennyiséget nem haladja meg.

(6)¹ A 184-184/C. § alkalmazásában az új pszichoaktív anyag jelentős mennyiségű, ha annak tiszta hatóanyag-tartalma a csekély mennyiség felső határának húszszoros mértékét meghaladja.

(7)² A 184/B. és 184/C. § alkalmazásában az új pszichoaktív anyag különösen jelentős mennyiségű, ha annak tiszta hatóanyag-tartalma a csekély mennyiség felső határának kétszázszoros mértékét meghaladja.

(8)³ Só formában előforduló vegyületek esetén tiszta hatóanyag-tartalom alatt a bázis formában megadott hatóanyag-tartalmat kell érteni.

Egyes bűncselekmények értékhatára és szabálysértési alakzata

462. § (1) Nem valósul meg bűncselekmény, ha

- a) a hanyag kezelést százezer forintot meg nem haladó vagyoni hátrányt,
b) a társadalombiztosítási, szociális vagy más jóléti juttatással visszaélést ötvenezer forintot meg nem haladó kárt okozva követik el.

(2) Nem bűncselekmény, hanem szabálysértés valósul meg, ha

- a) a rongálást és a csalást ötvenezer forintot meg nem haladó kárt okozva,
b)⁴ a lopást, a sikkasztást és a jogtalan elsajátítást ötvenezer forintot meg nem haladó értékre,
c) a hűtlen kezelést ötvenezer forintot meg nem haladó vagyoni hátrányt okozva,
d) a szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértését százezer forintot meg nem haladó
da) üreshordozói díjra, illetve reprográfiai díjra nézve,
db) vagyoni hátrányt okozva,
e) az iparjogvédelmi jogok megsértését százezer forintot meg nem haladó vagyoni hátrányt okozva,
f)⁵ a rossz minőségű termék forgalomba hozatalát vagy a versenytárs utánzását százezer forintot meg nem haladó értékre,
g)⁶ a pénzmosást ötvenezer forintot meg nem haladó értékre, a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 177. § (1a) bekezdésében meghatározottak szerint követik el.

(3)⁷ Nem valósul meg bűncselekmény, illetve vámszabálysértés valósul meg, ha a költségvetési csalással okozott vagyoni hátrány az ötszázezer forintot meg nem haladja meg.

(4)⁸ Bűncselekmény valósul meg, ha az ugyanazon elkövető által, egy éven belül elkövetett és együttesen elbírált

a)⁹ ugyanolyan tulajdon elleni szabálysértés esetén a dolog értéke, az okozott kár, illetve az okozott vagyoni hátrány a (2) bekezdés a)-c) vagy g) pontjában meghatározott összeget,

b) szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése esetén az üreshordozó díj, illetve a reprográfiai díj a (2) bekezdés d) pontjában meghatározott összeget,

1 Beiktatta: 2020. évi XLIII. törvény 55. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.

2 Beiktatta: 2020. évi XLIII. törvény 55. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.

3 Beiktatta: 2020. évi XLIII. törvény 55. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.

4 Megállapította: 2020. évi XLIII. törvény 56. § (1). Hatályos: 2021. I. 1-től.

5 A 2012. évi CCXXIII. törvény 318. § (23) szerinti szöveggel lép hatályba.

6 Beiktatta: 2020. évi XLIII. törvény 56. § (2). Hatályos: 2021. I. 1-től.

7 Módosította: 2020. évi XLIII. törvény 58. § 18.

8 Beiktatta: 2015. évi LXXVI. törvény 34. §. Hatályos: 2015. VII. 1-től.

9 Megállapította: 2020. évi XLIII. törvény 56. § (3). Hatályos: 2021. I. 1-től.

c) iparjogvédelmi jogok megsértése esetén a vagyoni hátrány a (2) bekezdés e) pontjában meghatározott összeget,

d) rossz minőségű termék forgalomba hozatala vagy a versenytárs utánzása esetén a termék, illetve áru értéke a (2) bekezdés f) pontjában meghatározott összeget,

e) vámszabálysértés esetén a vagyoni hátrány a (3) bekezdésben meghatározott összeget

érték-egybefoglalás folytán meghaladja.

(5)¹ Bűncselekmény valósul meg ugyanazon elkövető által elkövetett és együttesen elbírált szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése szabálysértés esetén, ha az egyes cselekményekkel más vagy mások, a szerzői jogról szóló törvény alapján fennálló szerzői vagy ahhoz kapcsolódó jogát vagy jogait a (2) bekezdés d) pontjában meghatározott összeget meghaladó vagyoni hátrányt okozva sértik meg.

Hatálybalépés

463. § E törvény 2013. július 1-jén lép hatályba.

Sarkalatossági záradék²

464. §³ A 104. § (3) bekezdése az Alaptörvény 9. cikk (8) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

Az Európai Unió jogának való megfelelés

465. § (1) E törvény

a) 26. § (2) bekezdése

aa) és XIX. Fejezete a gyermekek szexuális bántalmazása, szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemről, valamint a 2004/68/IB kerethatározat felváltásáról szóló, 2011. december 13-i 2011/93/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,

ab) és 192. §-a az emberkereskedelem megelőzéséről, és az ellene folytatott küzdelemről, az áldozatok védelméről, valamint a 2002/629/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról szóló, 2011. április 5-i 2011/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,

b) 176-177. §-a a tiltott kábítószer-kereskedelem területén a bűncselekmények tényállási elemeire és a büntetésekre vonatkozó minimumszabályok megállapításáról szóló, 2004. október 25-i 2004/757/IB tanácsi kerethatározatnak,

c) 209. és 356. §-a az illegálisan tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokat foglalkoztató munkáltatókkal szembeni szankciókra és intézkedésekre vonatkozó minimumszabályokról szóló, 2009. június 18-i 2009/52/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,

d) 241-243. és 249. §-a a környezet büntetőjog általi védelméről szóló, 2008. november 19-i 2008/99/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,

e) 290-291. §-a a magánszektorban tapasztalható korrupció elleni küzdelemről szóló, 2003. július 22-i 2003/568/EK tanácsi kerethatározatnak,

f)⁴ 375. §-a és XLIII. Fejezete az információs rendszerek elleni támadásokról és a 2005/222/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról szóló, 2013. augusztus 12-i 2013/40/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,

g) 389. §-a az euró bevezetésével kapcsolatos pénzhamisítás elleni, büntetőjogi és egyéb szankciókkal megvalósuló védelem megerősítéséről szóló, 2000. május 29-i 2000/383/IB tanácsi kerethatározat 3-6. cikkének,

¹ Beiktatta: 2015. évi LXXVI. törvény 34. §. Hatályos: 2015. VII. 1-től.

² Megállapította: 2024. évi XXX. törvény 66. §. Hatályos: 2024. VII. 1-től.

³ Megállapította: 2024. évi XXX. törvény 66. §. Hatályos: 2024. VII. 1-től.

⁴ Megállapította: 2014. évi LXXII. törvény 87. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.

h) 392-394. §-a a nem készpénzes fizetőeszközökkel összefüggő csalás és hamisítás elleni küzdelemről szóló, 2001. május 28-i 2001/413/IB tanácsi kerethatározat 2., 4. és 6. cikkének,

i)¹ 399-402. §-a

ia) a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről, a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 2006/70/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2015. május 20-i (EU) 2015/849 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,

ib) a pénzmosás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről szóló, 2018. október 23-i (EU) 2018/1673 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,

j)² 410-411. §-a és 414. §-a a piaci visszaélések büntetőjogi szankcióiról (piaci visszaélésekről) szóló 2014. április 16-i 2014/57/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,

k)³ 72-76. §-a a bűncselekmény elkövetési eszközeinek és az abból származó jövedelemnek az Európai Unión belüli befagyasztásáról és elkobzásáról szóló 2014. április 3-i 2014/42/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,

l)⁴ 219. §-a a személyes adatoknak az illetékes hatóságok által a bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése, a vádeljárás lefolytatása vagy büntetőjogi szankciók végrehajtása céljából végzett kezelése tekintetében a természetes személyek védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 2008/977/IB tanácsi kerethatározat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/680 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,

m)⁵ 3., 10., 12., 14., 31., 63., 72-77., 80., 314-318/A., 319. és 331. §-a a terrorizmus elleni küzdelemről, a 2002/475/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról, valamint a 2005/671/IB tanácsi határozat módosításáról szóló, 2017. március 15-i (EU) 2017/541 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,

n)⁶ 185/A. §-a

na) az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek közösségi kódexéről szóló 2001/83/EK irányelvnek a hamisított gyógyszerek jogszerű ellátási láncba való bekerülésének megakadályozása tekintetében történő módosításáról szóló, 2011. június 8-i 2011/62/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,

nb) a 2004/757/IB tanácsi kerethatározatnak a kábítószer fogalommeghatározása új pszichoaktív anyagokkal való kiegészítése céljából történő módosításáról és a 2005/387/IB tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2017. november 15-i 2017/2103/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

(2) E törvény

a) 182-183. §-a

aa) a kábítószer-prekurzorokról szóló, 2004. február 11-i 273/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, és

ab) a kábítószer-prekurzoroknak a Közösség és harmadik országok közötti kereskedelme nyomon követésére vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2004. december 22-i 111/2005/EK tanácsi rendelet,

b) 327. §-a

1. az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának 661/1990 számú határozata és a kapcsolódó határozatok által a teljesítés tekintetében érintett szerződésekhez és ügyletekhez kapcsolódó iraki követelések kielégítésének tilalmáról szóló, 1992. december 7-i 3541/92/EGK tanácsi rendelet 5. cikkének,

1 Megállapította: 2020. évi XLIII. törvény 57. § (1). Hatályos: 2021. I. 1-től.

2 Beiktatta: 2016. évi CIII. törvény 55. § (8). Hatályos: 2016. X. 28-tól.

3 Beiktatta: 2016. évi CIII. törvény 55. § (8). Hatályos: 2016. X. 28-tól.

4 Beiktatta: 2017. évi CXLIV. törvény 59. § (1). Hatályos: 2018. V. 25-től.

5 Beiktatta: 2017. évi CXLIV. törvény 59. § (1). Hatályos: 2018. V. 25-től.

6 Megállapította: 2023. évi XCVII. törvény 16. §. Hatályos: 2024. III. 1-től.

2. az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának 883/1993 számú határozata és a kapcsolódó határozatok által a teljesítés tekintetében érintett szerződésekhez és ügyletekhez kapcsolódó követelések kielégítésének tilalmáról szóló, 1993. november 29-i 3275/93/EK tanácsi rendelet 5. cikkének,

3. az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának a 917/1994, 841/1993, 873/1993, 875/1993 számú határozata és a kapcsolódó határozatok által a teljesítés tekintetében érintett szerződésekhez és ügyletekhez kapcsolódó követelések a haiti hatóságok által történő kielégítésének tilalmáról szóló, 1994. május 30-i 1264/94/EK tanácsi rendelet 5. cikkének,

4. az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának 757/1992 számú határozata és a kapcsolódó határozatok által a teljesítés tekintetében érintett szerződésekhez és ügyletekhez kapcsolódó követelések kielégítésének tilalmáról szóló, 1994. július 11-i 1733/94/EK tanácsi rendelet 5. cikkének,

5. Milosevic úr és a környezetéhez tartozó személyek pénzkészletei befagyasztásának fenntartásáról és az 1294/1999/EK rendeletnek, a 607/2000/EK rendeletnek, valamint a 926/98/EK rendelet 2. cikkének hatályon kívül helyezéséről szóló, 2000. november 10-i 2488/2000/EK tanácsi rendelet 8. cikkének,

6. a terrorizmus leküzdése érdekében egyes személyekkel és szervezetekkel szemben hozott különleges korlátozó intézkedésekről szóló, 2001. december 17-i 2580/2001/EK tanácsi rendelet 9. cikkének,

7. az Oszáma bin Ládennel, az Al-Qaida hálózattal és a Tálibánnal összeköttetésben álló egyes személyekkel és szervezetekkel szemben meghatározott szigorító intézkedések bevezetéséről, valamint az egyes termékek és szolgáltatások Afganisztánba történő kivitelének tilalmáról, a repülési tilalom megerősítéséről és az afganisztáni Tálibánt illető pénzkészletek és egyéb pénzügyi források befagyasztásáról szóló, 2002. május 27-i 467/2001/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 881/2002/EK tanácsi rendelet 10. cikkének,

8. az Irakkal fennálló gazdasági és pénzügyi kapcsolatok egyes korlátozásairól és a 2465/96/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. július 7-i 1210/2003/EK tanácsi rendelet 15. cikkének,

9. a Kongói Demokratikus Köztársasággal szembeni egyes korlátozó intézkedésekről szóló, 2003. szeptember 29-i 1727/2003/EK tanácsi rendelet 6. cikkének,

10. egyes, Libériával szembeni korlátozó intézkedésekről és az 1030/2003/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. február 10-i 234/2004/EK tanácsi rendelet 11. cikkének,

11. az egyes, Zimbabwéval szembeni korlátozó intézkedésekről szóló, 2004. február 19-i 314/2004/EK tanácsi rendelet 12. cikkének,

12. a Burma/Myanmar tekintetében a korlátozó intézkedések megújításáról és az 1081/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 26-i 798/2004/EK tanácsi rendelet 13. cikkének,

13. a Libériával kapcsolatos további korlátozó intézkedésekről szóló, 2004. április 29-i 872/2004/EK tanácsi rendelet 12. cikkének,

14. a volt Jugoszláviában elkövetett humanitárius bűncselekményeket vizsgáló nemzetközi törvényszék (ICTY) megbízatása hatékony végrehajtásának támogatására irányuló egyes korlátozó intézkedések bevezetéséről szóló, 2004. október 11-i 1763/2004/EK tanácsi rendelet 11. cikkének,

15. az Elefántcsontpartnak nyújtott, katonai tevékenységekkel kapcsolatos segítségre vonatkozó korlátozások bevezetéséről szóló, 2005. január 31-i 174/2005/EK tanácsi rendelet 8. cikkének,

16. az elefántcsontparti helyzet tekintetében egyes személyekkel és szervezetekkel szemben hozott különleges korlátozó intézkedések bevezetéséről szóló, 2005. április 12-i 560/2005/EK tanácsi rendelet 12. cikkének,

17.¹ egyes, a halálbüntetés, a kínzás vagy más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés során alkalmazható áruk kereskedelméről szóló, 2019. január 16-i (EU) 2019/125 európai parlamenti és tanácsi rendelet - II. mellékletében meghatározott áruk tekintetében - 33. cikkének,

18. a Kongói Demokratikus Köztársaság tekintetében a fegyverembargót megsértő személyekkel szemben meghatározott, egyedi korlátozó intézkedések bevezetéséről szóló, 2005. július 18-i 1183/2005/EK tanácsi rendelet 10. cikkének,

19. a szudáni Darfur térségében zajló konfliktusban a békefolyamatot akadályozó és a nemzetközi jogot sértő cselekményt elkövető egyes személyekkel szemben meghatározott, egyedi korlátozó intézkedések bevezetéséről szóló, 2005. július 18-i 1184/2005/EK tanácsi rendelet 10. cikkének,

20. a Rafiq Hariri libanoni miniszterelnök meggyilkolásában való részvétellel gyanúsított egyes személyekkel szembeni egyedi korlátozó intézkedések bevezetéséről szóló, 2006. február 21-i 305/2006/EK tanácsi rendelet 9. cikkének,

21. a Lukasenko elnökkel és egyes fehérorosz tisztviselőkkel szembeni korlátozó intézkedésekről szóló, 2006. május 18-i 765/2006/EK tanácsi rendelet 9. cikkének,

22. a Burmával/Mianmarral szembeni korlátozó intézkedések megújításáról és a 798/2004/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006. május 29-i 817/2006/EK tanácsi rendelet 13. cikkének,

23. a Koreai Népi Demokratikus Köztársasággal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló, 2007. március 29-i 329/2007/EK tanácsi rendelet 14. cikkének,

24. a szómáliai helyzet tekintetében egyes természetes vagy jogi személyekkel, szervezetekkel vagy testületekkel szemben hozott különleges korlátozó intézkedések bevezetéséről szóló, 2010. április 26-i 356/2010/EU tanácsi rendelet 15. cikkének,

25. az Eritreával szembeni egyes korlátozó intézkedésekről szóló, 2010. július 26-i 667/2010/EU tanácsi rendelet 14. cikkének,

26.² az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről és a 961/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2012. március 23-i 267/2012/EU tanácsi rendelet 47. cikkének,

27. a tunéziai helyzetre tekintettel egyes személyekkel, szervezetekkel és szervekkel szemben hozott korlátozó intézkedésekről szóló, 2011. február 4-i 101/2011/EU tanácsi rendelet 13. cikkének,

28. a líbiai helyzetre tekintettel korlátozó intézkedések meghozataláról szóló, 2011. március 2-i 204/2011/EU tanácsi rendelet 17. cikkének,

29. az egyiptomi helyzet tekintetében egyes személyekkel, szervezetekkel és szervekkel szemben hozott korlátozó intézkedésekről szóló, 2011. március 21-i 270/2011/EU tanácsi rendelet 13. cikkének,

30. a szíriai helyzetre tekintettel korlátozó intézkedések meghozataláról szóló, 2011. május 9-i 442/2011/EU tanácsi rendelet 15. cikkének,

31.³ a nicaraguai helyzetre tekintettel hozott korlátozó intézkedésekről szóló, 2019. október 14-i (EU) 2019/1716 tanácsi rendelet 15. cikkének

c) 329-330. §-a

ca)⁴ egyes, a halálbüntetés, a kínzás vagy más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés során alkalmazható áruk kereskedelméről szóló, 2019. január 16-i (EU) 2019/125 európai parlamenti és tanácsi rendelet - III. mellékletében meghatározott áruk tekintetében - 33. cikkének,

cb) a kettős felhasználású termékek kivitelére, transzferjére, brókertevékenységre és tranzitjára vonatkozó közösségi ellenőrzési rendszer kialakításáról szóló, 2009. május 5-i 428/2009/EK tanácsi rendelet 24. cikkének,

1 Módosította: 2020. évi XLIII. törvény 58. § 19.

2 A 2013. évi LXXVIII. törvény 19. § (14) szerinti szöveggel lép hatályba.

3 Beiktatta: 2020. évi XLIII. törvény 57. § (2). Hatályos: 2021. I. 1-től.

4 Módosította: 2020. évi XLIII. törvény 58. § 20.

d)¹ 219. §-a a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet (általános adatvédelmi rendelet) végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

(3)² E törvény 216. § (1) és (4) bekezdése, valamint 332. és 333. §-a a rasszizmus és az idegengyűlölet egyes formái és megnyilvánulásai elleni, büntetőjogi eszközökkel történő küzdelemről szóló, 2008. november 28-i 2008/913/IB tanácsi kerethatározat 1. cikkének való megfelelést szolgálja.

1 Beiktatta: 2017. évi CXLIV. törvény 59. § (2). Módosította: 2020. évi XLIII. törvény 59. § g).

2 Beiktatta: 2015. évi LXXVI. törvény 35. §. Hatályos: 2015. VII. 1-től.

TARTALOMJEGYZÉK

2012. évi C. törvény	1
a Büntető Törvénykönyvről	1
ÁLTALÁNOS RÉSZ	1
I. FEJEZET	1
ALAPVETŐ RENDELKEZÉSEK	1
A törvényesség elve	1
II. FEJEZET	1
A MAGYAR BÜNTETŐ JOGHATÓSÁG	1
Időbeli hatály	1
Területi és személyi hatály	1
III. FEJEZET	2
A BÜNTETŐJOGI FELELŐSSÉG	2
A bűncselekmény	2
A bűnhalmazat és a folytatólagosan elkövetett bűncselekmény	2
A szándékosság	3
A gondatlanság	3
Felelősség az eredményért mint minősítő körülményért	3
A kísérlet	3
Az előkészület	3
Az elkövető	4
IV. FEJEZET	4
A BÜNTETHETŐSÉGET KIZÁRÓ VAGY KORLÁTOZÓ OKOK	4
A gyermekkor	4
A kóros elmeállapot	4
A kényszer és a fenyegetés	5
A tévedés	5
A jogos védelem	5
A végszükség	6
A jogszabály engedélye	6
V. FEJEZET	6
A BÜNTETHETŐSÉGET MEGSZÜNTETŐ OKOK	6
A büntethetőség elévülése	6
A tevékeny megbánás	7
VI. FEJEZET	8
A BÜNTETŐJOGI FELELŐSSÉGRE VONÁS EGYÉB AKADÁLYAI	8
A magánindítvány hiánya	8
A feljelentés hiánya	8
VII. FEJEZET	9
A BÜNTETÉSEK	9

A szabadságvesztés	9
A határozott ideig tartó szabadságvesztés	9
Feltételes szabadságra bocsátás a határozott ideig tartó szabadságvesztésből	10
Az életfogytig tartó szabadságvesztés	12
Feltételes szabadságra bocsátás az életfogytig tartó szabadságvesztésből	12
Az elzárás	13
A közérdekű munka	14
A pénzbüntetés	14
A foglalkozástól eltiltás	15
A járművezetéstől eltiltás	16
A kitiltás	16
A sportrendezvények látogatásától való eltiltás	16
A kiutasítás	17
A közügyektől eltiltás	18
VIII. FEJEZET	18
AZ INTÉZKEDÉSEK	18
A megrovás	19
A próbára bocsátás	19
A jóvátételi munka	19
A pártfogó felügyelet	20
Az elkobzás	22
A vagyonelkobzás	23
Az elektronikus adat végleges hozzáférhetetlenné tétele	25
A kényszergyógykezelés	25
IX. FEJEZET	26
A BÜNTETÉS KISZABÁSA	26
A büntetés célja	26
A büntetés kiszabásának elvei	26
A halmazati büntetés	26
A büntetés enyhítése	26
A büntetés kiszabása egyezés esetén	27
A szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése	27
A különös, a többszörös és az erőszakos többszörös visszaesőkre vonatkozó rendelkezések	28
A bünszervezetben történő elkövetésre vonatkozó rendelkezések	28
Az előzetes fogvatartás, a bűnügyi felügyelet és a szabálysértési büntetések beszámítása	29
A már végrehajtott büntetés vagy intézkedés beszámítására vonatkozó szabályok	29
Összbüntetés	30
X. FEJEZET	31

AZ ELÍTÉLÉSHEZ FÚZÓDÓ HÁTRÁNYOS JOGKÖVETKEZMÉNYEK ÉS A MENTESÍTÉS	31
Az elítéléshez fűződő hátrányos jogkövetkezmények	31
A mentesítés hatálya	31
A mentesítés módja	32
A törvényi mentesítés	32
A bírósági mentesítés	33
A mentesítés egységessége	33
A kegyelmi mentesítés	33
XI. FEJEZET	34
A FIATALKORÚAKRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK	34
Alapvető rendelkezések	34
A tevékeny megbánás	34
A büntetések és az intézkedések	34
A szabadságvesztés	34
Az elzárás	35
A közérdekű munka	35
A pénzbüntetés	35
A foglalkozástól eltiltás	35
A kiutasítás	36
A közügyektől eltiltás	36
A próbára bocsátás	36
A jóvátételi munka	36
A kitiltás	36
A pártfogó felügyelet	36
A javítóintézeti nevelés	36
A halmazati és az összbüntetés	37
Egységes intézkedés	37
A büntetés kiszabása egyezség esetén	38
Az előzetes fogvatartás és a bűnügyi felügyelet beszámítása	38
A mentesítés	39
XII. FEJEZET	39
A KATONÁKRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK	39
Az elkövetők	39
Más állam katonája ellen elkövetett bűncselekmény	39
A büntethetőséget kizáró okok	40
A büntethetőséget megszüntető ok	40
A katonai fogda	40
Összbüntetés	40
A közérdekű munka kiszabásának kizárása	40
A katonai büntetések	40
A katonai mellékbüntetések	40

A lefokozás	41
A szolgálati viszony megszüntetése	41
A rendfokozatban visszavetés	41
A várakozási idő meghosszabbítása	41
Mentesítés a büntetett előélethez fűződő hátrányok alól	41
KÜLÖNÖS RÉSZ	42
XIII. FEJEZET	42
AZ EMBERI ESSÉG ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK	42
Népi rtás	42
Emberi esség elleni bűncselekmény	42
Apartheid	42
Előljáró vagy hivatali vezető felelőssége	43
XIV. FEJEZET	43
HÁBORÚS BŰNCSELEKMÉNYEK	43
Tiltott toborzás	43
Fegyverszünet megszegése	44
Hadikövet elleni erőszak	44
Védett személyek elleni erőszak	44
Túlélők megölésére utasítás	45
Élő pajzs használata	45
Tiltott sorozás	45
Védett tulajdon elleni támadás	45
Háborús fosztogatás	46
Nemzetközi szerződés által tiltott fegyver alkalmazása	46
Humanitárius szervezet elleni támadás	46
Visszaélés a nemzetközi jog által védett jelvényvel vagy jelzéssel	46
Egyéb háborús bűntett	46
Előljáró vagy hivatali vezető felelőssége	46
XV. FEJEZET	47
AZ ÉLET, A TESTI ÉPSÉG ÉS AZ EGÉSZSÉG ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK	47
Emberölés	47
Erős felindulásban elkövetett emberölés	48
Öngyilkosságban közreműködés	48
Magzatelhajtás	48
Testi sértés	48
Foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés	49
Segítségnyújtás elmulasztása	49
Gondozási kötelezettség elmulasztása	50
XVI. FEJEZET	50
AZ EGÉSZSÉGÜGYI BEAVATKOZÁS ÉS KUTATÁS RENDJE ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK	50
Beavatkozás az emberi génállományba	50

Emberi ivarsejt tiltott felhasználása	50
Születendő gyermek nemének megválasztása	50
Emberen végezhető kutatás szabályainak megszegése	50
Embrióval vagy ivarsejttel végezhető kutatás szabályainak megszegése	50
Genetikailag megegyező emberi egyedek létrehozása	51
Emberi test tiltott felhasználása	51
XVII. FEJEZET	52
AZ EGÉSZSÉGET VESZÉLYEZTETŐ BŰNCSELEKMÉNYEK	52
Kábítószer-kereskedelem	52
Kábítószer birtoklása	53
Kóros szenvedélykeltés	54
Kábítószer készítésének elősegítése	54
Kábítószer-prekurzorral visszaélés	55
Új pszichoaktív anyaggal visszaélés	55
Teljesítményfokozó szerrel visszaélés	57
Gyógyszerhamisítás	58
Egészségügyi termék hamisítása	59
Kuruzslás	60
Méreggel visszaélés	60
Ártalmatlan közfogyasztási cikkel visszaélés	61
XVIII. FEJEZET	61
AZ EMBERI SZABADSÁG ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK	61
Emberrablás	61
Emberrablás feljelentésének elmulasztása	62
Emberkereskedelem és kényszermunka	62
Személyi szabadság megsértése	63
Kényszerítés	63
XIX. FEJEZET	63
A NEMI ÉLET SZABADSÁGA ÉS A NEMI ERKÖLCSEK ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK	63
Szexuális kényszerítés	63
Szexuális erőszak	64
Szexuális visszaélés	64
Vérfertőzés	65
Kerítés	65
Prostitúció elősegítése	65
Kitartottság	66
Gyermekprostitúció kihasználása	66
Gyermekpornográfia	66
Szeméremszétség	68
Kitiltás	68

Magánindítvány	68
Értelmező rendelkezés	68
XX. FEJEZET	69
A GYERMEKEK ÉRDEKÉT SÉRTŐ ÉS A CSALÁD ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK	69
Kiskorú veszélyeztetése	69
Gyermekmunka	69
Kiskorúval való kapcsolattartás akadályozása	69
Kiskorú elhelyezésének megváltoztatása	69
Tartási kötelezettség elmulasztása	70
Kapcsolati erőszak	70
Családi jogállás megsértése	70
Kettős házasság	70
XXI. FEJEZET	71
AZ EMBERI MÉLTÓSÁG ÉS EGYES ALAPVETŐ JOGOK ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK	71
A lelkiismereti és vallásszabadság megsértése	71
Közösség tagja elleni erőszak	71
Az egyesülési és a gyülekezési szabadság megsértése	71
Egészségügyi önrendelkezési jog megsértése	72
Személyes adattal visszaélés	72
Közérdekű adattal visszaélés	73
Magánlaksértés	73
Zaklatás	73
Magántitok megsértése	74
Levéltitok megsértése	74
Kiszolgáltatott személy megalázása	74
Rágalmazás	75
Becsület csorbítására alkalmas hamis hang- vagy képfelvétel készítése	75
Becsület csorbítására alkalmas hamis hang- vagy képfelvétel nyilvánosságra hozatala	75
Becsületsértés	75
Kegyeltsértés	76
A valóság bizonyítása	76
Kitiltás	76
Magánindítvány	76
XXII. FEJEZET	76
A KÖZLEKEDÉSI BŰNCSELEKMÉNYEK	76
A közlekedés biztonsága elleni bűncselekmény	76
Vasúti, légi vagy vízi közlekedés veszélyeztetése	77
Közúti veszélyeztetés	77
Közúti baleset okozása	77
Járművezetés ittas állapotban	78
Járművezetés bódult állapotban	78

Járművezetés tiltott átengedése	78
Cserbenhagyás	79
Jogellenesen átalakított személyszállítást végző jármű vezetése	79
Járművezetés az eltiltás hatálya alatt	79
Értelmező rendelkezések	79
XXIII. FEJEZET	79
A KÖRNYEZET ÉS A TERMÉSZET ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK	79
Környezetkárosítás	80
Természetkárosítás	80
Állatkínzás	81
Orvvadászat	82
Orvhalászat	82
Tiltott állatviadal szervezése	82
A hulladékgazdálkodás rendjének megsértése	82
Ózonréteget lebontó anyaggal visszaélés	83
Radioaktív anyaggal visszaélés	83
Nukleáris létesítmény üzemeltetésével visszaélés	84
Atomenergia alkalmazásával visszaélés	84
Kitiltás	84
Értelmező rendelkezés	84
XXIV. FEJEZET	84
AZ ÁLLAM ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK	84
Az alkotmányos rend erőszakos megváltoztatása	84
Az alkotmányos rend elleni szervezkedés	85
Lázadás	85
Rombolás	85
Hazaárulás	85
Hűtlenség	86
Az ellenség támogatása	86
Kémkedés	86
Kémkedés az Európai Unió intézményei ellen	86
A szövetséges fegyveres erő ellen elkövetett kémkedés	86
Állam elleni bűncselekmény feljelentésének elmulasztása	87
Kitiltás	87
XXV. FEJEZET	87
A MINŐSÍTETT ADAT ÉS A NEMZETI ADATVAGYON ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK	87
Minősített adattal visszaélés	87
A nemzeti adatvagyon körébe tartozó állami nyilvántartás elleni bűncselekmény	88
XXVI. FEJEZET	88

AZ IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK	88
Hamis vád	88
Hatóság félrevezetése	89
Hamis tanúzás	89
Hamis tanúzásra felhívás	90
Tanúvallomás jogosulatlan megtagadása	90
Kényszerítés hatósági eljárásban	90
Hatósági eljárás megzavarása	90
Igazságszolgáltatással összefüggő titoksértés	91
Mentő körülmény elhallgatása	91
Bűnpártolás	91
Fogolyszökés	92
Fogolyzendülés	92
Ügyvédi visszaélés	93
Zugírászat	93
Zártörés	93
A bírósági végrehajtás akadályozása	94
Nemzetközi bíróság előtt elkövetett igazságszolgáltatás elleni bűncselekmény	94
XXVII. FEJEZET	94
A KORRUPCIÓS BŰNCSELEKMÉNYEK	94
Vesztegetés	94
Vesztegetés elfogadása	95
Hivatali vesztegetés	95
Hivatali vesztegetés elfogadása	96
Vesztegetés bírósági vagy hatósági eljárásban	96
Vesztegetés elfogadása bírósági vagy hatósági eljárásban	97
Befolyás vásárlása	97
Befolyással üzérkedés	98
Korrupciós bűncselekmény feljelentésének elmulasztása	98
Értelmező rendelkezés	98
XXVIII. FEJEZET	99
A HIVATALI BŰNCSELEKMÉNYEK	99
Bántalmazás hivatalos eljárásban	99
Bántalmazás közfeladatot ellátó személy eljárásában	99
Kényszervallatás	99
Jogellenes fogvatartás	99
Hivatali visszaélés	100
Közfeladati helyzettel visszaélés	100
Jogosulatlan titkos információgyűjtés vagy leplezett eszköz jogosulatlan alkalmazása	100
Jogosulatlan megbízhatósági vizsgálat végzése	100

Egyéb rendelkezés	101
XXIX. FEJEZET	101
A HIVATALOS SZEMÉLY ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK	101
Hivatalos személy elleni erőszak	101
Közfeladatot ellátó személy elleni erőszak	101
Hivatalos személy vagy közfeladatot ellátó személy támogatója elleni erőszak	101
Nemzetközileg védett személy elleni erőszak	101
XXX. FEJEZET	102
A KÖZBIZTONSÁG ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK	102
Terrorcselekmény	102
Terrorcselekmény feljelentésének elmulasztása	103
Terrorizmus finanszírozása	103
Értelmező rendelkezés	104
Jármű hatalomba kerítése	104
Bűnszervezetben részvétel	105
Közveszély okozása	105
Járványügyi védekezés akadályozása	105
Közérdekű üzem működésének megzavarása	106
Robbanóanyaggal vagy robbantószerrel visszaélés	106
Lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés	106
XXXI. FEJEZET	107
A NEMZETKÖZI KÖTELEZETTSÉGEN ALAPULÓ KÖZBIZTONSÁGI CÉLÚ GAZDASÁGI ELŐÍRÁSOK ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK	107
Nemzetközi szerződés által tiltott fegyverrel visszaélés	107
Nemzetközi gazdasági tilalom megszegése	108
Nemzetközi gazdasági tilalom megszegése feljelentésének elmulasztása	109
Haditechnikai termékkel vagy szolgáltatással visszaélés	109
Kettős felhasználású termékkel visszaélés	109
XXXII. FEJEZET	110
A KÖZNYUGALOM ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK	110
Háborús uszítás	110
Közösség elleni uszítás	110
A nemzetiszocialista vagy kommunista rendszerek bűneinek nyilvános tagadása	111
Nemzeti jelkép megsértése	111
Önkényuralmi jelkép használata	111
Hatósági rendelkezés elleni uszítás	111
Rémhírterjesztés	111
Közveszéllyel fenyegetés	111
Garázdaság	112

Rendbontás	112
Kitiltás	112
XXXIII. FEJEZET	112
A KÖZBIZALOM ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK	112
Közokirat-hamisítás	113
Oktatással összefüggő jogosulatlan tevékenység	113
Biztonsági okmány hamisítása	113
Hamis magánokirat felhasználása	114
Okirattal visszaélés	114
Egyedi azonosító jellel visszaélés	114
Gépjármű kilométer-számláló műszer által jelzett érték meghamisítása	114
Mező- és erdőgazdasági hasznosítású föld jogellenes megszerzése	114
Sporteredmény tiltott befolyásolása	115
XXXIV. FEJEZET	115
A KÖZIGAZGATÁS RENDJE ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK	115
A választás, népszavazás és európai polgári kezdeményezés rendje elleni bűncselekmény	115
Választói akarat tiltott befolyásolása	116
Egyesületi joggal visszaélés	116
Közbiztonsági tevékenység jogellenes szervezése	116
Határzár tiltott átlépése	116
Határzár megrongálása	117
Határzárrel kapcsolatos építési munka akadályozása	117
Embercsempészés	117
Jogellenes bevándorlás elősegítése, támogatása	118
Jogellenes tartózkodás elősegítése	118
Családi kapcsolatok létesítésével visszaélés	119
Harmadik országbeli állampolgár jogellenes foglalkoztatása	119
Műemlék vagy védett kulturális javak megrongálása	119
Védett kulturális javakkal visszaélés	120
Veszélyes állat, illetve veszélyes eb tartásával kapcsolatos kötelezettség megszegése	120
Tiltott szerencsejáték szervezése	120
Járványügyi szabályszegés	120
Géntechológiával módosított növényfajtákkal kapcsolatos kötelezettség megszegése	121
A számvevőszéki ellenőrzéssel kapcsolatos kötelezettségek megszegése	121
Kitiltás	121
XXXV. FEJEZET	121

A VAGYON ELLENI ERŐSZAKOS BŰNCSELEKMÉNYEK	121
Rablás	121
Kifosztás	122
Zsarolás	122
Önbíráskodás	123
Értelmező rendelkezések	123
XXXVI. FEJEZET	123
A VAGYON ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK	123
Lopás	123
Rongálás	124
Sikkasztás	125
Csalás	125
Gazdasági csalás	126
Információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás	126
Hűtlen kezelés	127
Hanyag kezelés	127
Jogtalan elsajátítás	127
Jármű önkényes elvétele	128
Uzsora-bűncselekmény	128
Magánindítvány	128
Értelmező rendelkezések	128
XXXVII. FEJEZET	129
A SZELLEMI TULAJDONJOG ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK	129
Bitorlás	129
Szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése	129
Védelmet biztosító műszaki intézkedés kijátszása	130
Jogkezelési adat meghamisítása	130
Iparjogvédelmi jogok megsértése	130
Magánindítvány	131
Értelmező rendelkezés	131
XXXVIII. FEJEZET	131
A PÉNZ- ÉS BÉLYEGFORGALOM BIZTONSÁGA ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK	131
Pénzhamisítás	131
Pénzhamisítás elősegítése	132
Bélyeghamisítás	132
Készpénz-helyettesítő fizetési eszköz hamisítása	133
Készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés	133
Készpénz-helyettesítő fizetési eszköz hamisításának elősegítése	133
XXXIX. FEJEZET	134

A KÖLTSÉGVETÉST KÁROSÍTÓ BŰNCSELEKMÉNYEK	134
Társadalombiztosítási, szociális vagy más jóléti juttatással visszaélés	134
Költségvetési csalás	134
A költségvetési csaláshoz kapcsolódó felügyeleti vagy ellenőrzési kötelezettség elmulasztása	135
Jövedékkel visszaélés elősegítése	135
XL. FEJEZET	136
PÉNZMOSÁS	136
Pénzmosás	136
A pénzmosással kapcsolatos bejelentési kötelezettség elmulasztása	137
Értelmező rendelkezés	137
XLI. FEJEZET	137
A GAZDÁLKODÁS RENDJÉT SÉRTŐ BŰNCSELEKMÉNYEK	137
A számvitel rendjének megsértése	138
Csődbűncselekmény	138
Feljelentés elmulasztása a felszámolási eljárásban	139
Tartozás fedezetének elvonása	139
Engedély nélküli nemzetközi kereskedelmi tevékenység	139
Saját tőke csorbitása	139
Jogosulatlan pénzügyi tevékenység	139
Gazdasági adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztása	140
Bennfentes kereskedelem	140
Bennfentes információ jogosulatlan közzététele	141
Tiltott piacbefolyásolás	141
Piramisjáték szervezése	142
Gazdasági titok megsértése	142
Értelmező rendelkezések	142
XLII. FEJEZET	143
A FOGYASZTÓK ÉRDEKEIT ÉS A GAZDASÁGI VERSENY TISZTASÁGÁT SÉRTŐ BŰNCSELEKMÉNYEK	143
Rossz minőségű termék forgalomba hozatala	143
Megfelelőség hamis tanúsítása	144
Fogyasztók megtévesztése	144
Üzleti titok megsértése	144
Versenytárs utánzása	144
Versenyt korlátozó megállapodás közbeszerzési és koncessziós eljárásban	145
Értelmező rendelkezések	145
XLIII. FEJEZET	145

TILTOTT ADATSZERZÉS ÉS AZ INFORMÁCIÓS RENDSZER ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK	145
Tiltott adatszerzés	145
Információs rendszer vagy adat megsértése	146
Információs rendszer védelmét biztosító technikai intézkedés kijátszása	147
XLIV. FEJEZET	147
A HONVÉDELMI KÖTELEZETTSÉG ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK	147
Bevonulási kötelezettség megszegése	147
Kibúvás a katonai szolgálat alól	148
Katonai szolgálat megtagadása	148
Hadkötelezettség teljesítésének akadályozása	148
Polgári védelmi kötelezettség megszegése	148
Honvédelmi munkakötelezettség megsértése	148
Szolgáltatási kötelezettség megszegése	148
A büntetés korlátlan enyhítése	148
Értelmező rendelkezések	149
XLV. FEJEZET	149
A KATONAI BŰNCSELEKMÉNYEK	149
Szökés	149
Önkényes eltávozás	149
Kibúvás a szolgálat alól	150
A szolgálat megtagadása	150
Kötelességszegés szolgálatban	150
Szolgálati feladat alóli kibúvás	151
Jelentési kötelezettség megszegése	151
Szolgálati visszaélés	151
Zendülés	151
Zendülés megakadályozásának elmulasztása	152
Parancs iránti engedetlenség	152
Elöljáró vagy szolgálati közeg elleni erőszak	152
Elöljáró vagy szolgálati közeg védelmére kelt vagy arra rendelt személy elleni erőszak	153
Szolgálati tekintély megsértése	153
Bujtogatás	153
Alárendelt megsértése	153
Elöljárói hatalommal visszaélés	153
Elöljárói gondoskodás elmulasztása	154
Elöljárói intézkedés elmulasztása	154
Ellenőrzés elmulasztása	154
Készenlét fokozásának veszélyeztetése	154
Parancsnoki kötelességszegés	155
Kibúvás a harci kötelesség teljesítése alól	155
Harci szellem bomlasztása	155
Értelmező rendelkezések	155

ZÁRÓ RÉSZ	156
Értelmező rendelkezések	156
Egyes bűncselekmények értékhatára és szabálysértési alakzata	164
Hatálybalépés	165
Sarkalatossági záradék	165
Az Európai Unió jogának való megfelelés	165